

Daniel Branzei

**Chemarea unui
Paște mai profund**

Daniel Brânzei

Ioan

Chemarea unui
Paște mai profund

Studiu in
Evanghelia nesinopticalui Ioan

Cuprins

Mărturie	7
Motivație	13
Metodă	21
Capitolul 1 - Preambulul Evangheliei	33
Capitolul 2 - Trei dovezi ale divinității	45
Capitolul 3 - Trei lucruri primite „de sus“	57
Capitolul 4a - O întâlnire providențială, între apă și apa vie	65
Capitolul 4b - Credință pentru minuni sau ... invers?	83
Capitolul 5 Omul care s-a crezut Dumnezeu	97
Capitolul 6 - Pâinea din cer	107
Capitolul 7 - Mai mare decât Moise!	115
Capitolul 8 - Isus, lumina de care s-a bucurat Avraam	123
Capitolul 9 - Lumină pentru un orb din naștere	133
Capitolul 10 - Păstorul cel bun	141
Capitolul 11 - Ultima minune, ultimul dușman!	151
Capitolul 12 - Semne în criză	165
Capitolul 13-16 Seminarul dinaintea răstignirii	173
Capitolul 14 – Putem face lucruri mai mari decât Isus?	193
Capitolul 17 - Rugăciunea lui Melhisedec	201
Capitolul 18 - Natural și supranatural spre răstignire	221
Capitolul 18:1 -19:37 – Judecata lumii acesteia	229
Capitolul 19:38-42 - Iosif - omul care și-a ratat Paștele	249
Capitolul 20 - Credința biruie! Ioan, Petru, Maria și ... Toma	257
Capitolul 21 Epilog - Ce rămâne de spus după ce s-a spus totul?	269

Mărturie

„Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau și am putere s-o iau iarăși; aceasta este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu” (Ioan 10:17-18).

Fiul lui Dumnezeu a venit să fie Mielul Pascal care izbăvește lumea de la moarte. Orice evreu sau creștin știe ceva despre Paște, dar știm oare îndeajuns? Să luăm de exemplu afirmația de mai sus selectată de Ioan pentru evanghelia sa. Simplist, ea ne-ar spune că Isus din Nazaret a fost un sinucigaș. El a venit pe lume ca să moară! El Și-a dat în mod intenționat viața!

Analizată mai profund, afirmația prezintă însă un paradox în care Providența lui Dumnezeu există alături de vinovăția noastră. Cine este de vină că a murit Fiul lui Dumnezeu? Este de vină Iuda care L-a vândut, ucenicii care L-au părăsit, sistemul religios care l-a eliminat, romanii care L-au executat și toți oamenii lumii care au făcut moartea Lui necesară din pricina păcatelor lor? Toți aceștia nu L-ar fi putut uide dacă nu și-ar fi dorit El însuși această soartă. Providența divină și libertatea noastră, deși aparent noțiuni contradictorii conviețuiesc de minune în narațiunea lui Ioan. Ele nu pot fi înțelese de rațiunea matură, dar pot fi acceptate foarte lesne de credința copilărească.

Am ales titlul „Un Paște mai profund” pentru că, dincolo de aparenta simplitate, Ioan este cel mai profund dintre cei patru evangheliști ai Noului Testament. Acest aspect m-a fascinat atunci când, acum aproape 50 de ani, m-am apropiat prima dată

să-i citesc evanghelia. Pasionat de cunoaștere, și cufundat în filosofie, am descoperit atunci că Ioan este omul care mă poate învăța cel mai mult despre Dumnezeu. Pasionat de sens, am descoperit în cartea lui sensuri stratificate, ca niște trepte care te pot coborî în propria ființă și te pot înălța înspre ființa lui Dumnezeu.

Știu, evreii de atunci și frații lor de azi din toate neamurile aveau și au probleme mai „arzătoare la ordinea zilei“ decât o discuție despre Paște. Romanii apăsau pe națiunea lor și Europa de atunci nu le lăsa decât două alternative posibile: o totală supunere sau o totală anihilare. Mulți evrei plecaseră în bejenie într-o diasporă salvatoare care le promitea câștiguri economice masive! Dar cu ce preț?! Emigrarea rupea familiile și dezrădăcina tânăra generație. Mulți se întrebau : “mai era posibil pentru națiunea lor să aibe un viitor viabil?”

Sună familiar cu contextul românilor din anii 2000-2020? Atunci cartea aceasta vine la timp. Ce propune ea? Ne propune întâlnirea cu un „nebăgat în seamă“ care era și continuă să fie soluția lui Dumnezeu pentru toate problemele celor ce trăiesc pe pământ. Fusesse trimis la oameni exact pentru o astfel de vreme și ei nu L-au băgat în seamă ... Ce tragedie!

Dumnezeu insistă însă. El vrea să aflăm mai multe despre Paște. Vrea să-l privim în toată complexitatea Lui și în sensurile în care adevărurile lui sunt și adevărurile existenței noastre.

Greșeala evreilor care L-au ignorat pe Isus din Nazaret a putut fi reparată. Apostolii au fost trimiși să spună tuturor că există „o a doua șansă“. Ea este valabilă și pentru noi, cei care-L ignorăm astăzi. Ascultați ce spune apostolul Petru într-una din primele sale predici:

„Pe Isus din Nazaret, om adevărat de Dumnezeu înaintea voastră prin minunile, semnele și lucrările pline de putere pe care le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, după cum bine știți, pe Omul acesta, dat în mâinile voastre, după sfatul hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu, voi L-ați răstignit și L-ați omorât prin mâna celor fărădelege. Dar Dumnezeu L-a înviat, dezlegându-I legăturile morții, pentru că nu era cu putință să fie ținut de ea. ...

Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov, Dumnezeul părinților noștri, a proslăvit pe Robul Său Isus, pe care voi L-ați dat în mâna lui Pilat și v-ați lepădat de El înaintea lui, măcar că el era de părere să-I dea drumul. Voi v-ați lepădat de Cel Sfânt și Neprihănit și ați cerut să vi se dăruiască un ucigaș. Ați omorât pe Domnul vieții, pe care Dumnezeu L-a înviat din morți; noi suntem martori ai Lui. ...

Și acum, fraților, știu că din neștiință ați făcut așa, ca și mai-marii voștri. Dar Dumnezeu a împlinit astfel ce vesteise mai înainte prin gura tuturor prorocilor Lui: că, adică, Hristosul Său va pătimi. Pocățiți-vă dar și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviore și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos, pe care cerul trebuie să-L primească, până la vremurile așezării din nou a tuturor lucrurilor – despre aceste vremuri a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi proroci din vechime.” (Fapte 2:22-24; 3:13-21).

Evanghelia lui Ioan vorbește despre această „șansă“ pe care ne-o acordă Dumnezeu fiecăruia, pentru că problema pe care a venit să o rezolve El este punctul cardinal al tuturor problemelor noastre. Ideile mari, ca și oamenii mari, au caracterul simplității. Ioan ne spune că atunci când a vrut să dea sens vieții, Isus din Nazaret le-a dat ca exemplu un copil, nu un savant bătrân:

„Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți, căci Împărăția lui Dumnezeu este a unora ca ei. Adevărat vă spun că oricine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copilaș cu niciun chip nu va intra în ea” (Luca 18:16).

Fiecare copil se naște un geniu care poate pricepe toate lucrurile. Imaginația unui copil este curată și curioasă. Minteaa lui este elastică putând cuprinde tot ceea ce există și convingi că totul se poate, că totul este cu putință. Pe la vârsta de 11 ani, școala și influența adulților stingea geniul copiilor, transformându-i în oameni plafonați și pesimiști, le frânge aripile zborului și-i condamnă să se târască pe pământ ca niște deținuți cu ghiuleaua agățată de picioare. „Bun venit!“ în lumea celor convingi că „nu

se poate“. Tragedia aceasta a fost și este o piedică în înțelegerea adevărurilor lui Dumnezeu:

„În vremea aceea, Isus a luat cuvântul și a zis: „Te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Da, Tată, Te laud, pentru că așa ai găsit Tu cu cale! Da, Tată, Te laud, pentru că așa ai găsit Tu cu cale! Toate lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu, și nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaște deplin pe Tatăl, afară de Fiul și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere“ (Matei 11:25-27).

Inteligența caută sofisticare, înțelepciunea umblă după simplitatea simplificărilor. Evanghelia lui Ioan se oferă tuturor, dar nu se dăruiește decât căutătorilor care pot trece dincolo de stratul superficial al aparențelor spre miezul adânc al lucrurilor.

Ioan ne obligă să fim „asemenea unui copilăș“, folosind vocabularul unui puști de 12 ani. În același timp însă, Ioan ne comunică adevăruri inaccesibile savanților.

„Un Paște mai profund“ este un titlu care subliniază unicitatea „nesinopticului“ Ioan în contextul celorlalte trei evanghelii din Noul Testament.

Toate cele patru Evanghelii sunt alergări spre Paște. Ele trec repede și doar succint peste evenimentele nașterii și vieții Celui născut în Nazaret pentru a poposi apoi pe îndelete în săptămâna mare și cel mai amănunțit asupra ultimelor zile de Paște.

Matei acordă alergării spre Paște 24 de capitole din cele 28 ale Evangheliei lui. Marcu aleargă prin 10 capitole către săptămâna mare și apoi o descrie în ultimele 6 capitole.

Luca aleargă spre Paște în primele 18 capitole din cele 24 ale Evangheliei sale.

Ioan ajunge cel mai repede dintre toți la Paște, în doar 11 capitole, pentru a zăbovi acolo până la capitolul 21. Este evident că, dintre toți, Ioan acordă Paștelor cea mai mare importanță. Relatarea lui este mai amănunțită și mai ... profundă. Ioan reușește performanța de a ne da „Un Paște mai profund“ în limbajul simplu al inocenței.

De ce „Un paște mai profund“? Pentru că ieșirea din Egipt a însemnat pentru evrei punctul de plecare al unei noi existențe, ancorată în perspective noi asupra vieții, posibilitatea pătrunderii într-un plan superior al împlinirilor profetice care au legat timpul de eternitate:

„Luna aceasta va fi pentru voi cea dintâi lună; ea va fi pentru voi cea dintâi lună a anului“ (Exod 12:2).

„Paștele“ au reprezentat scoaterea poporului Israel din calendarul popoarelor pământului și ancorarea lui în calendarul împlinirilor mesianice. Paștele lui Christos ne scot acum din deșertăciunea preocupărilor de fiecare zi, pentru a ne ancora solid în tainele eternității.

Nu vă așteptați să auziți în această carte tonul profesorului rece și distant. Am râvnit din totdeauna la o alt fel de performanță: să scriu asemenea unui prieten care vrea să stea de vorbă cu voi. Vă invit deci la o incursiune unică în care timpul și eternitatea se întretes ca să ne ofere o ieșire din impasul și angoasa existenței banale de fiecare zi spre una care are sens și valoare.

Dacă veți reuși să-L găsiți pe Dumnezeu în viața Domnului Isus, veți reuși să vă regăsiți pe voi înșivă în planul Său cel veșnic.

Motivație

De ce și de cine a fost scrisă această Evanghelie?

Mulți s-au grăbit să-l eticheteze pe Ioan ca „nesinoptic“, dar au uitat să ne mai și spună de ce are el „alt punct de vedere“ decât ceilalți trei evangheliști. Am să vă spun eu de ce.

Exilat la Efes, din cauza persecuției pornite de evrei împotriva creștinilor la Ierusalim, iar apoi exilat forțat de romani pe insula Patmos (acel exil al exilului), apostolul Ioan și-a scris Evanghelia, epistolele și Apocalipsa ca pe niște invitații târzii făcute evreilor care zăboveau să creadă în lucrarea lui Isus Christos cel Înviat.

Invitații târzii pentru un popor întârziat ... Este cam ceea ce ne trebuie și nouă astăzi pentru cei ce știm ceva despre ceea ce s-a petrecut acum două mii de ani în Ierusalim, dar n-am răspuns încă personal confruntării cu divinitatea lui Isus Christos.

Evanghelia lui Ioan este o pledoarie pentru credință! Nu trebuie să uităm niciodată că Ioan a fost un evreu preocupat prioritar cu mântuirea celor din neamul lui. Dacă recitim primul capitol din epistola lui Pavel către Galateni, vom unde găsim scris despre dualitatea lucrării cu Evanghelia. Petru, Iacov și Ioan au rămas să propovăduiască evreilor tăiați împrejur, iar Pavel a primit din partea lor mâna dreaptă de însoțire să plece spre Neamuri:

„ ... căci Cel ce făcuse din Petru apostolul celor tăiați împrejur făcuse și din mine apostolul Neamurilor“ (Gal. 2:8).

Dacă un evreu plecat spre Neamuri a fost totuși suficient de „evreu“ ca să simtă o mare întristare și să aibă „o durere

necurmată în inimă“ pentru frații lui evrei (Pavel în Romani 9:2-3), vă dați seama ce durere trebuie să fi simțit Ioan pentru cei din Israel.

Ioan este „nesinoptic“ tocmai pentru că a fost preocupat în primul rând să retransmită invitația lui Dumnezeu unui popor care întârzia încăpățânat s-o primească. Intenția lui se vede limpede dacă reușești să treci peste stratul superficial al narațiunii și să pătrunzi în stratul profund al mesajului teologic transmis.

Schița după care și-a alcătuit Ioan evanghelia este simplă și ilustrează tocmai aceasta:

Prologul Evangheliei (1:1-18)

Cuprinde lansarea temelor care vor fi abordate apoi pe larg în Evanghelie: Isus lumina vieții eterne, Isus, Mesia lepădat de evrei, Isus, Marele Preot în slujba de ispășire, Isus-Logosul întrupat în Istorie, Isus chipul slavei divine.

I. Secțiunea semnelor lui Mesia (1:19-12:50)

Ioan scrie că minunea de la nunta din Cana Galileii a fost „începutul semnelor Lui. El Și-a arătat slava Sa și ucenicii Lui au crezut în El“ (Ioan 2:11). În ciuda acestor „semne de identificare mesianică“, Ioan ne spune în capitolul 12 că evreii n-au crezut în El, așa cum fusese de altfel anticipat de Dumnezeu prin prorocul Isaia:

Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El, ca să se împlinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia: „Doamne, cine a dat crezare propovăduirii noastre și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?” De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis: „Le-a orbit ochii și le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu și să-i vindec.” Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El“ (Ioan 12:37-41).

II. Secțiunea slavei (13:1-20:31)

Ea cuprinde patimile Fiului lui Dumnezeu și pregătirea pentru intrarea în promisiunile Noului Legământ. La finalul secțiunii semnelor, Ioan scrie:

„Isus le-a zis: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine umblă în întuneric nu știe unde merge. Câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat și S-a ascuns de ei“ (Ioan 12:35-36).

Acest „s-a ascuns de ei“ marchează momentul în care Fiul lui Dumnezeu s-a ascuns de mulțimi și-Și a adunat lângă El doar micul grup de ucenici. Începând cu capitolul 13, Ioan ni-L prezintă pe Fiul lui Dumnezeu cum crește înaintea lor în dimensiunile lui cosmice, legând cerul cu pământul și prezentul cu eternitatea.

„Înainte de Praznicul Paștelor, Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt. ... Isus, fiindcă știa că Tatăl Îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce ...“ (Ioan 13:1, 3).

El își arată slava Sa plinar, vorbindu-le profetic despre lepădarea lui Petru, despre plecarea Lui „acolo unde ei nu pot merge deocamdată“, despre pregătirea locașurilor cerești, despre revenirea Lui ca să-i ia și pe ei acolo, despre legătura organică care va exista între El și ei chiar și pe perioada despărțirii, despre prigonirile care vor veni asupra lor din partea lumii, despre lucrarea Duhului Sfânt care va veni asupra lor ca un Mângâietor și, înainte de a se despărți de ei, rostește acea rugăciune excepțională de Mare Preot din capitolul 17.

Continuă să-Și arate slava Sa chiar și atunci când aprozii trimiși de preoții cei mai de seamă vin să-L prindă în grădină (Ioan 18:6), chiar și atunci când este judecat de evrei și de Pilat și biruiește slăvit în lucrarea de ispășire pe care a venit să o facă la Calvar. Acel „S-a isprăvit!“ rostit în Ioan 19:16) este momentul în care Isus S-a făcut urzitorul Mântuirii noastre.

Capitolul 20 ni-L prezintă în slava învierii Lui, în aparițiile pentru ucenici și se încheie cu apelul lui Ioan ca toți cititorii lui să urmeze pilda lui Petru, a Magdalenei și a lui Toma și să „creadă“. Punctul apoteotic al acestei secțiuni este mărturia lui Toma,

care nu este vorbit de rău de Ioan, cum susțin unii, ci propulsat la nivelul de model vrednic de urmat de toți oamenii. Concluzia mărturiei lui trebuie să devină mărturisirea de credință a fiecăruia dintre noi: Drept răspuns, Toma i-a zis: „Domnul meu și Dumnezeu meu“ (Ioan 20:28).

Epilogul Evangheliei (21:1-25)

Ultimul capitol este un apendice pentru rezolvarea unor probleme care frământau viața bisericii din vremea lui Ioan: reabilitarea lui Petru și rezolvarea rivalității cu Ioan, precum și zvonul că Ioan, ultimul dintre apostoli, nu va muri până la revenirea Domnului Isus.

Așa cum o arată și numele, Evanghelia lui Ioan este deci o „veste bună“ despre lucrarea făcută printre oameni și pentru oameni de Fiul lui Dumnezeu. Aceeași preocupare pasionată a lui Ioan pentru a-i invita pe cei din neamul lui să creadă în Mesia-Isus Christos este evidentă și în prima lui epistolă:

„Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul vieții – pentru că viața a fost arătată și noi am văzut-o și mărturisim despre ea și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată – deci ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtășie cu noi. Și părtășia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos. Și vă scriem aceste lucruri pentru ca bucuria voastră să fie deplină“ (1 Ioan 1:1-4)

Cine este acest Ioan care-i invită pe cititorii lui la credință?

Despre familia lui Ioan știm destul de puțin. Ni se spune că Ioan a fost, împreună cu Iacov, fiul lui Zebedei și al Salomei (Mat. 4:21, 27:56; Marcu 15:40, 16:1). Familia aceasta nu era dintre cele mai sărace din Israel, pentru că ni se spune că aveau oameni „care lucrau pe plată“ (Marcu 1:19-20). Ei locuiau în Capernaum și se ocupau cu pescuitul. Domnul Isus avea să-i poreclească mai târziu „fiii tunetului“, Boanergheș (Marcu 3:17), iar Dumnezeu avea să le rezerve un loc special între apostoli. Iacov a fost cel dintâi martir (Fapte 12:2), primul care a căzut ca victimă a persecuției din rândul celor doisprezece, iar Ioan a fost

ultimul rămas în viață dintre apostoli. Numele sub care a preferat Ioan să fie identificat este „ucenicul pe care-l iubea Isus“ (Ioan 20:2).

Înainte de a deveni ucenic al lui Isus, Ioan a fost ucenic al lui Ioan Botezătorul (Ioan 1:35-40). Ioan și Iacov s-au întâlnit pentru prima dată cu Domnul Isus pe malul mării, pe când își cârpeau mrejele (Matei 4:21; Marcu 1:19). Imaginea este o metaforă pentru misiunea pe care a primit-o Ioan de la Dumnezeu: să repare „mrejele“ Evangheliei rupte și murdare după atâta pescuit de suflete. În mod similar, plecat din Ierusalim în altă țară, să persecute în autoritatea scrisorilor primite de la marele preot, Pavel avea să fie trimis de Dumnezeu până la capătul pământului (Spania) cu autoritatea scrisorilor primite prin inspirație divină.

Despre locul lui între autorii cărților Noului Testament, putem spune că Ioan a trăit mai mult ca toți ceilalți autori ai scrierilor Noului Testament, a văzut mai multe ca toți și a explicat mai mult decât ceilalți. Este singurul autor care a scris trei feluri de cărți: o evanghelie, trei epistole și Apocalipsa profetică.

După anii petrecuți ca presbiter al bisericii din Ierusalim, din cauza persecuției evreilor, Ioan s-a mutat în Efes. Activitatea sa a iritat autoritățile romane și a fost exilat un timp pe insula Patmos, unde a primit de la Dumnezeu „Apocalipsa“. Din Efes, Ioan a vegheat peste viața bisericilor din Asia Mică. În Patmos, îl apăsa greu grija pentru ele, așa că Dumnezeu a ținut să-l liniștească și i-a arătat că El (nu Ioan) este Cel care ține în mână cele șapte sfeșnice, adică exact cele șapte biserici pentru care suferea apostolul (Efes, Smirna, Pergam, Tiatira, Sardes, Filadelfia și Laodicea).

Apocalipsa și Evanghelia lui Ioan sunt scrise în afara granițelor Israelului, între „Neamurile“ nefamiliarizate cu limba vorbită de evrei. Așa se explică de ce și în Apocalipsa și în Evanghelia lui Ioan apar nu mai puțin de șapte locuri în care sunt date pentru ne-evrei clarificări și traduceri ale unor lucruri sau nume evreiești:

„Peste ele aveau ca împărat pe îngerul Adâncului, care pe evreiește se cheamă „Abaddon”, iar pe grecește, „Apollion” (Apocalipsa 9:11).

„Duhurile cele rele i-au strâns în locul care pe evreiește se cheamă Armaghedon“ (Apocalipsa 16:16).

„În Ierusalim, lângă Poarta Oilor, este o scaldătoare, numită în evreiește Betesda, care are cinci pridvoare“ (Ioan 5:2).

„Când a auzit Pilat aceste vorbe, a scos pe Isus afară și a șezut pe scaunul de judecător, în locul numit „Pardosit cu pietre”, iar evreiește, „Gabata“ (Ioan 19:13).

[Răstignirea] Isus, ducându-și crucea, a ajuns la locul zis al „Căpățâni”, care în evreiește se cheamă „Golgota” (Ioan 19:17).

„Mulți din iudei au citit această însemnare, pentru că locul unde fusese răstignit Isus era aproape de cetate; era scrisă în evreiește, latinește și grecește“ (Ioan 19:20).

„Isus i-a zis: „Marie!” Ea s-a întors și I-a zis în evreiește: „Rabuni!” adică „Învățătorule!” (Ioan 20:16).

Din aluziile strecurate în text, Ioan presupune că cititorii lui sunt deja familiarizați cu conținutul celorlalte trei evanghelii. De exemplu, în Ioan 1:40, Andrei este numit „fratele lui Simon Petru” deși Petru nu fusese încă menționat în narațiunea lui Ioan. Alt exemplu este Ioan 3:24 unde găsim scris „Căci Ioan încă nu fusese aruncat în temniță”, ceea ce presupune că cititorii știau despre întemnițarea botezătorului spre finalul vieții deși evanghelistul încă nu spusese nimic despre ea. Un alt exemplu este Ioan 4:44: „Căci El însuși spusese că un prooroc nu este prețuit în patria sa”. Acest „spusese” este o trimitere directă la ceea ce a spus Domnul Isus, deși incidentul nu apare în evanghelia lui Ioan, ci în Matei 13:57, Marcu 6:4 și Luca 4:24. Tot așa, în Ioan 11:1-2, unde Ioan, vorbind despre învierea lui Lazăr, identifică Betania drept „satul Mariei și al Martei sora ei” și continuă făcând o referire directă la un eveniment nemenționat de el, dar pomenit în alte două evanghelii sinoptice: „Maria era aceea care a uns pe Domnul cu mir și I-a șters picioarele cu părul ei, și Lazăr cel bolnav era fratele ei”. Este limpede că Ioan se așteaptă ca citi-

torii săi să știe despre acel eveniment menționat în Luca 10:38-41 și Marcu 14:3.

Ioan rămâne, cel puțin pentru mine, cel mai profund scriitor al cărților Noului Testament. Nu-i de mirare că Dumnezeu l-a rânduit să scrie cinci dintre ele: o evanghelie, trei epistole și Apocalipsa.

Tradiția spune că, la bătrânețe, Ioan era adus pe brațe în mijlocul creștinilor din Efes și le repeta mereu esența mesajului creștin: „Copilașilor, iubiți-vă unii pe alții“. L-aș putea numi „apostolul unei mari iubiri“, pentru că a ales altruist să se ascundă în spatele expresiei „ucenicul pe care-l iubea Isus“.

M-a fascinat întotdeauna la Ioan abilitatea de a spune foarte mult în foarte puține cuvinte, îmbrăcate la el cu sensuri multiple. Latinii au postulat: „Non multa sed multum“ (nu multe lucruri, dar mult), iar eu m-am luptat toată viața să șlefuiesc cuvinte.

Am scris comentariul acesta pentru că am fost atras irezistibil de extraordinara capacitate a acestui muritor de a vorbi despre nemurire îmbrăcând vremelnicia în mireasma primăvăratecă a lumii eterne în care viața, adevărul, lumina și neprihănirea sunt împreună la ele acasă ... așteptându-ne.

Metodă

Cum trebuie parcursă această Evanghelie nesinoptică?

Evanghelistul Ioan este un „minimalist“, preocupat mereu să spună mult printr-o extraordinară economie de cuvinte. Vocabularul folosit de el este al unui copil de 12 ani, dar fiecare cuvânt al narațiunii lui capătă înțelesuri multiple, fiind încărcat cu sensuri diferite, sugestive, simbolice. Fraza lui Ioan este multistratificată, mustind de înțelesuri bogate, suprapuse, tainice. Fiecare cititor pătrunde doar atât cât îi îngăduie propria înțelepciune, care are și ea nevoie de iluminarea Duhului pentru a primi „lumina“.

Spre deosebire de ceilalți trei Evangheliști care s-au străduit să aștearnă pe hârtie viața Domnului Isus într-o ordine oarecum cronologică, Ioan pornește în scrierea Evangheliei sale de la cu totul alte premize. Evangheliștii sinoptici redau evenimentele vieții Domnului Isus. Ioan scrie despre însemnătatea lor.

De exemplu, toți evangheliștii ne vorbesc despre minunea înmulțirii pâinilor, dar numai Ioan s-a preocupat să ne dea și predica „Eu sunt pâinea vieții“ rostită de Domnul Isus cu acea ocazie. Matei, Marcu și Luca ne dau viața Domnului Isus dintr-o perspectivă pământească. Ioan scrie dintr-o perspectiva cerească. În loc să ne spună ceva despre părinții Domnului Isus și împrejurările nașterii, în prologul din primul capitol, Ioan Îl prezintă pe Domnul Isus drept „Cuvântul etern și creator întrupat printre oameni“:

„Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl (Ioan 1:14).

„Lumina aceasta era adevărata Lumină, care luminează pe orice om venind în lume. El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut“ (Ioan 1:9-10).

Deși are pasaje în care prezintă venirea Domnului Isus în contextul poporului evreu, ca pe o împlinire a profețiilor, textul lui Ioan prezintă lucrarea lui de mântuire ca pe o ofertă a cerului pentru toți oamenii din lume. De fapt, Ioan folosește mai mult ca toți ceilalți evangheliști termenul „lume“, ca în foarte cunoscutul pasaj al dialogului cu Nicodim:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El“ (Ioan 3:16-17).

La finalul lucrării pe care a venit să o facă, Ioan scrie iar despre perspectiva cerească a activității Lui:

„Înainte de Praznicul Paștelor, Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt“ (Ioan 13:1).

Tot perspectivei cerești a Evangheliei lui i se datorează faptul că scrierile lui Ioan cuprind cele mai „mari“ și mai lungi pasaje despre Duhul Sfânt și lucrarea Lui. Cine nu știe de pasajul despre lucrarea Mângâietorului din capitolul 16 din Evanghelia sa? Cine nu știe de pasajul pastoral apologetic despre călăuzirea Duhului Sfânt în viața credinciosului din 1 Ioan 2:26-29? Cine nu știe de emblematica încheiere a Apocalipsei care se suprapune armonios peste finalul întregului Nou Testament: „Și Duhul și Mireasa zic: „Vino!“ (Apoc. 22:17) ?

Evanghelia lui este gândită ca o necesară „completare“ a celorlalte trei. Cu siguranță că ați remarcat faptul acesta. Primii Evangheliști ne-au lăsat scris de unde a venit Isus, în ce sătuc a fost născut, care i-au fost părinții, copilăria, peregrinările, peripețiile, lucrările, moartea și învierea, dar, concentrându-se

preponderent asupra a ceea ce a făcut Domnul Isus, ei nu ne-au spus destul despre cine a fost de fapt El.

Supraviețuind ca longevitate tuturor celorlalți apostoli, și ajungând să trăiască într-o epocă în care divinitatea, nu istoricitatea lui Christos era contestată, Ioan s-a apucat să scrie căutând să-și convingă cititorii că: „Isus este“ nu numai fiul Mariei și al lui Iosif, ci și „Cristosul, Fiul lui Dumnezeu“. Numai un astfel de Isus a putut aduce oamenilor mântuirea: „și crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:31).

Acesta este punctul central în care Ioan se deosebește de ceilalți Evangheliști. Cei trei îl *prezintă* pe Isus, el merge mai departe și-L *interpretează* pe Isus. Ei ni-L prezintă *din afară*, Ioan pătrunde mai adânc și ni-L arată așa cum era *pe dinăuntru*. Cei trei subliniază „omenescul“ din viața lui Isus, Ioan ne descopere „divinul“ din ființa și lucrările Lui. Sinopticii sunt concentrați asupra faptelor, Ioan ne lămurește doctrinele.

Pentru că este scrisă primordial ca o invitație adresată unui neam de întârziți și zăbavnici să creadă în Christos, Ioan și-a așezat materialul Evangheliei sale într-o structură cu straturi paralele și poate fi parcursă în patru metode de studiu.

A. Schița planului Cortului Întâlnirii

Evanghelia lui Ioan începe prin marea taină a întrupării lui Christos, Cuvântul care s-a făcut trup și a locuit printre noi plin de har și de adevăr. Ea se centrează pe activitatea Domnului la Templu, urmărind calea Marelui Preot în ziua unică a Ispășirii. În acest plan secund, duhovnicesc al Evangheliei, Ioan face câteva lucruri extraordinare: el ne dă o nouă Geneză și un nou Exod, punând în lumină posibilitatea de a intra într-o realitate eternă nouă prin credința care ne identifică cu Isus Christos.

Evanghelia lui Ioan este și o rescriere a Exodului conținând marea luptă dată de Christos pentru scoaterea omenirii din robia păcatului. Foarte interesant, Ioan nu este singurul care vorbește despre așa ceva. Expresia „exodul“ este folosită și de Luca pentru a descrie motivația suirii Domnului Isus la Ierusalim. Pe Muntele Schimbării la Față, Domnul Isus, Moise și Ilie discută tocmai despre așa ceva:

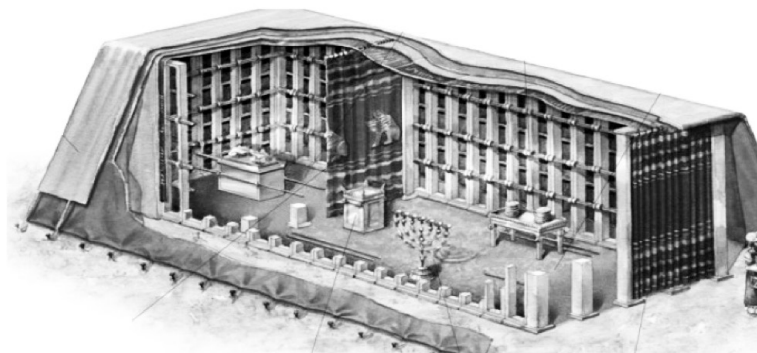
„Pe când Se ruga, I s-a schimbat înfățișarea feței, și îmbrăcămintea I s-a făcut albă strălucitoare. Și iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbați: erau Moise și Ilie, care se arătaseră în slavă, și vorbeau despre sfârșitul (exodul) Lui, pe care avea să-l aibă în Ierusalim“ (elegon tĕn exodon autou hen emelen pleroun en Ierousalem) (Luca 9:29-31).

Privită prin această prismă, evanghelia lui Ioan este scrisă într-o simetrie simbolică cu elemente din cartea Exodul:

1. Isus este „Milelul lui Dumnezeu“ (Ioan 1:36) al cărui sânge salvator trebuie pus pe ușorii ușii tuturor celor ce vor să scape de mânia divină (Exod 12:1-14).

2. Isus este „mana din cer“ (Ioan 6:22-59) dăruită evreilor ca să poată supraviețui în pustie (Exod. 16:13-35).

3. Isus este „Marea Roșie“ despăcată pe Cruce de Dumnezeu.

Prin sângele Lui avem izbăvirea (Exod. 14).

4. Isus este împlinirea superioară a Legii dată pe Sinai (Exod. 20:1-26; Ioan 1:16-18).

5. Isus este împlinirea profetică a tuturor elementelor din Cortul întâlnirii, așa cum am arătat deja când am prezentat evanghelia lui Ioan ca pe o incursiune a drumului marelui preot prin Cortul ridicat în pustie.

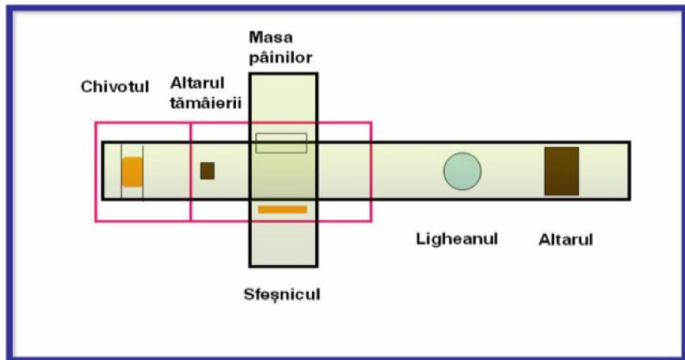
Schița generală a Evangheliei lui Ioan urmărește planul intrării Marelui Preot în CORTUL ÎNTÂLNIRII în marea zi a

Ispășirii. Umbre simbolice din Vechiul Testament au fost împlinite în viața Mântuitorului. Cei care au citit Evanghelia lui Ioan în limba greacă au rămas surprinși și încurcați de faptul că la începutul scrierii el proclamă:

„Și Cuvântul s-a făcut trup, și a LOCUIT printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl“ (Ioan 1:14).

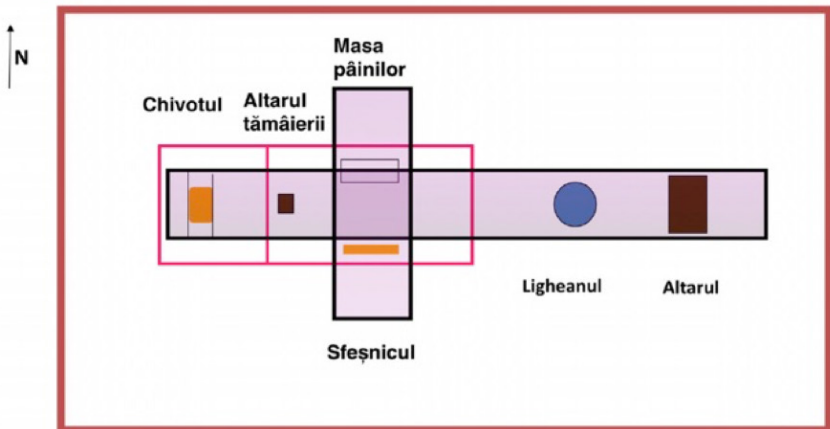
Acolo unde în limba română este „a locuit“, în limba greacă este „a cortuluit“, termen care nu există în limba română.

... S-a făcut trup și a locuit (*a ridicat Cortul Întâlnirii*) printre noi ...

Ioan – Evanghelia Cortului

De la dreapta la stânga, ca în scrierea evreiască ...

„Pâinea“ 6:35

„Ispășirea“ 19:17 „Ruga“ 17 „Lumina“ 8:12

„Apa“ 4:14

„Mielul“ 1:36

Viața terestră a Domnului Isus este prezentată drept lucrare de Mare Preot străbătând mai întâi curtea de afară, apoi Sfânta cameră a Cortului și pătrunzând în final în Sfânta Sfintelor, cu propriul Său sânge pe care-l va turna pe Capacul Ispășirii.

B. Septada „minunilor-semne“ care ilustrează planul mântuirii

Prima parte a Evangheliei lui Ioan este „secțiunea semnelor“ (cap. 2-12). Întregul plan al mântuirii este așezat într-o succesiune de șapte miracole săvârșite de Domnul Isus. Evanghelistul ne avertizează că el nu a avut intenția să scrie tot ceea ce știe, ci că a „ales“ anumite întâmplări ca să ne ajute „să credeți că Isus este Christosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:30-31).

- 1.- Schimbarea apei în vin (Ioan 2)
 - Efectul primirii Cuvântului într-o inimă de piatră (2:5)
- 2.- Vindecarea fiului unui slujbaş (Ioan 4)
 - Acceptarea prin credință (4:50)
- 3.- Vindecarea ologului (Ioan 5)
 - Un răspuns pozitiv la porunca divină (5:8)
- 4.- Înmulțirea pâinilor (Ioan 6)
 - Săvârșirea mântuirii (6:32-33)
- 5.- Umblarea pe mare (Ioan 6)
 - Un ajutor dincolo de puterile umane (6:21)
- 6.- Vindecarea unui orb din naștere (Ioan 9)
 - Vedere nouă într-o lume nouă (9:3)
- 7.- Învierea lui Lazăr (Ioan 11)
 - Nemuritor prin Isus Christos (11:25)

Primele trei sunt ilustrații pentru condițiile mântuirii, ultimele trei sunt consecințele mântuirii în viața celui credincios, iar cea de a patra este cheia întregii misiuni a lui Christos, adevărata „mană din cer“ venită să dea lumii viața. Fiecare din aceste șapte minuni este urmată de o mică predică lămuritoare. Astfel:

Minunea primului „semn“ (semeion) din Ioan 2 este urmată de un pasaj care subliniază că oamenii n-au înțeles adevărata semnificație a „semnelor“ (discursul din Templu - Ioan 2:13-25) și că senzaționalismul semnelor n-a produs niciodată o adevărată credință (Ioan 2:23-25).

Minunea vindecării fiului unui slujbaș împărătesc (Ioan 5) este urmată de un discurs care explică identificarea Fiului cu Tatăl în lucrările venite să le facă pe pământ (Ioan 5:17-47).

Minunea înmulțirii pâinilor din Ioan 6 este urmată de o predică despre „Pâinea vieții“ sau „mana venită de sus“ (Ioan 6:22-71).

Minunea vindecării orbului din naștere este urmată de discursul despre „Păstorul cel bun“ care subliniază deosebirea dintre El și orbii conducători religioși ai vremii (Ioan 10:1-39).

Minunea învierii lui Lazăr este urmată de un amplu pasaj care subliniază importanța morții Domnului Isus pentru a da viața veșnică celor ce vor crede în El (Ioan 11:47-12:50)

Mai există o a opta minune, „pescuirea minunată“ de după învierea Domnului Isus. Ea este începutul unui ciclu nou, deschis înspre vremea Bisericii.

C. Septada declarațiilor despre divinitatea lui Isus din Nazaret.

Ioan mărturisește că urmărește două scopuri când scrie Evanghelia sa: să dovedească faptul că Isus Christos este Fiul lui Dumnezeu și să-i ajute pe oameni să aibă viața veșnică prin credința în El:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și, crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:30-31).

Ioan își grupează argumentele pledoariei sale în trei grupe: (1) minunile pe care le-a făcut Isus, (2) cuvintele pe care le-a rostit Isus și (3) concluziile celor care i-au văzut minunile și i-au ascultat cuvintele.

Ioan citează șapte persoane care au ajuns la convingerea personală că Isus este Fiul lui Dumnezeu: Ioan Botezătorul (1:34), Natanael (1:49), Petru (6:69), un orb care a fost vindecat (9:35–38), Marta (11:27), Toma (20:28), și apostolul Ioan (20:31).

În câteva ocazii, Domnul Isus se identifică pe Sine cu acel „Eu sunt“, „Iehova“ prin care s-a făcut cunoscut Dumnezeu lui Moise. Cele șapte pasaje în care Ioan afirmă categoric divinitatea Domnului Isus sunt: Ioan 1:1; 5:25; 8:58; 10:30, 36; 14:9, 20:28.

D. Septada metaforelor

Ca Dumnezeu întrupat, Isus Christos se prezintă pe Sine prin șapte expresii tipic-mesianice:

- „Eu sunt pâinea vieții“ (Ioan 6:35, 48),
- „Eu sunt lumina lumii“ (Ioan 8:12; 9:5),
- „Eu sunt ușa“ (Ioan 10:7, 9),
- „Eu sunt păstorul cel bun“ (Ioan 10:11, 14),
- „Eu sunt învierea și viața“ (Ioan 11:25),
- „Eu sunt calea, adevărul și viața“ (Ioan 14:6),
- „Eu sunt adevărata viță“ (Ioan 15:1-5).

Care este schița Evangheliei lui Ioan?

Ca un pedagog priceput, Ioan alternează explicațiile cu exemplele, pătaniile cu predicile, arătând cum a folosit Isus din Nazaret evenimentele vieții pentru a vorbi despre ceea ce este dincolo de aparențele ei cotidiene.

I. Întruparea Fiului, 1:1-18

II. Prezentarea Fiului, 1:19-4:54

- A. De către Ioan Botezătorul, 1:19-34
- B. pentru ucenicii lui Ioan, 1:35-51
- C. La nunta din Cana, 2:1-11
- D. La Templu, 2:12-25
- E. pentru Nicodim, 3:1-21
- F. Încă o dată de Ioan Botezătorul, 3:22-36
- G. pentru femeia samariteancă, 4:1-42
- H. pentru un slujbaș împărătesc, 4:43-54

III. Confruntările Fiului, 5-12

- A. La un praznic în Ierusalim, 5:1-47
 - 1. Semnul supranatural, 5:1-9
 - 2. Reacția formalismului, 5:10-18
 - 3. Cuvântarea, 5:19-47
- B. La un Paște din Galileea, 6:1-71
 - 1. Semnul supranatural, 6:1-21
 - 2. Cuvântarea, 6:22-40
 - 3. Reacția celor firești, 6:41-71
- C. La un praznic al corturilor, 7:1-10:21
 - 1. *Controversa nr.1*: cuvântarea, 7:1-29
 - 2. Reacția ascultătorilor, 7:30-36
 - 3. *Controversa nr.2*: cuvântarea, 7:37-39
 - 4. Reacția ascultătorilor, 7:40-53
 - 5. *Controversa nr.3*: cuvântarea, 8:1-58
 - 6. Reacția ascultătorilor, 8:59
 - 7. *Controversa nr.4*: semnul supranatural, 9:1-12
 - 8. Reacțiile, 9:13-41
 - 9. *Controversa nr.5*: cuvântarea, 10:1-18
 - 10. Reacții împărțite, 10:19-20
- D. La praznicul înnoirii Templului, 10:22-42
 - 1. Cuvântarea, 10:22-30
 - 2. Refuzul și acceptarea, 10:31-42
- E. La casa din Betania, 11:1-12:11
 - 1. Semnul supranatural, 11:1-44
 - 2. Reacțiile lor, 11:45-57
 - 3. Maria Îl unge cu mir, 12:1-8
 - 4. Reacțiile lor, 12:9-11
- F. La Ierusalim, 12:12-50
 - 1. Intrarea triumfală, 12:12-19
 - 2. Învățăturile Lui, 12:20-50

- IV. În școala Fiului, 13:1-16:33
 - A. Despre iertare, 13:1-20
 - B. Despre trădare și trădător, 13:21-30
 - C. Despre plecarea Lui, 13:31-38
 - D. Despre cer, 14:1-14
 - E. Despre Duhul Sfânt, 14:15-26
 - F. Despre pacea launtrică, 14:27-31
 - G. Despre rodnicie, 15:1-17
 - H. Despre lume ca sistem, 15:18-16:6
 - I. Despre misiunea Duhului Sfânt, 16:7-15
 - J. Despre revenirea Lui, 16:16-33
 - V. Mijlocirea Fiului, 17:1-26
- VI. Răstignirea Fiului, 18:1-19:42
 - A. Arestarea, 18:1-11
 - B. Judecata, 18:12-19:15
 - 1. Înaintea lui Ana, 18:12-23
 - 2. Înaintea lui Caiafa, 18:24-27
 - 3. Înaintea lui Pilat, 18:28-19:16
 - C. Răstignirea, 19:17-37
 - D. Însmormântarea, 19:38-42
- VII. Învierea Fiului, 20:1-21:25
 - A. Mormântul gol, 20:1-10
 - B. Arătările Domnului cel înviat, 20:11-21:25
 - 1. pentru Maria Magdalena, UUu20:11-18
 - 2. pentru ucenici fără Toma, 20:19-25
 - 3. pentru ucenici cu Toma, 20:26-31
 - 4. pentru șapte dintre ucenici, 21:1-14
 - 5. pentru Petru și pentru Ioan, 21:25
- VIII. Infinitatea Fiului, 21:25

Dacă vreți să urmăriți în mod special pledoaria lui Ioan pentru credință, vă propun un alt cuprins al cărții lui. Așa cum am

spus deja, Matei, Marcu și Luca îl prezintă pe Isus. Ioan, nesinopticul (cel ce are un alt punct de vedere) este mai profund și-L „interpretează” pe Isus. El ni-L prezintă pe Domnul din afară, Ioan pătrunde mai adânc și ni-L arată așa cum era pe dinăuntru. Cei trei subliniază „omenescul” din viața lui Isus, Ioan ne descoperă „divinul” din ființa și lucrările Lui. Sinopticii sunt concentrați asupra faptelor, Ioan ne lămurește doctrinele.

Din acest punct de vedere, conținutul cărții poate fi așezat în următorul cuprins:

Introducere:

Ioan ni-L prezintă pe Fiul lui Dumnezeu - 1:1-18

I. Domnul Isus se prezintă pe Sine:

1. Ucenicilor - 1:19-2:12
2. Iudeilor - 2:13-3:36
3. Samaritenilor - 4:1-54
4. Conducătorilor iudeilor - 5:1-47
5. Mulțimilor - 6:1-71

II. Domnul intră în conflict cu conducătorii iudeilor

1. despre Moise - 7:1-8:11
2. despre Avraam - 8:12-59
3. despre identitatea lui Mesia - 9:1-10:42
4. despre puterea Sa miraculoasă - 11:1-12:36
5. despre refuzul lor de a crede în El - 12:37-50

III. Domnul împlinește Paștele

1. Domnul discută noua „apostolie” a ucenicilor - 13-16
2. Rugăciunea de Mare Preot - 17
3. Jertfirea de Paște - 18-19
4. Învierea deschide o cale nouă prin trupul Lui - 2-11

Concluzie:

Infinitatea Fiului - 21:25

Capitolul I - Preambulul Evangheliei

Marile lucrări muzicale ale lumii au o parte introductivă în care compozitorul prezintă fragmentar temele principale. Așa este și în Evanghelia lui Ioan. Preambulul din capitolul întâi trebuie privit ca o prezentare a temelor majore abordate în restul Evangheliei. Ni se vorbește despre:

- Isus ca lumina venită în întunericul acestei lumi, oferind viața cea adevărată

„În El era viața, și viața era lumina oamenilor. Lumina luminează în întuneric, și întunericul n-a biruit-o“ (Ioan 1:4-5).

- Isus ca trimis refuzat de poporul evreu

„A venit la ai Săi, și ai Săi nu L-au primit“ (Ioan 1:11).

- Isus ca Mare Preot împlinind slujba de ispășire de la Cortul Întâlnirii

„Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit („cortuluit“ în original) printre noi, plin de har și de adevăr“ (Ioan 1:14a).

- Isus ca revelație a slavei divine

„Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl“ (Ioan 1:14b).

Tot în preambul apare însă și o temă greacă. Pentru că scrie în contextul Neamurilor din Efes, acest „preambul“ al Evangheliei lui Ioan trebuie citit, înțeles și analizat și în contextul coplesitor

al filosofiei și culturii care domina toată lumea de atunci (unii spun „și de astăzi“). Când scrie că „Isus este LOGOSUL întrupat în istorie“, adică în lumea pe care El însuși a creat-o, Ioan intră în dispută cu gnosticii greci.

Pentru filosofii eleni, mai ales pentru Aristotel, existau trei reacții posibile omului în fața realității: „pathos“, „ethos“ și „logos“. Traduse în întrebuintărea lor de azi, aceste reacții pot fi la nivelul „entuziasmului puternic“, la nivelul „preferințelor sentimentale“ sau la nivelul „rațiunii calculate“. Spunem că un om vorbește cu patos atunci când suntem compleșiți de puterea și pasiunea discursului său. Spunem că suntem impresionați de lucruri care ne plac și le preferăm, doar pentru că „așa ne trage inima“, aranjându-ne prioritățile după o „etică“ a preferințelor personale. Și spunem că facem o alegere „rațională“, atunci când, trecând peste ceea ce am vrea sau peste ceea ce ne-ar plăcea, acționăm corect ținând cont de toate argumentele unei anumite situații. Pentru greci, „Logosul“ dicta „logica alegerilor și acțiunilor raționale, obiective, drepte, valabile, indiferent dacă aceste atitudini și acțiuni ne plac sau nu, indiferent dacă „vrem sau nu“ în lumea preferințelor noastre. „Logosul“ este deci pentru greci suma tuturor argumentelor, fața adevărată a realității în care evoluăm. „Logosul“ produce „logica“ pe care realitatea o dictează acțiunilor necesare. Limbajul din preambul este și limbajul din încheierea evangheliei lui Ioan:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și, crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:30-31).

Folosirea termenului „Logosul“ în preambulul lui Ioan este deci o invitație să aflăm și să analizăm toate argumentele divinității lui Isus, pentru a putea lua în final o decizie „logică, rațională“.

O abordare „idealistă“

Lumea antică a fost departe de „materialism“. Perceperea realității s-a făcut de pe platforma „idealistă“. Ce este aceasta?

„Idealismul este doctrina metafizică și epistemologică (teoria cunoașterii) conform căreia ideile sau gândurile constituie realitatea fundamentală. În esență, este orice filozofie care susține că singurul lucru cognoscibil este conștiința (sau conținutul conștiinței), în timp ce niciodată nu putem fi siguri că materia sau ceva din lumea exterioară există cu adevărat. Astfel, singurele lucruri reale sunt entitățile mentale, nu lucrurile fizice (care există numai în sensul că acestea sunt percepute)“ - (<http://bazelefilozofiei.blogspot.com>).

Șocant și de speriat pentru unii este că oamenii de știință au ajuns astăzi să constate că lumea subatomică a materiei se sprijină pe realități nevăzute, nemateriale, posibil doar de cuantificat în formule matematice sau în forme de energie. „Universul“, spun ei, „s-ar putea să fie un uriaș simulator de realitate, asemănător unui atotcuprinzător joc de computer.“ Oricât ne-am împotrivi ideii, s-ar prea putea să existăm într-o „realitate virtuală inteligentă“ gândită de „altcineva“. Acceptând aceste „noi descoperiri“, știința modernă se întoarce să îngenuncheze alături de declarația autorului epistolei către Evrei:

„Prin credință pricepem că lumea a fost făcută prin Cuvântul lui Dumnezeu, așa că tot ce se vede n-a fost făcut din lucruri care se văd“ (Evrei 11:3).

Socrate, prin Platon, a introdus în gândirea umană „idealismul transcendent“, iar lumea primului secol creștin, în care a trăit apostolul Ioan, era dominată de această filosofie. Este evident că prologul evangheliei lui Ioan este un răspuns apologetic dat ideilor lui Socrate și Platon, probabil cei mai mari filozofi ai istoriei.

Ca să-l înțelegem ca atare, se cuvine să descriem în câteva cuvinte universul lui Socrate. Vom reda aici ceea ce am scris și în comentariul la epistola apostolului Pavel către Coloseni. Marele apostol al Neamurilor a tratat și el pericolul îndepărtării de adevăr prin contaminarea cu filosofia greacă:

„Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu o amăgire deșartă după datina oamenilor, după învățăturile începătoare ale lumii, și nu după Hristos“ (Col. 2:8,20).

Idealismul filosofic propune alternativa unei cunoașteri (gnoză) posibilă fără revelația Scripturilor, prin intuiție și iluminare personală.

„Gnosticismul era o școală filosofică bazată pe o cunoaștere tainică („gnoza”) obținută printr-un proces de inițiere în urma căruia li se împărtășeau discipolilor cunoștințe despre starea lumii și despre căile spre refacerea „unității și armoniei cosmice primordiale”. Gnosticii priveau lumea ca pe o succesiune de șapte sfere concentrice ale existenței cu centrul în Dumnezeu. La mijloc era sfera prezenței divine, după care se înșirau apoi sferile, din ce în ce mai inferioare, ale „domniilor, dregătorilor, și stăpînilor cerești”. Născut accidental în cea mai periferică sferă a existenței, sfera materiei, omul era chemat să caute să se desprindă de ea și să trăiască în spirit marea aventură a călătoriei prin „sferele cerești” înspre „pleroma” sau locul plinătății dumnezeirii.

Formulată în termeni foarte apropiați creștinismului, această învățătură a gnosticilor a făcut prăpăd în sânul Bisericilor primare. Comentatorii moderni o văd ca pe o încercare tardivă, dar energetică a Diavolului de a împiedica răspândirea mesajului curat al Evangheliei mântuitoare prin jertfa de la Calvar.“

Idealismul gnostic spune că lumea adevărată este aceea a ideilor. Ca metaforă, el o aseamănă cu lumea gândurilor. Ele stau în spatele tuturor acțiunilor trupului, dar rămân pururea invizibile și imposibil de cunoscut. Doi oameni pot sta unul lângă altul fără să „comunică”, la fel de străini unul de altul ca și când s-ar afla la mii de kilometri distanță. Singura „punte de comunicare” a gândurilor celor doi este puntea „cuvintelor”. Gândul necunoscut poate alege să se comunice pe sine către altul îmbrăcând calea cuvintelor. Sigur, spune Platon, cuvântul nu va reuși niciodată să exprime în mod absolut corect gândul care l-a produs, dar este o aproximare mulțumitoare. La fel a scris și Eminescu, influențat de lecțiile de filosofie luate în străinătate, în poezia adresată criticilor săi:

„Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?”

În idealismul transcendențial socratic, adevărul se coboară din „pleroma dumnezeirii” către lumea noastră prin intermediul unor scări numite generic „logosuri”, cuvinte care ne fac cunos-

cute gândurile din lumea divină. Asemenea lui Tales din Milet și a lui Pitagora, Socrate este convins că matematică și geometria sunt astfel de „logosuri“ venite spre lumea noastră dezordonată din lumea armoniilor divine.

Bineînțeles că și muzica era considerată atunci, și mai este considerată și astăzi de unii, ca un „logos venit dintr-altă lume“. Nimeni nu se poate așeza la masă ca să scrie o „capodoperă“. Pentru așa ceva, spuneau anticii, trebuie ca cineva să fie „inspirat“.

Toți posesorii acestei „inspira divine“, fie că erau ei matematicieni, geometrii, compozitori sau filosofi erau decretați de societatea greacă idealistă drept „preoți“. Dacă am încerca să aducem rânduielile sociale din lumea antică în lumea contemporană ar trebui să spunem că mai toți profesorii universitari și oamenii de știință sunt astfel de „preoți“ ai inspirațiilor transcendente.

De ce folosește apostolul Ioan așa de mult „logosul“ (Cuvântul) în prologul Evangheliei lui? Tocmai pentru a-L diferenția pe Isus Christos, în pericol de a fi integrat alături de toți ceilalți „oameni inspirați“ în panopia de oameni providențiali ai istoriei, și de a-L așeza deasupra tuturor, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Fiul lui Dumnezeu, scrie Ioan, nu este unul din logos-uri, ci Logosul cu L mare, singurul care ne-a adus adevărul pur de la Dumnezeu. În textul lui Ioan, Isus Christos este Creatorul tuturor lucrurilor, întrupat în istorie ca să recupereze pentru Tatăl Său sufletele oamenilor creați de El:

„Și noi toți am primit din plinătatea Lui și har după har; căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos. Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut“ (Ioan 1:16-18).

Moise ne-a dat cuvintele Legii, dar „adevărul“ din spatele acestor cuvinte a venit la noi doar în persoana lui Isus Christos, Cel de o ființă cu Tatăl.

În Ioan 3:16 se află unul din termenii cel mai greu de tradus și de înțeles. Vorbind despre Sine, Domnul Isus se identifică prin expresia „singurul lui Fiu“. Bineînțeles că El știa ce spune, dar pentru noi este mai greu ...

Cuvântul folosit în greacă este „monogenes“ (nu că Domnul Isus ar fi vorbit greaca, ci aramaica). El poate însemna și „singurul“, dar și „preaiubitul“ atunci când se referă la o odraslă a unui părinte. În vernacularul vremii, termenul era utilizat pentru a identifica pe cineva care era „singur la părinți“.

În teologie, expresia este corectă și subliniază relația unică pe care o are Isus Christos cu Tatăl. Noul testament spune că toți putem deveni fiii și fiicele lui Dumnezeu prin credință și naștere din nou, dar este clar că altfel stau lucrurile cu Isus Christos.

Toți și toate sunt creații ale lui Dumnezeu, în afara Fiului și a Duhului, care sunt deopotrivă și de o substanță cu Tatăl. De-a lungul veacurilor, teologii au pus această realitate în crez prin formularea „născut, iar nu făcut“ atunci când vorbesc despre Isus Christos.

„Monogenes“ mai apare în Evanghelia lui Ioan și în 1:14 și 18, unde citim:

„Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl“.

„Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut“.

Îndrăgostit de unicitatea Fiului lui Dumnezeu, Ioan folosește „monogenes“ și în epistola sa, unde scrie:

„Dragostea lui Dumnezeu față de noi s-a arătat prin faptul că Dumnezeu a trimis în lume pe singurul Său Fiu, ca noi să trăim prin El“ (1 Ioan 4:9).

Ioan scrie „divin“, în serii de septade. Nu degeaba i-au zis cei din vechime „Ioan, divinul“. Descoperirea apocalipsului este scrisă în șapte rotiri a câte șapte, ca roatele lui Ezechiel care se învârtesc în mijlocul altor roate (Ezec. 1:16).

Primul capitol al Evangheliei lui Ioan este tot o prezentare a divinului. Bineînțeles că este făcută și ea tot într-o serie de șapte, o septadă inițiativă, ce va fi împlinită apoi prin confirmarea roti-

rilor din celelalte septade, ale minunilor, ale discursurilor, ale întâlnirilor, etc.

Cel dintotdeauna existent alături de Tatăl este prezentat la coborârea Lui printre noi ca:

1. – Lumina (1:4-13)
2. – Cuvântul (1:13-14)
3. – Fiul lui Dumnezeu (1:15-18)
4. – Mielul lui Dumnezeu (1:29-34)
5. – Mesia (1:35-42)
6. – Împăratul lui Israel (1:43-49)
7. – Fiul omului (1:50-51).

Această din urmă titulatură, Fiu al omului, este una din autoidentificările favorite ale Domnului. Ea apare de 83 de ori în Evanghelia, de 13 ori (două septade incomplete) în Evanghelia lui Ioan. Titlul vorbește în același timp despre umanitatea și despre divinitatea lui Isus. Vedenia din cartea profetului Daniel (7:13) vorbise deja despre cineva ca un „fiu al omului” într-un clar context mesianic. Nu este de mirare deci că Domnul a preluat acest titlu și l-a folosit întocmai când s-a mărturisit înaintea Marelui Preot:

„Isus i-a răspuns: Este așa cum spui. Dar vă spun că, de acum încolo, Îl veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta Puterii și venind pe norii cerului!” (Mat. 26:64).

Ca Fiu al omului, Isus este „veriga lipsă” dintre cer și pământ. Așa se explică apariția ei ca o însoțire cu textul străvechi în care ni se vorbește despre drama lui Iacov (Gen. 28).

„Isus i-a răspuns:

– Crezi pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin? Vei vedea lucruri mai mari decât acestea!

Apoi i-a zis:

– Adevărat, adevărat vă spun că veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu înălțându-se și coborându-se peste Fiul Omului !” (Ioan 1:50-51)

Fugar de acasă, urmărit cu moartea, plecat străin către rude străine, Iacov a ajuns un om „al nimănu”, singur sub imensitatea nopții din pustiu. Așa se credea el, dar nu era așa! Iacov era alesul lui Dumnezeu! Nevăzută de ochii deschiși ziua, dar vizibilă cu ochii închiși în somn, deasupra lui Iacov este plasată de Dumnezeu o scară pe care „îngerii se suiau și se coborau”. Preluând metafora vedeniei nocturne din Geneza, Christos îl anunță pe Natanael că El a venit ca să fie această „scară” așezată ca punte între cer și pământ: „Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14:6).

Titulatura mesianică a acestui Fiu al omului era binecunoscută evreilor:

„Și când voi fi înălțat de pe pământ, îi voi atrage la Mine pe toți oamenii. Spunea lucrul acesta pentru a arăta cu ce fel de moarte urma să moară. Mulțimea I-a răspuns:

– Noi am auzit din Lege că Christosul rămâne în veac; cum de spui Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat?! Cine este Acest Fiu al Omului?” (Ioan 12:32-34).

Isus din Nazaret a folosit-o intenționat ca să demonstreze că este venit să împlinească tiparul profetic:

Fiul omului S-a coborât din cer – Ioan 1:51; 3:13; 6:62

Fiul omului trebuie să fie „ridicat” și proslăvit, El își va da trupul și sângele pentru viața omenirii – Ioan 3:14; 6:53; 8:28; 12:23, 34; 13:31

Fiul omului va fi Judecătorul suprem – Ioan 5:27

Fiul omului este o autoidentificare a lui Isus – Ioan 6:27; 9:35

Textul ioanin va repeta apoi că Isus le-a adus aminte mereu omenilor că „a venit din cer” și că va pleca iar acolo, „pentru că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce” (Ioan 13:3).

În spațiul strâmt al primelor patru zile de activitate mesianică, Ioan Îl prezintă pe Cel întrupat într-o divină septadă venită pe pământ ca să fie puntea de legătură, veriga lipsă, dintre pământ și

cer. Dumnezeu se coboară pentru ca omul să poată urca, refăcând astfel unitatea dintru-nceput a creației.

Ioan scrie o nouă Geneză!

Prologul Evangheliei lui Ioan debutează intenționat cu aceeași expresie ca și cartea Genezei: „La început ...“ (Bereșit). Aceasta nu este o coincidență ci o „cheie“ care ne trimite să interpretăm cartea lui Ioan ca pe o suprapunere intenționată cu prima carte a Bibliei. Ca să înțelegem mesajul adânc transmis de apostol trebuie să pornim de la niște „presupoziții“ care stabilesc un teren comun de discuție cu niște termeni foarte bine lămuriiți.

Evanghelia lui Ioan presupune că înțelegem întreaga creație de acum ca pe un uriaș Templu cosmic, în care Dumnezeu vine să aibă părtășie cu omenirea. Aceasta a fost cosmogonia evreilor din vremea primului secol în care a fost scrisă Evanghelia. Pentru ei, cele șapte etape ale creației reprezentau cele șapte etape necesare clădirii Templului, în care a venit să locuiască Creatorul:

„Cortul Lui este în Salem și locuința Lui, în Sion“ (Ps. 76:2).

„Le voi răzbuna sângele pe care nu l-am răzbunat încă, dar Domnul va locui în Sion.“ Ioel 3:21

„Strigă de veselie și bucură-te, fiica Sionului! Căci iată, Eu vin și voi locui în mijlocul tău, zice Domnul“ (Zaharia 2:10).

Evanghelia lui Ioan presupune că noi privim primele două cărți ale Bibliei, Geneza și Exodul, ca scenariul inițial pentru formarea omenirii și scoaterea ei din robie.

Evanghelia lui Ioan presupune că noi privim descrierea primelor șapte zile ale creației ca pe un tipar profetic după care se va desăvârși lucrarea lui Dumnezeu prin venirea „ultimului Adam“, Isus Christos.

Evanghelia lui Ioan presupune că în acest tipar există un început și un moment culminant. Ioan vestește un nou început prin venirea Domnului Isus în lume:

„La început (bereșit) era Cuvântul ... Și Cuvântul s-a făcut trup“ (Ioan 1:1, 14).

Momentul de apogeu al acțiunii este în Vinerea Mare, care corespunde cu cea de a șasea zi a creației, când reprezentantul autorității, văzând cum țărâna umană este amestecată cu sângele divin proclamă:

„Isus a ieșit deci afară, purtând cununa de spini și haina de purpură. „Iată Omul!” le-a zis Pilat!“ (Ioan 19:5).

Ca și Caiafa mai devreme, Pilat a spus atunci mult mai mult decât și-a dat seama pe moment, fiind, fără să știe, instrumentul autorității divine. „Iată omul!“ este prezentarea Omului cu „O“ mare, a ultimului Adam, „imaginea“ menită să fie întronată în Templul creației, „chipul și asemănarea Dumnezeului celui nevăzut“, Cel venit să împlinească slujba ispășitoare de împăcare cu Dumnezeu și, în același timp, instrumentul prin care se va restaura domnia Lui pe pământ.

Evanghelia lui Ioan presupune că, în acest tipar al creației, în cea din urmă zi, când „întunerecul s-a năpustit asupra Luminii, dar n-a biruit-o“, strigătul „Tetelestai!“ („s-a isprăvit!“) rostit de Isus Christos pe cruce trebuie înțeles ca anunțarea finalului de „facere din nou“ a tuturor lucrurilor. A fost normal deci, respectând simetria cu narațiunea din Geneza, ca Fiul omului să se odihnească în ziua a șaptea de toată lucrarea Lui și să o petreacă în mormânt.

„În ziua a șaptea, Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea pe care o făcuse și în ziua a șaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui pe care o făcuse“ (Geneza 2:2).

În ziua dintâi a noii săptămâni, Maria Magdalena a venit în „grădină“ („raiul“ de altădată) și a descoperit „creația cea nouă“, pe care Fiul S-a dus să o prezinte înaintea Tatălui:

„Nu mă ține“, i-a zis Isus, „căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Ci du-te la frații Mei și spune-le că Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeul Meu și Dumnezeul vostru.“ (Ioan 20:17).

Prin Isus Christos, Dumnezeu a dăruit omenirii o nouă Geneză, care va schimba realitatea lumii de acum într-una viitoare cu ceruri noi și un pământ nou, pe care va locui neprihănirea.

Râurile de apă care udau raiul din Geneza sunt corespondențel „apei vii“ care va aduce viața celor din noua creație. Nu este cazul aici să fim dogmatici, dar eu cred că nu ne putem pronunța categoric în ceea ce privesc aceste lucruri. Este foarte neclar ce este realitate și ce este metaforă în limbajul biblic. În Geneza, grădina raiului dintâi dispore din realitatea geografică și este plasată de Dumnezeu într-un real inaccesibil primilor oameni:

„Astfel a izgonit El pe Adam, și, la răsăritul grădinii Edenului, a pus niște heruvimi, care să învârtescă o sabie învâpăiată, ca să păzească drumul care duce la pomul vieții“ (Gen. 3:24).

Dintre cele patru râuri care udau raiul doar numele a două sunt păstrate astăzi, Tigrlul și Eufratul. Sunt ele „exact“ acelea dintru-început sau sunt doar două râuri obișnuite numite așa în amintirea râurilor inițiale? Numai Dumnezeu știe!

În descrierile lui Ioan din Apocalipsa apare iar un râu care udă Noul Ierusalim și-l fac roditor:

„Apoi am văzut un cer nou și un pământ nou; pentru că cerul dintâi și pământul dintâi pieriseră și marea nu mai era. Și eu am văzut coborându-se, din cer de la Dumnezeu, cetatea sfântă, Noul Ierusalim, gătită ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei“ (Apoc. 21:1-2).

Evanghelia lui Ioan vorbește în termenii unei „ape vii“ oferită oamenilor pentru viața eternă:

„Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu și cine este Cel ce-ți zice: „Dă-Mi să beau!“ tu singură ai fi cerut să bei, și El ți-ar fi dat apă vie.“ (Ioan 4:10)

„În ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a praznicului, Isus a stat în picioare și a strigat: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura“ (Ioan 7:37-38).

Nu este ușor să spui ce este realitate și ce este metaforă. S-ar prea putea să vedem în final că realitatea de azi a fost doar o metaforă pentru realitatea eternă de mâine.

„Și Duhul și Mireasa zic: „Vino!” Și cine aude să zică: „Vino!” Și celui ce îi este sete să vină; cine vrea să ia apa vieții fără plată!” (Apocalipsa 22:17)

Ioan își scrie evanghelia ca pe o nouă Geneză. El așează moartea lui Isus în inima noului Templu al creației cosmice, ca și „Chip“ vizibil în care omenirea își va recunoaște Creatorul. Jertfa de la Calvar este mesajul iubirii imense prin care Dumnezeu ne cheamă înapoi la Sine și ne împacă prin sângele vărsat pe capacul ispășirii din locul prea sfânt (Evrei 9:11-28)

Finalul capitolului doi, dincolo de „preambulul “ primului capitol, ni-L va prezenta apoi pe Isus drept Cel ce ne cunoaște deplin pe fiecare dintre noi. Ca răspuns la mirarea consătenilor și ucenicilor Lui care n-au priceput „semnul“ de la nunta din Cana și nici autoritatea binevenită a curățirii Templului, divinul evanghelist așează un comentariu editorial ca pe o aspră avertizare. Este felul lui Ioan de a ne spune: „Chiar dacă voi nu-L cunoașteți (sau nu-L recunoașteți), El vă cunoaște deplin pe fiecare dintre voi și știe, dincolo de superficialitatea aparentei voastre loialități, în cine poate și în cine nu se poate încrede:

„Pe când Isus era în Ierusalim, la praznicul Paștelor, mulți au crezut în Numele Lui, căci vedeau semnele pe care le făcea. Dar Isus nu se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți. Și n-avea trebuință să-I facă cineva mărturisiri despre niciun om, fiindcă El Însuși știa ce este în om“ (Ioan 2:23-25).

Întrebarea care rămâne este: Poate să se încreadă El astăzi în mine și în tine?

Capitolul 2 - Trei dovezi ale divinității lui Isus: vinul, biciul și ... neîncrederea!

După ce am aruncat o privire analitică asupra „Prologului” Evangheliei lui Ioan, este folositor să aruncăm o privire de ansamblu asupra restului cărții.

După primele 18 versete din capitolul 1, Ioan ne dă primele trei mărturii verbale despre divinitatea lui Isus Christos. Până la capitolul 2 avem, în ordine, mărturia personală a celui ce a scris Evanghelia, mărturia lui Ioan Botezătorul și mărturia primilor cinci ucenici din grupul celor doisprezece de mai târziu. Din spusele lor aflăm că Isus este preexistent cu Dumnezeu Tatăl, factor activ în facerea lumii, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Lumina, Viața, Dumnezeu întrupat, Mielul lui Dumnezeu, Cel vestit în Vechiul Testament, Fiul lui Dumnezeu și Împăratul lui Israel.

În capitolul 2 al Evangheliei lui Ioan trecem de la dovezile verbale la dovezile vizibile ale divinității lui Isus. Evanghelistul nesinoptic, preocupat mai mult să-L explice pe Isus Christos decât să-L prezinte, va continua apoi până în capitolul 12 această alternanță între lucrările Lui și lecțiile Lui. Ioan prezintă afirmațiile prin care Isus este prezentat ca Mesia și lucrările („semnele”) prin care este dovedită divinitatea Sa. El săvârșește lucrări pe care numai Dumnezeu le poate face. Vom vedea acest lucru în minunile despre care ne vorbește Ioan începând cu capitolul 2.

Alternanța între lucrări și lecții nu este o construcție artificială a lui Ioan, ci o strategie de lucru pe care au observat-o toți la Domnul Isus. Iată mărturia celor doi ucenici plecați prematur spre Emaus:

„Drept răspuns, unul din ei, numit Cleopa, I-a zis: „Tu ești singurul străin aici, în Ierusalim, de nu știi ce s-a întâmplat în el zilele acestea?”

„Ce?” le-a zis El.

Și ei I-au răspuns: „Ce s-a întâmplat cu Isus din Nazaret, care era un proroc puternic în fapte și în cuvinte, înaintea lui Dumnezeu și înaintea întregului norod“ (Luca 24:18-19).

Cu capitolul 13 se încheie lucrarea publică a Domnului și, Ioan se concentrează asupra discuțiilor pe care le-a purtat cu ucenicii în săptămâna patimilor. Simbolic vorbind, „Marele Preot după rânduiala lui Melhisedec“ intră împreună cu ei în prima parte a Templului, numită „locul sfânt“ și le vorbește despre poziția, privilegiile și pericolele preoției christice la care i-a chemat.

În capitolul 17, Ioan ne dă rugăciunea Domnului Isus ca Mare Preot. În ea, El Îl roagă pe Dumnezeu să realizeze toate lucrurile despre care tocmai vorbise cu ucenicii.

În capitolele 18-20, Ioan descrie Jertfirea Mielului de Paște și învierea glorioasă a divinului Fiul al lui Dumnezeu.

Capitolul 21 este un apendice al evangheliei în care Ioan lămurește două probleme rămase controversate după moartea și învierea Domnului: poziția lui Petru între apostoli (21:1-19) și zvonul conform căruia Domnul Isus i-ar fi promis lui Ioan că nu va muri niciodată (21:20-24).

Din mulțimea imensă a lucrurilor făcute de Domnul Isus (Ioan 21:25), Ioan alege doar opt minuni care însoțesc Învierea Lui dumnezeiască. Șapte sunt înainte de răstignire, iar a opta este după înviere. Cele șapte sunt : transformarea apei în vin (cap. 2), vindecarea unui slujbaș împăratesc (cap. 4), vindecarea slăbănogului de 38 de ani (cap. 5), înmulțirea pâinilor (cap. 6), umblarea pe mare (cap. 6), vindecarea orbului din naștere (cap. 9) și învierea lui Lazăr (cap. 11). A opta este pescuirea minunată (cap. 20).

Ioan a elucidat el însuși misterul acestei selecții de evenimente din viața Domnului Isus:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și, crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:30-31).

Ne vom apropia acum de capitolul doi în care apare primul „semn“ al divinității lui Isus: transformarea apei în vin la nunta din Cana Galileii. De fapt, în acest capitol Ioan ne dă nu unul, ci trei „semne“ (semeion), trei dovezi, ale divinității lui Isus.

I. Divin la Nunta din Cana

Pasajul este foarte cunoscut, iar întâmplarea este popularizată mai ales la nunți. Predicatorii scot din ea sfatul pentru toate crizele posibile ale vieții: „Invitați-L pe Isus!“ Pentru cei dornici și capabili să meargă însă mai profund, întâmplarea prezintă divinitatea lui Isus nu numai prin schimbarea apei în vin, ci și prin atitudinea declarată față de Maria, mama Lui.

Sigur, mesenii de la nunță au avut dreptate: vinul făcut de Domnul Isus a fost mai bun decât toate celelalte și n-ar fi trebuit servit unor bețivi, ci unor oameni treji.

„Nunul, după ce a gustat apa făcută vin (el nu știa de unde vine vinul acesta, slugile însă, care scoseseșă apa, știau), a chemat pe mire și i-a zis: „Orice om pune la masă întâi vinul cel bun și, după ce oamenii au băut bine, atunci pune pe cel mai puțin bun, dar tu ai ținut vinul cel bun până acum“ (Ioan 2:10).

A fost un vin neatins de pământ sau de viță, un vin creat „direct din apă“, un vin Edenic. Nu-i de mirare că cei de la nunta din Cana nu mai băuseră așa ceva și nici nu va mai bea cineva, până ce va exista iar „nou în Împărăția lui Dumnezeu“ (Marcu 14:25; Luca 22:18). Nici un om n-ar fi putut face ce a făcut Domnul la nunta din Cana! Doar Dumnezeu putea s-o facă, pentru că tot Dumnezeu o făcuse și la facerea lumii! Isus a dovedit atunci puterile creatoare declarate de Ioan în preambulul Evangheliei lui:

„Toate lucrurile au fost făcute prin El, și nimic din ce a fost făcut, n-a fost făcut fără El“ (Ioan 1:3).

Minunea a fost „certificată“ de mărturia unor oameni din afara anturajului lui Isus: slugile și nunul. Niciunul din aceștia n-au știut de fapt ce se întâmplă. Doar ucenicii Domnului au priceput:

„Acest început al semnelor Lui l-a făcut Isus în Cana din Galileea. El Și-a arătat slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El“ (Ioan 2:11).

După aproximativ treizeci de ani de anonimat, Isus din Nazaret debutează în lucrarea mesianică publică. Maria, care nu avea nevoie „să creadă în El“ pentru că știa cum Îl născuse, a trebuit să simtă și ea pe pielea ei contactul cu divinitatea lui Isus.

„Când s-a isprăvit vinul, mama lui Isus I-a zis: „Nu mai au vin”. Isus i-a răspuns: „Femeie, ce am a face Eu cu tine? Nu Mi-a venit încă ceasul“ (Ioan 2:4).

Era în cuvintele Domnului o detașare de tot ceea ce L-ar fi putut lega cu legături omenești. Nu era pentru prima dată și n-avea să fie nici pentru ultima dată când Maria auzea astfel de cuvinte. Pe la doisprezece ani, când nu s-a întors cu ei, ci a rămas în urma lor la Templu, Isus i-a răspuns astfel timidei ei încercări de mustrare:

„Dar nu L-au găsit și s-au întors la Ierusalim să-L caute. După trei zile, L-au găsit în Templu, șezând în mijlocul învățătorilor, ascultându-i și punându-le întrebări. Toți care-L auzeau rămâneau uimiți de priceperea și răspunsurile Lui.

Când L-au văzut părinții Lui, au rămas înmărmuriți; și mama Lui I-a zis:

„Fiule, pentru ce Te-ai purtat așa cu noi? Iată că tatăl Tău și eu Te-am căutat cu îngrijorare.”

El le-a zis: „De ce M-ați căutat? Oare nu știți că trebuie să fiu în casa Tatălui Meu?”

Dar ei n-au înțeles spusele Lui“ (Luca 2:45-50).

Maria i-a vorbit atunci despre panica lor părintească: „Iată că tatăl Tău și eu Te-am căutat cu îngrijorare“, dar El i-a atras atenția Mariei că Iosif nu era Tatăl lui adevărat. Tatăl lui era Dumnezeu cărui i se închinau oamenii la Templu. Parafrazând, am putea spune că Isus i-a zis atunci Mariei: „Marie, tu ai uitat

cine este Tatăl Meu? Nu înțelegeți că Eu, la Templu sunt „acasă“, nu la Nazaret? Era normal să mai zăbovesc puțin pe aici și să vorbesc cu oamenii despre Tatăl Meu.“

În Cana, aparența ne îndeamnă să credem că Maria spera că Domnul va face o minune, va începe să se manifeste ca Fiu de Dumnezeu. Eu nu cred aceasta! Nu cred că Maria era obișnuită cu minunile pe care le făcea El pe acasă încă din copilărie, cum susține tradiția catolică. Profunzimile ne arată însă o Marie obișnuită să se reazeme pe ajutorul întâiului ei născut. Niciodată n-a existat un fiu mai desăvârșit ca El. Maria le-o fi spus celorlalți de multe ori: „De ce nu puteți fi și voi ca fratele vostru?“ S-ar prea putea ca din aceasta să se fi născut animozitatea pe care i-au arătat-o mai târziu:

„Și praznicul iudeilor, Praznicul zis al Corturilor, era aproape. Frații Lui I-au zis: „Pleacă de aici și du-Te în Iudeea, ca să vadă și ucenicii Tăi lucrările pe care le faci. Nimeni nu face ceva în ascuns când caută să se facă cunoscut. Dacă faci aceste lucruri, arată-Te lumii.“ Căci nici frații Lui nu credeau în El“ (Ioan 7:2-5).

Obișnuită de acasă, Maria și-a pus nădejdea în băiatul ei mai mare: „Să faceți tot ce vă va zice“ (Ioan 2:5). Puneți-vă în situația ei. Ori de câte ori a avut vreo problemă a discutat-o cu băiatul ei mai mare. Lui i-a cerut părerea. Iar El n-a greșit niciodată, ci i-a dat întotdeauna cea mai bună soluție. Nu i-a înșelat niciodată așteptările. În orice dilemă a avut întotdeauna cea mai bună rezolvare, cel mai bun răspuns la orice întrebare. A fost cel mai inteligent copil pe care l-a avut vreodată o mamă, cel mai bun și cel mai priceput. Nu ni se spune că la nunta din Cana ar fi fost de față și Iosif. Probabil că murise deja, iar aceasta făcuse ca Maria să fie cu atât mai dependentă de fiul ei cel mare.

Catolicii ne interzic să mergem la Domnul Isus și ne recomandă greșit să mergem la Maica Domnului. Uite-o însă în Cana, neputincioasă și cu o singură soluție pe buze: „Să faceți tot ce vă va zice El“, adică: „Vorbiți cu El, că doar dacă ascultați direct de vocea Lui veți afla rezolvarea dorită“. Maria n-are ce căuta ca mijlocitoare în lucrarea lui Christos. El n-a avut niciodată nevoie ca să afle ceva de la alții, să-i dea ceilalți un sfat, o soluție. Când au făcut așa ceva, cei care au vorbit cu El s-au trezit că

„vorbec în plus“, spunând prostii și s-au ales nu de puține ori cu muștrarea Lui. Aduceți-vă aminte numai de ceea ce a pățit Petru când L-a luat deoparte și „L-a muștrat“ pentru varianta cu suferințele (Mat. 16:23).

„Femeie, ce am eu a face cu tine?...“. La nunta din Cana, Isus ia dimensiuni divine și se detașează de legăturile de rudenie cu cei din familia Sa. Nu va fi ultima oară. La Calvar, Maria îl va auzi iar spunându-i așa;

„Lângă crucea lui Isus, stăteau mama Lui și sora mamei Lui, Maria, nevasta lui Cleopa, și Maria Magdalena. Când a văzut Isus pe mamă-Sa și, lângă ea, pe ucenicul pe care-l iubea, a zis mamei Sale: „Femeie, iată fiul tău!“ Apoi, a zis ucenicului: „Iată mama ta!“ Și, din ceasul acela, ucenicul a luat-o la el acasă“ (Ioan 19:25-27).

Speriată că mai marii poporului voiau să-L ucidă, Maria a preferat să se răspândească zvonul că fiul ei și-a ieșit din minți și s-a dus împreună cu ceilalți copii ai ei să-L ia acasă, dar El a refuzat oferta ei duioasă și a muștrat-o dur:

„Pe când vorbea încă Isus noroadelor, iată că mama și frații Lui stăteau afară și căutau să vorbească cu El. Atunci, cineva I-a zis: „Iată, mama Ta și frații Tăi stau afară și caută să vorbească cu Tine“.

Dar Isus a răspuns celui ce-I adusese știrea aceasta: „Cine este mama Mea și care sunt frații Mei?“

Apoi, Și-a întins mâna spre ucenicii Săi și a zis: „Iată mama Mea și frații Mei! Căci oricine face voia Tatălui Meu care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră și mamă“ (Mat. 12:46-50).

Începând cu nunta din Cana, când El „Își arată slava sa“, Domnul se distanțează de legăturile omenești și începe să-Și arate natura și misiunea divină.

II. Divin în curtea Templului

Ca și la vârsta de doisprezece ani, Isus vine la Templu în calitate de Fiu al Dumnezeuului căruia I se închinau evreii. Este casa Tatălui Său și vine să vadă cum se comportă oamenii în ea. Ceea ce a găsit acolo nu i-a plăcut și ... S-a apucat să facă curățenie:

„Paștele iudeilor erau aproape și Isus S-a suit la Ierusalim. În Templu a găsit pe cei ce vindeau boi, oi și porumbei și pe schimbătorii de bani șezând jos. A făcut un bici de ștreanguri și i-a scos pe toți din Templu, împreună cu oile și boii, a vărsat banii schimbătorilor și le-a răsturnat mesele. Și a zis celor ce vindeau porumbei: „Ridicați acestea de aici și nu faceți din casa Tatălui Meu o casă de negustorie” (Ioan 2:13-16).

Vreau să spun hotărât: „Acțiunea Lui este făcută în virtutea divinității Lui!” Dacă în preschimbarea apei în vin El s-a descoperit ca divin prin puterea creatoare, în curățirea templului El este divin prin autoritate. Nici un alt om n-ar fi putut face ceea ce a făcut El! Judecați la rece. A făcut această lucrare de unul singur. Unul singur împotriva tuturor! Nu l-a ajutat nici un alt om, nici un ucenic cu care venise! A procedat de unul singur și totuși, nimeni nu i s-a putut împotrivi!

A avut împotriva Lui trei forțe extraordinare, dar niciuna „n-a mișcat în front”. A fost ceva supranatural și toți s-au supus fără să crâcnească voinței Lui. Cetatea Ierusalim avea pe atunci cam 130.000 de locuitori. Împreună cu cei veniți de peste tot în pelerinaj cu prilejul Paștelor se aflau acolo probabil câteva sute de mii de oameni, poate puțin peste un milion. Curtea templului gema de popor. Dar nimeni, niciunul dintre ei și nici toți la un loc n-au putut să-L oprească din ceea ce a făcut.

Împotriva Lui a fost mulțimea celor care vindeau animale și schimbau bani. Cum de a putut un singur om să-i pună pe fugă pe atâția? Nu se poate explica omenește. Unul sigur a pus mâna nu pe o mitralieră, ci pe niște funii prăpădite și i-a dat pe toți afară. N-a fost levit, nu era preot, venea dintr-o seminție regală și atât. Iudeii însă, aproape toți cei prezenți atunci, de praznic, la Ierusalim erau din familia lui David. Ceea ce-L deosebea însă pe El de ei era ... divinitatea Lui.

Ucenicii și-au adus aminte mai târziu despre acest eveniment și l-au reevaluat în perspectiva profețiilor și a Învierii:

„Ucenicii Lui și-au adus aminte că este scris: „Râvna pentru casa Ta Mă mănâncă pe Mine”.

Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?”

Drept răspuns, Isus le-a zis: „Stricați templul acesta, și în trei zile îl voi ridica”.

Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani ca să se zidească templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?”

Dar El le vorbea despre templul trupului Său. Tocmai de aceea, când a înviat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că le spusese vorbele acestea și au crezut Scriptura și cuvintele pe care le spusese Isus“ (Ioan 2:17-22).

Împotriva Lui a fost garda de la Templu, care de regulă număra cam o sută de oameni, iar de Praznic număra probabil aproape trei sute de oameni înarmați care vegheau să nu se întâmple ceva rău, păstrau ordinea și-i îndrumau pe oameni pe unde să meargă. Mai marii norodului se temeau de represaliile romanilor și vegheau de sărbători să nu se producă vreo revoltă.

Aceasta a fost în parte gloata care i-a însoțit pe preoții care au venit să-L prindă pe Isus în grădina Ghețimani. Paradoxal însă, când Domnul pune mâna pe bici și face tulburare în Templu niciunul din aceștia nu-i stau împotriva. Era ceasul judecării și osândirii unui sistem religios corupt. Isus acționează în autoritatea divinității Sale și, nimeni, fără să înțeleagă de ce, nu i se împotrivesc.

Împotriva Lui au fost legiunile romane. Nu departe de Templu se afla cetățuia Antonia unde era punctul de observație al romanilor. De acolo de sus, ei puteau vedea orice mișcare suspectă și puteau trimite repede forțe de intervenție. Este o minune că n-a intervenit niciunul!

„Nu faceți din casa Tatălui Meu o casă de negustorie!“ (Ioan 2:16). Cât de unic și de straniu trebuie să fi răsunat ecoul acestor cuvinte pe pereții și zidurile Templului! Omul acela se făcea una cu Dumnezeu și acționa drastic în Numele Său. Și nimeni nu i-a stat împotriva. ... Domnul și-a arătat atotputernicia divină și toți s-au dat la o parte!

Când, mai târziu, au revenit să-L ia la întrebări, iudeii au recunoscut și ei că-i făcuse pe toți să se supună unei autorități nemaintâlnite până atunci. N-au putut-o nega, dar au vrut să-i afle originea:

„Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?”

Drept răspuns, Isus le-a zis: „Stricați templul acesta, și în trei zile îl voi ridica” (Ioan 2:18-19)

Prin aceasta, profeția ascunsă a morții și învierii, Domnul Isus anunța ce I se va întâmpla în mijlocul lor. Nimeni nu L-a priceput atunci, nici ucenicii. Aveau însă să priceapă ... „după aceea“, înțelegând că Domnul a fost întotdeauna nu numai stăpân pe Sine, ci stăpân peste toți și toate, dominând prezentul și anticipând victorios viitorul.

III. Divin înaintea mulțimilor

Ioan merge mai adânc, mai profund și prezintă un al treilea conflict pe care L-a avut Domnul în ziua aceea: conflictul cu cei care au crezut în El. N-a fost de ajuns că a intrat în conflict cu cei care vindeau și cumpărau în curtea templului și cu cei care L-au întrebat despre originea autorității Lui. Nu! Ioan ne spune că divinitatea Lui a pătruns și putreziciunea celor ce, aparent, Îl simpatizau:

„Pe când era Isus în Ierusalim, la Praznicul Paștelor, mulți au crezut în Numele Lui, căci vedeau semnele pe care le făcea. Dar Isus nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți. Și n-avea trebuință să-I facă cineva mărturisiri despre niciun om, fiindcă El Însuși știa ce este în om“ (Ioan 2:23-25).

Am văzut că El și-a manifestat autoritatea asupra Templului, asupra închinării și asupra formelor religioase de acolo. L-am auzit apoi proclamând criptic autoritatea Lui asupra vieții și asupra morții, asupra destinului Său și a destinelor celorlalți. În doar două scene petrecute în curtea Templului, Ioan ne spune toate aceste lucruri despre El. Iar acum, la finalul capitolului, ca un preludiv al celor ce se vor întâmpla în capitolul trei, Ioan ne prezintă divinitatea Domnului Isus în relațiile cu mulțimile care-L înconjoară. Ioan scoate în evidență divinitatea Lui scoțând la vedere omniștiința Lui. El este unul singur, dar știe ce este în fiecare și în toți cei care-L înconjoară. Știe ceea ce nici un muritor nu poate cunoaște: starea inimii fiecărui om în parte. El știe tre-

cutul, prezentul și viitorul, de aceea știe că nu se poate încrede în ei. El cunoaște totul, despre toți. Nimeni n-are nevoie să-i spună ce se întâmplă. Știe vizibilul și invizibilul totodată. Cunoaște nu doar faptele, ci și motivația lor ascunsă. Știe ceea ce doar Dumnezeu poate cunoaște, așa cum spune apostolul Pavel corinteniilor:

„De aceea să nu judecați nimic înainte de vreme, până va veni Domnul, care va scoate la lumină lucrurile ascunse în întuneric și va descoperi gândurile inimilor. Atunci, fiecare își va căpăta lauda de la Dumnezeu“ (1 Cor. 4:5).

În fascinanta sa carte „The Knowledge of the Holly“, A.W. Tozer scrie următoarele lucruri despre omniștiința divină:

„Dumnezeu cunoaște tot ceea ce este de cunoscut și asta instantaneu și în întregime și în amănunțime. Astfel că El cuprinde tot ceea ce există sau ar fi putut să existe vreodată undeva în Univers, în trecut, dar și în infinitul secolelor nenăscute încă. Dumnezeu cunoaște toate cauzele, toate gândurile, toate tainele, toate secretele, toate simțămintele, toate dorințele, orice lucru încă nerostit, toate scaunele de domnie și puterile, toate personalitățile, toate lucrurile văzute și nevăzute din ceruri și de pe pământ. Pentru că El cunoaște totul și toate, nu le știe pe unele mai bine decât pe altele, ci le pătrunde pe toate deopotrivă. El nu „descoperă“ nimic, nu este luat niciodată prin surpriză, nu se miră de nimic. Nu caută să afle și nu cere informații. Dumnezeu este existent prin Sine și cunoaște prin Sine. El este suficient Sineși și are o cunoaștere suficientă și la un nivel la care nu poate ajunge nici una din creaturile care au existat, există sau vor exista. El se cunoaște perfect pe Sine, pentru că numai cineva infinit poate cunoaște infinitul. Așa este Dumnezeu“.

Biblia ne spune că Dumnezeu cunoaște numărul firelor de păr de pe capul nostru și soarta fiecăruia dintre ele, știe când cade o vrabie moartă la pământ și știe de ce are nevoie fiecare dintre copiii Săi. Așa ne spune Domnul Isus în predica de pe munte din Matei 5. Profetul Isaia spune despre El:

„Cine a cercetat Duhul Domnului și cine L-a luminat cu sfaturile lui? Cu cine S-a sfătuit El, ca să ia învățătură! Cine L-a învățat cărarea dreptății? Cine L-a învățat

înțelepciunea și I-a făcut cunoscută calea priceperii!“
(Isaia 40:13-14).

De ce accentuez așa de mult pe omniștiința divină? Pentru că în doar trei versete peste care am putea trece ușor cu neglijență, Ioan, scriitorul minimalist, ilustrează divinitatea lui Isus Christos tocmai prin această cunoaștere supraomenească. Ioan scrie că existau printre cei prezenți atunci la Ierusalim și un grup de oameni „care au crezut în El, căci vedeau semnele pe care le făcea“ (Ioan 2:23). dar Ioan nu se oprește la aceasta. El nu ne lasă îmbătați cu apă rece, nu vrea să fie asemenea evangheliștilor moderni entuziasmați de mâinile ridicate la apeluri sentimentale, care-și numără naivi convertiții. Nu! Ioan ne spune că Isus Christos este Dumnezeu și, în divinitatea Lui, nimeni nu-L poate păcăli cu simpatii temporare și superficiale.

„Dar Isus nu se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți“ (Ioan 2:24).

În original, Ioan folosește un joc de cuvinte. El scrie că mulțimea simpatizanților „au crezut (pistuo) în Numele Lui“, adică s-au lăsat convinși de autoritatea Lui, dar El nu se încredea (pistuo, deasemenea) în ei. Domnul Isus nu credea în credința lor! Și asta pentru că, ne spune Ioan:

„... n-avea trebuință să-I facă cineva mărturisiri despre niciun om, fiindcă El Însuși știa ce este în om“ (Ioan 2:25).

Deși Îl prezintă pe Isus drept „cuvântul făcut trup“ și devenit în întregime uman, Ioan este atent să menționeze că El „și-a arătat slava“ printre noi. Una din manifestările slavei Lui a fost tocmai această cunoaștere supranaturală. Isus din Nazaret „l-a văzut“ pe Natanael sub smochin înainte să-l cheme Filip (Ioan 1:45-49), a știut că „nu i-a venit încă ceasul“ (Ioan 2:4), a știut mai dinainte de ce fel de moarte va avea parte (violentă, urmată de trei zile scurse între moarte și înviere (Ioan 2:19; 6:51; 10:15, 17, 18; 12:24; 15:13; cf. 18:32 precum și expresia „va fi înălțat“ folosită de El în Ioan 3:14; 8:28; și 12:32). Domnul a știut despre trecutul trist și păcătos al femeii samaritence (Ioan 4:17-18). El a cunoscut mai dinainte cine este acela care avea să-l vândă (Ioan 6:70; 13:10-11). El a știut scopul pentru care s-a născut omul acela

orb și pentru care s-a îmbolnăvit Lazăr (Ioan 9:3) 11:4). Deși n-a fost acolo, Domnul a știut când a murit Lazăr (Ioan 11:14). A știut dinainte că Petru se va lepăda de trei ori (Ioan 13:38) și chiar felul în care va fi martirizat acest brav apostol (Ioan 21:18-19).

Datorită acestei cunoașteri supranaturale, Isus din Nazaret nu s-a lăsat impresionat de reacția celor de atunci la minunile săvârșite de El. Privind dincolo de aparențe, El știe că o credință lipsită de pocăință adevărată și de predare totală nu este decât o înclinație de moment, un foc de artificii, o sămânță căzută în locuri stâncoase (Mat. 13:20). Strigătele „Răstignește-L! Răstignește-L!” aveau să arate peste doar trei ani câtă dreptate a avut.

Ioan încheie acest capitol vorbind despre „credința falsă”, așezând astfel cadrul perfect pentru capitolul trei în care-i va vorbi lui Nicodim despre credința cea adevărată, taina nașterii din nou care ne deschide calea spre Împărăția lui Dumnezeu. Nicodim acela a fost un om care a vrut să meargă dincolo de impresia de o clipă a minunilor:

„Între farisei era un om cu numele Nicodim, un fruntaș al iudeilor. Acesta a venit la Isus noaptea și I-a zis: „Învățătorule, știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu, căci nimeni nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el” ... (Ioan 3:1-2).

Capitolul 3 - Trei lucruri primite „de sus“

În simbolismele terminologiei lui Ioan, „de sus“ și „de jos“ marchează mult mai mult decât direcții spațiale, delimitând veritabile „palieri existențiale“. Identificarea este calitativă, nu spațială. Felul acesta de a vorbi a mai fost folosit de Dumnezeu și în cartea profetului Isaia:

„Ci cât sunt de sus cerurile față de pământ, atât sunt de sus căile Mele față de căile voastre și gândurile Mele față de gândurile voastre“ (Isaia 55:9).

Cheia simbolului ne este dată de Domnul Isus însuși:

„Voi sunteți de jos“, le-a zis El, „Eu sunt de sus. Voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta“ (Ioan 8:23).

Capitolul 3 al Evangheliei lui Ioan ne prezintă trei lucruri „venite de sus“: (a) o naștere de sus, (b) un izbăvitor venit de sus și (c) un destin primit de sus.

a. O naștere de sus (Ioan 3:1-9). Prima dată ne naștem „din carne“, „din apă“ (v.5,6), dar în Christos ne putem naște din nou, „din Duhul“ (v.8). Prima dată ne naștem pentru moarte. A doua oară ne naștem pentru viața veșnică. Nașterea din nou este debutul unei vieți noi (Rom. 6:4).

b. Un izbăvitor venit de sus (Ioan 3:10-21). Ioan ne spune pe rând că Isus Christos este Fiul lui Dumnezeu coborât din cer, șarpele ridicat de Moise în pustie (Num. 21:4-9), darul dragostei

lui Dumnezeu (v.16) și Lumina venită în lume (v.19). După cum șarpele a fost ridicat de Moise pe o prăjină și Fiul lui Dumnezeu a fost ridicat pe cruce ca să poarte păcatul lumii întregi. Toți cei ce privesc spre El cu credință scapă de pedeapsă și primesc viața veșnică.

Cazul lui Nicodim

Nicodim a venit la Domnul Isus noaptea, dar a primit lumina revelației divine. El a insistat ca toți ceilalți să-I dea Nazarineanului șansa de a i se examina mesajul și faptele (Ioan 7:45-52). Evanghelistul Ioan ni-l prezintă ca pe cel ce, alături de Iosif din Arimatea, a participat personal la îngroparea celui răstignit (Ioan 19:38-42).

Amănuntul poate trece neobservat și considerat lipsit de importanță de cititorul modern, dar în Evanghelia lui Ioan este sinonim cu o declarație de credință. Nicodim a făcut pentru Domnul Isus ceea ce nici un alt ucenic n-a fost gata să facă, nici chiar femeile, nici măcar mama Domnului. Cu vinerea mare începea marea sărbătoare a Paștelor evreiești și niciunul din cei menționați mai sus n-a vrut să se surpe:

„Oricine se va atinge pe câmp de un om ucis de sabie sau de un mort, sau de oase omenești, sau de vreun mormânt va fi necurat timp de șapte zile“ (Numeri 19:16).

A făcut-o însă Nicodim! Gestul său a fost o mărturisire: „Mergeți voi și mâncați din mieii voștrii, după datină. Eu nu mai am nevoie de Paște. Îl am pe Cel ridicat pe prăjina crucii, asemeni șarpelui din psutie. El este Mielul izbăvirilor noastre“. Am predicat odată despre „Omul care și-a ratat Paștele“. Adevărul este însă că Nicodim a fost SINGURUL care și-a serbat Paștele așa cum se cuvine.

Ioan ne spune în capitolul 3 despre dialogul purtat de Nicodim cu Domnul Isus. Este clar că (1) Nicodim a fost un căutător sincer după Împărăția lui Dumnezeu, care (2) a avut o părere relativ bună despre „Învățătorul venit de la Dumnezeu“ (3:2), dar a manifestat o pătrundere limitată în lucrurile duhovnicești.

„Învățătorul lui Israel“ (3:10) a stat față în față atunci cu „Învățătorul venit de la Dumnezeu“ (3:2). Discuția lor s-a pur-

tat la un nivel foarte înalt și doar cei grăbiți par să o desconsidere. Nu există nici un „învățător“ din lume care ar putea spune că, spre deosebire de Nicodim, poate pătrunde, înțelege și explica misterele „nașterii din nou“! Domnul Isus nu-i vorbește despre ea ca să-l încurce, ci ca să-L convingă de caracterul supranatural al lucrării Sale. În fața descumpănirii lui Nicodim, Domnul Isus mai aduce încă două argumente ale divinității Lui: omniprezența Lui și mesajul unui gest profetic.

Dacă veți citi cu atenție textul lui Ioan veți descoperi nu o greșeală de gramatică, ci un timp verbal care complică lucrurile:

„Dacă v-am vorbit despre lucruri pământești și nu credeți, cum veți crede când vă voi vorbi despre lucrurile cerești? Nimeni nu s-a suit în cer, afară de Cel ce S-a pogorât din cer, adică Fiul omului, care este în cer“ (Ioan 3:12-13).

Fiind pe Pământ atunci, Fiul lui Dumnezeu ar fi trebuit să spună „care a fost în cer“, dar Domnul Isus nu poate face aceasta, pentru că El este peste tot și în același timp. Spre buimăcirea lui Nicodim, Domnul Isus îi spune că El este în același timp în două locuri: și în cer și pe pământ! El este omniprezent și omniștient (știe lucrurile din cer), iar prin moarte și înviere va dovedi că este omnipotent.

Nu este singura dată când evanghelistul Ioan ascunde în text dovezile omniprezenței Domnului Isus Christos.

„Isus le-a mai spus: „Eu Mă duc, și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru; acolo unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni“. Atunci, iudeii au zis: „Doar n-o avea de gând să se omoare, de zice: ‘Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni!’ ” „Voi sunteți de jos”, le-a zis El, „Eu sunt de sus. Voi sunteți din lumea aceasta, Eu nu sunt din lumea aceasta“ (Ioan 8:21-23)

Tatăl vostru Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea; a văzut-o și s-a bucurat.” „N-ai nici cincizeci ce ani”, I-au zis iudeii, „și ai văzut pe Avraam?!” Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că, mai înainte ca să se nască Avraam, sunt Eu.” (Ioan 8:56-58).

În discuția cu evreii, Domnul Isus nu numai că-i informează că a stat de vorbă cu Avraam despre venirea Sa pe pământ (ceea ce ne face să credem că motivația credințioșiei lui Avraam a fost înrădăcinată în cunoștințe profetice nescrise în cartea Genezei), ci și că El a existat „înainte de Avraam“. Iarăși, evanghelistul Ioan nu scrie „înainte să se nască Avraam, am fost“, ci „înainte să se nască Avraam, Eu sunt“. El folosește prezentul în loc de trecut. Nu este o greșală gramaticală, ci o subliniere a omniprezenței Fiului lui Dumnezeu. Isus Christos este pretutindeni în spațiu și în timp.

Un alt pasaj despre omniprezența Domnului Isus se află „ascuns“ la vedere în rugăciunea de Mare Preot consemnată în Ioan 17. Acolo, El folosește prezentul în loc de viitor. În cea de a treia secțiune a ei, când Domnul Isus se roagă pentru toți credințioșii din istorie, El folosește iar un timp gramatical greșit (pentru noi), vorbind la prezentul continuu etern al divinității:

„Tată, vreau ca, acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă pe care Mi-ai dat-o Tu, fiindcă Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii“ (Ioan 17:24).

Domnul Isus se afla atunci în marea criză dinaintea răstignirii, dar El exista concomitent și în slava de dinainte de întemeierea lumii!!! De aceea, El nu poate spune „vreau ca acolo unde voi fi Eu (după răstignire, înviere și înălțarea la cer), să fie împreună cu Mine ...“ El era deja acolo (și bineînțeles că era și pe pământ). Nu Ioan se joacă cu timpurile verbale, ci Domnul Isus le folosește așa ca să-și argumenteze divinitatea.

Cel de al doilea argument al divinității Domnului Isus și al caracterului supranatural al lucrării Sale pe care-l primește Nicodim este gestul profetic al șarpelui de aramă înălțat de Moise în pustie (Ioan 3:14-16; Num. 21:4-9). Ar fi bine să uităm tot ceea ce știm ca să putem pricepe, ca pentru prima dată, ceea ce i-a spus Domnul Isus lui Nicodim.

„Șarpele de aramă“ este un simbolism cu semnificație dublă, marcând profetic o încheștare telurică între Fiul lui Dumnezeu, sămânța femeii, și Satan, șarpele cel vechi. Probabil că cel care a surprins cel mai bine această luptă a fost Costache Ioanid, unul

din cei mai mari poeți-teologi ai neamului nostru. Iată ultimele două strofe din poemul Ghetsimani:

„Și pe creștetul Golgotei,
sus, între pământ și cer,
vor da cea din urmă luptă
Mielul blând și Lucifer.
Iar când Iosif va desprinde
trupul sfântului Oștean,
nevăzut, pe crucea goală,
va rămâne-nfipt... Satan!“

În marea luptă de la calvar, Christos a fost biruitor, iar Satan biruit.

În cartea Numeri ni se spune că evreii au păcătuit și Dumnezeu a trimis împotriva lor ca pedeapsă „niște șerpi înfocați, care au mușcat poporul, așa încât au murit mulți oameni în Israel“.

„Moise s-a rugat pentru popor. Domnul a zis lui Moise: „Fă-ți un șarpe înfocat și spânzură-l de o prăjină; oricine este mușcat și va privi spre el va trăi” (Num. 21:7-8).

Dumnezeu putea alege ca obiect atârnat pe prăjină orice alt obiect în afara șarpelui; putea alege un cerc pentru a simboliza soarele sau două table de aramă care să simbolizeze Legea. Oare de ce să fi ales Dumnezeu tocmai „șarpele de aramă“?

Aparent, hotărârea lui Dumnezeu n-a avut sens: Șerpii i-au mușcat și șarpele i-a vindecat! Trebuie să existe un alt rațional în spatele acestei alegeri. Altfel, putem cădea foarte ușor în eroarea evreilor de pe vremea lui Ezechia, care făcuseră din șarpele de aramă un obiect de cult idolatru:

„Ezechia ... A îndepărtat înălțimile, a sfărâmat stâlpii idolești, a tăiat Astartele și a sfărâmat în bucăți șarpele de aramă pe care-l făcuse Moise, căci copiii lui Israel arseseră până atunci tămâie înaintea lui: îl numeau Nehuștan.” (II Împărați 18:4)

În prima mea vizită în Israel am privit cu uimire în lifturile de acolo simbolul șarpelui care însoțea numele companiei constructoare, „Nehushtan Schindler Elevator Ltd.“ Același șarpe și-a făcut locul și pe sigiliul simbolic al medicinei, sub numele de „șarpele lui esculap“, zeul medicinei în mitologia greacă.

Prima dată când apare în Biblie, „șarpele“ este exponentul lui Satan în ispitirea primilor oameni (Gen. 3:1-6). A doua apariție în textul Bibliei este ocazia ridicării turnului Babel. Turnul acela este numit după forma lui „șarpele inelat“. De altfel, permanența conflictului dintre Dumnezeu și Satan este simbolizată în Biblie de lupta dintre Ierusalim și Babilon. Pe vremea împăraților, când locuitorii Ierusalimului au păcătuit, Dumnezeu i-a dus în Babilon. Cărțile profeților Isaia, Ieremia, Daniel și Ezechiel vorbesc din belșug despre aceasta. Înfruntarea dintre Dumnezeu și Satan va culmina în vremea sfârșitului. Apocalipsa vorbește despre „Căderea Babilonului“ (Apoc. 18 - 20) și despre așezarea Noului Ierusalim pe pământ (Apoc. 21). Iată ce scrie Ioan în Apocalipsa despre pedepsirea lui Satan:

„El a pus mâna pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este Diavolul și Satana, și l-a legat pentru o mie de ani“ (Apocalipsa 20:2).

Punând împreună elementele de mai sus, putem spune că Domnul i-a spus lui Nicodim că „șarpele din pustie“ a reprezentat mult mai mult decât un mijloc de izbăvire a celor loviți de mușcătura mortală a șerpilor înfocați. Prin ceea ce a făcut, Moise a prevestit înfrângerea finală a „șarpelui cel vechi“, singura victimă rămasă pironită etern la Calvar. Fără s-o știe, răstignindu-L pe Christos, Satan s-a pedepsit pe sine, stârnind bucuria tuturor făpturilor cerești și ajungând de batjocora lor:

„A dezbrăcat domniile și stăpânirile și le-a făcut de ocară înaintea lumii, după ce a ieșit biruitor asupra lor prin cruce“ (Col. 2:15).

Îmi închipui că Nicodim n-a pătruns sensul adânc al vorbelor Domnului Isus decât în ziua răstignirii, când „învățătorul lui Israel“ L-a văzut pe „Învățătorul venit de la Dumnezeu“ înălțat pe un lemn, ca să poată fi privit de toți, după cum spusese.

c. Un destin primit de sus (Ioan 3:22-36). Ioan Botezătorul a fost rânduit de Dumnezeu să aducă o mărturie publică despre mesianitatea lui Isus din Nazaret.

„Drept răspuns, Ioan i-a zis: „Omul nu poate primi decât ce-i este dat din cer. Voi înșivă îmi sunteți martori că am zis: Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea Lui“ (3:27-28)

Evanghelistul Ioan ne-a spus aceasta încă din primul capitol (Ioan 1:6-8, 19-28). Domnul Isus este Mirele, iar Ioan Botezătorul a fost „prietenul mirelui“. Numit în limba lor „șoșben“, prietenul Mirelui avea sarcina de a pregăti nunta și de a fi un fel de administrator. El anunța solemn tuturor venirea Mirelui (v.29). În pregătirea nunții, șoșbenul avea toată autoritatea, dar de îndată ce sosea Mirele, toată lumea avea privirile îndreptate asupra lui:

„Trebuie ca El să crească și eu să mă micșorez“ (Ioan 3:30).

Când recitim restul capitolului, știind toate lămuririle de mai sus, textul lui Ioan capătă valențe deosebite cu sclipiri care transcend timpul și spațiul. Iată-l:

„Cel ce vine din cer este mai presus de toți; cel ce este de pe pământ este pământesc și vorbește ca de pe pământ. Cel ce vine din cer este mai presus de toți. El mărturisește ce a văzut și a auzit, și totuși nimeni nu primește mărturia Lui.

Cine primește mărturia Lui adeverește prin aceasta că Dumnezeu spune adevărul. Căci Acela pe care L-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-I dă Duhul cu măsură. Tatăl iubește pe Fiul și a dat toate lucrurile în mâna Lui. Cine crede în Fiul are viața veșnică, dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el.” (Ioan 3:31-36).

Capitolul 4a - O întâlnire providențială, între apă și apa vie

Capitolul 4 din Evanghelia lui Ioan ne prezintă o întâlnire care, în providența divină, „trebuia“ neapărat să aibă loc. La fântâna din Sihar, o femeie arsă de păcate, dar însetată după eternitate „a trebuit“ să se întâlnească cu Cel care venise cu harul și cu apa vieții veșnice. Trebuie să vă spun de la început că această întâmplare, doar aparent simplă, are un punct culminant și un deznodământ ca o pildă vrednică de urmat. Punctul culminant este în versetele 25-26:

„Știu”, i-a zis femeia, „că are să vină Mesia (căruiua I se zise Christos); când va veni El, are să ne spună toate lucrurile”. Isus i-a zis: „Eu, cel care vorbesc cu tine, sunt Acela”.

Deznodământul se află în versetul 42:

„Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui. Și ziceau femeii: „Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Christosul, Mântuitorul lumii”.

Nu uitați că scopul întregii Evanghelii a lui Ioan este mărturisit clar și limpede în Ioan 20:31. Ioan nu scrie nici pe departe despre toate evenimentele vieții Domnului Isus, ci le selectează și le așează într-o anumită ordine doar pe acelea care-i

slujesc să dovedească oferta salvatoare trimisă de Dumnezeu prin Christos:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Christosul, Fiul lui Dumnezeu și, crezând, să aveți viața în Numele Lui“.

Mântuirea samaritencii este doar un scop secundar. Scopul principal este prezentarea lui Isus ca Mesia, Fiul lui Dumnezeu. Unii văd în această întâmplare doar o ilustrare a umanității lui Isus, care este obosit, flămând și însetat, dar există, pentru cei ce privesc mai adânc o prezentare a divinității Sale, a omniștiinței Sale. Domnul Isus se întâlnește cu o femeie pe care n-a mai văzut-o niciodată, dar despre care știe totul. El „trece prin Samaria“, dar o face pentru că știa exact ceasul și locul în care „trebuia“ să se întâlnească cu această persoană.

Vă propun să parcurgem textul și să călătorim (cu ajutorul lui John MacArthur) în timp și spațiu și prin timp către „acolo și atunci“:

Până în capitolul 4 al Evangheliei sale, Ioan ne-a prezentat patru mărturii despre divinitatea lui Isus: mărturia lui Ioan în prologul scrierii lui, mărturia lui Ioan Botezătorul, mărturia ucenicilor care au văzut minunea din Cana Galileii și mărturia timidă a lui Nicodim. În capitolul 4, Ioan adaugă pentru prima dată mărturia pe care o face Domnul Isus însuși despre mesianitatea Sa. Acesta este punctul culminant al întâmplării. Este semnificativ că Domnul nu face această mărturisire înaintea conducătorilor religioși ai lui Israel, n-o face în Ierusalim, ci o face înaintea unei femei samaritence care este în toate sensurile o persoană lepădată.

I. Cine era samariteanca fără nume?

Este lepădată în primul rând pentru că este o persoană din Samaria. Locuitorii de acolo erau un fel de corcitură ale evreilor, un neam socotit necurat prin contaminarea cu neamurile păgâne. Israelii care au mai rămas în țară după ce Asiria a cucerit țara și

a dus în exil populația s-au „încuscrit“ cu cinci popoare idolatre aduse să populeze ținutul după ducerea evreilor în robie:

„Împăratul Asiriei a adus oameni din Babilon, din Cuta, din Ava, din Hamat și din Sefarvaim și i-a așezat în cetățile Samariei, în locul copiilor lui Israel. Au pus stăpânire pe Samaria și au locuit în cetățile ei“ (2 Împ. 17:24).

După moartea lui Solomon, împărăția lui Israel s-a divizat, iar Omri, unul din mulțimea de regi răi care au domnit peste cele zece seminții nordice, a decis să așeze capitala în cetatea Samariei (1 Împ. 16:23-24). Cu timpul, întreaga regiune a primit numele de Samaria. Domnul Isus se întâlnește cu femeia lângă localitatea Sihar, care se bucura de o moștenire străveche:

„Isus a ajuns lângă o cetate din ținutul Samariei, numită Sihar, aproape de ogorul pe care-l dăduse Iacov fiului său Iosif. Acolo se afla fântâna lui Iacov“ (Ioan 4:5-6).

Rămășițele cetății se găsesc și astăzi pe coasta muntelui Eba, față în față cu muntele Garizim. Pe acești doi munți s-au rostit în vechime binecuvântările și blestemele pentru cei ce vor asculta sau nu vor asculta de Legea divină (Deut. 28). Dacă presupunem că Domnul Isus a plecat din Betania, casa lui Marta, Maria și Lazăr, drumul până la Sihar a fost de aproximativ 35 de kilometri în nord, peste dealuri și văi, un parcurs greu și obositor. Sihar se afla nu departe de locul în care îngropaseră evreii oasele lui Iosif, pe care le-au luat cu ei la ieșirea din Egipt (Iosua 24:32). Biblia ne dă toate amănuntele acestea pentru că este o carte reală, despre oameni reali care au trăit întâmplări reale în locuri reale.

Fântâna lui Iacov se afla cam la doi, trei kilometri de cetatea Sihar. Deși erau așezați într-un loc cu conotații istorice pentru evrei, samaritenii erau ocoliți ca ceva necurat. Ei erau fructul unei pângăririi idolatre pentru care Dumnezeu îi pedepsise de fapt prin robia asiriană și babiloniană. Vă amintiți că atunci când seminția lui Iuda s-a întors din robie să reconstruiască Ierusalimul și să reia viața de popor mesianic, ei au refuzat cu îndârjire orice „colaborare“ și orice ajutor din partea samaritenilor (Ezra 4:1-5).

Cartea Neemia ne spune despre această situație. Orice încuscrire cu samaritenii era interzisă iudeilor:

„Tot pe vremea aceea, am văzut pe niște iudei care își luaseră neveste asdodiene, amonite și moabite. Jumătate din fiii lor vorbeau limba asdodiană și nu știau să vorbească limba ebraică; nu cunoșteau decât limba cutărui sau cutărui popor. I-am muștrat și i-am blestemat; am lovit pe unii din ei, le-am smuls părul și i-am pus să jure în Numele lui Dumnezeu zicând: „Să nu vă dați fetele după fiii lor și să nu luați fetele lor de neveste nici pentru fiii voștri, nici pentru voi. Oare nu în aceasta a păcătuit Solomon, împăratul lui Israel? Nu era alt împărat ca el în mulțimea popoarelor; el era iubit de Dumnezeul lui și Dumnezeu îl pusese împărat peste tot Israelul. Totuși femeile străine l-au târât și pe el în păcat. Și acum trebuie să auzim despre voi că săvârșiți o nelegiuire atât de mare și că păcătuți împotriva Dumnezeului nostru luând neveste străine?” (Neemia 13:23-27).

Religia samaritenilor era un fel de combinație ciudată între elemente de religie evreiască și elemente ale religiilor idolatre păgâne. Un evreu renegat, încuscrit cu Sanbalat, a ridicat pentru samariteni un templu pe muntele Garizim, pentru că le-a fost interzis accesul la Templul din Ierusalim. Samaritenii au răspuns la disprețul iudeilor cu ură, căutând cu tot dinadinsul, și chiar reușind pentru o vreme, să-i împiedice să reconstruiască Templul din Ierusalim. Dușmănia, disprețul și ura s-au împământenit și a devenit regulă pentru urmașii celor de atunci. Pe vremea Domnului Isus, iudeii făceau tot ce puteau ca să ocolească Samaria. De fapt, în Ioan 8:48, iudeii îi spun Domnului Isus: „Iudeii I-au răspuns: „Nu zicem noi bine că ești samaritean și că ai drac?” Cam aceasta era părerea generală a celor din Israel. Pentru ei, samaritenii erau niște demonizați.

Femeia de la fântâna Siharului nu numai că făcea parte dintr-un neam disprețuit, dar era disprețuită până și de cei din neamul ei pentru că trăia în curvie. Avusese cinci soți, iar acum trăia în concubinaj cu al șaselea. (Interesant pentru Ioan, numărul cinci reprezintă exact numărul popoarelor strămutate de asirieni în locul iudeilor!).

Pe deasupra, avem de a face cu o femeie ignorantă. Chiar și ceea ce i se părea că știe, știa greșit. Domnul Isus îi dă pe față neștiința atunci când spune:

„Voi vă închinați la ceea ce nu cunoașteți; noi ne închinăm la ceea ce cunoaștem, căci Mântuirea vine de la iudei“ (Ioan 4:22).

Era o femeie ignorantă, needucată și chiar indiferentă cu privire la neprihănire. Ea este așezată de Ioan în contrast cu Nicodim, care măcar caută ceva și vine din proprie inițiativă la Isus. Samariteanca nu-L caută pe Isus, despre care poate că nici nu auzise. Domnul Isus o caută pe samariteancă. De aceea a ales să treacă prin Samaria. Ioan folosește o expresie care sugerează necesitatea acestui itinerar:

„Fiindcă TREBUIA să treacă prin Samaria, ...“ (Ioan 4:4).

Samariteanca era exact opusul lui Nicodim. El era „învățătorul lui Israel“, un om moral, un om respectat de toți, o parte integrantă a elitei religioase. Samariteanca nu este nimic din toate acestea și, totuși, Domnul Isus alege să-și descopere divinitatea în fața ei. Uimitor! Este un har pentru cei lepădați, dar este și o acuzare indirectă la adresa apostaziei celor din Israel. Domnul Isus alege să se descopere unui păcătos disprețuit de iudei și încă unei ... femei păcătoase. În arhitectura Evangheliei sale, Ioan așează această întâlnire din capitolul 4 după extraordinara declarație a Domnului Isus din capitolul 3. Episodul cu samariteanca este o ilustrație a cuvintelor rostite înaintea lui Nicodim:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică“ (Ioan 3:16).

Domnul Isus trece peste statutul femeii, peste indiferența ei, peste ignoranța ei. Trece până și peste păcătoșenia ei. Ele nu sunt o barieră în calea Lui. Nouă ne este foarte ușor să-i disprețuim pe păcătoși și să ne izolăm de ei. Putem foarte bine să-i disprețuim pe homosexuali și pe toți aceia care urmăresc distrugerea tinerii generații, a familiilor și a națiunii. Ne simțim justificați să-i urâm pe teroriștii islamici care dau buzna peste noi în orașele și

în casele noastre. Dar tocmai ei sunt câmpul nostru de misiune! Pe ei ne-a trimis Domnul să-i aducem la credință, la întâlnirea personală cu Christos! Ei sunt azi „cei bolnavi“ care „au trebuință de doctor“.

Să revenim însă la textul lui Ioan.

II. De ce s-a dus Domnul Isus prin Samaria?

„Domnul a aflat că fariseii au auzit că El face și botează mai mulți ucenici decât Ioan. Însă Isus nu boteza El Însuși, ci ucenicii Lui. Atunci a părăsit Iudeea și S-a întors în Galileea“ (Ioan 4:1-3).

Domnul Isus a trebuit să plece din Iudeea pentru că succesul îi pune viața în pericol. Pentru o vreme, misiunea Domnului s-a suprapus peste cea a lui Ioan Botezătorul. În Iudeea, El propovăduia pocăința și venirea împărăției lui Dumnezeu. După proclamarea rostită de Ioan Botezătorul în apa Iordanului („Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“ – Ioan 1:29), mulțimile care au mers după Isus au ajuns să le depășească numeric pe cele care veneau la Ioan Botezătorul. Mulți erau trimiși la Domnul Isus chiar de Ioan Botezătorul. Vă amintiți celebra lui declarație din finalul capitolului 3:

„Între ucenicii lui Ioan și între un iudeu s-a iscat o neînțelegere cu privire la curățire. Au venit deci la Ioan și i-au zis: „Învățătorule, Cel ce era cu tine dincolo de Iordan și despre care ai mărturisit tu iată că botează și toți oamenii se duc la El“.

Drept răspuns, Ioan i-a zis: „Omul nu poate primi decât ce-i este dat din cer. Voi înșivă îmi sunteți martori că am zis: Nu sunt eu Christosul, ci sunt trimis înaintea Lui. Cine are mireasă este mire, dar prietenul mirelui, care stă și-l ascultă, se bucură foarte mult când aude glasul mirelui, și această bucurie, care este a mea, este deplină.

Trebuie ca El să crească, iar eu să mă micșorez.

Cel ce vine din cer este mai presus de toți; cel ce este de pe pământ este pământesc și vorbește ca de pe pământ. Cel ce vine din cer este mai presus de toți. El mărturisește ce a văzut și a auzit, și totuși nimeni nu primește mărturia Lui. Cine primește mărturia Lui adeverește prin aceasta că Dumnezeu spune adevărul. Căci Acela pe care L-a trimis

Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu-I dă Duhul cu măsură.

Tatăl iubește pe Fiul și a dat toate lucrurile în mâna Lui. Cine crede în Fiul are viața veșnică, dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el” (Ioan 3:25-36).

Ioan Botezătorul pleacă din scenă pentru a-I lăsa locul Domnului Isus. Popularitatea Lui crește și pentru că face minuni. Ioan Botezătorul n-a făcut niciodată vreo minune. Minunile îi fac pe oameni să-L prefere pe Isus și numărul celor care-L înconjoară depășește acum cu mult numărul celor care veneau la Ioan. Versetul doi introduce un comentariu adăugat intenționat de evangelistul Ioan. El ține să precizeze că Domnul nu boteza El însuși, ci ucenicii Lui îi botezau pe oameni. Cei ce ar fi fost botezați de Domnul i-ar fi putut privi de sus pe cei botezați de ucenicii Lui, așa că Domnul a ales să nu facă favoritisme. Gestul mai arată însă și altceva: valoarea botezului nu stă în cine îl săvârșește, ci în starea inimii celui ce se botează. Nu este important botezătorul, ci cel ce se botează. Mai târziu, apostolul Pavel va exclama:

„Mulțumesc lui Dumnezeu că n-am botezat pe niciunul din voi, afară de Crisp și Gaius, pentru ca nimeni să nu poată spune că ați fost botezați în numele meu“ (1 Cor. 1:14-15).

Dacă toți ucenicii Domnului botezau oameni în Iordan se prea poate ca unii să fi fost botezați chiar de Iuda! Asta n-a avut însă nici o importanță pentru valabilitatea actului săvârșit.

Popularitatea în creștere I-a atras Domnului Isus atenția și ura conducătorilor religioși. El se hotărâște să evite o confruntare prematură și pleacă spre Galilea, spre casă, unde va sta apoi peste un an de zile, în „marea campanie din Galilea“.

Conflictele își au și ele vremea lor ... Domnul era conștient că împlinește un program profetic. Evangelistul Ioan ne spune că, natural sau supranatural, El a evitat anumite lucruri „pentru că nu-i sosise încă ceasul“ (Ioan 2:4; 7:30; 8:20; 12:23,27; 13:1;16:23; 17:1). În Nazaret, de exemplu, când cei de acolo au căutat să-L omoare, Ioan ne spune că El s-a făcut nevăzut din mijlocul lor.

La plecarea din Iudea spre Galilea, Domnul a ales să meargă prin Samaria. Nu era ruta evreiască obișnuită. Existau două căi mult mai ușoare și mult mai frecventate. Puteai să mergi pe „via marina“, drumul de coastă, până la Carmel și apoi să treci în interior, spre Galilea sau puteai să treci Iordanul și s-o iei pe „via montana“, pe calea regală, printr-o regiune numită Perea până la Marea Galileii. Ambele rute ocoleau Samaria. Pe ele mergeau iudeii care evitau să se „întineze“ cu populația necurată de acolo. Nu însă și Domnul Isus. Ioan ne scrie că El „trebuia să treacă prin Samaria“ (Ioan 4:4).

Termenul din limba greacă spune că „era imperios pentru El“, „era necesar s-o facă“. Îl aștepta acolo o femeie care avea nevoie de apa vie. Era o întâlnire decisă și pregătită înainte de întemeierea lumii. O femeie trebuia adusă la mântuire și prin ea, trebuiau mântuiți un întreg grup de oameni din regiunea aceea disprețuită a lumii. Domnul „trebuia“ să treacă prin Samaria.

III. Ce s-a întâmplat în Samaria?

Lângă fântâna lui Iacov s-au întâlnit, sub arșița amiezii, două persoane. Femeia samariteancă avea găleata fără de care nu se putea scoate apă. Domnul Isus avea însă apa vie. Amândoi erau însetați în trup, dar în suflet, însetată era numai samariteanca. Domnul Isus era izvorul vieții.

„A venit o femeie din Samaria să scoată apă. „Dă-Mi să beau“, i-a zis Isus. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate să cumpere de ale mâncării. Femeia samariteancă I-a zis: „Cum Tu, iudeu, ceri să bei de la mine, femeie samariteancă?“ Iudeii, în adevăr, n-au legături cu samaritenii“ (Ioan 4:7-9).

Femeia aceasta fără nume și de proastă reputație a venit la amiază ca să nu se întâlnească cu celelalte femei, care veneau pentru apă în răcoarea înserării și zăboveau să mai stea de vorbă. Mare trebuie să fi fost uimirea ei când a dat acolo peste un bărbat (numai femeile aduceau apă) și încă peste un iudeu! Și mai uimită a fost când l-a auzit că-i vorbește. Iudeii, spune textul, „n-au legături cu samaritenii“. Traducerea literală sună „nu folosesc aceleași instrumente, unelte, cu samaritenii“. Acum, evreul acesta vrea să se folosească de găleata samaritencei. Isus trece peste ba-

rierele tradițiilor. Mai mult, El își trimite ucenicii într-o cetate a samaritenilor ca să cumpere mâncare gătită de samariteni. Mare mirare!

Cum de s-au dus toți ucenicii? N-ar fi fost suficient să meargă doar doi, trei dintre ei? Se pare că El i-a convins că vrea să rămână singur. Știa că avea acolo o întâlnire ... cu o femeie. Ba încă cu o femeie care trăia în curvie ... Și asta probabil de multă vreme.

Singura Scriptură pe care o aveau samaritenii era Pentateuhul, iar acolo, singurul motiv de divorț era curvia. Femeia aceasta trecuse prin cinci divorțuri, iar acum trăia iar în curvie cu un bărbat care nu-i era soț. Domnul Isus știa toate acestea, deși n-o văzuse pe femeie niciodată în viața Lui. În asta stă dovada divinității Lui. Cu aceasta o copleșește pe samariteancă:

„Veniți de vedeți un om care mi-a spus tot ce am făcut. Nu cumva este acesta Christosul?” (Ioan 4:39).

Din doar câteva schimburi de cuvinte, Domnul răstoarnă întreaga situație. La suprafață, pentru că femeia are găleata fără de care nu se putea ajunge la apă, se părea că El are nevoie de ajutorul ei. În străfunduri însă, ea este cea care are nevoie de ceea ce îi poate oferi El.

„Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă ai fi cunoscut tu darul lui Dumnezeu și cine este Cel ce-ți zice: „Dă-Mi să beau!“ tu singură ai fi cerut să bei, și El ți-ar fi dat apă vie.”

„Doamne”, I-a zis femeia, „n-ai cu ce să scoți apă, și fântâna este adâncă, de unde ai putea să ai dar această apă vie? Ești Tu oare mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna aceasta și a băut din ea el însuși și feciorii lui și vitele lui?”

Isus i-a răspuns: „Oricui bea din apa aceasta îi va fi iarăși sete. Dar oricui va bea din apa pe care i-o voi da Eu în veac nu-i va fi sete, ba încă apa pe care i-o voi da Eu se va preface în el într-un izvor de apă, care va țâșni în viața veșnică.”

„Doamne”, I-a zis femeia, „dă-mi această apă, ca să nu mi mai fie sete și să nu mai vin până aici să scot” (Ioan 4:10-15).

În vernacularul evreilor, apa putea să fie sau „moartă“, ca apa adunată în lacuri și mări, sau „vie“ ca apa de izvor, care curge. Femeia a crezut inițial că are de-a face cu un om care avea darul să găsească izvoare și-l roagă să-i arate unul aproape de casa ei ca să nu mai trebuiască să se expună batjocorii drumului la fântâna comună a cetății.

Dar cum de îi este Domnului Isus sete? Este cazul să observăm că Domnul n-a făcut niciodată o minune pentru El însuși. N-a făcut minuni ca să-și potolească foamea sau să-și stâmpere setea, deși putea s-o facă. El a respectat munca, osteneala, efortul, dependența de alții. A fost parte din dorința Lui de a experimenta umanitatea în toate dimensiunile ei. Noi dobândim ceea ce ne trebuie prin munca noastră, prin efortul nostru, prin munca altora sau prin efortul lor. Domnul Isus s-a făcut asemenea nouă, refuzând deliberat să facă vreodată vreo minune pentru El însuși.

Este clar că samariteanca n-a pătruns sensul spiritual al ofertei Lui, așa că următorul pas pe care-l face Domnul Isus în dialogul cu ea este să-i descopere divinitatea Sa. El o face trimitând-o după bărbatul ei. Când ea refuză, scuzându-se că n-are bărbat, El o uimește, spunându-i totul despre trecutul ei:

„Isus i-a zis: „Bine ai zis că n-ai bărbat. Pentru că cinci bărbați ai avut, și acela pe care-l ai acum nu-ți este bărbat. Aici ai spus adevărul.”

„Doamne”, I-a zis femeia, „văd că ești proroc“ (Ioan 4:17-19).

Un proroc era un om cu acces direct la Dumnezeu. Astfel de oameni intraseră în istorie, dar nu mai existau pe vremea aceea. Samariteanca vrea să profite de o asemenea întâlnire și să-și rezolve o problemă spinoasă, problema locului adevărat de închinare: muntele Garizim sau Templul de la Ierusalim?

Un altul i-ar fi atras atenția acestei femei că are probleme mult mai mari și mai urgente în încercarea ei de a sta corect înaintea lui Dumnezeu, dar Domnul Isus folosește întrebarea femeii pentru a-i da ei și pentru a ne da nouă una din cele mai importante lecții despre adevărata natură a închinării, aceea „în duh și în adevăr“. Este încă unul din marile paradoxuri din Evanghelia lui Ioan! Suprema lecție despre închinare nu este dată ucerni-

cilor din curțile Templului de la Ierusalim, ci unei semi-păgâne păcătoase dintr-un loc presupus demonic, Samaria!

„Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta, și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.”

„Femeie”, i-a zis Isus, „crede-Mă că vine ceasul când nu vă veți închina Tatălui nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim. Voi vă închinați la ce nu cunoașteți, noi ne închinăm la ce cunoaștem, căci mântuirea vine de la iudei. Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.

Dumnezeu este Duh, și cine se închină Lui trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (Ioan 4:20-24).

Ce spune Domnul este că punctul corect de închinare nu trebuie căutat pe orizontala geografică a realității, ci pe verticala trăirilor sufletești, unde nu are importanță circumstanța exterioară, ci condiția reală a celui care vine să se întâlnească cu Dumnezeu. La fântâna lui Iacov, Domnul Isus repetă de fapt lecția primită de patriarhul al cărui nume îl purta fântâna, Iacov, cu ocazia foarte semnificativului lui vis:

„(Iacov) A ajuns într-un loc unde a rămas peste noapte, căci asfințise soarele. A luat o piatră de acolo, a pus-o căpătâi și s-a culcat în locul acela. Și a visat o scară rezemată de pământ, al cărei vârf ajungea până la cer. Îngerii lui Dumnezeu se suiau și se pogorau pe scara aceea. Și Domnul stătea deasupra ei și zicea:

„Eu sunt Domnul, Dumnezeul tatălui tău Avraam și Dumnezeul lui Isaac. Pământul pe care ești culcat ți-l voi da ție și seminței tale. Sămânța ta va fi ca pulberea pământului; te vei întinde la apus și la răsărit, la miazănoapte și la miazăzi și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine și în sămânța ta.

Iată, Eu sunt cu tine; te voi păzi pretutindeni pe unde vei merge și te voi aduce înapoi în țara aceasta, căci nu te voi părăsi până nu voi împlini ce-ți spun.”

Iacov s-a trezit din somn și a zis: „Cu adevărat, Domnul este în locul acesta, și eu n-am știut.”

I-a fost frică și a zis: „Cât de înfricoșat este locul acesta! Aici este casa lui Dumnezeu, aici este poarta cerurilor!” Și Iacov s-a sculat dis-de-dimineăță, a luat piatra pe care o pusese căpătâi, a pus-o ca stâlp de aducere-aminte și a turnat untdelemn pe vârful ei. A dat locului acestuia numele Betel“ (Gen. 28:11-19).

La fel de nepriceput ca samariteanca, Iacov n-a înțeles atunci că va fi „pretutindeni“ cu Dumnezeu și-l va putea sluji în orice loc cu curățenia inimii. Rudimentar, el a ridicat naiv un altar ca să însemne un loc preferat, încercând astfel să pironască providența cu o piatră ...

Metafora visului lui Iacov a mai fost folosită de Domnul Isus și în dialogul cu Natanael, un israelit în care nu există vicieșug (textual: „Un israel în care nu există Iacov). Și pe el l-a copleșit omniștiința manifestată de Isus din Nazaret:

„De unde mă cunoști?” I-a zis Natanael.

Drept răspuns, Isus i-a zis: „Te-am văzut mai înainte ca să te cheme Filip, când erai sub smochin”.

Natanael I-a răspuns: „Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel!”

Drept răspuns, Isus i-a zis: „Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Lucruri mai mari decât acestea vei vedea.” Apoi i-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun, că, de acum încolo, veți vedea cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul omului” (Ioan 1:48-51).

Samariteanca nu i-a răspuns direct necunoscutului de la fântână, ci a căutat să se refugieze fatalistic în nădejdea mesianică străbună. Ea nu vrea să-l jignească pe acest iudeu, dar amână decizia disputei pentru vremea în care va veni Mesia. Nelăsându-i această șansă, Domnul Isus îi răspunde direct, cerându-i un răspuns imediat și imposibil de ocolit:

„Știu”, i-a zis femeia, „că are să vină Mesia (căruia I se zise Christos); când va veni El, are să ne spună toate lucrurile”. Isus i-a zis: „Eu, cel care vorbesc cu tine, sunt Acela” (Ioan 4:25-26).

Întâlnirile cu Christos nu sunt nici întâmplătoare și nici lipsite de importanță. Samariteanca se ferește de o discuție neplăcută, dar Domnul o forțează să stea înaintea Lui ca trimis direct al lui Dumnezeu. Este șansa ei și El n-a venit degeaba până în Samaria. Este ocazia ei și El n-o lasă s-o piardă. O iubește prea mult pentru așa ceva. De aceea, discuția despre setea trupului s-a transformat într-una despre stâmpărarea sufletului. Nu-i de mirare că „femeia și-a lăsat găleata“, uitând parcă pentru ce venise și s-a dus în cetate să spună oamenilor:

„Veniți de vedeți un om care mi-a spus tot ce am făcut.
Nu cumva este acesta Christosul?” (Ioan 4:29).

Între timp, după plecarea samaritencei, la fântână are loc un incident care-i arată pe ucenici nu cu mult mai pricepuți și mai avansați în cunoașterea Domnului Isus și a lucrării pe care a venit El s-o facă.

Ei se întorc din cetate și se miră că-L găsesc stând de vorbă cu o femeie (Ioan4:27), dar nu cutează să-L întrebe nimic. Apoi îl îndeamnă să vină să mănânce ce aduseseră din cetate, dar El stă singur la o parte, preocupat intens de altceva. Sunt sigur că se ruga Tatălui pentru succesul samaritencei plecată în prima ei campanie de evanghelizare. „Adu-i Tată! Atrage-i cu Duhul Sfânt și nu-i lăsa să stea acasă. Știi că nu-i mare lucru că am știut totul despre femeia aceasta ... Știi toți! Că nu-i un secret pentru nimeni din părțile acestea ... Dar, Tată, Tu îi poți aduce la Mine și prin cuvintele slabe ale acestei femei. Fă-o Tată. Te rog pentru ei“.

Prins în tensiunea rugăciunii, El le pare ucenicilor distant și sătul de parcă altcineva i-ar fi adus între timp de mâncare. La întrebarea lor curioasă, El îi muștră duios, indicându-le un palier superior trupului pentru împlinirea personală, palierul împlinirii voii lui Dumnezeu:

„În timpul acesta, ucenicii Îl rugau să mănânce și ziceau: „Învățătorule, mănâncă!”

Dar El le-a zis: „Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n-o cunoașteți”.

Ucenicii au început să-și zică deci unii altora: „Nu cumva I-a adus cineva să mănânce?”

Isus le-a zis:

„Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui.

Nu ziceți voi că mai sunt patru luni până la seceriș? Iată, Eu vă spun: Ridicați-vă ochii și priviți holdele, care sunt albe acum, gata pentru seceriș.

Cine seceră primește o plată și strânge rod pentru viața veșnică, pentru ca și cel ce seamănă și cel ce seceră să se bucure în același timp. Căci, în această privință, este adevărată zicerea: „Unul seamănă, iar altul seceră“. Eu v-am trimis să secerăți acolo unde nu voi v-ați ostenit, alții s-au ostenit, și voi ați intrat în osteneala lor” (Ioan 4:31-38).

Trupul Domnului Isus era flămând și însetat după mâncare și apă. Sufletul Lui era însă sătul doar atunci când împlinea voia Tatălui. Fusese trimis pe pământ ca să-i salveze pe oamenii păcătoși de la pieire și să le dea darul iertării și al înfierii divine.

Ioan notează telegrafic, ceea ce e de mirare având în vedere ce mult spațiu a acordat amănuntelor de mai înainte, că deznodământul descoperirii Lui de Sine a avut ca rod salvarea celor de acolo. Acesta este rezultatul dorit de Dumnezeu pretutindeni:

„Mulți samariteni din cetatea aceea au crezut în Isus din pricina mărturiei femeii, care zicea: „Mi-a spus tot ce am făcut“. Când au venit samaritenii la El, L-au rugat să rămână la ei. Și El a rămas acolo două zile. Mult mai mulți au crezut în El din pricina cuvintelor Lui. Și ziceau femeii: „Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Christosul, Mântuitorul lumii” (Ioan 4:39-42).

Paradoxul este acuma întreg! Cel prigonit și alungat din „locurile sfinte“ de la Ierusalim și din Iudea, a trecut în regiunea îndrăciților din Samaria, iar vestea bună adusă de El, refuzată de cei religioși din Israel a fost îmbrățișată din toată inima de păgânii din Sihar. Fântâna străveche a lui Iacov a adus iar viață celor gata să se adape din credința patriarhului.

Am recitat textul din Ioan 4 ca să-mi răspund unei curiozități: “I-a potolit până la urmă samariteanca setea Domnului Isus?”

N-am găsit în text decât această stingheră precizare, care mai mult complică decât simplifică lucrurile:

“Atunci femeia și-a lăsat găleata, s-a dus în cetate și a zis oamenilor ...” (Ioan 4:28).

Galeata a rămas abandonatăstingher, undeva între Domnul Isus și samariteancă. “Cum de a uitat-o? A uitat pentru ce venise? Găleata era plină sau era goală?”

Subiectul dialogului inițial dintre Domnul Isus și samariteancă a fost abandonat de Ioan. Oare de ce ?

Evanghelistul Ioan este un „minimalist“, preocupat mereu să spună mult printr-o extraordinară economie de cuvinte. Vocabularul folosit de el este al unui copil de 12 ani, dar fiecare cuvânt al narațiunii lui capătă înțelesuri multiple, fiind încărcat cu sensuri diferite, sugestive, simbolice. Fraza lui Ioan este multistratificată, mustind de înțelesuri bogate, suprapuse, tainice. Fiecare cititor pătrunde doar atât cât îi îngăduie propria înțelepciune, care are și ea nevoie de iluminarea Duhului pentru a primi „lumina“.

Știind toate acestea, trebuie să pornim de la premiza că în întâmplarea cu samariteanca nimic nu este „la întâmplare“, nici un element nu este o extravaganta, ci o esență în care sunt distilate înțelesuri profunde.

Ioan ne spune că samariteanca și-a abandonat preocuparea pentru setea trupului, înțelegând că are ocazia rară de a sta de vorbă cu cineva care-i putea da răspuns la întrebări mult mai arzătoare. Raportul dintre cei doi se schimbă, balansându-se spre o inversare categorică a pozițiilor: cea care cere este acum femeia, iar cel care poate da este evreul singuratic care-i stă în față.

Găleata abandonată marchează o problemă uitată în contextul uneia infinit mai mari. Adevăratele noastre poveri nu le purtăm pe umeri, ci în inimă.

Cu mulți ani în urmă, Richard Wurmbrand mi-a dat un sfat pastoral: „Învață să-i ascuți pe oameni. Învață să descoperi adevăratele lor probleme, nu cele cu care vin ei la tine. Oamenii

își mărturisesc problemele mici ca să le ascundă pe cele mari, pe cele adevărate. Cere de la Dumnezeu abilitatea să poți citi dincolo de cuvintele pe care vin ei să ți le spună și să auzi mesajele necuvântate din inimile lor“.

Samariteanca venise după apă ca să-și potolească setea, dar sufletul ei era pârzolot de o sete mult mai adâncă și mai mistuitoare, setea după iertare, după dragoste, după semnificație, setea după Dumnezeu.

„Doamne”, I-a zis femeia, „văd că ești proroc. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta, și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.” (Ioan 4:19-20).

Găleata abandonată marchează trecerea de la egoism la preocuparea pentru alții. Samariteanca a uitat de problema ei, pentru că a descoperit bucuria de a merge la oamenii care o disprețuiau să le ofere și lor șansa de a sta de vorbă cu „proorocul“ de excepție cu care se întâlneau. Citim în gestul ei că femeia aceasta a vrut să le facă bine celor care o vorbeau de rău, a ales să le fie o binecuvântare celor care o blestemau. Refuzată de ei ca grup, samariteanca îi iubea în taină pe fiecare. Justificându-le disprețul, ea a ales să-i îmbrățișeze cu bucuria unei iubiri care dădea pe dinafară.

Găleata abandonată, probabil intenționat, marchează graba spiritului misionar care a pus stăpânire pe ea. Iată ce mi-a scris Vali Radu din România când l-am rugat să-mi dea răspuns la întrebarea mea din titlul acestui articol: „I-a dat până la urmă să bea?”

„Hmm... Chiar că nu m-am gândit la asta... Presupun că între plecarea rapidă a femeii și reîntoarcerea ei cu mulțimea de curioși a durat ceva timp, suficient ca Domnul măcar să-și aline setea pentru ca așternerea mesei și timpul hrănirii împreună cu ucenicii s-ar fi suprapus peste venirea curioșilor aduși de misionara ad hoc și tocmai asta voia să evite Sfinția Sa datorită valorilor și priorităților Sale (Ioan 4:27-34). Cred că samariteanca scosese deja apă că altfel era nonsens să-i ceară să bea dintr-o găleată goală. În plus, cred că privind spre apa din găleată Domnul o folosește ca ilustrație pentru a-i vorbi de apa vieții. Că a rămas

acolo găleata, cred mai curând că din intenție, nu din eroare. Colosala bucurie a femeii din Sihar, că ea, nevrednică, a avut privilegiul să-l afle pe Mesia, a propulsat-o spre cetate: Ori găleata i-ar fi încetinit, i-ar fi stânjenit mișcarea, ar fi încurcat-o pur și simplu la mers. Nu știu dacă a gândit asta sau a tâșnit spre oameni, uitând de găleată, dimpreună cu trecutul ei... “

Capitolul 4b- Credință pentru minuni sau minuni pentru credință?

Ioan 4:43-54 - Vindecarea fiului unui slujbaș împărătesc

Aceasta este cea de a doua minune/semn din evanghelia lui Ioan. Ea face parte din grupul primelor trei din șapte, ilustrând treptele care duc la salvarea sufletului: ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu (transformarea apei în vin), credința (vindecarea robului unui sutaș) și un act de voință (vindecarea slăbănogului de 38 de ani).

Întâmplarea îi dă ocazia lui Ioan să clarifice relația dintre minuni și credință. Concluzia este că scopul suprem este credința, minunile fiind doar o ocazie de ilustrare a divinității Celui în care credem. Minunile sunt pentru credință, nu invers, credința pentru minuni!

Întors de la Ierusalim în Cana din Galilea, Isus a fost vizitat cu o cerere de unul care auzise și el de minunea cu transformarea apei în vin:

„Isus S-a întors deci în Cana din Galilea, unde prefăcuse apa în vin. În Capernaum era un slujbaș împărătesc al cărui fiu era bolnav. Slujbașul acesta a aflat că Isus venise din Iudeea în Galilea, s-a dus la El și L-a rugat să vină și să tămăduiască pe fiul lui, care era pe moarte“ (Ioan 4:46-47).

Intrăm într-un impas pentru că Domnul îl refuză și preferă să-i pună la încercare credința:

„Isus i-a zis: „Dacă nu vedeți semne și minuni, cu nici un chip nu credeți!”

Slujbașul împărătesc I-a zis: „Doamne, vino până nu moare micuțul meu”.

„Du-te”, i-a zis Isus, „fiul tău trăiește”. Și omul acela a crezut cuvintele pe care i le spusese Isus și a pornit la drum“ (Ioan 4:48-50).

Urmează apoi o răsturnare a situației! Slujbașul l-a zorit pe Domnul Isus și i-a spus să facă cum zice el, să vină imediat cu el la Capernaum. Domnul Isus îi dă o poruncă: „Du-te!“ Este drumul de la credință la ascultare. Credința care ne dă curaj să mergem la Domnul cu cererile noastre trebuie să crească la nivelul la care Îi lasă Lui autoritatea de a decide ce, cum și când să facă. Este schimbarea de la „Vino!“, la „Du-te!“ Credința adevărată se supune în ascultare și face ce i se poruncește. Ioan ne spune că sutașul a trebuit să treacă printr-o noapte a încercării credinței. Oare de câte ori și-o fi spus el:

„De ce L-am ascultat și am plecat singur? Ce vor zice cei de acasă? N-ar fi cumva mai bine să mă duc înapoi și să insist să vină și El cu mine?”

Ascultarea de comanda lui Isus i-a adus în zori confirmarea, când a ajuns acasă:

„Pe când se pogora el, l-au întâmpinat robii lui și i-au adus vestea că fiul lui trăiește.El i-a întrebat de ceasul în care a început să-i fie mai bine. Și ei i-au zis:

„Ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile”.

Tatăl a cunoscut că tocmai în ceasul acela îi zisese Isus:

„Fiul tău trăiește”.

Și a crezut el și toată casa lui. Acesta este iarăși al doilea semn făcut de Isus după ce S-a întors din Iudeea în Galileea“ (Ioan 4:51-54).

Omul acesta a plecat prin credință și a ajuns la Credință! A venit la Domnul Isus prin credință, dar a plecat de la El prin ascultare. Aceasta este cheia întregii întâmplări. Isus a insistat să fie tratat ca divin. Nimic mai puțin nu L-a putut satisface. Divinitatea Lui îi dă dreptul să stabilească termenii oricărei lucrări pe

care o face. Noi putem propune, dar El dispune! Are prerogativul acesta în virtutea dumnezeirii Sale.

Prin același impas au trecut și cei din familia lui Lazăr. Marta și Maria i-au reproșat că n-a venit atunci când L-au chemat ele să-l vindece pe fratele lor bolnav, dar El le-a asigurat că știe ce face, cum face și mai ales, când face. Singura credință acceptabilă pentru Dumnezeu este cea care este gata să asculte, credința care-L lasă pe El să fie Dumnezeu și să decidă toate lucrurile.

Ca și în cazul primei minuni din Cana, Domnul Isus și-a arătat slava Sa și aceasta a dus la credința celor ce-au fost părtași la ea. Ioan notează că slujbașul împărătesc „a crezut el și toată casa lui“ (4:53). Credința care a produs minunea s-a transformat în credința în Isus Christos ca Mesia. Minunea a validat divinitatea Lui. Aceasta a fost rațiunea tuturor minunilor săvârșite de El.

Cred că ar fi potrivit aici să stăruim asupra acestei clarificări despre credință și minuni. Este clar că Domnul Isus a cerut credință, în timp ce oamenii de atunci și dintotdeauna preferă minunile. Așa cum vom vedea în finalul evangheliei lui Ioan, părerea Domnului Isus este că o credință este cu atât mai răsplătită cu cât a avut parte de semne mai puține:

„Tomo” i-a zis Isus, „pentru că M-ai văzut, ai crezut. Ferice de cei ce n-au văzut, și au crezut” (Ioan 20:29).

Înainte de a intra în subiect, vă rog să vă opriți o clipă și să vă gândiți la această afirmație: „Cel mai mare om născut vreodată dintr-o femeie n-a făcut nici o minune“. Știți despre cine este vorba, nu? Domnul Isus a spus despre Ioan că este „cel mai mare dintre cei născuți din femei“ (Matei 11:11) și iată ce au spus oamenii de atunci despre Ioan:

„Mulți veneau la El și ziceau: „Ioan n-a făcut niciun semn, dar tot ce a spus Ioan despre omul acesta era adevărat” (Ioan 10:41).

De ce este necesară o asemenea discuție? La urma urmei nu este mai bine să lăsăm pe fiecare să creadă și Dumnezeu „să facă după credința fiecăruia“?

Discuția este necesară pentru că trăim vremuri periculoase pentru „păstrarea Evangheliei“ și avem datoria să apărăm

„credința dată odată pentru totdeauna sfinților“ (vezi epistola lui Iuda).

La începutul acestui mileniu, prin anul 2001, liderii charismatici din America au proclamat inaugurarea unei noi epoci creștine numită „Noua Reformație“. Ei au anunțat că „tot“ ce s-a întâmplat în veacul întâi se va întâmpla acum iarăși. Printre altele, vor apare apostoli care vor avea revelații noi care vor depăși Noul Testament, vom avea contact cu îngerii, vom putea circula dus-întors în cer, vom proclama domnia lui Christos peste tot și toate și vor instaura Împărăția pe toată fața pământului. Ei pretind că vindecările vor deveni lucruri obișnuite și trebuiesc încadrate în forme noi. Cei suferinzi nu-i vor mai chema pe presbiteri acasă, ci se vor duce ei la adunare, unde-i vor aștepta servicii speciale de vindecare. Așa ceva nu a existat pe vremea apostolilor, nici pe vremea bisericilor istorice, nici pe vremea primei Reforme. Vi-l închipuiți pe Luther sau pe alt mare reformator să conducă astfel de servicii de vindecare?

NAR (pentru cei care vor să caute fenomenul pe Google) nu este o trezire spirituală autentică, ci o ușă periculoasă spre manifestări ciudate, în care minunile, nu „credința în ce este scris“ este autentificarea divină. Ei culeg versete de pe aici și acolo din Biblie, unele adresate exclusiv evreilor și asta doar într-o anumită circumstanță istorică, și construiesc un sistem teologic atrăgător, dar neadevărat. Invalizii și bolnavii incurabili le cad victime nevinovate, munciți inutil de un sentiment de neîmplinire și vinovăție.

„Cel ce vine va veni și nu va zăbovi!“! Până atunci, cred că este bine să ne ferim de extremisme și să nu fim nici din cei care îi spun lui Dumnezeu ce TREBUIE să facă, nici din cei care-I spun ce N-ARE VOIE să facă. Nu este vremea minunilor „ca regulă“, dar ele se pot întâmpla oricând „ca excepție“. Nu cred că există „continuaționaliști“ care să coboare foc din cer ca pe vremea lui Ilie sau să transforme apa în vin ca la nunta din Cana Galilei, deși astfel de actualizări au apărut în șlagăre și poezii (le mai încearcă unii și prin restaurante ...). Teologia nu se face însă nici cu poezia și nici cu melodia! Teologia se face buchisind pe textul Scripturii și stăruind cu credincioșie în „învățătura apostolilor“.

Este preferabil să stăm în smerenie, să-L lăsăm pe Dumnezeu să fie Dumnezeu și să facă cum crede El de cuviință. Trebuie să rămânem ancorați în Sola Scriptura, până ce Cuvântul se va coborî iarăși printre noi, aducând cu Sine și Împărăția viitoare pentru care am fost îndemnați să ne rugăm cu sârguință: „Doamne, vie Împărăția Ta!“

Fără nici o îndoială, Dumnezeu este cu noi în toate necazurile acestei lumi nedesăvârșite. Și tot fără îndoială, noi nu suntem încă cu El, în lumea Lui desăvârșită și lipsită de prezența și prăpădirile păcatului.

Vremurile minunilor

Întrebare: De ce nu face Dumnezeu mai multe minuni astăzi? De ce nu sunt minunile ceva obișnuit și cotidian în creștinism?

Răspuns: Minunile sunt, prin chiar definiția lor, „excepții de la normal“, rarități prin excelență. Urmăriți raționamentul următor: 1. Dacă în creștinism minunile ar fi „normalul“, lucruri extraordinare s-ar întâmpla în fiecare zi, în toate locurile unde sunt creștini. 2. Dacă lucruri extraordinare s-ar întâmpla de două mii de ani, în fiecare zi, în toate locurile unde sunt creștini, extraordinarul n-ar mai fi extraordinar, ci ar fi „normalul“ de fiecare zi al creștinismului. 3. Dacă lucrurile extraordinare ar fi „normale“, atunci ele n-ar mai fi „minuni“ și n-am mai avea nevoie de credință !!! Am umbla în fiecare zi „prin vedere“, nu prin credință.

Corolarul raționamentului: Credința nu este funcțională decât atunci când minunile sunt excepția de la regulă și când ele se întâmplă „nenormal“, din când în când, imposibil de anticipat sau de provocat prin ceea ce am putea face noi. Relația dintre credință și minuni nu poate fi alta decât aceasta: credința este permanentă și este cu atât mai mare cu cât minunile sunt mai rare și mai ... „excepționale“. „Dacă curcubeul ar sta pe cer mereu, după trei zile nimeni nu s-ar mai uita la el“. În problema minunilor, creștinii se împart în cesaționiști (cei ce spun că astăzi nu se mai fac minuni) și continualiști, care spun că tot ce s-a petrecut vreodată trebuie să se întâmple și astăzi. Părerea mea este că adevărul este pe undeva pe la mijloc. În acest articol aș vrea să răspund la întrebarea: „ce continuă“ și „ce nu continuă“ atunci

când facem aceste distincții. Aș lua ca exemplu problema minunilor (deși s-ar cuveni să vorbim și de vremea profețiilor, vremea revelației canonice, despre vremea punerii temeliei prin apostoli și profeți, etc.). Dacă prin continualiști se înțelege o perpetuare, o generalizare a vremurilor minunilor, v-aș propune un punct de vedere care arată că minunile n-au fost o prezență covârșitoare decât în anumite perioade istorice. Ele nu au avut o prezență permanentă și continuă în viața copiilor lui Dumnezeu. Nu au avut-o nici atunci și nu o au nici acum. Între aceste vremuri de „intervenții divine“ au existat lungi perioade de timp în care minunile n-au fost predominante. O „continuare“ a unei vremi a minunilor este o contradicție în termeni, atâta vreme cât istoria ne arată că ele au apărut covârșitor doar în scurte intervale de timp și s-au manifestat doar „sporadic“ după aceea. Nu are cum să continue ceea ce nu a fost niciodată „continuu“ până acum, nu-i așa?

Vă propun deci un punct de vedere care face o distincție între vremuri de intervenție majoră a lui Dumnezeu în istorie și vremuri în care minunile au fost doar incidentale. Adresându-mă tuturor celor cuprinși în diferitele presupuse categorii de teologi și celor ce se identifică cu pozițiile lor, iată ce vă supun atenției:

O definiție a minunilor

O minune este definită ca o suspendare sau o modificare temporară a legilor naturii, o intervenție divină extraordinară făcută de obicei cu un scop precis. O altă definiție ar fi că o minune este o „singularitate“, un eveniment care contrazice „regula“ și este irepetabilă în natura sa. Un exemplu este umblarea pe mare, plutirea unei unelte de fier și scufundarea unui obiect de lemn, învierea unui mort, etc.

Minuni cotidiene

Lumea făcută de Dumnezeu este în ea însăși o creație minunată. Apostolul Pavel ne spune că natura ilustrează însușirile nevăzute ale lui Dumnezeu (Rom. 1:20).

Alternative la conceptul de lume creată de Dumnezeu și a rânduielilor din „legile naturii“ ar fi haosul și hazardul, arbitrariul unei mișcări brawniene. Pentru cei care au ochi să vadă, fiecare

nouă dimineață este o minune care predică existența lui Dumnezeu, iar „credincioșia“ lui Dumnezeu este ... „așa de mare“. Nu este o minune că viața nu există pe alte planete? Minune este că în universul acesta observabil, Cineva a aranjat parametrii naturii exact în așa proporții ca viața să existe și să poată fi întreținută (Psalm. 19).

Minuni neobișnuite

Peste mărturia naturii minunate, minunile sunt intervenții extraordinare făcute de Dumnezeu cu scopuri precise. Pentru că ne-am obișnuit cu minunea creației și nu-L mai băgăm în seamă pe Dumnezeu, El intervine câteodată „supranatural“ ca să ne șocheze și să ne atragă atenția.

Aceste intervenții prin minuni și semne au fost destul de rare în istorie. Eu le numesc „vremurile minunilor“ ca să le disting din mersul obișnuit al vremii rânduielilor lui Dumnezeu.

O astfel de vreme a minunilor a fost pe timpul lui Moise. De ce a ieșit Moise în evidență față de ceilalți? Pentru că, spre deosebire de viața naturală a celorlalți, Moise a fost marea excepție, instrumentul prin care Dumnezeu a intervenit supranatural pentru a Se face cunoscut înaintea lui Faraon, înaintea poporului evreu și înaintea întregii omeniri. Vremea minunilor lui Moise a rămas ca un punct de reper în istoria lumii. „Adu-ți aminte ... cum te-am scos cu mână tare din Egipt“ a fost porunca, pentru că Dumnezeu n-a ales să repete minunile săvârșite de Moise în fiecare generație care a venit după el.

O altă vreme a minunilor va fi pe timpul apocaliptic al trâmbițelor, potirelor, când unele intervenții divine se vor asemăna cu plăgile săvârșite de Dumnezeu prin Moise în Egipt, dar amplificate la scară planetară.

O altă perioadă a minunilor a fost pe vremea lui Ilie și Elisei. De ce au ieșit ei în relief și ce i-a făcut „excepționali“? Faptul că ei, și numai ei, au fost instrumentele intervențiilor supranaturale ale lui Dumnezeu în generația aceea. Apostazia adâncă de atunci a trebuit zguduită cu ceva „excepțional“ și Dumnezeu a făcut-o.

O altă perioadă a minunilor a fost vremea profetului Daniel în captivitatea babiloniană. Scopul acelor evenimente unice a fost să arate evreilor și lumii de atunci că exilul evreilor și distrugerea

Ierusalimului unde fusese tronul împărăției lui Israel nu a însemnat și detronarea lui Dumnezeu de pe tronul cerului.

O altă vreme a minunilor a fost vremea oferirii Împărăției mesianice. Epoca a debutat prin activitatea lui Ioan Botezătorul, care, interesant, nu a făcut nici o minune. Vremea ofertei Împărăției s-a manifestat plenar în viața și învățătura lui Isus Christos (Mesia). Așa cum a trebuit să recunoască până și Nicodim, minunile săvârșite de Domnul Isus au fost certificarea calității Lui de trimis al lui Dumnezeu (Ioan 3:2). Oferta Împărăției a fost refuzată de evrei și acum suntem în vremea Bisericii (mare confuzie în limba română din cauza terminologiei ortodoxe: basileia=împărăție). Apostolii au considerat capacitatea de a săvârși minuni un fel de atestat divin al misiunii și autorității lor. Apostolul Pavel vorbește chiar despre „semnele unui apostol“ (2 Cor. 12:12). De ce erau acestea așa de deosebite? Pentru că numai un apostol le-ar fi putut face, ceilalți nu. Minunile au fost și în acest caz excepția, nu regula.

De ce se întâmplă așa de puține minuni în vremea Bisericii? Mai întâi trebuie să ne punem de acord cu această afirmație, căci ea descrie o „realitate istorică“. Noi putem să ne facem învățături și doctrine după cum credem sau ne place, dar realitatea practică este foarte „încăpățânată“! Ea face numai cum vrea ea. Orice doctrină de-a noastră trebuie verificată cu realitatea istorică. O privire panoramică asupra istoriei bisericilor catolică și ortodoxă, ne arată că una din condițiile preliminare pentru canonizarea unui „sfânt“ a fost și este să fi făcut cel puțin o minune. De ce este acesta un semn al statutului de „excepție între creștini“? Pentru că săvârșirea de minuni nu a fost și nu este un eveniment obișnuit, de fiecare zi.

Dacă „Christos a purtat la Cruce toate păcatele și boalele noastre“ (și asta ar însemna o perpetuă sănătate a trupului creștinilor) cum de apostolul Pavel, autoritatea lui Dumnezeu pentru Biserică, ne-a spus în Romani 8 că:

„Toată firea suspină și suferă așteptând descoperirea fiilor lui Dumnezeu ... Și nu numai ea, dar și noi, care avem cele dintâi roade ale Duhului, suspinăm în noi și așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului nostru“ (Care este deci încă în viitor !!!)

La aceasta, apostolul Pavel adaugă:

„Căci în nădejdea aceasta am fost mântuiți (pentru asta așteptăm noi „înfiera“). Dar o nădejde care se vede (adică dacă am fi experimentat deja „răscumpărarea trupului“ și n-am mai cunoaște boala) nu mai este nădejde: pentru că ce se vede, se mai poate nădăjdui?“

„Pe când, dacă nădăjduim ce nu vedem („răscumpărarea trupului nostru“), așteptăm cu răbdare“ (Rom. 8:20-25).

Apostolul Pavel ne spune că trupul nostru, casa noastră pământească „se desface“, repetând ceea ce ne spusese deja Solomon-Eclesiastul despre bolile degenerative ale organismului (Ecles. 12:1-7).

Raportul scris al lucrărilor Apostolului Pavel conțin și „limitările“ semnelor apostolice. Ele nu s-au manifestat oricând și cu oricine. Tocmai aceste manifestări sporadice le-a conferit caracter de „semne“ ale realităților împărăției care va veni, nu de dovadă că această împărăție a și venit (!). Pe Trofim l-a lăsat bolnav în Milet, lui Timotei nu i-a recomandat mai mult rugăciune și credință, ci i-a recomandat ca tratament medical „Să nu mai bei numai apă, ci să iei și câte puțin vin, din pricina stomacului tău, și din pricina deselor tale îmbolnăviri (s.n.)“ – 1 Tim. 5:23. Pe Epafra l-a văzut neputincios aproape murind lângă el („căci a fost bolnav și foarte aproape de moarte“) și numai un har special de la Dumnezeu l-a ținut în viață.

Se pare că Pavel a avut el însuși o boală de ochi care-l făcea să scrie neîndemânată „cu litere mari“ (Gal. 6:11; 2 Tes. 3:17; 1 Cor. 16:21; Col. 4:18), fiind forțat să-și dicteze scrisorile unui „terțiu“ (Rom. 16:22). Alte beteșuguri au necesitat ca doctorul Luca să stea mereu alături de el. A fost bolnav trupește în Galatia:

„Dimpotrivă, știți că, în neputința trupului v-am propovăduit Evanghelia pentru întâia dată. Și, n-ați arătat nici dispreț, nici dezgust față de ceea ce era o ispită pentru voi în trupul meu; dimpotrivă, m-ați primit ca pe un înger al lui Dumnezeu, ca pe însuși Hristos Isus („înger“ și „Christos“ într-un trup neputincios?)“ (Gal. 4:13-14).

Ca să nu mai vorbim de celebrul „țepuș în carne“ de care n-a scăpat niciodată, oricât de mult s-a rugat el Domnului (2 Cor. 12:9-10).

A spune că minunile au caracterizat mereu și continuu viața copiilor lui Dumnezeu, fie în Vechiul Testament, fie în Noul Testament este deci o contrazicere a realității istorice. Sigur, Dumnezeu poate face orice, oricum și oricând. Dar El a ales să nu intervină în legile naturii pe care a creat-o decât rar și cu scopuri întotdeauna foarte bine precizate.

Luând dintre „minunile neobișnuite“ aspectul vindecărilor divine (am putea lua însă oricare altă categorie a minunilor) putem spune că suntem, în general, de acord cu cel care a spus că vindecările sunt înlăturarea condiției de boală și pot fi de trei feluri:

- vindecări pe care le face Dumnezeu fără medicamente și doctori,
- vindecări pe care le face Dumnezeu prin medicamente și doctori și
- vindecări depline prin moarte, adică prin scoaterea din realitatea decăzută de azi.

O nuanță care subliniază cumva „obișnuitul“ cu care ne-am prea obișnuit este și aceasta:

„Eu cred în vindecarea divină, dar cred și mai mult în sănătatea divină!“ – dr. Curtis Nims

Faptul că Dumnezeu ne menține sănătoși într-o lume dezechilibrată și decăzută din cauza păcatului este o minune mai mare decât orice vindecare! Ne-am obișnuit însă cu sănătatea și nu-i mai mulțumim lui Dumnezeu cum s-ar cuveni pentru ea. Strigăm doar când ne îmbolnăvim, de parcă am avea un drept garantat la sănătate veșnică.

Nu poți fi „continualist“ cu orice preț și să ai ambiția să spui că minunile săvârșite de Dumnezeu prin Moise trebuie să se manifeste și astăzi. În mod similar nu poți pretinde că noi TOȚI suntem continuatorii lui Ilie și Elisei. Concluzia este că nu ne putem numi nici continuatorii minunilor săvârșite de Domnul Isus și de apostoli atunci când Dumnezeu încă făcea oferta Împărăției

celor din poporul evreu. Acum, când Împărăția a fost refuzată și experimentăm o realitate tristă „până la reșezarea tuturor lucrurilor“ (Fapte 3:21), trăim într-un climat al mântuirii „prin credință“. Nu uitați că evreilor care îi cereau neîncetat minuni, Domnul Isus le-a răspuns:

„Pe cînd noroadele se strîngeau cu grămada, El a început să spună: „Neamul acesta este un neam viclean; el cere un semn; dar nu i se va da alt semn decât semnul prorocului Iona. Căci după cum Iona a fost un semn pentru Niniveni, tot așa și Fiul omului va fi un semn pentru neamul acesta“ – Luca 11:29

Minunile făcute de Domnul Isus au fost și ele adeseori învăluite în discreție. Domnul i-a oprit adesea pe cei cărora li se întâmplaseră să le facă publice. El nu a vrut să-i „copleșească“ pe evrei printr-o cascadă a minunilor, ci a vrut doar să întărească credința celor înclinați să-L identifice drept Mesia, „Unsul trimis de Dumnezeu“.

De ce a respins Domnul Isus ispita minunilor propuse de diavol în celebrul pasaj al ispitirii din pustie? Pentru că, așa cum demonstrează strălucit Dostoievski, preluînd un principiu enunțat de apostolul Pavel: minunile nu schimbă neapărat natura umană, ci îi poate ațâța periculos doar setea după senzațional și după „mîncarea pieritoare“ (Ioan 6:26-27). Minunile săvârșite de Moise nu i-au transformat pe evreii de atunci într-o suficientă măsură ca să nu mai cîrtească împotriva lui Dumnezeu și a lui Moise. Evreii din generația minunilor au pierit cu toți în pustia nemulțumiților. Minunile săvârșite de Ilie și Elisei nu i-au transformat prin pocăință pe evreii de atunci. Ele n-au împiedicat ducerea lor în cuptorul curățitor al robiei. Minunile săvârșite de Domnul Isus nu i-au transformat pe contemporanii Domnului Isus și nu i-au împiedicat să-L părăsească, să-L huiduiască și să-L dea la moarte.

Iată principiul salvării lumii emis de apostolul Pavel:

„Căci întrucît lumea, cu înțelepciunea ei, n-a cunoscut pe Dumnezeu în înțelepciunea lui Dumnezeu, Dumnezeu a găsit cu cale să mîntuiască pe credincioși prin nebunia propovăduirii crucii. Iudeii, într-adevăr, cer minuni, și

Grecii caută înțelepciune; dar noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, care pentru Iudei este o pricină de poticnire, și pentru Neamuri o nebunie; dar pentru cei chemați, fie Iudei, fie Greci, este puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu. Căci nebunia lui Dumnezeu, este mai înțeleaptă decât oamenii; și slăbiciunea lui Dumnezeu, este mai tare decât oamenii“ (1 Cor. 1:21-25).

Dumnezeu a săvârșit cea mai mare minune a istoriei în momentul Lui de maximă slăbiciune: crucificarea. El a refuzat sugestia: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-te de pe cruce“, deși putea foarte bine să o accepte. După înviere, în loc să se arate tuturor, copleșindu-i cu minunea revenirii la viață, El a ales să se arate doar selectiv, la oameni cu care avea scopuri precise, ascunzându-Se parcă de toți ceilalți într-un anonimat care a îngăduit necredinței să facă victime până în ziua de astăzi.

Vremea minunilor Christice a mai durat apoi pentru evrei în perioada apostolică, când au devenit semne de autentificare. Nu la întâmplare, doctorul Luca alege în Faptele Apostolilor să ne arate că Pavel a făcut cam exact aceleași minuni și semne ca și Petru. Intenția lui a fost să prezinte minunile lui Pavel drept o acreditare apostolică „de același rang“ ca și a lui Petru. Providențial, ne trebuia o astfel de atestare, căci fără ea n-am fi dat o mare atenție scrierilor lui Pavel, care ocupă o parte masivă din Noul Testament. Vremea oferirii Împărăției pentru poporul evreu s-a cam încheiat odată cu ultimul capitol al Faptelor, când Pavel nu a încercat să-i convingă pe evreii care l-au vizitat în arestul său la domiciliu din casa de la Roma prin săvârșirea de minuni și semne supranaturale, ci le-a dovedit din împlinirea Scripturilor că își ratează temporar oferta divină:

„Fiindcă Iudeii i se împotriveau și-l batjocoreau, Pavel și-a scuturat hainele, și le-a zis: „Sângele vostru să cadă asupra capului vostru; eu sunt curat. Deacum încolo, mă voi duce la Neamuri“ (Fapte 18:6; Fapte 28:24-29).

A spune că minunile ca semne de autentificare continuă și astăzi după „rețeta“ din ultimul capitol al Evangheliei lui Marcu înseamnă a da apă la moară „bisericii șerparilor“ din America unde autentificarea creștină se face prin joaca cu șerpi veninoși.

Ca să nu mai spun despre o validare care ar fi necesară prin îngurgitarea unor băuturi otrăvitoare ... Astfel de circuri americane nu sunt vrednice de Evanghelie.

Vremea Bisericii nu este o vreme a minunilor, ci a credinței „în ciuda lipsei minunilor“. Ucenicii Domnului Isus n-au dus-o prea bine de-a lungul veacurilor. Același Dumnezeu care a închis gurile leilor pe vremea lui Daniel n-a mai făcut-o și când urmașii Lui au fost dați la fiare în arenele romane. Același Dumnezeu care a fost cu cei trei tineri în cuptorul cu foc și i-a scos de acolo nevătămați n-a intervenit în nici un fel când creștinii erau arși pe rug. Același Dumnezeu care l-a izbăvit în mod miraculos pe Petru din temniță n-a intervenit la fel ca să-i scape nici pe Iacov și nici pe cei din lanțul de martiri pomeniți în „Oglinda martirilor“ („The Martyrs Mirror“), care se continuă azi cu creștinii din Irak și din celelalte țări musulmane.

Sigur, minunile și vindecările divine au continuat și în vremea Bisericii, dar nu ca regulă, ci ca excepții ale harului divin. De ele ne bucurăm și noi astăzi. Pentru ele ne rugăm atunci când avem câte „un țepuș“ ca apostolul Pavel, dar ca și el suntem lipsiți de ele ori de câte ori Dumnezeu găsește că așa este „mai bine“. (O mărturie extraordinară are Joni Eareckson Tada, pe care mulți dintre noi am ascultat-o personal

depunându-și mărturia).

Este adevărat că Domnul Isus a venit ca să nimicească lucrările diavolului, dar deocamdată lucrarea aceasta este doar în domeniul sufletului. Restul nu se face acum, ci „atunci“. Trupul își așteaptă, împreună cu tot restul creației „clipa răscumpărării“ nădăjduite, așa cum o numește apostolul Pavel în Romani 8. Acum, „lumea zace în cel rău“ și el este domnul lumii acesteia. Știind că mai are doar puțină vreme, diavolul își face de cap și caută să îi înghită pe cei care-i aparțin lui Christos. „Nimicirea lucrărilor diavolului“ nu este misiunea creștinilor. O va face doar

Christos la cea de a doua Sa venire. Atunci El va lua în stăpânire nu numai trupurile noastre, ci și întreaga lume.

Capitolul 5 - Omul care s-a crezut Dumnezeu

După ce S-a prezentat samaritenilor, în capitolul 5 al Evangheliei lui Ioan, Domnul se prezintă conducătorilor religioși ai poporului evreu. Primele două minuni/semne ale divinității Lui au fost făcute în relativ anonimat. La nunta din Cana doar organizatorii nunții și ucenicii au priceput că a fost o minune, iar la a doua numai familia slujbaşului împărătesc a știut de vindecarea fiului lor (Ioan 4:43-52). Cel de al treilea semn consemnat de Ioan este public și tot publică este și împotrivirea pe care o stârnește.

În loc să trezească simpatie și credință în cei ce au fost martorii vindecării unui slăbănog de 38 de ani, minunea săvârșită de El a trezit dușmănie și asta pentru că a fost săvârșită într-o zi de Sabat. Sigur, Domnul ar fi putut să-l vindece pe slăbănog în oricare altă zi a săptămânii. El alege însă să o facă tocmai în Sabat pentru a-i forța pe cei de atunci să ia atitudine față de El. Este clar că El împinge lucrurile la extrem pentru că nu le dă șansa neutralității. Așa a fost atunci și așa va fi întotdeauna. Isus Christos cere o decizie personală. Poți fi împotriva Lui sau pentru El, dar nu vei putea fi niciodată la mijloc. Nu există neutralitate.

Capitolul este împărțit ca o piesă în trei acte:

1.Vindecarea

Ioan notează că omul era slăbănog de 38 de ani. Cifra poate fi o simetrie cu numărul de ani petrecuți de poporul evreu în rătăcirile prin pustie (Deut. 2:14). Ioan pare a sugera că evreii

erau în continuare o națiune de slăbănogi, așteptând neputincioși ca un trimis al cerului să-i vindece:

„După aceea, era un praznic al iudeilor, și Isus S-a suit la Ierusalim.

În Ierusalim, lângă Poarta Oilor, este o scăldătoare, numită în evreiește Betesda, care are cinci pridvoare. În pridvoarele acestea zăceau o mulțime de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, care așteptau mișcarea apei. Căci un înger al Domnului se pogora, din când în când, în scăldătoare și tulbura apa. Și cel dintâi care se pogora în ea, după tulburarea apei, se făcea sănătos, orice boală ar fi avut.

Acolo se afla un om bolnav de treizeci și opt de ani. Isus, când l-a văzut zăcând și fiindcă știa că este bolnav de multă vreme, i-a zis:

„Vrei să te faci sănătos?”

„Doamne”, I-a răspuns bolnavul, „n-am pe nimeni să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa și, până să mă duc eu, se pogoră altul înaintea mea”.

„Scoală-te, i-a zis Isus, „ridică-ți patul și umblă”. Îndată omul acela s-a făcut sănătos, și-a luat patul și umblă”.

Ioan sugerează că nimeni nu mai are nevoie să mai aștepte după un înger coborât din cer pentru că Domnul Isus venise personal din cer ca să vindece mesianic neputințele oamenilor. Până aici totul a fost bun și frumos, numai că ...

„Ziua aceea era o zi de Sabat. Iudeii ziceau, deci, celui ce fusese vindecat: „Este ziua Sabatului, nu-ți este îngăduit să-ți ridici patul”.

El le-a răspuns: „Cel ce m-a făcut sănătos mi-a zis: „Ridică-ți patul și umblă.”

Ei l-au întrebat: „Cine este omul acela care ți-a zis: „Ridică-ți patul și umblă?”

Dar cel vindecat nu știa cine este, căci Isus se făcuse nevăzut din norodul care era în locul acela.

După aceea, Isus l-a găsit în Templu și i-a zis: „Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu ți se întâmple ceva mai rău”

Omul acela s-a dus și a spus iudeilor că Isus este Acela care-l făcuse sănătos. Din pricina aceasta, iudeii au înce-

put să urmărească pe Isus și căutau să-L omoare, fiindcă făcea aceste lucruri în ziua Sabatului“ (Ioan 5:1-16).

Este greu să spunem cu certitudine că cel vindecat a crezut în mesianitatea lui Isus. Din ceea ce ne spune Ioan în text, s-ar putea ca el să fi fost doar un beneficiar al darului divin, care a ignorat persoana Celui de la care L-a primit. El nu L-a „mărturisit pe Christos“, ci a fost doar un turnător terorizat de represaliile sistemului religios aberant. Probabil că din acest motiv nici n-a fost exclus din Sinagogă, așa cum avea să se întâmple cu orbul vindecat menționat în capitolul nouă.

Evident, Domnul Isus putea alege să facă această vindecare în oricare altă zi a săptămânii, dar El a ales în mod deliberat Sabatul, cum va face și cu vindecarea orbului din naștere (Ioan 9:1-14). Oare de ce?

Cărturarii decretaseră nu mai puțin de treizeci și nouă de lucrări interzise în Sabat, iar purtarea de greutateți era una dintre ele.

2. Înfruntarea (Conflictul)

Ceilalți evangheliști notează că în zilele următoare vindecării slăbănogului, Domnul Isus a luat apărarea ucenicilor care au cules spice în ziua Sabatului (Mat. 12:1-8) și tot în Sabat a vindecat un om cu mâna uscată (Mat. 12:9-14).

Când a fost luat la întrebări de Iudei pentru călcarea Sabatului, Domnul Isus a rostit cuvinte care ori sunt adevărate, ori sunt o blasfemie vrednică de moarte:

„Dar Isus le-a răspuns: „Tatăl Meu lucrează până acum și Eu, de asemenea, lucrez“ (Ioan 5:17).

Remarcați că El n-a spus „Tatăl nostru“, expresia consacrată pentru poporul lui Dumnezeu, ci „Tatăl Meu“, făcându-se astfel „una cu Tatăl“:

„Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său și Se făcea, astfel, deopotrivă cu Dumnezeu“ (Ioan 5:18).

În lumina controverselor de atunci este foarte greu să înțelegem cum pot unii astăzi să mai spună că Domnul Isus n-a susținut că este deopotrivă cu Tatăl, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat! Iudeii de atunci au înțeles imediat care era proclamația Lui și L-au urât de moarte (Ioan 7:19, 25; 8:37, 59).

Ioan ni-l prezintă pe Isus din Nazaret acaparând semnificația marilor evenimente naționale și devenind „coșmarul de sărbători“ pentru „mai marii poporului“, care-L vedeau „dându-se în spectacol“, luându-se la hartă cu ei, contestându-le competența și stricându-le procesiunile.

La Paște, Cincizecime, de Hanuca și la Sărbătoarea Corturilor aproape toți bărbații din Israel se suiau la Ierusalim. Deși locuia în Galileia și cei din Iudeia Îl priveau din ce în ce cu mai multă ostilitate, Isus n-a lipsit de la nici o sărbătoare, ci s-a folosit de ele ca să-și proclame mesianitatea. Considerându-și trupul ca un templu, El s-a ridicat în ultima zi a praznicului Corturilor și a chemat mulțimile să-L accepte ca împlinirea sensului profund al evenimentului:

„În ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a praznicului, Isus a stat în picioare și a strigat: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura. Spunea cuvintele acestea despre Duhul, pe care aveau să-L primească cei ce vor crede în El. Căci Duhul Sfânt încă nu fusese dat, fiindcă Isus nu fusese încă proslăvit” (Ioan 7:37-39).

Ioan L-a prezentat ca Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii, o trimitere inconfundabilă la mielul Pascal.

De Hanuca, numită în text „praznicul înnoirii Templului, o sărbătoare care aniversa minunea prelungirii luminii din candelarele reaprinse de macabei după teribila ocupație a grecilor, Isus a repetat pretenția sa că este „una cu Tatăl“ (Ioan 10:30), stăruind în pretențiile Sale anterioare: „Eu sunt lumina lumii“ (Ioan 8:12), „Cât sunt în lume sunt lumina lumii“ (Ioan 9:5).

Isus din Nazaret nu s-a mulțumit niciodată să fie doar „una din personalitățile istorice ale Israelului“, ci S-a pretins a fi mai mare chiar și de cei mai mari oameni ai istoriei. Mai mare, decât

părintele nostru Iacov“ (Ioan 4:12), mai mare decât Moise (Ioan 6:31, cf. 1:17; 5:39-40, 45-47; 9:28-29) și mai mare decât Avraam, întemeietorul neamului (Ioan 8:53).

Dacă n-ar fi fost pretenția aceasta „absurdă“ despre Sine, ura lor n-ar fi avut nici o justificare (Ioan 15:18-25). Din momentul acelei declarații și până la inscripția așezată de Pilat deasupra crucii, Iudeii L-au urât și L-au omorât pentru că se credea Dumnezeu. Pentru ei, păcatul lui de moarte a fost acesta: „Isus din Nazaret, omul care s-a crezut Dumnezeu!“

Aceasta este de fapt tema Evangheliei lui Ioan, iar capitolul 5 conține pledoaria lui Isus înaintea judecării oamenilor:

El S-a prezentat drept un egal al Tatălui în lucrare, în învierea morților și în judecata tuturor oamenilor (Ioan 5: 19–23). Dacă, pentru ei, călcarea Sabatului pentru a face bine oamenilor reprezintă un păcat, vinovăția este a lui Dumnezeu Tatăl, pentru că aceasta este lucrarea pe care o face Tatăl continuu din momentul căderii lui Adam și Eva în păcat:

„Isus a luat din nou cuvântul și le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Fiul nu poate face nimic de la Sine; El nu face decât ce vede pe Tatăl făcând și tot ce face Tatăl, face și Fiul întocmai. Căci Tatăl iubește pe Fiul și-I arată tot ce face; și-I va arăta lucrări mai mari decât acestea, ca voi să vă minunați.

În adevăr, după cum Tatăl învie morții și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui vrea. Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, pentru ca toți să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul nu cinstește pe Tatăl, care L-a trimis“ (Ioan 5:19-23).

Ca un orator înaintea unei instanțe, Domnul Isus Își introduce punctele principale ale pledoariei Sale cu expresia solemnă „Adevărat, adevărat vă spun...“ Este felul Lui de a le atrage atenția să fie foarte atenți la conținutul informațiilor pe care le aduce. În Evanghelia lui Ioan există nu mai puțin de douăzecișicinci ocazii în care Fiul lui Dumnezeu își avertizează astfel ascultătorii că urmează să le spună ceva deosebit de solemn și de important (1:51; 3:3, 5, 11; 5:19, 24, 25; 6:26, 32, 47, 53; 8:34, 51, 58; 10:1,7;

12:24). Aceeași solemnitate însoțește și cuvintele de rămas bun rostite de Domnul Isus pentru ucenici (13:16, 20, 21, 38; 14:12; 16:20, 23; 21:18).

Cuvântul „Amin“ este un derivat de la termenul ebraic „este stabil, tare, solid“ și este o accentuare a unui adevăr sau a unei promisiuni. Spre deosebire de sinoptici, care folosesc „Amin“-ul simplu, Ioan folosește expresia repetitivă, tradusă la noi prin „Adevărat, adevărat vă spun“ sau, în traducerile ortodoxe, „Adevăr, adevăr grăiesc Eu vouă“.

Care ar putea fi lucrările mai mari decât învierea celor morți la care s-a referit Isus Christos?

El S-a prezentat drept un egal al Tatălui prin faptul că dăruiește viața veșnică (Ioan 5:24-29). În acest pasaj fascinant, El folosește a doua oară și a treia oară expresia „Adevărat, adevărat vă spun ...“

„Adevărat, adevărat vă spun că cine ascultă cuvintele Mele și crede în Cel ce M-a trimis are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață.

Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul, și acum a și venit, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce-l vor asculta vor învia. Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine. Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiu al omului. Nu vă mirați de lucrul acesta, pentru că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viață, iar cei ce au făcut răul vor învia pentru judecată“ (Ioan 5:24-29).

Cine are răbdare să treacă dincolo de sensul imediat al cuvintelor, vede repede că Isus Christos vorbește aici despre patru feluri de înviere.

Prima este învierea păcătoșilor pierduți la viața eternă. Omul păcătos este, după metafora făcută celebră de C.S. Lewis, un manechin din magazinul de haine. Are formă umană, poartă haine de om, dar este mort. Toate manechinele sunt moarte și niciunul nu este mai puțin mort ca celelalte! Păcătosul are nevoie să audă Cuvântul dumnezeiesc care a adus lumea la viață.

„Adevărat, adevărat vă spun că cine ascultă cuvintele Mele și crede în Cel ce M-a trimis are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață. Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul, și acum a și venit, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce-l vor asculta vor învia“ (Ioan 5:24-25 vezi și Efes. 2:1-10).

Isus este Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul care S-a făcut trup și a venit la noi ca să ne aducă viața veșnică. „În El era viața“ (Ioan 1:4). „Viața veșnică“ înseamnă că posesorul ei nu mai poate avea parte de moartea spirituală. Cel ce o primește, trece din moarte la viață și nu vine la judecata lumii, pentru că păcatele lui au fost ispășite de Christos (Rom. 8:1).

A doua este învierea personală a Domnului Isus. Viața noastră este izvorâtă din El, dar El are viața în Sine însuși. Cum ar putea să-L țină moartea ca prizonier?

„Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine“ (Ioan 5:26).

Lucrul acesta trebuia să fie dovedit prin înviere:

„Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau și am putere s-o iau iarăși; aceasta este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu” (Ioan 10:17-18).

Cea de a treia înviere menționată în pasaj este învierea viitoare a credincioșilor.

„Nu vă mirați de lucrul acesta, pentru că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși din ele. Cei ce au făcut binele vor învia pentru viață ...“ (Ioan 5:28-29a).

Evenimentul acesta glorios din viitor este descris de apostolul Pavel în 1 Tes. 4:13-18 și 1 Corinteni 15. Să nu cumva să credeți că învierea credincioșilor va fi un fel de „reconstruire“, de adunarea laolaltă a elementelor din care a fost alcătuit trupul înainte de moarte. Învierea va da credincioșilor trupuri noi, glorioase, potrivite pentru noul mediu în care vor evolua. Când va reveni în

văzduh, Domnul Isus va învia toată mulțimea credincioșilor care și-au pus nădejdea în El.

Cea de a patra înviere la care se face aluzie în pasaj este învierea păcătoșilor necredincioși pentru judecată. Ea este distinctă de toate celelalte trei învieri. Niciunul care va avea parte de ea nu va scăpa de osândă.

„ ... iar cei ce au făcut răul vor învia pentru judecată“
(Ioan 5:29b).

Într-o altă carte scrisă de Ioan, Apocalipsa, ni se spune că această înviere se va produce cu puțin înainte ca Dumnezeu să facă un cer nou și un pământ nou (Apoc. 20:11-15). Toată mulțimea celor „mari și mici“ va sta atunci înaintea scaunului de judecată a lui Christos:

„Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului, pentru ca toți să cinstească pe Fiul cum cinstește pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul nu cinstește pe Tatăl, care L-a trimis“ (Ioan 5:22-23).

„Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiu al omului“ (Ioan 5:27).

Titlul de „Fiu al omului“ folosit în pasaj are conotații mesianice și vine din cartea profetului Daniel:

„M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-i slujească toate popoarele, neamurile și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică și nu va trece nicidecum și Împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată“ (Dan. 7:13-14).

Este evident pentru cei ce citesc capitolul cinci din Ioan ca și pentru cei care L-au auzit vorbind pe Isus Christos atunci că „omul acesta se crede Dumnezeu“. El are putere să-i învieze pe oameni și să-i judece. Și aceasta doar pentru că este deopotrivă cu Tatăl.

3. Proclamarea

Actul al treilea al acestei drame pecetluiește divinitatea lui Isus prin trei mărturii zdrobitoare: a lui Ioan (5:30-35), a lui Dumnezeu însuși (5:36-38) și a lui Moise (5:39-47). Într-un proces, mărturiile sunt foarte importante, de aceea Ioan folosește acest termen de nu mai puțin de patruzeci și șapte de ori. Ioan Botezătorul a mărturisit de trei ori când a spus celor din jur că Isus Christos este „Domnul“ (Ioan 1:23), „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“ (Ioan 1:29,36) și Fiul lui Dumnezeu (Ioan 1:34).

Dumnezeu Tatăl a mărturisit despre divinitatea lui Isus prin „lucrările“ pe care I le-a dat să le facă:

„Dar Eu am o mărturie mai mare decât a lui Ioan, căci lucrările pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvârșesc, tocmai lucrările acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis“ (Ioan 5:36).

Până și Nicodim a recunoscut impresia pe care au produs-o lucrările Domnului asupra celor care le-au văzut:

„Învățătorule, știm că ești un Învățător venit de la Dumnezeu, căci nimeni nu poate face semnele pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el“(Ioan 3:2).

Pentru că legea Vechiului Testament cerea ca orice act juridic să fie sprijinit pe „mărturia a doi sau trei martori“ (Deut. 17:6), Domnul Isus îl mai citează ca martor și pe Moise. Omul acesta a auzit pe Sinai glasul lui Dumnezeu și a văzut slava lui Dumnezeu, iar noi avem acces la același glas și la aceeași slavă prin Scripturile inspirate (vezi 2 Petru 1:12-21). Orbirea contemporanilor lui Isus Christos i-a împiedicat să vadă că toate profețiile mesianice se împlineau acum în El. Boala lor se trăgea din faptul că umblau după slava pe care și-o dădeau unii altora și vedeau în El un intrus periculos care le tulbura viața și le încurca planurile:

„Cum puteți crede voi, care umblați după slava pe care v-o dați unii altora și nu căutați slava care vine de la singurul Dumnezeu? Să nu credeți că vă voi învinui înaintea Tatălui; este cine să vă învinuiască: Moise, în care v-ați pus nădejdea. Căci, dacă ați crede pe Moise, M-ați crede

și pe Mine, pentru că el a scris despre Mine. Dar, dacă nu credeți cele scrise de el, cum veți crede cuvintele Mele?" (Ioan 5:45-47).

Doar aparent incidental, Domnul face în final un anunț profetic. El le vorbește despre vremea marii înșelătorii, când Antichristul va veni în numele lui însuși și va fi acceptat de toți cei care nu L-au primit pe El:

„Eu nu umblu după slava care vine de la oameni. Dar știu că n-aveți în voi dragoste de Dumnezeu. Eu am venit în Numele Tatălui Meu, și nu Mă primiți; dacă va veni un altul, în numele lui însuși, pe acela îl veți primi“ (Ioan 5:43-44).

Tragica înșelare este păstrată pentru toți aceia care n-au vrut să primească „adevărul“ prezentat în cuvintele lui Isus:

„Și atunci se va arăta acel Nelegiuit, pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale. Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate amăgirile nelegiurii pentru cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului ca să fie mântuiți. Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună: pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în nelegiuire, să fie osândiți“ (2 Tes. 2:8-12).

Isus Christos s-a crezut Dumnezeu, ne spune Ioan, pentru că ... era Dumnezeu. Asta n-au suportat cei de atunci în cuvintele Sale. Capitolul cinci ne arată că El nu se mulțumește să-l cunoaștem doar ca pe un „făcător de minuni“, un „vindecător“, ci ne forțează să ne confruntăm cu divinitatea Sa. În relația cu noi, El nu se mulțumește cu puțin, sau totul sau ... deloc.

Capitolul 6 - Pâinea din cer

Capitolul 6 din Evanghelia lui Ioan este deosebit de interesant pentru cei ce pot urmări un dialog purtat pe mai multe paliere existențiale. El trebuie citit și pătruns păstrând în minte intenția lui Ioan de a-L demonstra pe Isus Christos drept Fiul al lui Dumnezeu, venit ca să aducă omenirii viața veșnică (Ioan 20:31).

După ce S-a prezentat ucenicilor, samaritenilor și conducătorilor religioși, Domnul Isus Își prezintă divinitatea înaintea mulțimilor care veneau după El.

Tipic pentru evrei, capitolul trebuie citit de la coadă la capăt ca să fie înțeles corect. Ioan face din proclamația lui Petru ocazie pentru a marca despărțirea între cei care au fost „cu Christos“ și cei care au fost „ai lui Christos“. Nu minunile prin care ai trecut și nici însoțirea cu El te face un adevărat copil al lui Dumnezeu, ci credința care merge dincolo de ceea ce poate pricepe, sprijinindu-se pe o încredere totală în persoana Fiului lui Dumnezeu:

„Atunci, Isus a zis celor doisprezece: „Voi nu vreți să vă duceți?”

„Doamne”, I-a răspuns Simon Petru, „la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieții veșnice. Și noi am crezut și am ajuns la cunoștința că Tu ești Hristosul, Sfântul lui Dumnezeu.”

Isus le-a răspuns: „Nu v-am ales Eu pe voi cei doisprezece? Și totuși unul din voi este un drac.” Vorbea despre Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul, căci el avea să-L vândă; el, unul din cei doisprezece“ (Ioan 6:67-71).

Ilustrarea acestui adevăr este atitudinea celor care, deși au beneficiat de înmulțirea pâinilor, nu au rămas cu Christos atunci când El le-a pus la încercare motivația.

„Drept răspuns, Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Mă căutați nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâinile acelea și v-ați săturat. Lucrați nu pentru mâncarea pieritoare, ci pentru mâncarea care rămâne pentru viața veșnică și pe care v-o va da Fiul omului; căci Tatăl, adică Însuși Dumnezeu, pe El L-a însemnat cu pecetea Lui” (Ioan 6:26-27).

Aparent, popularitatea Domnului Isus a crescut exponențial când a înmulțit pâinile și i-a săturat pe cei cinci mii de oameni pe țărmul Mării Galileii. Era însă o popularitate falsă.

La primul „semn“ pe care L-a făcut Domnul Isus la nunta din Cana, unde a transformat apa în vin: „El Și-a arătat slava Sa, și ucenicii Lui au crezut în El“ (Ioan 2:11). Ei nu au crezut în „prefacerea apei în vin“, ci „în El“. Cei care au beneficiat de înmulțirea pâinilor n-au crezut însă în El, ci în „înmulțirea pâinilor“. Aceasta era motivul pentru care Isus devenise dintr-o dată așa de popular:

„Oamenii aceia, când au văzut minunea pe care o făcuse Isus, ziceau: „Cu adevărat, acesta este prorocul cel așteptat în lume” (Ioan 6:14).

În extazul clipei, ei au fost gata să-L proclame drept noul împărat:

„Isus, fiindcă știa că au de gând să vină să-L ia cu sila ca să-L facă împărat, S-a dus iarăși la munte, numai El singur“ (Ioan 6:1-15).

Când i-a refuzat și a plecat de la ei, L-au căutat, au trecut marea pe vreme de furtună și L-au găsit în sinagoga din Capernaum (Ioan 6:59). Dincolo de aparenta popularitate exista un palier mai înalt la care ei n-au reușit să se suie: credința în divinitatea Lui și abandonarea plină de încredere în cuvintele Lui.

„Ei I-au zis: „Ce să facem ca să săvârșim lucrările lui Dumnezeu?” Isus le-a răspuns: „Lucrarea pe care o cere

Dumnezeu este aceasta: să credeți în Acela pe care L-a trimis El” (Ioan 6:29).

Asta se vede din felul în care L-au ascultat când le-a vorbit despre asemănarea dintre misiunea Lui și mana pe care le-a dăruit-o Dumnezeu prin Moise evreilor în pustie.

„Ce semn faci Tu, deci”, I-au zis ei, „ca să-l vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi Tu? Părinții noștri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: „Le-a dat să mănânce pâine din cer”.

Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că Moise nu v-a dat pâinea din cer, ci Tatăl Meu vă dă adevărata pâine din cer, căci Pâinea lui Dumnezeu este aceea care se pogoară din cer și dă lumii viața” (Ioan 6:30-33).

Incapacitatea de a urca la palierul credinței în divinitatea Lui, se vede din reacția lor viscerală, materialistă și mercantilă, la cuvintele Lui:

„Doamne”, I-au zis ei, „dă-ne totdeauna această pâine” (Ioan 6:34).

Contrastul dintre vorbirea Lui și reacția lor este acesta: Domnul Isus dorea să-i ridice la palierul credinței în divinitatea Lui, ei doreau să-L coboare la nivelul existenței lor pământești ca să le asigure hrana și bunăstarea materială. El urmărea prin minuni să-i ridice în lumea Lui, ei doreau egoist să-L coboare în lumea lor.

Acesta este punctul culminant al întregii întâmplări. Ceea ce urmează este o probă de foc la care-i supune El, provocându-le în mod intenționat repulsie și lepădare de El. De ce o face?

Ca să separe apele și să scoată în evidență ce este și ce nu este credința. Discursul Lui, rostit înainte de taina răstignirii și a învierii, era imposibil de înțeles de cei de față, și de cei din mulțime și de cei doisprezece ucenici.

Mulțimea va reacționa cu dezgust interpretându-l literal, în sensul lui materialist, de canibalism. Ucenicii vor renunța să-l înțeleagă, dar se vor încrede în cuvintele Lui care-i dovedesc divinitatea tocmai pentru că sunt deasupra oricărei înțelegeri. **Exceptional !!!**

La „prima fație“, în stratul superficial al primei impresii, cuvintele rostite atunci de Domnul Isus sunt o aberație monstruoasă. El li se oferă să fie mâncat de viu și face din această ofrandă condiția ascenderii în viața veșnică pe care o doreau ei:

„Eu sunt Pâinea vieții.

Părinții voștri au mâncat mană în pustie și au murit. Pâinea care se pogoară din cer este de așa fel ca cineva să mănânce din ea și să nu moară.

Eu sunt Pâinea vie, care s-a pogorât din cer.

Dacă mănâncă cineva din pâinea aceasta, va trăi în veac, și pâinea pe care o voi da Eu este trupul Meu, pe care îl voi da pentru viața lumii.”

La auzul acestor cuvinte, iudeii se certau între ei și ziceau: „Cum poate omul acesta să ne dea trupul Lui să-l mâncăm?” (Ioan 6:48-51).

Reacția lor este virulentă pentru că auziseră despre o taină pe care nici Satan n-o știa încă. Nimeni din cei de față n-o putea înțelege „înainte de vreme“. Domnul Isus nu le pune la încercare priceperea, ci loialitatea deplină care se abandonează în divinitatea Lui. În fața nedumeririi lor, El plusează, vorbindu-le parcă și mai dur:

„Isus le-a zis: „Adevărat, adevărat vă spun că, dacă nu mâncați trupul Fiului omului și dacă nu beți sângele Lui, n-aveți viața în voi înșivă.

Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viața veșnică, și Eu îl voi învia în ziua de apoi. Căci trupul Meu este cu adevărat o hrană și sângele Meu este cu adevărat o băutură.

Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu rămâne în Mine, și Eu rămân în el.

După cum Tatăl, care este viu, M-a trimis pe Mine și Eu trăiesc prin Tatăl, tot așa, cine Mă mănâncă pe Mine va trăi și el prin Mine.

Astfel este pâinea care s-a pogorât din cer, nu ca mana pe care au mâncat-o părinții voștri, și totuși au murit; cine mănâncă pâinea aceasta va trăi în veac” (Ioan 6:52-58).

Blocați la palierul existențial al pământului, mulțimea Îl refuză. Este un refuz pe care El l-a provocat deliberat, ca să le

arate adevărata lor atitudine față de El, punându-i la o încercare prea grea pentru a o putea trece:

„Mulți din ucenicii Lui, după ce au auzit aceste cuvinte, au zis: „Vorbirea aceasta este prea de tot: cine poate s-o suferă?” ... Din clipa aceea, mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi și nu mai umblau cu El“ (Ioan 6:60, 66).

Ioan scoate în evidență diferența dintre reacția lor (greșită) și reacția celor doisprezece ucenici (corectă). Nici ucenicii n-au înțeles (nu putea nimeni înțelege atunci!), dar s-au abandonat în dimensiunea credinței, urcând dintr-un salt pe palierul încrederii în divinitatea Lui:

„Atunci, Isus a zis celor doisprezece: „Voi nu vreți să vă duceți?”

„Doamne”, I-a răspuns Simon Petru, „la cine să ne ducem? Tu ai cuvintele vieții veșnice. Și noi am crezut și am ajuns la cunoștința că Tu ești Hristosul, Sfântul lui Dumnezeu” (Ioan 6:67-69).

Cine poate sări de la palierul inferior al rațiunii, la palierul superior al credinței? Iată o întrebare esențială! Domnul Isus ne dă în cuvintele lui Ioan un răspuns năucitor și încântător totodată. Vi-l semnalez fără să-l comentez, lăsându-vă pe voi să vă poticniți sau nu în cuvintele Lui:

„Dar v-am spus că M-ați și văzut și tot nu credeți. Tot ce-Mi dă Tatăl va ajunge la Mine și pe cel ce vine la Mine, nu-l voi izgoni afară, căci M-am pogorât din cer ca să fac nu voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis. Și voia Celui ce M-a trimis este să nu pierd nimic din tot ce Mi-a dat El, ci să-l înviez în ziua de apoi. Voia Tatălui meu este ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viața veșnică, și Eu îl voi învia în ziua de apoi” ...

Nimeni nu poate veni la Mine dacă nu-l atrage Tatăl, care M-a trimis; și Eu îl voi învia în ziua de apoi.

În prooroci este scris: „Toți vor fi învățați de Dumnezeu”. Așa că oricine a ascultat pe Tatăl și a primit învățătura Lui vine la Mine. Nu că cineva a văzut pe Tatăl, afară de Acela care vine de la Dumnezeu, da, Acela a văzut

pe Tatăl. Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine are viața veșnică“

„Isus, care știa în Sine că ucenicii Săi cârteau împotri-va vorbirii acesteia, le-a zis: „Vorbirea aceasta este pentru voi o pricină de poticnire? Dar dacă ați vedea pe Fiul omului suindu-Se unde era mai înainte?... Duhul este acela care dă viață, carnea nu folosește la nimic; cuvintele, pe care vi le-am spus Eu sunt duh și viață. Dar sunt unii din voi care nu cred.”

Căci Isus știa de la început cine erau cei ce nu cred și cine era cel ce avea să-L vândă. Și a adăugat: „Tocmai de aceea v-am spus că nimeni nu poate să vină la Mine dacă nu i-a fost dat de Tatăl Meu” (Ioan 6:36-39, 44-47, 61-65).

Nu sunt nici arminian, nici calvinist. Sunt biblicist! Cu mulți ani în urmă, răspunzând dorinței tinerilor de la Bethel de a mă pronunța în această privință, i-am rugat să citească Evanghelia lui Ioan și să treacă pe două coloane versetele care li se par că ar susține una din cele două „poziții” teologice. Au venit înapoi peste o săptămână năucii cu ceea ce au scris în cele două coloane.

Nu poți așeza „pozițional”, „static” pe Cel ce „se mișcă deasupra apelor” și curge în afara spațiului și timpului, evoluând deasupra palierului eternității!

Unui nepot care mi-a cerut aceeași clarificare, i-am propus să mergem împreună cu întrebarea direct la Dumnezeu: „Doamne, există predestinare?”

Ce simți că ne-ar răspunde? Eu Îl aud spunând prin capitolul 6 din Evanghelia lui Ioan: „Ce înseamnă „pre”? Ce înseamnă „post”? Eu SUNT! Iar spațiul și timpul sunt doar dimensiuni caracteristice „limitărilor din lumea voastră”. Fiind Omniprezent, Dumnezeu este implicit omniștient, cunoscând toate lucrurile de pretutindeni și dintotdeauna „instantaneu”.

Cunoașterea prin credința care răspunde atingerilor de revelație ale Duhului lui Dumnezeu este infinit superioară cunoașterii raționale, sclava neputincioasă a experiențelor personale.

Sigur, Dumnezeu este ceea ce văd, ceea ce aud, ceea ce pot să pipăi (1 Ioan 1:1-3), dar este și mult mai mult, infinit mai mult

decât aceasta! Iar pentru a sta lângă El se cere câteodată doar ... credință, o copilărească și fascinată credință.

Parcă ce, evreii din pustie au înțeles ce este „mana“? Ați uitat că ei au numit-o neputincioși și retoric:

„Man-hu“, „Ce este aceasta?“ (Exod 16:15).

Ca să mănânci și să trăiești prin pustia acestei lumi nu ți se cere pricepere, Ți se cere credință, doar credință.

Capitolul 7 - Mai mare decât Moise!

Cu capitolul 7 al evangheliei sale, Ioan ni-l arată pe Domnul Isus intrând în conflict cu conducătorii iudeilor:

1. despre Moise - 7:1-8:11
2. despre Avraam - 8:12-59
3. despre identitatea lui Mesia - 9:1-10:42
4. despre puterea Sa miraculoasă - 11:1-12:36
5. despre refuzul lor de a crede în El - 12:37-50

La Praznicul Corturilor, evreii priveau în trecut la călătoria lor prin pustie și în viitor la instaurarea Împărăției lui Mesia (Zah. 11:16). Pe durata sărbătorii, evreii locuiau în colibe făcute din crengi de copaci ca să-și aducă aminte că Dumnezeu le-a purtat de grijă timp de 40 de ani prin pustie (Lev. 23:33-44).

Urmând calendaristic, după sărbătoarea Trâmbițelor și după solemnă zi a Ispășirii, sărbătoarea Corturilor era o manifestare a bucuriei, un timp de veselie efervescentă. Templul era luminat de un sfeșnic foarte înalt, care le aducea aminte evreilor de stâlpul de foc care i-a călăuzit și în fiecare zi preoții aduceau apă din scaldătoarea Siloamului și o vărsau public dintr-un vas de aur în amintirea apei pe care le-a dăruit-o Dumnezeu din stâncă. Pentru toată lumea erau zile de bucurie, dar nu și pentru Isus Christos.

Ioan ne spune că evenimentul a marcat pornirea unei împotriviri față de El și de lucrarea Lui. Încă de când îl vindecase pe

slăbănog în ziua Sabatului, mai marii norodului Îl urmăreau ca să-L omoare (Ioan 7:1, 19–20, 25, 30, 32, 44). Ar fi fost mai bine să nu se suie la praznic ci să rămână în siguranță în Galileia. Cum s-o facă însă, când toate elementele sărbătorii vorbeau profetic despre El?

Capitolul 7 al evangheliei lui Ioan poate fi împărțit în trei: conflictele Lui dinainte de praznic (Ioan 7:1-10), conflictele Lui din timpul sărbătorii (Ioan 7:11-36) și conflictele Lui de după praznic (Ioan 7:37-52).

Cuvintele cheie din fiecare secțiune sunt: „necredință“, „neacceptare“ și „nedumerire“.

I. Conflict cu necredința (Ioan 7:1-10)

Înainte de praznic, Domnul Isus a intrat în conflict cu frații Săi, Iacov, Iosif, Simon și Iuda (Mat. 13:55), care „nu credeau în El“. Este unul din puținele evenimente care ne lasă să privim în interiorul vieții de familie din casa Mariei.

„După aceea, Isus străbătea Galileea; nu voia să stea în Iudeea, pentru că iudeii căutau să-L omoare. Și praznicul iudeilor, Praznicul zis al Corturilor, era aproape. Frații Lui I-au zis:

„Pleacă de aici și du-Te în Iudeea, ca să vadă și ucenicii Tăi lucrările pe care le faci. Nimeni nu face ceva în ascuns când caută să se facă cunoscut. Dacă faci aceste lucruri, arată-Te lumii.” Căci nici frații Lui nu credeau în El.

Isus le-a zis: „Vremea Mea n-a sosit încă, dar vouă vremea totdeauna vă este prielnică. Pe voi lumea nu vă poate urî; pe Mine Mă urăște, pentru că mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele. Suiți-vă voi la praznicul acesta; Eu încă nu Mă sui la praznicul acesta, fiindcă nu Mi s-a împlinit încă vremea” (Ioan 7:1-8).

Conflictul cu frații Lui a fost profetit în cartea psalmilor, unde ei sunt numiți cu precizarea „fiii mamei mele“ nu „fiii tatălui meu“, pentru că Iosif n-a fost tatăl lor comun:

„Am ajuns un străin pentru frații mei și un necunoscut pentru fiii mamei mele“ (Ps. 69:8).

Cu trei ani înainte, diavolul îi făcuse Domnului Isus aceeași propunere de popularitate spectaculoasă (Mat. 4:1-11). El lucra acum prin acești tineri cu gândire lumească. Interesant este că și Domnul Isus le dă un răspuns care seamănă cu ceea ce-i spusese diavolului. El le vorbește despre „împlinirea vremii“, adică despre o totală ascultare de Dumnezeu și le atrage atenția că, deși trăiesc în aceeași casă, nu aparțin aceleiași lumi: „Vremea Mea n-a sosit încă, dar vouă vremea totdeauna vă este prielnică. Pe voi lumea nu vă poate urî; pe Mine Mă urăște, pentru că mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele.“

Mare trebuie să fi fost mirarea fraților Lui când L-au văzut în centrul atenției tuturor în toiul praznicului! Ascultarea Lui de Dumnezeu L-a făcut să nu meargă împreună cu ei pe ruta tradițională a „suirilor la Ierusalim“, ci s-o ia la câteva zile după ei pe „scurtătura“ drumului, prin Samaria (Luca 9:51-57).

Conflictul cu necredința fraților Săi, are câteva implicații importante. Pe de o parte, atitudinea fraților lui Isus Hristos validează părerea că numai „atingerea Duhului lui Dumnezeu“ poate convinge pe cineva despre divinitatea lui Christos (Mat. 16:16-17). Pe de altă parte, ea subliniază sinceritatea relatărilor Noului Testament.

Dacă evangheliștii ar fi urmărit „să fabrice“ o variantă falsă despre dumnezeirea lui Isus Christos, atitudinea fraților Lui ar fi fost ascunsă sub un val de tăcere. Combinată cu faptul că Iacov, unul din frații Domnului, a ajuns apoi să fie unul din stâlpii bisericii din Ierusalim și că el alături de Iuda, un alt frate al Domnului, au ajuns să scrie două din epistolele Noului Testament, demonstrează faptul că învierea Domnului Isus a fost reală și copleșitoare, spulberându-le necredința inițială.

Ioan este atent să sublinieze lepădarea totală de Christos a celor din acea generație. În prolog, el a lansat deja această temă:

„El era în lume, și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut. A venit la ai Săi, și ai Săi nu L-au primit“ (Ioan 1:10-11).

Isus n-a fost lepădat doar de cei ce locuiau în Galileea (Ioan 4:44) și Iudeea (Ioan 7:1), dar până și de cei din familia Lui. În plus, El anticipase deja în capitolul precedent că „unul dintre voi

mă va vinde“ (Ioan 6:71). Petru, liderul grupului de ucenici avea să se lepede de El de trei ori (Ioan 13:36-38), la fel cum aveau s-o facă de fapt toți ucenicii Lui (Ioan 16:32).

Mintea lor întunecată, ne spune Ioan, n-a făcut decât să accentueze, că numai El era adevărata lumină (Ioan 1:5, 7-9; 8:12; 9:5). Iar aceasta ne duce la discuția pe care trebuie s-o avem despre ceea ce s-a întâmplat imediat la praznicul Corturilor.

II. Conflictul cu neacceptarea (Ioan 7:11-36)

Prezența Domnului Isus la praznicul Corturilor a scos la iveală motivele neacceptării cu care a fost întâmpinat. În discuție era pusă:

a. Persoana Lui (Ioan 7:10-13)

„Noroadele vorbeau mult în șoaptă despre El. Unii ziceau: „Este un om bun”. Alții ziceau: „Nu, ci duce norodul în rătăcire”. Totuși, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea de El pe față“ (7:12-13)

b. Învățătura Lui (Ioan 7:14-19)

„Iudeii se mirau și ziceau: „Cum are omul acesta învățătură, căci n-a învățat niciodată?” Isus le-a răspuns: „Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis pe Mine. Dacă vrea cineva să facă voia Lui, va ajunge să cunoască dacă învățătura este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine“ (Ioan 7:15-17).

c. Originea Lui (7:20-36)

„Niște locuitori din Ierusalim ziceau: „Nu este El acela pe care caută ei să-L omoare? Și totuși iată că vorbește pe față, și ei nu-I zic nimic! Nu cumva, în adevăr, cei mai mari vor fi cunoscut că El este Hristosul? Dar noi știm de unde este omul acesta, însă, când va veni Hristosul, nimeni nu va ști de unde este.” Și Isus, pe când învăța pe norod în Templu, striga: „Mă cunoașteți și Mă știți de unde sunt! Eu n-am venit de la Mine Însumi, ci Cel ce M-a trimis este adevărat, și voi nu-L cunoașteți. Eu Îl cunosc, căci vin de la El și El M-a trimis.” (7:25-29).

„Isus a zis: „Mai sunt cu voi puțină vreme și apoi Mă duc la Cel ce M-a trimis. Voi Mă veți căuta, și nu Mă veți găsi, și unde voi fi Eu, voi nu puteți veni.” Iudeii au zis între ei: „Unde are de gând să se ducă omul acesta, ca să nu-L putem găsi? Doar n-o avea de gând să se ducă la cei împrăștiați printre greci și să învețe pe greci? Ce înseamnă cuvintele acestea pe care le-a spus: ‘Mă veți căuta, și nu Mă veți găsi, și unde voi fi Eu, voi nu puteți veni?’ ” (7:33-36).

Ca și evreii din Egipt care n-au înțeles că Moise era hotărât de Dumnezeu să-i scoată din robie, iudeii căutau să-L omoare pe Domnul pentru că „vindecase un om în ziua Sabatului“. Râvna lor pentru Lege era falsă și nepotrivită. Falsă pentru că ei călcau Legea căutând să-L omoare împotriva Legii și nepotrivită pentru că „religia“ n-avea voie să împiedice niciodată facerea de bine:

„Oare nu v-a dat Moise Legea? Totuși nimeni din voi nu ține Legea. De ce căutați să Mă omorâți?”

Norodul I-a răspuns:

„Ai drac. Cine caută să Te omoare?”

Drept răspuns, Isus le-a zis:

„O lucrare am făcut, și toți vă mirați de ea. Moise v-a dat porunca privitoare la tăierea împrejur – nu că ea vine de la Moise, ci de la patriarhi – și voi tăiați împrejur pe om în ziua Sabatului. Dacă un om primește tăierea împrejur în ziua Sabatului, ca să nu se calce Legea lui Moise, de ce turbați de mânie împotriva Mea pentru că am însănoșit un om întreg în ziua Sabatului? Nu judecați după înfățișare, ci judecați după dreptate.” (Ioan 19:24).

Sărbătoarea Corturilor avea loc toamna, imediat după Ziua Ipsășirii și încheia ciclul anual al sărbătorilor care debutase cu serbările Paștelor și a Azimilor din primăvară. A fost instaurată de Dumnezeu (Lev. 23:42-43) și comemora grija pe care le-a purtat-o Dumnezeu pe timpul peregrinărilor prin pustie. Se bucura de o popularitate imensă, ajungând să fie cunoscută generic ca „Sărbătoarea“ de orice evreu evlavios (1 Regi 8:2, 65; 12:32; 2 Cron. 5:3; 7:8; Neemia 8:14, 18; Ps. 81:3; Ezech. 45:25). Istoricul iudaic Iosif Flavius o numește „cea mai mare și mai importantă dintre sărbătorile sfinte evreiești“ (Antichități iudaice 8.100).

Sărbătoarea Corturilor dura șapte zile și culmina cu o adunare festivă generală în cea de a opta zi în care se organizau jocuri de apă (cf. Num. 28:7).

Revărsarea de apă ajunsese să fie asociată cu speranța în vremurile escatologice:

„Veți scoate apă cu bucurie din izvoarele mântuirii“
(Isaia 12:3).

„Toți cei ce vor mai rămâne din toate neamurile venite împotriva Ierusalimului, se vor sui în fiecare an să se închine înaintea Împăratului, Domnul oștirilor, și să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor. Dacă unele din familiile pământului nu vor voi să se suie la Ierusalim ca să se închine înaintea Împăratului, Domnul oștirilor, nu va cădea ploaie peste ele. Dacă familia Egiptului nu se va sui, dacă nu va veni, nu va cădea ploaie nici peste ea; va fi lovită cu aceeași urgie cu care va lovi Domnul neamurile care nu se vor sui să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor. Aceasta va fi pedeapsa Egiptului, și pedeapsa tuturor neamurilor care nu se vor sui să prăznuiască Sărbătoarea Corturilor“ (Zah. 14:16-19).

III. Conflictul cu nedumerirea (Ioan 7:37-52)

În ultima zi a praznicului, Isus Christos le-a întrerupt cea mai festivă manifestare cu o proclamație profetică:

„În ziua de pe urmă, care era ziua cea mare a praznicului, Isus a stat în picioare și a strigat: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cine crede în Mine, din inima lui vor curge râuri de apă vie, cum zice Scriptura“ (Ioan 7:37-38).

Spunând aceasta. El se identifică cu stâncă simbolică din care le-a dat Dumnezeu evreilor să bea apă în pustie (Exod 17:6; Num. 20:11 aplicate în 1 Cor. 10:1-4). „Apă vie“ este expresia care identifică apa de izvor. Cuvintele Lui nu lasă loc de neutralitate și ascultătorii Lui s-au dezbinat. Nedumerirea îi face pe unii din popor să spună una iar pe alții alta:

„Unii din norod, când au auzit aceste cuvinte, ziceau: „Acesta este cu adevărat Prorocul”. Alții ziceau: „Acesta este Hristosul”. Și alții ziceau: „Cum, din Galileea are să vină Hristosul? Nu zice Scriptura că Hristosul are să vină din sămânța lui David și din satul Betleem, unde era David?” S-a făcut, deci, dezbinare în norod din pricina Lui” (Ioan 7:40-43).

În nedumerirea generală, aprozii n-au mai ascultat nici ei de porunca preoților care-i trimiseseră să-L prindă pe Isus:

„Unii din ei voiau să-L prindă; dar nimeni n-a pus mâna pe El. Aprozii s-au întors deci la preoții cei mai de seamă și la farisei. Și aceștia le-au zis: „De ce nu L-ați adus?” Aprozii au răspuns: „Niciodată n-a vorbit vreun om ca omul acesta”. Fariseii le-au răspuns: „Doar n-ați fi fost duși și voi în rătăcire? A crezut în El vreunul din mai-marii noștri sau din farisei? Dar norodul acesta, care nu știe Legea, este blestemat!” (Ioan 7:44-49).

Divizarea s-a manifestat până și între cei din Sinedriu. Nicodim, care avea convingerile lui despre tânărul rabin din Nazaret, s-a contrazis cu ceilalți:

„Nicodim, cel care venise la Isus noaptea și care era unul din ei, le-a zis:

„Legea noastră osândește ea pe un om înainte ca să-l asculte și să știe ce face?”

Drept răspuns, ei i-au zis:

„Și tu ești din Galileea? Cercetează bine, și vei vedea că din Galileea nu s-a ridicat niciun proroc” (Ioan 7:50-52).

Oamenii aceștia ar fi trebuit să știe că prorocul Iona a fost din Galileea Nu întâmplător S-a identificat Domnul Isus cu el (Mat. 12:38-41). În acest capitol însă, Domnul Isus se identifică cu Moise și cu lucrările făcute de Dumnezeu prin el. Făcând aceasta, El se suprapune peste tiparul profetic al celui venit să izbăvească din robie. Moartea și învierea Lui aveau să deschidă oamenilor drumul spre slobozenie, la fel cum Marea Roșie a simbolizat sângele răscumpărării miraculoase. Evanghelistul Luca a folosit chiar cuvântul „exod” când a amintit dialogul purtat de Isus din Nazaret cu Moise pe muntele schimbării la față:

„Și iată că stăteau de vorbă cu El doi bărbați: erau Moise și Ilie, care se arătaseră în slavă, și vorbeau despre sfârșitul Lui (Gr. exodul Lui), pe care avea să-l aibă în Ierusalim“ (Luca 9:30).

Orice popor își are personalitățile lui preponderente. Pentru cei din Israel, Avraam și Moise erau „părinții națiunii“. Când se prezintă pe Sine ca pe Unul „mai mare“ decât Avraam și Moise, Isus este conștient că va stârni împotrivire. Intenționat, El nu le lasă ascultătorilor Lui decât două alternative: sau să-L privească ca pe un „lunatic“ cu pretenții absurde, sau să-L accepte ca Fiul al lui Dumnezeu coborât printre evrei ca să împlinească speranțele lor mesianice.

Capitolul 8 - Isus, lumina de care s-a bucurat Avraam

Înainte de a plonja în adâncimile acestui capitol, este de folos să spunem câteva lucruri despre folosirea metaforelor într-un limbaj minimalist.

Avantajul metaforelor este că putem folosi aceleași cuvinte în sensuri multiple, spunând de fiecare dată altceva. Apostolul Ioan este un minimalist care folosește metaforele la maxim. Limbajul său este redus la vocabularul unui copil, dar sensurile profunde ale metaforelor lui, sunt accesibile doar celor deprinși cu „hrana tare“ și cu succesiunea de paliere semantice proporționale cu nivelul de maturitate duhovnicească.

Și în Evanghelie și în Apocalipsa, dar mai ales în epistole, credincios logicii din gândirea evreiască evidentă mai ales în cartea Proverbe, Ioan alcătuieste perechi de metafore contrare, care amplifică sensul fiecărui cuvânt în parte. Iată câteva dintre ele:

„Adevăr/Minciună“

Adevărul este totuna cu realitatea, în timp ce minciuna definește deformarea realității, negarea ei. Vom vedea în capitolul 8 că disputa dintre Isus Christos și liderii evreilor a fost definită în acești termeni (Ioan 8:30-47). Cei care I s-au opus atunci, ca și cei ce o fac astăzi, preferă să trăiască într-o realitate falsă, oferită ca surrogat de cel care urmărește să-i înșele și să le închidă ochii ca să nu vadă adevărul:

„Voi aveți de tată pe Diavolul și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii“ (Ioan 8:44).

Aceeași metaforă este folosită și de apostolul Pavel:

„Și dacă Evanghelia noastră este acoperită, este acoperită pentru cei ce sunt pe calea pierzării, a căror minte necredincioasă a orbit-o Dumnezeu veacului acestuia, ca să nu vadă strălucind lumina Evangheliei slavei lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

Căci noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Domnul Hristos Isus. Noi suntem robii voștri, pentru Isus. Căci Dumnezeu, care a zis: „Să lumineze lumina din întuneric”, ne-a luminat inimile, pentru ca să facem să strălucească lumina cunoștinței slavei lui Dumnezeu pe fața lui Isus Hristos“ (2 Cor. 4:3-6).

„Iată dar ce vă spun și mărturisesc eu în Domnul: să nu mai trăiți cum trăiesc păgânii, în deșertăciunea gândurilor lor, având mintea întunecată, fiind străini de viața lui Dumnezeu, din pricina neștiinței în care se află în urma împietririi inimii lor. Ei și-au pierdut orice pic de simțire, s-au datat la desfrânare și săvârșesc cu lăcomie orice fel de necurăție“ (Efes. 4:17-19).

Cei care „trăiesc în adevăr“ evoluează în lumea reală, așa cum este ea înaintea lui Dumnezeu. „Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face slobozi“ (Ioan 8:32). Este interesant că un teolog american a definit „voia lui Dumnezeu“ în contextul acestei cunoașteri a adevărului:

„Voia lui Dumnezeu, a spus el, este ceea ce am face toți cu bucurie și din proprie inițiativă, dacă am cunoaște toate lucrurile așa cum le cunoaște Dumnezeu. Deocamdată, Dumnezeu ne cere să-L credem pe Cuvânt și ne cere ascultare. În ziua Judecății, toți vor afla de la Dumnezeu toate lucrurile și „orice genunchi se va pleca înaintea lui

Dumnezeu și Îi va da dreptate“. Pentru unii va fi însă prea târziu (Iuda 14-15).

„Libertate/Robie“

În capitolul 8, fariseii pretindeau că n-au fost niciodată robii nimănu. În aprinderea lor, uitau că fuseseră robi și în Egipt și în Babilon ... Domnul vorbea însă de relația dintre ei și păcatul care-i stăpânea. El venise ca să-i elibereze de robia și consecințele păcatului. „Isus“ înseamnă tradus literal: „Cel ce izbăvește, Cel ce eliberează“ (Mat. 1:21).

Potențialul uman este captiv stării de păcat. Nimeni nu-și poate realiza potențialul dacă este rob al neputințelor. „Deci, dacă Fiul vă face slobozi, veți fi cu adevărat slobozi“ (Ioan 8:36).

„Dragoste/Ură“

Ioan este foarte limpede, vorbind despre cele două aspecte ale relației lui Dumnezeu cu oamenii. Omul este sau în dragostea lui Dumnezeu sau sub mânia Lui. Nu există neutralitate! Există doar consecințe eterne corespunzătoare. „Cine crede în Fiul are viața veșnică, dar cine nu crede în Fiul nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el“ (Ioan 3:36).

„Viață/Moarte“

În debutul evangheliei, Ioan ne-a spus că „în El era viața și viața era lumina oamenilor“ (Ioan 1:4). În restul evangheliei, termenul „viața“ este pomenită de 34 de ori. Ioan ne spune că viața poate fi „din belșug“ și „veșnică“. Nu este vorba de aspectul ei cantitativ, ci de cel calitativ. Toți oamenii vor „exista“ veșnic, dar unii vor „trăi“, iar alții vor „muri“. Viața este definită ca o relație reală între om și Dumnezeu. Viața înseamnă „împreună“ cu Dumnezeu, iar moartea înseamnă „despărțire“ de Dumnezeu și de tot ce are El. Cine își reface legătura cu Dumnezeu prin Christos va experimenta viața din plin și nu va mai muri niciodată.

Limbajul acesta le va lăsa perplexe pe Maria și pe Marta. „Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată“ (Ioan 11:25-26).

De două mii de ani, creștinii mor, dar „calitativ“ niciunul din ei nu va fi vreodată despărțit de Dumnezeu. Pentru noi, după ce a înviat, Lazăr a murit din nou. A murit și Maria și a murit și Marta! Au murit toți cei din generația aceea și toți din generațiile de după aceea. Pentru Dumnezeu însă, niciunul din cei care și-au reluat vreodată prin Christos legătura organică cu El „nu va mai muri niciodată“, adică nu va mai fi niciodată despărțit de El.

În esența realității eterne, viața celor ce au fost din naștere „morti în păcat“ este redobândită prin credința în Christos și prin reluarea părtașiei cosmice cu Tatăl: „Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu“ (Ioan 17:3).

„Lumină/Întuneric“

Când Ioan spune despre cineva că „umblă în întuneric“ el vorbește despre întunecimea morală și despre ignoranța vinovată:

„Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. Căci oricine face răul urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu.” (Ioan 3:19-21).

„Isus le-a zis: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine umblă în întuneric nu știe unde merge“ (Ioan 12:35).

„Dacă zicem că avem părtașie cu El, și umblăm în întuneric, mințim și nu trăim adevărul“ (1 Ioan 1:6).

„Dar cine urăște pe fratele său este în întuneric, umblă în întuneric și nu știe încotro merge, pentru că întunericul i-a orbit ochii“ (1 Ioan 2:11).

Întunericul este sinonim cu moartea și cu tot ce înseamnă absența lui Dumnezeu.

[Isus, Lumina lumii] Isus le-a vorbit din nou și a zis:
„Eu sunt Lumina lumii; cine Mă urmează pe Mine, nu va
umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții”. (Ioan 8:12)

Nimeni nu știe ce este lumina și nici cum se propagă ea în univers. În textul Evangheliei lui Ioan, Domnul Isus alege să folosească lumina drept o metaforă pentru ilustrarea misiunii Lui în lume. Metafora este folosită mult în textul Evangheliei lui Ioan.

„În El era viața, și viața era lumina oamenilor.

Lumina luminează în întuneric, și întunericul n-a biruit-o. A venit un om trimis de Dumnezeu: numele lui era Ioan. El a venit ca martor, ca să mărturisească despre Lumină, pentru ca toți să creadă prin el.

Nu era el Lumina, ci el a venit ca să mărturisească despre Lumină. Lumina aceasta era adevărata Lumină, care luminează pe orice om venind în lume“ (Ioan 1:4-9).

Cât este ziuă, trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze. Cât sunt în lume, sunt Lumina lumii“ (Ioan 9:4-5).

Isus le-a zis: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine umblă în întuneric nu știe unde merge. Câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat și S-a ascuns de ei“ (Ioan 12:35-36).

Eu am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric (Ioan 12:46).

Aplicând tot ceea ce am spus mai sus despre metafore, ne dăm seama că Ioan ne spune în capitolul 8 al Evangheliei sale trei lucruri despre Domnul Isus ca „lumină“. Lumina dă pe față adevărata stare a lucrurilor, lumina vine la noi din afara lumii noastre și lumina împrăștie întunericul aducând bucurie.

Ioan 8:1-11 – Lumina Lui scoate la iveală vinovăția celor care o acuzau doar pe femeia prinsă în preacurvie. În lumina prezenței Lui, toți suntem păcătoși, dar minunea mare este că El n-a venit ca să ne osândească, ci ca să ne izbăvească (Ioan

8:11). Lumina care ne iartă trebuie să fie și lumina în care să ne continuăm viața. N. Steinhardt scria într-una din cărțile sale: „Poți să nu păcătuiești de frică. E o treaptă inferioară, bună și ea. Ori din dragoste: cum o fac sfinții și caracterele superioare. Dar și de rușine. O teribilă rușine, asemănătoare cu a fi făcut un lucru necuviincios în fața unei persoane delicate; a fi trântit o vorbă urâtă în fața unei femei bătrâne, a fi înșelat un om care se încrede în tine. După ce L-ai cunoscut pe Christos îți vine greu să mai păcătuiești, ți-e teribil de rușine“.

Ioan 8:12-29 – Domnul se prezintă drept lumina lumii, venită la noi dintr-o altă lume (Ioan 8:23). Dacă cineva ar încerca să scrie în limba ebraică o carte în care să dovedească faptul ca omul trăiește doar o singură viață, aici pe pământ, el n-ar putea. În ebraică, cuvântul pentru viață este “haim”, o forma de plural. În ebraica este posibil să spui doar: “Eu am vieți.” A spune : “Eu am o viață, este imposibil.” Religia evreilor este impregnată cu concepția veșniciei.

Viața este doar un fragment de existență, o clipa așezată între două eternități, influențată de tot ce s-a petrecut în trecut și influențând tot ce va urma în viitor. Singura șansa ca s-o înțelegi este s-o privești prin lumina adusă de Christos în contextul acesta al veșniciei.

Ioan 8:30-59 – Domnul Isus face lumină în ceea ce privește originea evreilor și destinul lor. Numindu-l pe Avraam „tatăl lor“, evreii ar fi trebuit să facă faptele lui, să umble în credința lui și să se bucure de nădejdea lui.

Cu această ocazie ajungem iar la scopul cu care și-a scris Ioan Evanghelia: să-L arate pe Isus drept Fiul trimis de Dumnezeu pentru salvarea oamenirii.

Dacă sunteți atenți la text, Domnul Isus le spune celor de atunci o taină despre ... o altă taină. Minunea cea mai mare nu este însă că Domnul Isus l-a văzut personal pe Avraam. Este normal, pentru că este Dumnezeu. Minunea mare este că Avraam L-a văzut pe Christos!

Nu găsim nicăieri în Geneza ceea ce ne spune El despre Avraam. Este dovada că Isus a existat și înainte de întruparea prin fecioara Maria și a fost martor la evenimentele pe care noi le cunoaștem doar parțial din textul Scripturii. Pentru că El a trăit

și atunci și pentru că a fost și acolo, Domnul Isus ne poate da mai multe detalii despre toate evenimentele Bibliei.

În cazul de față, Domnul Isus le spune contemporanilor o „taină“ despre Avraam pe care ei n-aveau de unde s-o știe. El completează astfel textul din Geneza, adăugând informația că Dumnezeu i-a descoperit lui Avraam „taina zilei lui Christos“. Noutatea adusă de vorbele Lui este că revelația primită de Avraam a culminat în Christos! Dacă Avraam este punctul de origine al istoriei evreilor, Isus Christos este punctul ei terminus! Nădejdea lui Avraam a fost ancorată în venirea „zilei lui Christos“:

„Tatăl vostru Avraam a săltat de bucurie că are să vadă ziua Mea; a văzut-o și s-a bucurat.” (Ioan 8:56).

Știm și de la autorul epistolei către Evrei că Avraam a aflat de la Dumnezeu și despre lucrurile viitoare care vor culmina cu instaurarea împărăției Fiului lui Dumnezeu pe pământ. Patriarhul s-a ancorat în aceste revelații și a rămas neclintit în credințioșia cu care și-a trăit viața. Deși n-a primit nici o palmă de pământ din țara făgăduită, Avraam l-a crezut pe Dumnezeu și s-a făcut stăpân pe promisiunile Lui (Evrei 11:8-16).

„Prin credință, Avraam, când a fost chemat să plece într-un loc pe care avea să-L ia ca moștenire, a ascultat și a plecat fără să știe unde se duce. Prin credință a venit și s-a așezat el în țara făgăduinței ca într-o țară care nu era a lui și a locuit în corturi, ca și Isaac și Iacov, care erau împreună-moștenitori cu el ai aceleiași făgăduințe. Căci el aștepta cetatea care are temelii tari (Noul Ierusalim!), al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu.

Lumina clarifică lucrurile. În dialogul cu contemporanii, Domnul Isus a încercat să-i convingă cu ajutorul unui silogism simplu.

(Silogismul este o formă de argumentare logică în care o afirmație (concluzia) este dedusă din alte două propoziții (premise). El identifică mecanismul după care funcționează mintea umană când „raționează“. Exemplu:

„Toate mamiferele acvatice sunt cetacee;
toți delfinii sunt mamifere acvatice;

deci toți delfinii sunt cetacee”.

Aristotel a definit silogismul în cartea sa „Analitica prima“ drept „o vorbire în care, dacă ceva a fost dat, altceva decât datul urmează cu necesitate din ceea ce a fost dat”. Silogismul reprezintă un raționament deductiv. El este compus dintr-o premisă majoră, una minoră și o concluzie.

Premiza majoră: Toți oamenii sunt muritori.

Premiza minoră: Socrates este om.

Concluzie: Socrates este muritor. – *din Wikipedia*)

Urmăriți acum logica argumentării Domnului Isus despre relația Lui cu Avraam:

Premisa majoră: Avraam s-a bucurat de ziua lui Christos

Premisa minoră: evreii sunt copiii lui Avraam

Concluzia: copiii lui Avraam se bucură și ei de ziua lui Christos. Orice urmaș autentic al lui Avraam își găsește și el împlinirea destinului în lucrarea izbăvitoare a lui Christos și se bucură de ea.

La argumentele Lui, neputându-I suferi mesajul, ei s-au năpustit asupra mesagerului:

„La auzul acestor vorbe, au luat pietre ca să arunce în El. Dar Isus S-a ascuns și a ieșit din Templu, trecând prin mijlocul lor. Și așa a plecat din Templu“ (Ioan 8:59).

Aștept o predică din textul acesta cu titlul: „Ziua în care Dumnezeu a fugit din Templu“ sau „Știrea anului! Dumnezeuul evreilor, aproape asasinat în propriul Său Templu!“ Ironia este că, făcând așa, ei confirmau tocmai ceea ce le spusese El cu câteva minute mai înainte:

„Știi că sunteți sămânța lui Avraam, dar căutați să Mă omorâți pentru că nu pătrunde în voi cuvântul Meu. ...

Isus le-a zis: „Dacă ați fi copii ai lui Avraam, ați face faptele lui Avraam.” Dar acum căutați să Mă omorâți pe Mine, un om, care v-am spus adevărul, pe care l-am auzit de la Dumnezeu. „Așa ceva Avraam n-a făcut. Voi faceți faptele tatălui vostru”.

Voi aveți de tată pe Diavolul și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii“ (Ioan 8:37-41, 44).

Ioan explică în altă parte de ce au reacționat ei așa:

„Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El. Oricine crede în El nu este judecat, dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiul al lui Dumnezeu.

Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.

Căci oricine face răul urăște lumina și nu vine la lumină, ca să nu i se vădească faptele. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu” (Ioan 3:17-21).

Este această lumină a lui Avraam și lumina ta? Te bucuri tu de ziua lui Christos la fel cum s-a bucurat Avraam? Aștepți și tu cetatea cu temelii tari pe care o aștepta și el?

Capitolul 9 - Lumină pentru un orb din naștere

Proclamându-L pe Christos ca „lumină a lumii“, lui Ioan nu-i mai rămâne decât să demonstreze lucrul acesta printr-o vindecare supranaturală a unui orb din naștere. Avem de-a face cu cea de a patra minune din septata aleasă de Ioan. Mesajul ei este „vedere nouă pentru o lume nouă“ și descrie percepția dobândită de cel născut din nou în lumea spirituală. Elementele întâmplării sunt simbolice până la extrem și Ioan sesizează foarte bine lucrul acesta:

- orbirea este „din naștere“ (descrie separarea omului de lumea lui Dumnezeu)
- Isus face tină din scuipat (se întrupează și se face blestem pentru noi)
- orbul este trimis să se scalde la Siloam, care înseamnă „trimis“, o ilustrație a spălării prin sângele jertfei divine
- ca rezultat, omul vede bine (capătă o vedere nouă pentru o lume nouă)

Nu-i vina noastră că suntem orbi! Vina noastră-i că nu ne lăsăm vindecați!

Cheia capitolului 9 din Evanghelia lui Ioan se află în versetele următoare:

„Cât este ziuă, trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimis; vine noaptea, când nimeni nu mai poate să lucreze. Cât sunt în lume, sunt Lumina lumii” (Ioan 9:4-5).

Ioan ne prezintă un paradox: un orb din naștere L-a recunoscut pe Mesia și o generație de lideri religioși cu vederea bună sunt incapabili să vadă în Isus pe Cel venit să-i mântuiască. Evanghelistul așează această întâmplare în secțiunea semnelor, dedicată „conflictelor“ dintre Domnul Isus și evrei (cap. 7-12). Încă o dată, El alege deliberat să facă o vindecare într-o zi de Sabat, ca să-i provoace teologic și să-i forțeze să se întâlnească cu divinitatea Lui. Domnul spune răspicat că El a venit ca să împlinească „lucrările lui Dumnezeu“.

Isus a răspuns: „N-a păcătuit nici omul acesta, nici părinții lui, ci s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu“.

Acesta este un capitol care pune fiecare cititor la probă. Ce vezi în el este măsura în care ai vedere spirituală sau ești încă orb! Textul se împarte de la sine în trei mișcări principale:

1. Ucenicii văd o problemă teologică
2. Domnul Isus vede un om
3. Omul acesta „vede“ în Isus pe Fiu lui Dumnezeu.

Ucenicii văd o problemă teologică. Este evident că ucenicii l-au luat în seamă pe om doar pentru că le ridică o problemă teologică, altfel ar fi trecut pe lângă el nepăsători. Alternativele oferite de ucenici pentru orbirea din naștere ridică probleme teologice.

„Când trecea, Isus a văzut un orb din naștere. Ucenicii Lui L-au întreat: „Învățătorule, cine a păcătuit: omul acesta sau părinții lui, de s-a născut orb?“ (Ioan 9:1-2).

Ei vorbesc indirect despre reîncarnare (omul acesta ar fi trebuit să păcătuiască anterior nașterii ca să se nască pedepsit orb!) sau așează pedepsirea copiilor în seama unor păcate ale părinților. Ucenicii asociază legalist suferința de o pedeapsă divină.

Mai târziu, și fariseii Îl vor lua la rost tot din cauza unei probleme teologice: vindecare într-o zi de Sabat. În felul acesta, El i-a provocat să cerceteze autoritatea cu care făcea toate aceste lucruri.

Domnul Isus vede un om. Domnul Isus vede un om și în el vede rațiunea venirii Sale în lume: ca să facă bine oamenilor.

Întreaga întâmplare pivotează în jurul proclamației Lui clare: „ci s-a născut așa, ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.“

Este clar că numai Domnul Isus îl vede și-l prețuiește la adevărata lui valoare. Cel mai scandalos amănunt din text nu este menționat, dar strigă spre cei ce au urechi de auzit tocmai prin lipsă: nimeni nu se bucură că omul acela orb și-a căpătat vederea, nici cei ce-l cunoșteau demult, nici părinții lui, nici măcar ucenicii Domnului Isus. Omul acesta este singur. La fel de singur cum a fost toată viața. Nimănu-i nu i-a păsat de orbirea lui și nimănu-i nu-i pasă acum de vindecarea lui.

Uitați-vă la cei care l-au văzut vindecat. Unii parcă îl recunosc, alții se îndoiesc și spun doar că seamănă cu cel care fusese până atunci printre ei:

„Vecinii și cei ce-l cunoscuseră mai înainte ca cerșetor ziceau: „Nu este acesta cel ce ședea și cerșea?” Unii ziceau: „El este”. Alții ziceau: „Nu, dar seamănă cu el” (Ioan 9:8-9).

Și totuși, nu există oameni neimportanti. Nu există oameni mici, oameni care să nu merite să fie luați în seamă. Dumnezeu ne spune că acest „nebăgat în seamă” exista pentru că fusese planificat din eternitate. Existența Lui fusese prevăzută de Dumnezeu „ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu”. Extraordinar! Dumnezeu decretase că trebuie să se nască un anumit om orb pentru ca să servească drept ilustrație a lucrărilor lui Dumnezeu.

Nu vă mirați. Afirmația aceasta nu este exclusivistă. Omul acela n-a fost o excepție. Tot ce există, fiecare atom din acest univers, fiecare planetă și fiecare om există doar pentru acest scop: să arate lucrările minunate ale lui Dumnezeu. Cine nu vede asta, cine nu înțelege asta este încă în întunec, orb la realitatea care-l înconjoară. Acesta este mesajul întregului pasaj, așa cum vom vedea în continuare.

Omul acesta „vede” în Isus pe Fiu lui Dumnezeu. Sunt trei etape, trei trepte de cunoaștere pe care le parcurge orbul până a ajuns să-l recunoască pe Mesia.

„Un om numit Isus“ (9:1-12). Mai întâi, orbul l-a perceput pe Isus din Nazaret doar ca pe un vindecător. Urmăriți textul și veți vedea cu câtă seriozitate se supune acest om procesului de vindecare. El crede că se va întâmpla ceva dacă va asculta și va împlini tratamentul care i s-a sugerat.

„După ce a zis aceste vorbe, a scuipat pe pământ și a făcut tină din scuipat. Apoi a uns ochii orbului cu tina aceasta și i-a zis: „Du-te de te spală în scaldătoarea Siloamului” (care, talmăcit, înseamnă: Trimis). El s-a dus, s-a spălat și s-a întors văzând bine.

Vecinii și cei ce-l cunoscuseră mai înainte ca cerșetor ziceau: „Nu este acesta cel ce ședea și cerșea?”

Unii ziceau: „El este”.

Alții ziceau: „Nu, dar seamănă cu el”.

Și el însuși zicea: „Eu sunt”.

Deci i-au zis: „Cum ți s-au deschis ochii?”

El a răspuns: „Omul acela, căruia I se zice Isus, a făcut tină, mi-a uns ochii și mi-a zis: „Du-te la scaldătoarea Siloamului și spală-te“. M-am dus, m-am spălat și mi-am căpătat vederea.”

„Unde este Omul acela?” l-au întrebat ei. El a răspuns: „Nu știu”.

Martorii vindecării pun întrebarea greșit: „Cum ți s-au deschis ochii?” Ei ar fi trebuit să întrebe: „Cine ți-a deschis ochii?” Interesul lor este redirectionat de mărturia orbului. Simbolic, procesul vindecării vorbește despre lucrarea lui Dumnezeu prin Christos. El l-a trimis pe Domnul Isus să se întrupeze, să ia chip de tină, și să ne spele de păcatele noastre. „Siloam“ se traduce prin „trimis“. Metaforic, orbul s-a spălat în „trimisul“ lui Dumnezeu.

„Este un profet!” (9:13-34). În al doilea rând, în urma interogațiilor la care este supus de farisei, omul acesta trage singur concluzia că Isus trebuie să fie neapărat un profet:

„Au adus la farisei pe cel ce fusese orb mai înainte. Și era o zi de Sabat când făcuse Isus tină și-i deschisese ochii. Din nou, fariseii l-au întrebat și ei cum și-a căpătat vederea. Și el le-a zis:

„Mi-a pus tină pe ochi, m-am spălat și văd”.

Atunci, unii din farisei au început să zică:

„Omul acesta nu vine de la Dumnezeu, pentru că nu ține Sabatul”.

Alții ziceau: „Cum poate un om păcătos să facă asemenea semne?”

Și era dezbinare între ei. Iarși au întrebat pe orb:

„Tu ce zici despre El în privința faptului că ți-a deschis ochii?”

„Este un prooroc”, le-a răspuns el“ (Ioan 9:13-17).

Orbul nu este un teolog, dar este întrebat de teologi despre identitatea celui care l-a vindecat. Fariseii rămăseseră la aspectul teologic al întâmplării. Vindecarea făcută tocmai într-o zi de Sabat îi puna într-un impas total. Concluzia lor era că vindecătorul nu putea fi un om temător de Dumnezeu. Ei nu vedeau în acel vindecător nimic dumnezeiesc. Cu mult bun simț și cu o surprinzătoare pătrundere teologică, fostul orb trage singura concluzie corectă posibilă: Isus trebuie să fie un prooroc, un om al lui Dumnezeu.

„*Fiul lui Dumnezeu*“ (9:35-38). Treapta a treia a cunoașterii l-a ridicat pe cel ce „se născuse ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu“ la palierul întâlnirii cu Mesia. Dat afară de farisei (v.34), omul a fost căutat înapoi de Domnul Isus (v.35), care nu și terminase lucrarea cu el:

„Isus a auzit că l-au dat afară și, când l-a găsit, i-a zis: „Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?”

El a răspuns: „Și cine este, Doamne, ca să cred în El?”

„L-ai și văzut”, i-a zis Isus, „și cel care vorbește cu tine, Acela este”.

„Cred, Doamne”, I-a zis el; și I s-a închinat“ (Ioan 9:35-38).

Numirea de „fiu al omului“ era în vremea aceea un echivalent pentru Mesia. Evreii o cunoșteau foarte bine din cartea profetului Daniel:

„M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte și iată că pe norii cerurilor a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel Îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-i slujească toate popoarele, neamurile și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică și

nu va trece nicidecum și Împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată“ (Daniel 7:13-14).

Lucrarea lui Dumnezeu cu orbul a fost să-i descopere, să-l ajute să vadă că a venit Mesia cel promis să repare toate relele din poporul Său și să instaureze pe pământ împărăția lui Dumnezeu.

Dacă aveți sensibilitate duhovnicească vă rog să observați cu câtă delicatețe evită Domnul Isus să pronunțe tetragramonul divin. O va face mai târziu și gărzile se vor prăbuși neputincioase înaintea Creatorului. Dar acum, înaintea orbului tămăduit, Domnul Isus își alege cuvintele cu grijă, învăluindu-și identitatea în formulări indirecte. El nu spune „Eu sunt!“, ci „Acela este“:

„Și cine este, Doamne, ca să cred în El?”

„L-ai și văzut”, i-a zis Isus, „și cel care vorbește cu tine, Acela este” (Ioan 9:36-37).

Dacă nu vedem în acest text decât o vindecare, oricât ar fi ea de nemaîntâlnită, înseamnă că suntem și noi la fel de orbi ca cei de atunci. Tragedia unei astfel de poziții este subliniată în epilogul pe care-l dă Ioan acestei întâmplări. În el este sensul profund al întâmplării.

„Apoi, Isus a zis:

„Eu am venit în lumea aceasta pentru judecată: ca cei ce nu văd să vadă și cei ce văd să ajungă orbi”.

Unii din fariseii care erau lângă el, când au auzit aceste vorbe, I-au zis:

„Doar n-om fi și noi orbi!”

„Dacă ați fi orbi”, le-a răspuns Isus, „n-ați avea păcat, dar acum ziceți: „Vedem“. Tocmai de aceea păcatul vostru rămâne” (Ioan 9:39-41).

Prin evoluția sa, omul acesta a scăpat de orbire, dar și-a dat seama surprins că trăise până atunci într-o lume de orbi. El, cel care-i invidiase, este acum singurul care vede bine și-L recunoaște pe Mesia! Trăim toți sub același soare, dar n-avem toți același orizont.

Aceasta este marea tragedie a omenirii. Că Domnul Isus a venit ca să facă lucrările lui Dumnezeu, dar foarte puțini, printre care ne numărăm eu și cu tine, „văd“ lucrul acesta. Ceilalți rămân

în continuare orbi și ce este și mai tragic, nici nu-și dau seama de lucrul acesta. Tocmai de aceea, păcatul lor rămâne! Pentru că nu vor să vadă și să creadă „lucrările lui Dumnezeu“.

Da-mi voie să răsucesc tema acestui capitol spre tine: poți tu să vezi și pot cei din jurul tău să „vadă lucrările lui Dumnezeu“ în viața ta?

Capitolul 10 - Păstorul cel bun

Capitolul 10 al Evangheliei lui Ioan este un text eclectic și dezlânat dacă nu înțelegem că el este o continuare, o consecință a vindecării orbului din naștere relatată în capitolul precedent.

Așa cum am spus acolo, orbul a fost pus într-o poziție stranie: nimeni nu s-a bucurat de vindecarea lui. Ucenicii au văzut în el o problemă teologică, fariseii s-au poticnit că fusese vindecat într-o zi de Sabat, iar părinții lui au stat departe de bucuria lui ca să nu riște să-i împărtășească excluderea din comunitatea Sinagogii:

„Iudeii n-au crezut că fusese orb și că își căpătase vederea până n-au chemat pe părinții lui. Și când i-au venit părinții, i-au întrebat:

„Acesta este fiul vostru, care spuneți că s-a născut orb? Cum dar vede acum?”

Drept răspuns, părinții lui au zis:

„Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb. Dar cum vede acum sau cine i-a deschis ochii, nu știm. Întrebați-l pe el; este în vârstă, el singur poate vorbi despre ce-l privește.”

Părinții lui au zis aceste lucruri, pentru că se temeau de iudei, căci iudeii hotărâseră acum ca, dacă va mărturisi cineva că Isus este Hristosul, să fie dat afară din sinagogă. De aceea au zis părinții lui: „Este în vârstă, întrebați-l pe el” (Ioan 9:18-22).

Pentru că a îndrăznit să ia apărarea Domnului Isus, orbul a fost dat afară:

„Tu ești născut cu totul în păcat”, i-au răspuns ei, „și vrei să ne înveți pe noi?” Și l-au dat afară“ (Ioan 9:34).

Singurul căruia i-a păsat cu adevărat de soarta orbului a fost Domnul. Capitolul 10, continuarea capitolului 9, ne arată că Isus din Nazaret s-a oferit să compenseze personal ceea ce a pierdut orbul din cauză că s-a făcut una cu El.

Pentru atașamentul lui față de Domnul Isus, orbul „a fost dat afară” din Sinagogă, a pierdut accesul la îngrijirea de „păstorii spirituali ai lui Israel” și a pierdut dreptul de a sta aproape de Dumnezeu împreună cu ceilalți. Capitolul 10 ne arată că Domnul Isus s-a oferit să-i fie „ușă deschisă” (10:1-9) când ceilalți i-au trântit ușa lor în nas, să fie Păstorul lui, când ceilalți l-au alungat din turmă (10:10-21) și să fie Dumnezeul grijuliu de care îndrăzniseră ei să-l despartă (10:22-39).

Dacă nu ținem seama de acest context, capitolul 10 pare dezlănat și haotic. Dacă ținem seama de el, textul apare dintr-o dată clar. Ioan plasează împreună două situații diferite ca timp, dar complementare în mesaj. Așezat în context, textul conține pasaje de o mare adâncime duhovnicească, ferestre înspre insondabilele adevăruri care intersectează vremelnicia cu veșnicia. Vom încerca spre finalul acestui capitol să aruncăm împreună o privire și în direcția aceea. Oferta făcută orbului de Domnul Isus în capitolul 10 al Evangheliei lui Ioan rămâne peste veacuri valabilă pentru toți necăjiții care se identifică cu El prin credință și mărturie.

Isus a fost pentru el și este astăzi pentru noi „Ușa oilor”. Există uși care închid în robie și uși care eliberează. Ușa Sinagogii, păzită de fariseii de atunci, era ușa privării de libertate. Domnul Isus se oferă să fie pentru orbul dat afară din Sinagogă o ușă spre libertate:

„Eu sunt Ușa. Dacă intră cineva prin Mine, va fi mântuit; va intra și va ieși și va găsi pășune” (Ioan 10:9).

În limbajul filmelor științifico-fantastice de astăzi, Domnul Isus este „portalul” spre un univers paralel, spre o altă realitate.

Isus a fost pentru el și este pentru noi păstorul cel bun. Afirmția „Toți ceice au venit înainte de Mine sunt hoți și tâlhari: dar oile n-au ascultat de ei” nu trebuie luată ca o referință la

persoane din Vechiul Testament, ci ca o identificare a celor care conduceau poporul lui Dumnezeu din dorința de câștig și pentru atingerea unor scopuri personale. Ei „sunt hoți și tâlhari“, la timpul prezent, contemporani cu lucrarea lui Christos. Prin ce s-a deosebit Domnul Isus de cei care-i păstoreau atunci pe cei din Israel? Cum s-a purtat El altfel decât ei cu orbul tămăduit?

- El a cultivat o relație personală intimă cu oamenii, ei sunt preocupați cu reguli religioase (Ioan 10:1-5).
- El rezolvă probleme, ei crează probleme (Ioan 10:6-11).
- El plătește, ei își iau plata (Ioan 10:12-13).
- El a venit să-și dea viața pentru oi, ei vor să-și scape viața (Ioan 10:14-16).

Isus a fost pentru el și este pentru noi Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Isus Christos s-a oferit să fie pentru orbul vindecat un păstor, dar nu orice fel de păstor, ci un păstor de natură divină!

„Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau și am putere s-o iau iarăși; aceasta este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu.”

Din pricina acestor cuvinte, iarăși s-a făcut dezbinare între iudei. Mulți dintre ei ziceau:

„Are drac, este nebun. De ce-L ascultați?”

Alții ziceau:

„Cuvintele acestea nu sunt cuvinte de îndrăcit. Poate un drac să deschidă ochii orbilor?” (Ioan 10:17-21).

Minunea vindecării orbului a fost un fapt incontestabil, o realitate peste care nu s-a putut trece cu una cu două. Ecurile dispuțate iscate cu acea ocazie au rămas în cetate până spre „praznicul înnoirii“, sărbătorit și astăzi de evrei în luna Decembrie, sub numele de „Hanuca“ sau „Sărbătoarea luminilor“.

„În Ierusalim se prăznuia atunci Praznicul Înnoirii Templului. Era iarna. Și Isus Se plimba prin Templu, pe sub pridvorul lui Solomon. Iudeii L-au înconjurat și I-au zis:

„Până când ne tot ții sufletele în încordare? Dacă ești Hristosul, spune-ne-o deslușit.”

„V-am spus”, le-a răspuns Isus, „și nu credeți. Lucrările pe care le fac Eu în Numele Tatălui Meu, ele mărturisesc despre Mine“ (Ioan 10:22-25).

Cei care L-au ascultat atunci au înțeles ceea ce unii teologi de azi se fac că nu pricep și anume că Isus Christos a pretins că este „una cu Tatăl”, Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat“. L-au învinuit de hulă și au vrut să-L omoare pe loc:

„Dar voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele. Oile Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc și ele vin după Mine. Eu le dau viața veșnică, în veac nu vor pieri și nimeni nu le va smulge din mâna Mea. Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu. Eu și Tatăl una suntem.”

Atunci, iudeii iarăși au luat pietre ca să-L ucidă.

Isus le-a zis: „V-am arătat multe lucrări bune, care vin de la Tatăl Meu – pentru care din aceste lucrări aruncați cu pietre în Mine?”

Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru o hulă și pentru că Tu, care ești un om, Te faci Dumnezeu”.

Isus le-a răspuns: „Nu este scris în Legea voastră: „Eu am zis: „Sunteți dumnezei”? Dacă Legea a numit dumnezei pe aceia cărora le-a vorbit Cuvântul lui Dumnezeu și Scriptura nu poate fi desființată, cum ziceți voi că hulesc Eu, Cel pe care Tatăl M-a sfințit și M-a trimis în lume? Și aceasta, pentru că am zis: „Sunt Fiul lui Dumnezeu!” Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu Mă credeți. Dar, dacă le fac, chiar dacă nu Mă credeți pe Mine, credeți măcar lucrările acestea, ca să ajungeți să cunoașteți și să știți că Tatăl este în Mine și Eu sunt în Tatăl.”

La auzul acestor vorbe, căutau iarăși să-L prindă, dar El a scăpat din mâinile lor “(Ioan 10:26-39).

Unele afirmații presărate în text, au aprins mințile teologilor de-a lungul secolelor într-o dispută care nu s-a încheiat nici astăzi. Vorbește Domnul Isus despre predestinare atunci când spune:

„Dar voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele“ (Ioan 10:26) ?

Sușține Domnul Isus „siguranța eternă a celor mântuiți“ atunci când spune:

„Eu le dau viața veșnică, în veac nu vor pieri și nimeni nu le va smulge din mâna Mea. Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu“ (Ioan 10:28-29) ?

Cu mulți ani în urmă, pe vremea când eram mai degrabă un fel de păstor la tineret, m-au întrebat dacă sunt pentru predestinare sau pentru liberul arbitru. I-am întrebat și eu dacă vor să afle părerea mea sau să afle ce spune Biblia despre aceste probleme. Bineînțeles că doreau să afle ce spune Biblia ... Am făcut atunci un târg cu ei. I-am rugat să-mi dea răgaz o săptămână, iar până atunci să citească împreună cu mine Evanghelia lui Ioan. Le-am cerut să ia fiecare câte o foaie de hârtie împărțită în două coloane și să treacă într-una versetele care par că susțin predestinarea și pe alta versetele care par că susțin liberul arbitru. Știam ce va urma ... Peste șapte zile au venit toți cu texte pe ambele coloane și cu ... o mie de întrebări.

Am profitat de ocazie și, plecând de la concluzia lui C.H. Spurgeon le-am vorbit despre reguli generale și „singularități“. În problema predestinării și a liberului arbitru, Spurgeon a spus că situația este cam așa: „Cetatea mântuirii este împrejmuțată cu un zid înalt și are o singură poartă. Deasupra ei, afară și înăuntru, are două inscripții. Pe cea de afară scrie: „Oricine aude poate să vină și să intre!“ . Pe cea dinăuntru scrie însă altfel: „Au intrat numai cei aleși!“

În lumea noastră, dincolo de „legile naturii“ care guvernează totul există „excepții“ în care aceste legi nu se aplică. Pentru ca un fenomen să poată fi studiat și catalogat științific el trebuie să poată fi reprodus ori de câte ori este necesar în laborator. Există însă „fragmente de realitate“ în jurul nostru care nu pot fi repetate și studiate științific în laborator. Oamenii de știință le numesc din cauza aceasta „singularități“.

Știința a descoperit „legi“ universal valabile și „singularități“ care nu li se supun, ocazii în care realitatea a acționat altfel, uneori invers, decât legile. Singularitățile sunt marile excepții ale realității. Toate minunile Bibliei au fost singularități. Într-un fel,

ele ne arată că suntem departe de a înțelege totul despre realitate. Suntem în dilema lui Shakespeare: „Ce este mai real, visul sau starea de veghe? Și dacă starea de veghe este doar visul unei alte realități?”

O „singularitate“ este un eveniment sau un loc în care toate funcțiile și explicațiile cunoscute nu mai funcționează. O singularitate poate exista în matematică, în natură, în tehnologie sau în istorie. De exemplu, futurologii anticipează o zi în care inteligența artificială va depăși inteligența umană. Consecințele acelui eveniment sunt incalculabile. Sinonime ale „singularității“ sunt termenii „excepție, unicat, irepetabil, inexplicabil, inimaginabil“. Vă dați seama că echivalentul „singularității“ în Biblie sunt minunile.

Un prieten mă întreba zilele trecute cum explic învierea produsă de atingerea cu oasele lui Elisei:

„Și, pe când îngropau un om, iată că au zărit una din aceste cete și au aruncat pe omul acela în mormântul lui Elisei. Omul s-a atins de oasele lui Elisei și a înviat și s-a sculat în picioare“ (2 Împărați 13:21).

I-am răspuns că a fost o „singularitate“ care nu poate fi și nu trebuie generalizată într-un cult al moaștelor. A zâmbit și a completat: „Acesta este motivul pentru care Dumnezeu l-a îngropat pe Moise în taină, pentru ca evreii să nu facă din el un loc de pelerinaj și de idolatrie“. Bineînțeles că avea dreptate.

Tot o singularitate a fost și așezarea unei turte de smochine pe rana împăratului Ezechia.

„Isaia a zis: „Luați o turtă de smochine.” Au luat-o și au pus-o pe umflătură. Și Ezechia s-a vindecat“ (2 Împărați 20:7).

Evreii au înțeles că a fost vorba despre o minune și n-au făcut din această recomandare „un tratament infailibil“.

Tot o singularitate a fost și umblarea lui Petru pe mare și ungerea ochilor orbului cu tină și ... multe, foarte multe altele.

Facerea lumii din nimic, „ex nihilo“, a fost o singularitate. Ordinea lumii viitoare este descrisă în Biblie ca o serie de „singularități“. Dispariția mării, coborârea Noului Ierusalim,

ceruri noi și un pământ nou cu altfel de dimensiuni decât cele de spațiu și timp în care viețuim acum, râul mereu crescând care izvorăște din tronul de la Ierusalim, frunzele de pe malul lui care servesc la „vindecarea neamurilor“ și alte „inexplicabile“ de acolo ne apar acum în Biblie ca „singularități“.

Rolul singularităților este să ne atragă atenția că avem cunoștințe limitate la sfera experiențelor noastre omenești. Dincolo de limitele ei sunt însă realități incompatibile cu ea, care o depășesc incomensurabil și care semnalizează existența unui univers mult mai interesant și mai fascinant. Lumea lui Dumnezeu este infinit de frumoasă.

De exemplu, știința a constatat că tot ce ne înconjoară se mișcă de la organizat spre dezorganizat, de la ceea ce este spre mai rău decât este. Ei au numit fenomenul acesta general „legea entropiei“, care spune că „toată energia cinetică a universului“ se va transforma până la urmă în „energie potențială“, neutilizabilă practic. Cu o asemenea pacoste de lege pe cap este însă imposibil să explici cum a luat ființă universul din haosul inițial, cum s-a organizat materia în sistemele stelare pe care le observăm astăzi. Cum au soluționat oamenii de știință acest paradox? L-au declarat o „singularitate“, ceva nesupus legilor generale și unic în realitatea pe care o cunoaștem.

Este interesant că, la extremitățile limitelor observațiilor noastre, materia se comportă „altfel“, singularitățile devenind regula, nu excepția. În astronomie, găurile negre din univers nu ascultă de nici una din legile pe care le cunoaștem noi, iar în microcosmos, particulele elementare (sau undele de câmp energetic) se comportă și ele „altfel“ de cum ar trebui și ne-am aștepta bazați pe experiența noastră. Suntem închiși într-o realitate guvernată de legi accesibile nouă, dar înconjurată de alte realități pe care ne este imposibil să le cunoaștem. Singura explicație s-ar putea să existe într-un fragment de cuvântare ținută de apostolul Pavel în fața celor mai înțelepți oameni din Atena:

„El a făcut ca toți oamenii, ieșiți dintr-unul singur, să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremuri și a pus anumite hotare locuinței lor, ca ei să caute pe Dumnezeu și să se silească să-L găsească băjbând, măcar că nu este departe de fiecare din noi. Căci în

El avem viața, mișcarea și ființa, după cum au zis și unii din poeții voștri: „Suntem din neamul Lui“...(Faptele Apostolilor 17:27-28).

Este normal ca, venind din partea lui Dumnezeu, revelația cuprinsă în textul Scripturii să conțină pe ici, pe colo și referiri la „singularitățile“ de la intersecția vremelniceii cu veșnicia. Eu sunt convins că acolo se află și rezolvarea conflictului dintre predestinare și liber arbitru.

O singularitate există deci ca să ne umilească în fața creației și ca să ne îngenuncheze în fața Creatorului. Ea ne atrage atenția că deocamdată „cunoaștem în parte și propovăduim în parte“, până când va veni ceea ce este desăvârșit.

În microcosmos, particulele elementare se supun altor reguli decât cele care guvernează cosmosul. Ele se comportă altfel atunci când sunt observate de o ființă vie. Dacă toată materia ar proceda la fel, cosmosul s-ar plia pe preferințele noastre. Greu de înțeles? Imposibil? Exact!

În macrocosmos, nimeni nu poate explica cum de există universul sau cum de stau în echilibru materia și antimateria. Nu putem înțelege cum funcționează găurile negre. La marginea lor, legile cunoscute nouă se anulează. Pentru ca universul observabil să stea în echilibrul actual, TREBUIE să existe un fel de materie neagră, imposibil de detectat de noi. N-o vedem, dar ea trebuie să existe. Matematica astronomiei o cere!

La creație a funcționat o singularitate care nu s-a supus legii entropiei generale. Nimeni nu poate explica cum sau de ce. Pur și simplu constatăm aceasta.

Nu-i de mirare deci că avem dificultăți și cu tărâmul spiritual. Dumnezeu există în afara timpului, în ceea ce noi numim „eternitate“. Noi existăm în timp. Biblia spune că nici un om nu poate pătrunde acest concept:

„A pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcar că omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu.“ – Ecl. 3:11

Chiar și versetul în sine conține contradicții de termeni. Cum să spui că eternitatea trebuie cuprinsă „de la început până la

sfârșit” ??? Eternitatea nu are nici început și nici sfârșit! Altfel n-ar mai fi eternitate!

Când Dumnezeu folosește o terminologie specifică eternității, mintea noastră cedează. Când El folosește o terminologie specifică experienței noastre umane, mintea noastră pricepe. La intersecția acestor două terminologii apar toate paradoxurile doctrinelor Bibliei. Cum am putea pătrunde ce înseamnă că:

„În El, Dumnezeu ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui, după ce, în dragostea Lui, ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale“ (Efeseni 1:4-5).

Părerea mea este că teologii au „inventat“ termeni ca să avem cu ce să ne certăm noi. Și predestinare și liber arbitru nu se găsesc ca atare în textul Scripturii. Ne-ar fi mult mai folositor să rămânem la terminologia de acolo și să o luăm ca revelație dumnezeiască, fie că o înțelegem, fie că nu.

În finalul capitoului 10, evanghelistul Ioan plasează încă o dată un îndemn la credința în Christos. Pentru Isus Christos personal, retragerea „dincolo de Iordan, în locul în care botezase Ioan la început“ reprezintă încheierea unui ciclu. Venise vremea sfârșitului. Oferta făcută evreilor a fost refuzată. El le-a dăruit cuvintele lui Dumnezeu și ei au vrut să-L omoare cu pietre (Ioan 10:31; 8:59). A făcut înaintea lor lucrările lui Dumnezeu și ei au vrut să-L oprească cu forța (Ioan 10:39; 7:30, 32, 44).

Toate inițiativele bune ale lui Dumnezeu s-au lovit de încăpățânarea vinovată a oamenilor. Suntem „antihriști“ (1 Ioan 2:15-18) în natura noastră și luciferici din cauza alegerilor noastre:

„Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El. Oricine crede în El nu este judecat, dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiu al lui Dumnezeu. Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele. Căci oricine face răul urăște lumina și nu vine la

lumină, ca să nu i se vădească faptele. Dar cine lucrează după adevăr vine la lumină, pentru ca să i se arate faptele, fiindcă sunt făcute în Dumnezeu” (Ioan 3:17-21).

Pentru cei ce cântăresc însă bine lucrurile, nu există nici un temei să te îndoiești de persoana și lucrarea lui Isus Christos:

„Isus S-a dus iarăși dincolo de Iordan, în locul unde botezase Ioan la început. Și a rămas acolo. Mulți veneau la El și ziceau:

„Ioan n-a făcut nici un semn, dar tot ce a spus Ioan despre omul acesta era adevărat”.

Și mulți au crezut în El în locul acela“ (Ioan 10:42-43).

Capitolul 11 - Ultima minune, ultimul dușman!

Învierea lui Lazăr n-a fost cronologic ultima minune săvârșită de Domnul Isus înainte de răstignire, dar a fost fără îndoială cea mai mare și cea care a stârnit cea mai mare reacție atât din partea prietenilor, cât și din partea dușmanilor Săi. Este semnificativ că Ioan o alege să fie cea de a șaptea în septada de minuni din Evangelhia sa. Ea marchează un moment apoteotic în lucrarea terestră a lui Mesia. Îi mai înviase și pe alții, dar Lazăr a stat în mormânt patru zile, a intrat în putrefacție. Un astfel de eveniment nu putea fi negat de conducătorii de atunci ai evreilor.

Dacă Isus Christos n-ar fi făcut nimic cu problema morții tot ce a făcut El înainte de moarte ar fi fost nimic! Aceasta este logica de fier folosită și de apostolul Pavel:

„Dacă nu este o înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă n-a înviat Hristos, atunci propovăduirea noastră este zadarnică și zadarnică este și credința voastră. Ba încă noi suntem descoperiți și ca martori mincinoși ai lui Dumnezeu, fiindcă am mărturisit despre Dumnezeu că El a înviat pe Hristos, când nu L-a înviat, dacă este adevărat că morții nu învie. Căci, dacă nu învie morții, nici Hristos n-a înviat. Și dacă n-a înviat Hristos, credința voastră este zadarnică, voi sunteți încă în păcatele voastre și, prin urmare, și cei ce au adormit în Hristos sunt pierduți. Dacă numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Hristos, atunci suntem cei mai nenorociți dintre toți oamenii!” (1 Cor. 15:19).

În lumea noastră, moartea este ultimul dușman, iar învierea lui Lazăr anticipează anihilarea lui eternă:

„Căci dacă moartea a venit prin om, tot prin om a venit și învierea morților. Și după cum toți mor în Adam, tot așa, toți vor învia în Hristos, dar fiecare la rândul cetei lui. Hristos este Cel dintâi rod, apoi, la venirea Lui, cei ce sunt ai lui Hristos. În urmă, va veni sfârșitul, când El va da Împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl, după ce va fi nimicit orice domnie, orice stăpânire și orice putere. Căci trebuie ca El să împărățească până va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale. Vrăjmașul cel din urmă care va fi nimicit va fi moartea“ (1 Cor. 15:21-26).

Apoteoza din capitolul 11 este marcată de Ioan și de apariția celei de a șaptea proclamații mesianice. Așa cum se cuvenea, ultima din această septadă este:

„Isus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața“ (Ioan 11:25).

Toate minunile și proclamările mesianice făcute de Isus din Nazaret au fost cu scopul ca El „să-și arate slava Sa“ (Ioan 11:4,14) și să producă credință în viața celor din jur. Învierea lui Lazăr a fost făcută pentru a produce credință în trei grupe distincte: ucenici, surorile lui Lazăr și evreii din locul acela.

Învierea lui Lazăr a adus un plus de credință în ucenici (Ioan 11:1-16).

„Și mă bucur că n-am fost acolo, pentru voi, ca să credeți. Dar acum, haidem să mergem la el.” (Ioan 11:15).

Uneori ni-i închipuim pe ucenicii Domnului ca pe niște „super-sfinți“, dar n-au fost așa ... Cei doisprezece au fost oameni ca și noi, limitați ca și noi de neputințele omenești și având nevoie de ajutorul Domnului Isus ca să crească în credință. Evanghelistul Ioan ni-i prezintă învățând de la Domnul Isus și despre Domnul Isus cu prilejul învierii lui Lazăr. La începutul capitolului 11 al evangheliei lui Ioan, Domnul se află la Betabara, la aproximativ 35 de kilometri de Betania (Ioan 1:28; 10:40). Într-una din zile, a sosit la El un mesager cu vestea că Lazăr din Betania, prietenul Său, era bolnav. Dacă solul a mers continuu, i-a trebuit aproximativ o zi să parcurgă distanța dintre cele două locuri. Domnul

Isus l-a trimis înapoi cu un mesaj de încurajare și de asigurare că totul va fi bine:

„Dar Isus, când a auzit vestea aceasta, a zis: „Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea” (Ioan 11:4).

Apoi, Domnul Isus a mai zăbovit în locul unde era încă două zile și când a ajuns după un drum de o zi a sosit în Betania când Lazăr era deja mort de patru zile. Asta înseamnă că Lazăr murise imediat ce mesagerul plecase spre Domnul Isus.

Orarul a fost acesta:

Ziua 1 - Mesagerul ajunge la Domnul Isus (Lazăr moare).

Ziua 2 - Mesagerul se întoarce la Betania.

Ziua 3 - Domnul Isus mai întârzie încă o zi, apoi pleacă.

Ziua 4 - Domnul Isus ajunge în Betania.

Când a ajuns înapoi la Betania, mesagerul l-a găsit pe Lazăr bolnav. Ce-or fi înțeles surorile lui Lazăr în cuvintele Domnului Isus și cum or fi primit ele mesajul Lui? Ce putere mai avea încurajarea Lui când Lazăr era deja în mormânt? Să fi fost totul doar o tristă farsă ?

Nu numai surorile lui Lazăr, dar și ucenicii au fost contrariați de comportamentul Învățătorului lor. Vă închipuiți perplexitatea lor, șocul lor, confuzia teribilă în care s-au aflat. Și cum n-ar fi fost? În primul rând, dacă Domnul îl iubea așa de mult pe Lazăr cum de a îngăduit să se îmbolnăvească? Apoi, cum de nu s-a grăbit să alerge imediat să-l vindece? Mai mult, știau că El poate vindeca de la distanță. Îl văzuseră făcând lucrul acesta cu fiul slujbașului împăratesc (Ioan 4:43-54). De ce „n-a spus o vorbă” ca în celălalt caz? Comportamentul Învățătorului nu dovedea simpatia presupusă de relația specială pe care o avea cu această familie.

Cine se uită mai profund la această întâmplare, vede că Domnul Isus a vrut să le dea o lecție ucenicilor. Planul Lui era să se despartă de ei, să se înalțe la cer și să lase lucrarea pe mâinile lor, iar învierea lui Lazăr le-a arătat care va fi reacția Lui la viitoarele lor rugăciuni după ajutor. Pentru moment însă, ucenicii nu pri-

cep nimic din ceea ce face Domnul. Ei nu pătrund tainele orarului Său și nici motivația acțiunilor Lui. Toți ucenicii lui Isus din istorie trec prin aceleași impasuri. Ei se roagă Domnului când au probleme, se bazează pe faptul că El îi iubește, se așteaptă ca El să intervină, dar ajutorul întârzie să vină. Dragostea lui Dumnezeu nu ne răsfăță, ci ne face părtași lucrărilor Lui.

Isus Christos a fost Fiul preaiubit al Tatălui, dar asta nu l-a scutit să bea paharul teribil în Ghețimani și să sufere apoi schingiuirea și moartea pe cruce. Ele au fost parte din planul lui Dumnezeu pentru El. Ucenicii de atunci și cei de acum, trebuie să învețe că dragostea și suferințele nu sunt incompatibile. Ele pot lucra foarte bine împreună. Cea mai bună dovadă a fost Christos, iar Lazăr a fost și el un exemplu la scară mai mică. Domnul Isus ar fi putut face ca Lazăr să nu se îmbolnăvească sau l-ar fi putut vindeca într-o clipită, dar El a ales să n-o facă.

Nu este corect să spunem că Domnul „a mai zăbovit două zile unde era” ca să aștepte moartea lui Lazăr. Întârzierea nu a fost pentru Lazăr, ci pentru ucenici, pentru surorile lui Lazăr și pentru evreii din părțile acelea.

El nu s-a grăbit pentru că a mers după orarul prestabilit de Tatăl Său ceresc. Nimic n-a fost la întâmplare. Domnul nu s-a grăbit și n-a întârziat niciodată. Toate lucrurile din viața lor și-au avut ceasul lor de împlinire (Ioan 2:4; 7:6, 8, 30; 8:20; 12:23; 13:1; 17:1). Lipsiți de călăuzirea divină, ucenicii n-au știut lucrul acesta și au interpretat altfel faptul că El a ales să mai stea două zile acolo unde era:

„Învățătorule”, I-au zis ucenicii, „acum, de curând, căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și Te întorci în Iudeea?” Isus a răspuns: „Nu sunt douăsprezece ceasuri în zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se poticnește, pentru că vede lumina lumii acesteia, dar, dacă umblă noaptea, se poticnește, pentru că n-are lumina în el” (Ioan 11:8-10).

Ei n-au înțeles nimic din cuvintele Lui, așa că El a continuat spunând:

„După aceste vorbe, le-a zis: „Lazăr, prietenul nostru, doarme, dar Mă duc să-l trezesc din somn” (Ioan 11:11).

Fricoși în fața persecuției, ei văd în această afirmație o portiță ca să scape de drumul spre Ierusalim. Pentru ei, somnul lui Lazăr era semn că se va face sănătos:

„Ucenicii I-au zis: „Doamne, dacă doarme, are să se facă bine”.

Isus vorbise despre moartea lui, dar ei credeau că vorbește despre odihna căpătată prin somn“ (Ioan 11:12).

Spre lauda lor, lipsa de credință și discernământ duhovnicesc a fost compensată atunci de ascultare și de consacrare:

„Atunci, Isus le-a spus pe față:

„Lazăr a murit. Și mă bucur că n-am fost acolo, pentru voi, ca să credeți. Dar acum, haidem să mergem la el.”

Atunci, Toma, zis Geamăn, a zis celorlalți ucenici:

„Haidem să mergem și noi să murim cu El!” (Ioan 11:14-16).

Există situații în care moartea pare singura alternativă posibilă. Va putea prezența lui Isus Christos să îi scoată din impasul acesta?

Învierea lui Lazăr a adus un plus de credință pentru Marta și Maria (Ioan 11:17-40).

„Nu ți-am spus că dacă vei crede vei vedea slava lui Dumnezeu?” (Ioan 11:40).

Ce v-ar fi trecut prin minte dacă ați fi fost în situația acestor două femei? Să nu pretindem că am fi fost mai buni ca ele sau mai plini de credință. Ioan ni le prezintă cernite de doliu și nemulțumite de comportamentul lui Isus. Din cauza durerii provocate de moartea fratelui lor, uitaseră cuvintele trimise de Domnul prin mesager. Și Marta și Maria l-au întâmpinat cu același reproș:

„Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu!” (Ioan 11:21,32)

În cimitir, Marta ridică reproșul ei la rang de protest public. Cuvintele rostite de ea atunci s-ar putea traduce cam așa: „Ne-ai trimis asigurarea că „boala aceasta nu este spre moarte“ tocmai când Lazăr a murit! Sunt patru zile de atunci. Lasă-l măcar acum în pace“.

Este clar că surorile lui Lazăr aveau nevoie de ceva care să le mărească și să le cimenteze credința, iar ceea ce avea de gând să facă Domnul Isus era exact aceasta. De fapt, în răspunsul trimis prin mesagerul venit la Betania, Domnul Isus nu le promisese celor două surori nici că Lazăr se va face bine și nici că nu va muri. El le asigurase doar că „totul se va termina cu bine“. Avea nevoie ca ele să creadă asta și să ... aștepte încrezătoare.

„Dar Isus, când a auzit vestea aceasta, a zis: „Boala aceasta nu este spre moarte, ci spre slava lui Dumnezeu, pentru ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea” (Ioan 11:4).

Dialogul dintre Isus Christos și surorile lui Lazăr, este o ocazie în care Ioan prezintă evoluții pe paliere diferite. Marta și Maria evoluează la nivelul revelației primite de evrei până atunci. Isus Christos se manifestă la nivelul dumnezeirii. Marta vorbește despre înviere în Ziua de apoi. Domnul vorbește despre o înviere imediată. Marta vorbește despre înviere ca despre un eveniment viitor, Isus Christos spune că învierea nu este un eveniment, ci o persoană. Marta crede că Isus Christos va fi ascultat, orice va cere de la Dumnezeu. Isus Christos se prezintă ca parte integrală a dumnezeirii:

„Marta a zis lui Isus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu! Dar și acum, știu că orice vei cere de la Dumnezeu, Îți va da Dumnezeu.”

Isus i-a zis: „Fratele tău va învia”.

„Știu”, I-a răspuns Marta, „că va învia la înviere, în ziua de apoi”.

Isus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?”

„Da, Doamne”, I-a zis ea, „cred că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină în lume” (Ioan 11:21-27).

Este un dialog imposibil între două persoane care evoluează la paliere existențiale diferite. Ucenicii, surorile lui Lazăr și evreii veniți în casa lor ca să-i mângâie sunt prăbușiți la palierul neputințelor omenești, departe de ceea ce a intenționat Dumnezeu pentru urmașii lui Adam. (Vom reveni la finalul acestui

capitol la semnificațiile acestui dialog). Privită prin ochii Lui, situația lor este tragică și vrednică de plâns. Și El plânge.

„Iudeii, care erau cu Maria în casă și o mângâiau, când au văzut-o sculându-se iute și ieșind afară, au mers după ea, căci ziceau:

„Se duce la mormânt, ca să plângă acolo”.

Maria, când a ajuns unde era Isus și L-a văzut, s-a aruncat la picioarele Lui și I-a zis:

„Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu”.

Isus, când a văzut-o plângând, pe ea și pe iudeii care veniseră cu ea, S-a înfiorat în duhul Lui și S-a tulburat. Și a zis:

„Unde l-ați pus?”

„Doamne”, I-au răspuns ei, „vino și vezi”.

Isus plângea“ (Ioan 11:31-35).

Este cel mai scurt verset din Biblie, dar și cea mai tainică reacție a lui Dumnezeu în contact cu decăderile noastre. Verbul descrie „un plâns tăcut“ și nu se găsește nicăieri în altă parte a Noului testament. Nu este un plâns al disperării (pentru că știa ce avea să facă!), ci un geamăt al dragostei. Evanghelistul Ioan strecoară o șoaptă din mulțime ca să sublinieze că, dintre toate decăderile noastre, lipsa de credință este cea mai evidentă:

„Atunci, iudeii au zis: „Iată cât îl iubea de mult!”

Și unii din ei au zis: „El, care a deschis ochii orbului, nu putea face ca nici omul acesta să nu moară?”

Isus S-a înfiorat din nou în Sine și S-a dus la mormânt. Mormântul era o peșteră, la intrarea căreia era așezată o piatră“ (Ioan 11:36-38).

Există crize în care drumul spre cimitir este fără speranță. Surorile lui Lazăr aveau să afle că prezența Domnului Isus poate schimba radical această realitate.

„Dați piatra la o parte”, a zis Isus. Marta, sora mortului, I-a zis: „Doamne, miroase greu, căci este mort de patru zile”.

Isus i-a zis: „Nu ți-am spus că, dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?” (Ioan 11:39-40).

Credința adevărată, vede realitatea prin ochii lui Dumnezeu și pășește încrezătoare în viitor. Ucenicii, surorile lui Lazăr și evreii care-i înconjurau au avut atunci ocazia să privească spre moarte și înviere prin ochii lui Dumnezeu și ai Fiului Său.

Învierea lui Lazăr a adus un plus de credință și pentru evrei (Ioan 11:41-57). Ioan ne spune că aceasta a fost intenția deliberată a lui Isus Christos:

„Știam că totdeauna Mă ascuți, dar vorbesc astfel pentru norodul care stă împrejur, ca să creadă că Tu M-ai trimis” (Ioan 11:42).

Preocupat să-i vadă pe oameni recunoscând în El pe Fiul lui Dumnezeu venit să facă pe pământ lucrările Lui, Domnul Isus rostește cuvinte care sunt mai mult pentru urechile oamenilor decât pentru urechile lui Dumnezeu. Este clar că asistăm la o demonstrație de putere, la o explozie de energie dumnezeiască. Un comentator din Anglia a remarcat acum două secole că dacă Domnul Isus n-ar fi specificat cine să iasă afară din mormânt, glasul Lui ar fi avut suficientă putere ca să-i readucă pe toți din morminte la viață:

„După ce a zis aceste vorbe, a strigat cu glas tare: „Lazăre, vino afară!”

Și mortul a ieșit cu mâinile și picioarele legate cu fâșii de pânză și cu fața înfășurată cu un ștergar.

Isus le-a zis: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă” (Ioan 11:43-44).

Vă închipuiți ce efect a avut învierea lui Lazăr asupra ucenicilor? Puteți pătrunde bucuria surorilor care s-au repezit să-i dezlege legăturile și să-l îmbrățișeze? Simțiți ceva din efectul pe care l-a avut acest eveniment asupra mulțimii de evrei care au văzut cu ochii lor minunea? Peste toți plutise ceva din adierea puterilor veacului viitor, iar ochii lor văzuseră în privilegiul acestei avanpremiere ceva din slava marii învieri generale de la finalul istoriei. Logica minunii este clară și limpede pentru Ioan. Pe toți îi va învia Dumnezeu „în ziua de apoi” (Ioan 11:24), dar Dumnezeu venise deja printre oameni și alesese să-l învieze pe Lazăr. Este suficient pentru cei ce vor să creadă, dar insuficient pentru cei împietriți în necredință. Mulțimea se împarte în două:

„Mulți din iudeii care veniseră la Maria, când au văzut ce a făcut Isus, au crezut în El. Dar unii din ei s-au dus la farisei și le-au spus ce făcuse Isus“ (Ioan 11:45-46).

„Turnătorii“ s-au dus să raporteze mai marilor sistemului religios că Domnul Isus îl înviase pe Lazăr, iar reacția lor este revoltătoare. Paradoxal și demonic, ei răspund la realitatea învierii prin pedeapsa cu moartea. Evanghelistul Ioan subliniază foarte limpede lucrul acesta. În loc să îngenunchieze înaintea Dumnezeului venit să le dea viața, ei se sfătuiesc să-l ... omoare pe El și să-l întoarcă în mormânt și pe Lazăr (Ioan 11:47-54; 12:9, 17). Apostolul Petru avea să le reproșeze mai târziu nebulnia aceasta: „Ați omorât pe Domnul vieții ...“ (Fapte 1:15).

Nu, credința și necredința nu sunt probleme legate de dovezi. Ele dau pe față înclinări lăuntrice ascunse, predispoziții cimentate deja la nivelul cel mai tainic al ființei. Minunile săvârșite de Isus Christos nu i-au convins pe iudei, tot așa cum minunile scoaterii din Egipt nu i-au împiedicat să moară în necredință pe cei care au pierit în pustie și tot așa cum minunile făcute de Dumnezeu prin Ilie și Elisei nu i-au făcut mai ascultători pe evreii care au trebuit să piară în robia Babiloniană. Cine leagă credința de realitatea minunilor este încă naiv și nu cunoaște depravarea totală a ființei umane.

Necredința noastră nu ne poate face rău decât nouă. Ea nu poate niciodată opri planurile lui Dumnezeu. Ioan, nu scapă ocazia de a sublinia ironia situației. „Necredinciosul“ Mare Preot pornit să-L oprească din lucrare pe Isus Christos împlinea fără să vrea și să știe planul profetic al lui Dumnezeu:

„Atunci, preoții cei mai de seamă și fariseii au adunat soborul și au zis:

„Ce vom face? Omul acesta face multe minuni. Dacă-L lăsăm așa, toți vor crede în El și vor veni romanii și ne vor nimici și locul nostru, și neamul.”

Unul din ei, Caiafa, care era mare preot în anul acela, le-a zis: „Voi nu știți nimic; oare nu vă gândiți că este în folosul vostru să moară un singur om pentru norod, și să nu piară tot neamul?”

Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el, ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară

pentru neam. Și nu numai pentru neamul acela, ci și ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți“ (Ioan 11:47-52).

Pentru cine are ochi să vadă simetriile Cuvântului lui Dumnezeu, reacția necredincioșilor evrei cu prilejul învierii lui Lazăr, fusese deja anticipată de Isus Christos în întâmplarea cu „bogatul și Lazăr“ (ce coincidență!):

„Bogatul a zis: ‘Rogu-te dar, părinte Avraame, să trimiți pe Lazăr în casa tatălui meu, căci am cinci frați și să le adeverească aceste lucruri, ca să nu vină și ei în acest loc de chin’.

Avraam a răspuns: ‘Au pe Moise și pe proroci; să asculte de ei’.

‘Nu, părinte Avraame’, a zis el, ‘ci, dacă se va duce la ei cineva din morți, se vor pocăi’.

Și Avraam i-a răspuns: ‘Dacă nu ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede nici chiar dacă ar învia cineva din morți’.” (Luca 16:27-31).

Același soare care topește ceara, întărește noroiul. Reacțiile oamenilor, credința sau necredința lor, nu sunt rezultatul faptului că văd lucrările lui Dumnezeu, ci se nasc din natura „tare la cerbice“ a celor porniți spre rău (Fapte 7:51).

Marta și moartea – o neînțelegere de termeni

Avem mari probleme de comunicare cu Dumnezeu sau ... El are mari probleme de comunicare cu noi ... Nu știi cum ar fi mai corect spus. Judecați și voi.

Revin puțin la o încercare nereușită de dialog între Fiul lui Dumnezeu venit în lumea noastră și Marta, una din semenele noastre. Vin de la înmormântarea sorei Lina Dumitru, mama prietenului meu, Emil Dumitru. M-am bucurat să fiu iar alături de Liviu Țiplea în lucrare. M-am rugat eu, a predicat el și în timp ce vorbea, o expresie a lui a aprins în mine scânteia unei meditații (mi s-a mai întâmplat și altă dată cu Liviu). În Ioan 11, după ce intenționat l-a așteptat pe Lazăr să moară, Domnul

Isus se duce să-l readucă la viață. Învățătorul este întâmpinat de două surori care-i reproșează același lucru: ,

„Dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele nostru“.

„Marta a zis lui Isus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu! Dar și acum, știu că orice vei cere de la Dumnezeu Îți va da Dumnezeu.”

Isus i-a zis: „Fratele tău va învia.”

„Știu”, I-a răspuns Marta, „că va învia la înviere, în ziua de apoi.”

Isus i-a zis: „Eu sunt Învierea și Viața. Cine crede în Mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?”

„Da, Doamne”, I-a zis ea, „cred că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină în lume.” (Ioan 11:21-27)

Nu e de mirare că Marta nu i-a dat un răspuns direct Domnului Isus. Afirmăția Lui i s-a părut prea șocantă, prea mare. Marta preferă un răspuns evaziv, refugiindu-și lipsa de pricepere în credința nestrămutată că „El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care trebuia să vină în lume“.

Treceți și acest episod în suita neînțelegerilor dintre Domnul Isus și ascultătorii Lui de atunci și de acum. Esența nepotrivirii este sensul în care noi folosim termenii noștri în realitatea Lui și felul în care El folosește termenii Lui în realitatea noastră.

„Da, Doamne, cred!“ a zis atunci Marta. Și totuși ... de două mii de ani murim! Murim bătrâni și murim tineri, murim în toate denumirile creștine, murim în toate felurile; de boală, în accidente, în crime și asasinate, în morți năpraznice sau „de moarte bună“. Murim, murim și iar murim ... Cu miile, cu zecile de mii anual, cu sutele de mii, cu milioanele în cele douăzeci de secole scurse de atunci. Murim toți, murim pe rând, murim fiecare ... Ne mor părinții, ne mor frații, ne mor soții sau soțiile, și ce-i și mai tragic, ne mor copiii ...

Nu este deci de mirare că, luate la „face value“, la valoarea sensului lor imediat, cuvintele Domnului Isus au tulburat-o pe Marta și i-au dat pe față limitele și limitările credinței ei.

„Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?”

Afirmația pare a proclama venirea imediată a împărăției milenare. Lazăr ar fi fost astfel „ultimul” care ar fi gustat moartea, urmând ca de-acum înainte „oricine crede în El să nu mai moară niciodată”. Marta se clatină la vestea aceasta. Și alături de ea ne clătinăm și noi. Ne clătinăm pentru că, în termenii noștri, cuvintele Domnului n-au fost adevărate. Nu este adevărat că „oricine crede în El” nu mai moare. A murit până la urmă și Lazăr, cel readus temporar la viață. A murit apostolul Iacov, în chiar primele capitole ale Faptelor Apostolilor. A murit Pavel. Au murit și Petru și Ioan. Au murit toți apostolii și rând pe rând toate personajele cu care ne-am întâlnit pe paginile Noului Testament. Să fi însemnat aceasta că niciunul dintre ei „n-au crezut” cu adevărat în Domnul Isus?

„Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri niciodată. Crezi lucrul acesta?”

Rostită în contextul morții și învierii lui Lazăr, afirmația stupefiantă a Domnului Isus trebuie pătrunsă în termenii lucrării Lui mesianice. Domnul Isus era Fiul lui Dumnezeu coborât din sferile cerești ca să trăiască vremelnice printre oameni. Prin lucrarea Lui, Dumnezeu a refăcut legătura dintre Creator și creatură, ruptă în clipa în care Eva și Adam au mâncat din pomul oprit. Cei dintâi oameni „au murit”, deși au continuat să trăiască. Existența lor a fost ruptă din părtășia dătătoare de viață cu Dumnezeu.

La această „moarte” s-a referit Domnul Isus când i-a vorbit Martei. Prin moartea și învierea lui Christos, pedeapsa pentru păcatul omenirii a fost ispășită și Creatorul Își poate chema creaturile la părtășia dintru-nceput. În mod similar și simetric, „cei ce cred în Christos „trăiesc” de-acum chiar dacă majoritatea vor trece prin „moartea fizică”. Viața spirituală primită prin reluarea părtășiei cu Dumnezeu continuă indiferent dacă, folosind terminologia lansată de apostolul Pavel, suntem „în trup sau fără trup” (2 Cor. 12:2).

Pentru noi, moartea trebuie să fie o continuare a vieții fizice. Aceasta este „realitatea noastră”. Pentru Domnul Isus, Învățătorul nostru, moartea este starea de despărțire de Dum-

nezeu, iar viața este reluarea părții divine. Aceasta este „realitatea Lui“.

Când vorbim despre moarte, noi numărăm drumurile făcute la cimitir ca să punem în pământ trupurile neînsuflețite. Când Domnul Isus vorbește despre moarte, El suferă pentru prăpastia săpată între Dumnezeu și sufletele oamenilor și sărbătorește reușita reparației necesare pe care a venit să o facă.

Când vorbim despre viață, noi ne gândim „să mâncăm și să bem“ într-o perspectivă mioapă, redusă la existența terestră. Aceasta este „realitatea noastră“. Când Domnul Isus vorbește despre viață, El o face în perspectiva existenței eterne, în care putem fi alături de Dumnezeu sau îndepărtați de El în separarea definitivă a chinului și a „întunecului de afară“. Aceasta este „realitatea Lui“.

În sensul Lui, în realitatea Lui, afirmația Sa „nu va muri niciodată“, nu este o minciună, ci este cu totul și cu totul adevărată. Cine se întoarce la Dumnezeu prin credința în Domnul Isus (acel „cine crede în Mine“) intră într-o relație nouă cu Dumnezeu, pe care nu o va mai pierde niciodată.

Nu ne mai rămâne decât să ne confruntăm ca și Marta, cu li-mitele și cu tăria propriei noastre credințe: „Crezi tu lucrul acesta?“

Ce este învierea - un eveniment sau o persoană?

Cea mai copleșitoare completare la doctrina despre înviere este transformarea ei într-o întâlnire cu o persoană. Ilustrarea ei, apare în dialogul dintre Marta și Domnul Isus:

„Isus i-a zis: „Fratele tău va învia“.

„Știu“, I-a răspuns Marta, „că va învia la înviere, în ziua de apoi“.

Isus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața. (Ioan 11:23-25).

Marta privea spre viitor, știind că Lazăr va învia. Prietenii familiei priveau în trecut: „Și unii din ei au zis: „El, care a deschis ochii orbului, nu putea face ca nici omul acesta să nu moară?“ (Ioan 11:37). Domnul Isus le-a atras atenția asupra prezentului. Oriunde se află Isus Christos se află și puterea dumnezeiască a învierii (Rom. 6:4; Gal. 2:20; Filip. 3:10).

Domnul Isus a mutat învierea din paginile Scripturii și a așezat-o în Persoana Sa dumnezeiască:

„Eu sunt învierea și viața (Ioan 11:25).

Noi nu suntem înviați de o doctrină, ci de Dumnezeu! Când ești bolnav ai nevoie de un doctor, nu de un tratat de medicină. Când ești dat în judecată ai nevoie de un avocat, nu de o carte de jurisprudență. Iar când ești confruntat cu cel mai mare dușman al tău, moartea, nu-ți este suficient să citești ceva, ci ai nevoie să te întâlnești cu Cineva. Toate învățăturile Scripturii sunt întrupate în Isus Christos (1 Cor. 1:30). Când Îi aparții Lui, ai tot ce-ți trebuie pentru viață, pentru moarte, pentru înviere și pentru eternitate!

Capitolul 12 - Semne în criză

Dumnezeu a plasat „luminători“ pe cer ca să arate vremurile (Gen. 1:14) și „semne“ pe pământ care să ne arate calea. Providențial, în emisfera nordică avem „steaua polară“, iar în cea sudică avem „crucea sudului“ ca să ne putem rânduî călătoriile. În mod asemănător, în noaptea crizelor, Dumnezeu îngrijește să avem semne și semnale. Cu El, noaptea nu ne mai înapăimântă, iar întunerecul strălucește ca lumina (Iov 11:17; Ps. 139:12).

„Acum, sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice:
„Tată, izbăvește-Mă din ceasul acesta!“? Dar tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta!“ (Ioan 12:27).

Capitolul acesta redă cea de a doua criză majoră din viața publică a Domnului Isus. Pentru cei ce pot pătrunde, admirăm încă o dată excelența „minimalistă“ a acestui extraordinar autor.

În capitolul întâi al cărții lui, Ioan a declarat: „A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit“ (Ioan 1:11). Nu L-au primit pe El care este „Calea, Adevărul și Viața“. În restul evangheliei, Ioan prezintă trei ocazii în care cei de atunci au refuzat să-L primească pe Domnul Isus și lucrarea Sa și s-au judecat singuri ca nevrednici de Împărăția Lui. Au fost trei crize clare și distincte.

Prima criză a misiunii publice a fost în capitolul 6, unde ni s-a spus că mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi și nu mai umblau cu El“ (Ioan 6:66), deși, ne spune Ioan, El era „Calea“(Ioan 14:6).

„Mulți din ucenicii Lui, după ce au auzit aceste cuvinte, au zis: „Vorbirea aceasta este prea de tot: cine poate

s-o suferă?” ... Din clipa aceea, mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi și nu mai umblau cu El“ (Ioan 6:60,66).

Cea de a doua criză a misiunii publice este în capitolul 12. Ioan ne spune că iudeii, în limbajul folosit de Ioan, „nu puteau crede“ în El, deși El era „Adevărul“.

„Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El ... De aceea nu puteau crede ...“ (Ioan 12:37,39).

Cea de a treia criză a misiunii publice se va produce în capitolul 19, unde Îl vom vedea pe Cel ce este „Viața“ dat la moarte prin răstignire.

„Răstignește-L! Răstignește-L!”

„Luați-L voi și răstigniți-L”, le-a zis Pilat, „căci eu nu găsesc nici o vină în El”.

Iudeii i-au răspuns: „Noi avem o Lege, și, după Legea aceasta, El trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu” (Ioan 19:6-7).

Extraordinar! Ce mari adâncimi are această Evanghelie a lui Ioan! Mai mult, Ioan ne spune că Dumnezeu a așezat în chiar acest capitol al crizei prin care a trebuit să treacă Învățătorul, patru elemente tainice. Ele au funcționat ca veritabile „confirmări“ că El se afla pe calea prestabilită a planului etern făcut de Dumnezeu „mai înainte de întemeierea lumii“.

Prima confirmare a fost ungerea pe care I-a făcut-o Maria pentru ziua îngropării.

„Dar Isus a zis: „Las-o în pace, căci ea l-a păstrat pentru ziua îngropării Mele“ (Ioan 12:7).

Există o istorie a lumii și o istorie a lui Dumnezeu. Oare care este mai importantă? În istoria lumii sunt notate evenimente, locuri, date și oameni de importanță majoră. În istoria lui Dumnezeu este notat la loc de cinste gestul unei femei care a spălat picioarele Domnului Isus. Logica noastră nu acceptă acest fapt, dar în logica divină, gestul Mariei a marcat unul din ceasurile astrale ale omenirii. Iată, până și noi scriem și citim acum despre el. Așa a decis Dumnezeu!

„Adevărat vă spun că, oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.“ (Mat. 26:13).

Fără să știe și fără să fie pricepută de ceilalți ucenici, Maria a împlinit un „semn“ prestabilit în eternitate, un element al planului pe care venise să-L împlinească Fiul lui Dumnezeu.

A doua confirmare a fost găsirea măgărușului pentru ceremonia regală.

„Ucenicii Lui n-au înțeles aceste lucruri de la început, dar, după ce a fost proslăvit Isus, și-au adus aminte că aceste lucruri erau scrise despre El și că ei le împliniseră cu privire la El“ (Ioan 12:6).

În anul acela, intrarea lui Isus Christos în Ierusalim nu s-a mai petrecut ca în ceilalți ani. Venise vremea împlinirii profetice. Știind că totul era deja pregătit de Tatăl, Fiul lui Dumnezeu are îndrăzneala să le spună ucenicilor să meargă într-un sat, să aducă un măgăruș, să-i liniștească pe proprietarii animalului și să accepte osanalele mulțimii care se suia la Templu. „Osana!“ nu este „Aleluia!“. Osana înseamnă „Dumnezeule, mântuiește-ne ACUM!“ și era rezervată doar pentru zilele mari de izbeliște. Nu-i de mirare că strigătul mulțimii și al copiilor i-a scandalizat pe mai marii religioși ai națiunii! Isus a acceptat ofensator să fie primit în cetate ca „împărat al lui Israel“!

„A doua zi, o gloată mare, care venise la praznic, cum a auzit că vine Isus în Ierusalim, a luat ramuri de finic și I-a ieșit în întâmpinare, strigând: „Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului, Împăratul lui Israel!“ (Ioan 12:12-13).

Conștient și convins că trăiește împlinirea unui eveniment prestabilit de providența divină, Domnul Isus are îndrăzneala să sublinieze importanța extraordinară a zilei, spunând:

„Unii farisei din norod au zis lui Isus: „Învățătorule, ceartă-Ți ucenicii!“ Și El a răspuns: „Vă spun că, dacă vor tăcea ei, pietrele vor striga“ (Luca 19:39-41).

A treia confirmare a fost curiozitatea grecilor care au venit să-L vadă.

„Drept răspuns, Isus le-a zis: „A sosit ceasul să fie proslăvit Fiul omului. Adevărat, adevărat vă spun că, dacă grăuntele de grâu care a căzut pe pământ nu moare, rămâne singur, dar dacă moare, aduce multă roadă“ (Ioan 12:23-24).

Spuneți și voi! Cum de a tras Domnul Isus această concluzie din simplul fapt că „niște greci dintre cei ce se suiseră la praznic, s-au apropiat de Filip, care era din Betsaida Galileii, l-au rugat și au zis: „Vrem să vedem pe Isus“ (Ioan 12:20-21). Interesant și semnificativ totodată, Ioan nici nu ne spune dacă grecii au fost primiți până la urmă de Isus, dacă L-au întrebat ceva și dacă au primit răspuns la căutările lor. Indirect, Ioan ne spune că nu asta a fost important, ci faptul că venirea grecilor a fost semnalul care a declanșat reacția tranșantă a Domnului Isus și presimțirea morții pentru salvarea lumii.

Una din preocupările lui Ioan este să arate că Isus Christos este Salvatorul lumii întregi. Evanghelistul ne spune că Ioan Botezătorul a exclamat: „Iată Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“ (Ioan 1:36). Cel mai cunoscut verset al Bibliei, un rezumat al ei în miniatură, este versetul care spune:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică“ (Ioan 3:16).

Samaritenii au intuit bine când i-au zis femeii:

„Acum nu mai credem din pricina spuselor tale, ci din pricină că L-am auzit noi înșine și știm că Acesta este în adevăr Hristosul, Mântuitorul lumii“ (Ioan 4:42).

Prezentându-se ca pâine venită din cer, Domnul Isus spune că „dă lumii viața“ (Ioan 6:33). El este „lumina lumii“ (Ioan 8:12) și are ca scop să aducă la Dumnezeu „și alte oi, care nu sunt din staulul acesta“, al poporului evreu (Ioan 10:16 completat cu Ioan 11:51-52).

„Eu am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric“ (Ioan 12:46).

Insistența unor greci care doreau neapărat să-L vadă i-a semnalizat Domnului Isus apropierea Jertfei pregătită de Dumnezeu de la întemeierea lumii. Este semnificativ că, în reacția Lui la venirea grecilor nu este doar „A venit ceasul ca Fiul omului să fie proslăvit!“ (Ioan 12:23) , ci și „Tată, proslăvește Numele Tău!“ (Ioan 12:28). Dialogul purtat în clipa aceea peste spațiu și timp este confirmat de un răspuns venit direct din cer, pe care cei de față nu l-au putut pricepe:

„Și din cer, s-a auzit un glas care zicea: „L-am proslăvit și-L voi mai proslăvi!” Norodul, care stătea acolo și care auzise glasul, a zis că a fost un tunet. Alții ziceau: „Un înger a vorbit cu El!” (Ioan 12:28-29).

A patra confirmare a fost din Cuvântul profetic al lui Isaia.

„Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El“ (Ioan 12:41).

Ioan combină două citate din profețiile lui Isaia, una din capitolul 6 și alta din capitolul 53 pentru a dovedi că atitudinea Iudeilor i-a fost cunoscută lui Dumnezeu încă din vremurile străvechi. „Insuccesul“ Domnului Isus fusese prevestit în conținutul profețiilor lui Isaia. De fapt, spune Ioan, Isaia a fost un „antetip“ mesianic și ca și Christos a trebuit să fie refuzat de cei din vremea sa. El a profetizat 40 de ani fără ca poporul să se întoarcă la Dumnezeu:

„... ca să se îplinească vorba pe care o spusese proorocul Isaia: „Doamne, cine a dat crezare propovăduirii noastre și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?” De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis: „Le-a orbit ochii și le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu și să-i vindec.” (Ioan 12:38-40).

Revenind la titlul pe care l-am dat acestui capitol, trebuie să facem o lămurire. Când vorbim despre o stare „de criză“ în lucrarea publică a lui Christos nu spunem în nici un fel că El ar fi

fost în criză. Oamenii au fost în criză! A fost o criză a relațiilor dintre ei și Domnul Isus. Cât despre Christos, El a fost mereu egal cu Sine însuși, conștient de destinul Său mesianic, atent să împlinească întocmai planul prestabilit al lui Dumnezeu.

„Isus a răspuns: „Nu pentru Mine s-a auzit glasul acesta, ci pentru voi. Acum are loc judecata lumii acesteia, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară. Și după ce voi fi înălțat de pe pământ, voi atrage la Mine pe toți oamenii.” (Ioan 12:30-32).

Criza a fost a lor, iar necredința i-a aruncat într-o împotrivire orgolioasă și i-a orbit să nu vadă în Christos trimisul unui Tată ceresc plin de iubire care le oferea viața veșnică:

„Iar Isus a strigat: „Cine crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. Și cine Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Eu am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric.

Dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec, căci Eu n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea.

Pe cine Mă nesocotește și nu primește cuvintele Mele, are cine-l osândi: – Cuvântul, pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua de apoi. Căci Eu n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El Însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea, lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl.”

Ioan este grijuliu să marcheze trecerea de la „secțiunea semnelor la secțiunea slavei“. Eșecul evreilor și finalul primei secțiuni a evangheliei lui este marcat de pasajul ultim din capitolul 12:

„Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El, ca să se împlinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia: „Doamne, cine a dat crezare propovăduirii noastre și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?” (Ioan 12:37-38).

Așa cum am arătat Ioan a așezat în prologul Evangheliei o declarație tematică:

„A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit“ (Ioan 1:11).

În primele 12 capitole, Ioan a pus înaintea cititorilor martor după martor, semn după semn, dovadă după dovadă, ca să-i ducă la convingerea că Isus este cu adevărat Christosul, Fiul lui Dumnezeu. Ei L-au privit ca pe o curiozitate, s-au bucurat o verme de binecuvântările Lui, dar în final n-au crezut în El. Acesta este motivul pentru care, începând cu capitolul 13, vom vedea că Domnul Isus părăsește mulțimile și se retrage împreună cu acei puțini „ai Săi“, care L-au primit și stă de vorbă cu ei despre lucrurile viitoare.

Uitați-vă ce sugestiv încheie Ioan prima secțiune a semnelor. Ea ilustrează afirmația din prolog în care Ioan anunța că „a venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit“:

„Măcar că făcuse atâtea semne înaintea lor, tot nu credeau în El, ca să se îplinească vorba pe care o spusese prorocul Isaia:

„Doamne, cine a dat crezare propovăduirii noastre și cui a fost descoperită puterea brațului Domnului?“

De aceea nu puteau crede, pentru că Isaia a mai zis: „Le-a orbit ochii și le-a împietrit inima, ca să nu vadă cu ochii, să nu înțeleagă cu inima, să nu se întoarcă la Dumnezeu și să-i vindec.“

Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El. Totuși, chiar dintre frunțași, mulți au crezut în El, dar de frica fariseilor nu-L mărturiseau pe față, ca să nu fie dați afară din sinagogă. Căci au iubit mai mult slava oamenilor decât slava lui Dumnezeu.

Iar Isus a strigat: „Cine crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. Și cine Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Eu am venit ca să fiu o lumină în lume, pentru ca oricine crede în Mine să nu rămână în întuneric. Dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec, căci Eu n-am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea. Pe cine Mă nesocotește și nu primește cuvintele Mele, are cine-l osândi: – Cuvântul, pe care l-am vestit Eu, acela îl va osândi în ziua de apoi.

Căci Eu n-am vorbit de la Mine Însumi, ci Tatăl, care M-a trimis, El Însuși Mi-a poruncit ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. De aceea, lucrurile pe care le spun, le spun așa cum Mi le-a spus Tatăl.” (Ioan 12:37-50).

Lumina, despre care vorbise Ioan în capitolul întâi, simțea, cum este refuzată de cei care „au iubit mai mult întunerecul“:

„Isus le-a zis: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine umblă în întuneric nu știe unde merge. Câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii.” Isus le-a spus aceste lucruri, apoi a plecat și S-a ascuns de ei“ (Ioan 12:35-36).

Lumina este în mod obișnuit menționată cu privire la cei care sunt în întuneric. Astfel, în Evanghelia după Ioan, ea este menționată de mai bine de douăzeci de ori până la mijlocul capitolului 12, unde se încheie cuvintele Domnului către această lume. Acolo El spune: „Cât aveți lumina, credeți în lumină”. De aici încolo, toate învățăturile Domnului sunt adresate ucenicilor Săi. În capitolul 13, Iuda pleacă, iar afară este noapte, ne spune simbolic Ioan (Ioan 13:30). Ucenicii sunt înăuntru, împreună cu Cel care este Lumina, dar El nu mai este numit astfel – lumina nu mai este niciodată menționată în Evanghelia lui Ioan. De-acum și până la sfârșit, Ioan Îl va numi pe Fiul lui Dumnezeu cu altă metaforă, pomenită în preambulul din capitolul întâi: adevărul (vedeți Ioan 14.17; 15.26; 16.13; 17.17):

„Și noi toți am primit din plinătatea Lui și har după har; căci Legea a fost dată prin Moise, dar harul și adevărul au venit prin Isus Hristos. Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Lui Fiu, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.” (Ioan 1:16-18).

Mulți nu fac bine deosebirea dintre „lumină” și „adevăr”. Duhul Sfânt, care este cu cei credincioși și în cei credincioși, este numit „Duhul adevărului”, dar niciodată „Duhul luminii”.

Capitolul 13 - 16 - Seminarul dinaintea răstignirii

Cu capitolul 13 dăm pagina și trecem în „Cartea slavei“ care se întinde până la finalul capitolului 20. Prima parte a ei este „Seminarul de dinaintea răstignirii“ pe care-l ține Fiul lui Dumnezeu în particular, doar cu grupul restrâns al ucenicilor. El le descoperă ceva din slava Sa și din realitățile „Noului Legământ“.

Așa cum am văzut deja, Ioan este unic. El nu scrie ca să povestească, ci ca să explice, să interpreteze, să corecteze și, în esență, să retransmită invitația lui Dumnezeu unui popor de întârziati și zăbavnici cu inima să creadă tot ce au spus prorocii despre Christos.

Din cauza aceasta, acolo unde evangheliștii sinoptici se grăbesc să ajungă la răstignire, Ioan așează un „stop cadru“, o întrerupere, o suspendare a activității publice a Fiului lui Dumnezeu, pentru a petrece în Joia de dinaintea răstignirii un timp special doar cu ucenicii. Înainte de a analiza detaliile acestui pasaj, trebuie să spunem trei lucruri despre el ca întreg.

Primul este că, dacă nu ne-ar fi scris Ioan despre aceste lucruri, nu le-am fi aflat niciodată pentru că ceilalți trei evangheliști nu vorbesc despre ele. N-am fi știut nimic despre preocuparea intensă a Domnului pentru relația personală cu cei care L-au urmat, n-am fi știut nimic despre rolul specific pe care avea să-l joace Duhul Sfânt în continuarea lucrării Domnului Isus și n-am fi știut nimic despre înălțătoarea rugăciune de Mare preot pe care a făcut-o El.

Al doilea, este, că în acest pasaj se schimbă radical tonul și conținutul celor scrise. Capitolele 1 - 12 ne-au prezentat misiunea lui Isus către poporul evreu, ucenicii Lui fiind doar un mic grup din marele ansamblu. Începând cu finalul capitolului 12 însă, ni se prezintă misiunea Fiului lui Dumnezeu pentru lumea întregă, anticipând efectul morții și învierii Lui și accentuând rolul major pe care-l vor avea ucenicii în această lucrare, după ce Duhul Sfânt se va coborî peste ei. Toate acestea se vor realiza în viitor, dar Fiul lui Dumnezeu vorbește despre ele anticipativ ca despre ceva deja realizat, o consecință a faptului că El va fi „înălțat“ prin moarte, înviere și plecare la cer și de acolo îi va atrage la Sine pe toți oamenii. El va lucra prin ucenicii lui cu care va păstra o legătură de unitate organică, ridicându-i din statutul umil de oameni obișnuiți, la starea înaltă de „lucrători împreună cu El“. În esență, Fiul lui Dumnezeu Îi integrează în Sine însuși, făcându-i părtași în natura Sfintei Trinități. Remarcați expresiile duioase, dar puternice prin care-i transformă pe cei din grupul mic de ucenici și-i integrează în persoana și lucrarea Lui dumnezeiască:

- pentru că-i iubea pe „ai Săi“ (*Idioi* - Ioan 13:1 c. 1:11)
- „Copilașilor“ (*teknia* - Ioan 13:33)
- „prieteni“ (*filoi* - Ioan 15:15)
- „oameni pe care mi i-ai dat“ (*tois antrhropois hous edokas moi* - Ioan 17:6)
- „frații Mei“ (*delfoi mou* - Ioan 20:17)
- „copii“ (*paidia* - Ioan 21:4-5)

Al treilea lucru despre acest pasaj este că el pare structurat după discursul de rămas bun ținut de Moise în cartea Deuteronom. Comentatorii au remarcat simetria dintre cele două discursuri, observând că Ioan a folosit în pasajul din Ioan 14:15-24 aceleași verbe care apar în Exodul 33-34 și în Deuteronom 10:12 - 13:32. Ele sunt a iubi, a asculta, a trăi, a cunoaște și a vedea.

Întregul pasaj are rolul de a-i pregăti pe urmașii Fiului lui Dumnezeu pentru ceea ce va urma în viitorul imediat de după plecarea Lui dintre ei și pentru viitorul mai îndepărtat de după înălțarea Lui la cer.

Cu capitolul 13 deci, Ioan ni-L arată pe Isus din Nazaret în maiestatea de Fiu al lui Dumnezeu în dimensiunile Lui cosmice.

El își deschide parcă aripile dincolo de lumea aceasta, leagă cerul cu pământul, prezentul cu viitorul și le arată ucenicilor ceva din slava Sa. Vorbind în mod anticipativ, El spune: „Am împlinit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac“ (versetul 4); apoi, pe cruce, El a rostit cuvintele acestei împliniri: „S-a sfârșit“ (Ioan 19.30).

Noul Testament cuprinde două evenimente seminale pentru formarea apostolilor și așezarea bazei pentru lucrarea urmașilor lui Isus Christos. Eu numesc aceste pasaje „seminarul dinaintea răstignirii“ și „seminarul de după înviere“. Cel dintâi se găsește în capitolele 13 - 16 din Evanghelia lui Ioan. Cel de al doilea este în finalul evangheliilor și în primul capitol din Faptele Apostolilor. Așezați-vă atenți și trageți cu urechea la acel „seminar“ unic dinaintea răstignirii, în care au fost formați reprezentanții Domnului Isus pe pământ.

Cei din Galileia începeau sărbătorirea Paștelor Joia seara, iar iudeii Vineri seara, așa că pentru micul grup strâns în jurul Galileianului, totul a început în Joia Mare. Nu știm precis când s-a născut Isus. Nu știm precis nici când a fost botezat, dar cunoaștem cu exactitate data răstignirii Lui, (Nisan 15 în anul 30 al erei creștine). Cei care serbează Învierea Domnului în aceeași dată cu Paștele evreilor, țin și ei cadența anuală corectă a sărbătorii.

Evenimentul dramatic s-a petrecut într-o cameră luată cu chirie deasupra unui magazin sau a unei locuințe mai mari. Un sălaș temporar, ca mai toate pe care le-a avut acest Fiul al lui Dumnezeu, venit „din altă parte“ să stea pentru o vreme printre noi. Urechile ucenicilor aveau să afle câteva din cele mai mari promisiuni care au fost făcute vreodată oamenilor. Învățătorul lor, Domnul slavei, știa că urma să fie arestat în curând și că va trece prin chinuri teribile, după care va muri rușinos și umilitor pe o cruce. Știa că va fi bătut, scuipat și batjocorit în toate felurile. Știa deasemenea că toți ucenicii Săi Îl vor părăsi.

Orice ființă umană ar fi fost în clipele acelea tulburată și preocupată de propria soartă. Tragedia l-ar fi făcut pe oricare altul să se prăbușească în sine însuși și să n-aibă timp sau dispoziție să se preocupe de ceea ce se va întâmpla cu alții. Isus din Nazaret nu era însă un om obișnuit. Era altfel, pentru că era Fiul lui Dumnezeu, venit să poarte și să ridice păcatul lumii.

În camera de sus, El a vrut ca ucenicii Săi să vadă pacea și liniștea pilduitoare a Celui care a biruit lumea.

În orele acelea de dinaintea patimilor, Isus Christos le-a dat ucenicilor și prin ei ne-a dăruit nouă tuturor nu un ultim cuvânt al unui condamnat la moarte, ci un rămas bun pentru cei cu care dorește să se întâlnească dincolo de înviere. Extraordinarele promisiuni făcute de El atunci, fac parte din testamentul lăsat nouă tuturor drept moștenire.

Capitolele 13 - 16 - „Cu Isus în camera de sus“

Dacă socotim și rugăciunea din Ioan 17, un sfert din evanghelia lui Ioan, cinci capitole din totalul de douăzeci și unu, sunt dedicate „seminarului dinaintea răstignirii“. Extraordinar! Asta ar trebui să ne atragă imediat atenția și să ne facă să ne întrebăm; „De ce acest lucru?“

Domnul Isus discută cu ucenicii despre noua „apostolie“ creștină. Pentru că El este Marele Preot care nu mai moare (Evrei 7:23-24), așezarea Lui la dreapta Tatălui a pus capăt preoției levitice din Vechiul Testament. Noul Testament nu mai are nevoie de preoți. Nici unul din ucenici n-a devenit preot. Fiecare a devenit „apostol“. Aceasta este tema celor cinci capitole. Împărăția care va veni are nevoie de „ambasadori“ care să o reprezinte și care să-i anunțe venirea:

„Noi dar, suntem trimiși împuterniciți ai lui Hristos; și, ca și cum Dumnezeu ar îndemna prin noi, vă rugăm fierbinte, în Numele lui Hristos: Împăcați-vă cu Dumnezeu!“ (2 Cor. 5:20).

Nici Pavel n-a fost preot! Chemarea lui a fost să fie apostol (e drept, apostol al Neamurilor):

„Pavel, rob al lui Isus Hristos, chemat să fie apostol, pus deoparte ca să vestească Evanghelia lui Dumnezeu, ...“ (Romani 1:1).

Ce sunt apostolii?

Problema noastră este că am păstrat cuvintele vechi, dar le-am uitat însemnătatea. În societatea și cultura în care a fost folosit,

cuvântul „apostol“ a însemnat „trimis împuternicit“, sol, mesager, reprezentant. Într-un sens profund, însuși Fiul lui Dumnezeu a fost un „trimis împuternicit“ al Tatălui:

„De aceea, frați sfinți, care aveți parte de chemarea cerească, ațintiți-vă privirile la Apostolul și Marele Preot al mărturisirii noastre, adică Isus ... “ (Evrei 3:1).

„Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu“ (Ioan 17:3).

Isus Christos este „apostolul“ Tatălui (Ioan 7:32,33; 8:16,18,26,29,42; 17:22-24), iar cei doisprezece ucenici au fost pregătiți ca „apostoli“ ai lui Isus Christos:

„Isus le-a zis din nou: „Pace vouă! Cum M-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și Eu pe voi” (Ioan 20:21; vezi și Ioan 17:18, Marcu 3:16).

Cei doisprezece ucenici dăruiti de Dumnezeu Fiului Său cât era pe pământ au ocupat, ocupă și vor ocupa o poziție privilegiată unică în planul divin. În descrierea pe care ne-o face Apocalipsa despre Noul Ierusalim ni se spune că:

„Zidul cetății avea douăsprezece temelii și pe ele erau cele douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului“ (Apoc. 21:14).

Despre acest grup distinct restrâns mai citim și în Matei 10:2; Marcu 3:14; 4:10; 6:7; 9:35; 14:10, 17, 20; Luca 6:13; 9:1; 22:14; Ioan 6:71; Fapte 6:2; și 1 Corinteni 15:5.

Având în vedere schimbarea strategiei de lucru printre oameni, de la preoți la apostoli, era normal ca ucenicii Domnului Isus să se bucure de o atenție specială din partea Fiului lui Dumnezeu și să aibă parte de un „seminar“ unic.

Rolul apostolilor a fost fundamental în prima generație de credincioși. Vorbind metaforic, Biblia ne spune că ei au așezat temelii Bisericii, a cărei piatră din capul unghiului este Isus Christos:

„Așadar, voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună-cetățeni cu sfinții, oameni din casa lui Dumnezeu, fiind zidiți pe temelia apostolilor și proorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos“ (Efes. 2:20).

Apostolii au fost, până la formarea canonului Noului Testament, depozitarii autorității divine pe pământ. S-a vorbit și se vorbește despre „autoritate apostolică“. Oamenii aceia au fost unici, au activat într-un timp unic și au avut o lucrare unică și nerepetabilă.

Ca și preoția levitică din Vechiul Testament, apostolia din biserica primară nu mai există astăzi. Astăzi avem păstori, învățători și evangheliști, dar nu mai avem apostoli (oricât ar pretinde altfel catolicii, ortodocșii și mișcările eretice moderne). Singurul lucru pe care suntem chemați să-l facem este să continuăm lucrarea lui Dumnezeu în interiorul perimetrului apostolic:

„După harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, eu, ca un meșter-zidar înțelept, am pus temelia, și un altul clădește deasupra. Dar fiecare să ia bine seama cum clădește deasupra“ (1 Cor. 3:10).

La două mii de ani după veacul apostolic nu mai lucrăm la „temelie“. Nimeni nu mai poate adăuga sau scoate astăzi din învățătura lor. Au încercat s-o facă „apostolii mincinoși“. Influența lor trebuia contracarată. Ioan a rezervat un spațiu neobișnuit de mare acestui seminar de dinainte de răstignire. Privit prin această prismă, abordat prin această „poartă“ pasajul din Ioan 13 la 17 se aranjează apoi de la sine într-un mesaj clar și limpede.

O introducere cu dimensiuni cosmice

Primul verset din capitolul 13 stabilește atmosfera seminarului dinaintea răstignirii:

„Înainte de Praznicul Paștelor, Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt“ (Ioan 13:1).

Este clar că Ioan vrea să observăm împreună cu El că atunci, în joia aceea seara, Domnul Isus n-a mai fost ca altădată. Era „altul“. Era „altfel“. Era cu ei, dar nu mai era „ca ei“. Era „cu ei“, dar nu era doar cu ei. Avea aerul și atitudinea, avea comportamentul unuia care a venit din altă parte și este gata să plece înapoi acolo. Ioan ne spune că, în seara aceea, Isus din Nazaret s-a purtat și a vorbit ca Fiu al lui Dumnezeu, un extraterestru printre oameni, o entitate reală pe pământ, dar care aparținea în același timp și unei alte realități, din altă sferă de existență.

Ce era deosebit în comportamentul Învățătorului în seara aceea dinaintea Praznicului?

Observați expresiile folosite de Ioan. Ele subliniază pluralitatea de planuri pe care acționa Fiul lui Dumnezeu. Dintr-o dată parcă, înfățișarea Sa s-a schimbat. Ochiul lui strălucea altfel. Tonul glasului Său era diferit. Intensitatea cuvintelor Lui era alta. Toate acestea te făceau să simți, spune Ioan, că El era ...

„... ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl“ (Ioan 13:1).

Avea o lucrare de împlinit, dorea s-o facă și urma apoi să plece. Remarcați că Ioan introduce imediat elementul unui conflict cosmic care tocmai se declanșase. El nu ne spune că Iuda l-ar fi vândut pe Domnul Isus din cauza lăcomiei de bani. Nu! Ioan ne spune că, în planul evoluțiilor cosmice, cu Iuda se întâmplase altceva. În marea confruntare pentru soarta eternă, Iuda pierduse lupta și devenise un simplu pion în mâna diavolului:

„În timpul cinei, după ce Diavolul pusese în inima lui Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, gândul să-L vândă, ...“ (Ioan 13:2).

În noaptea aceea când le-a ținut seminarul dinaintea răstignirii, Domnul Isus părea deja un biruitor. El nu pleacă la luptă ca să biruiască, ci pentru că era deja biruitor! Diavolul nu-i este și nu-i va putea fi vreodată un egal. În seara aceea, Fiul lui Dumnezeu s-a comportat ca Unul care este în totul stăpân pe situație:

„Isus, fiindcă știa că Tatăl Îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce, ...“ (Ioan 133).

Nimeni și nimic nu i-ar fi putut sta în cale! „Biruitoare spre biruință, la luptă Domnul S-a dus!? Și Îl urmează, cu credință, mulțimea sfântă, supus“, spune poetul cântării. Dumnezeu, Isus Christos și apostolii nu vor lupta niciodată ca să biruiască, ci de poziția suverană de învingători:

Care a fost tema seminarului de dinaintea învierii?

Ca „trimiși împuterniciți“, cei doisprezece apostoli, ca reprezentanți ai comunității noi așezate pe Noul Legământ, trebuiau să se identifice cu persoana, mesajul și cu faptele Celui ce i-a trimis. Identificarea aceasta îi va face ...

- să facă faptele Lui, să aibă caracterul Lui (cap. 13)
- să ajungă în final acolo unde se duce El (Cap.14)
- să trăiască într-o unire organică cu El și să atragă din partea lumii aceeași atitudine pe care a avut-o față de El (cap.15:18 - cap. 16:4)

Ca structură și conținut, în capitolele 13-16, Domnul le promite câteva lucruri supranaturale, iar în capitolul 17 se roagă Tatălui pentru împlinirea tuturor acestor promisiuni.

Toate lucrurile pe care le promite sunt îmbibate în atmosfera cerească a iubirii. Capitolele acestea vorbesc despre dragoste mai mult decât oricare grup de alte capitole din Biblie. Vom enumera câteva din principiile și privilegiile celor din comunitatea Noului Legământ din analiza pe care o vom face împreună acestui pasaj. Ce sunt deci apostolii? Și prin extensie: ce sunt urmașii Domnului Isus?

Apostolii nu sunt chemați să domnească

Prima clarificare pe care o face Fiul lui Dumnezeu este că „ambasadorii Săi“ nu sunt chemați să domnească, ci să slujească! Asta s-a petrecut la „spălarea picioarelor“ (Ioan 13:13-17).

Un apostol are titlul de „Sluga slugilor lui Dumnezeu!“ El există și astăzi ipocrit în ierarhia bisericii catolice, dar s-a golit de

sens. „Servus servorum Dei“ își are rădăcina în prima lecție pe care le-o dă Învățătorul noilor Lui apostoli în cadrul seminarului din camera de sus.

„Înainte de Praznicul Paștelor, Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt. În timpul cinei, după ce Diavolul pusese în inima lui Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, gândul să-L vândă, Isus, fiindcă știa că Tatăl îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce, S-a sculat de la masă, S-a dezbrăcat de hainele Lui, a luat un ștergar și S-a încins cu el. Apoi, a turnat apă într-un lighean și a început să spele picioarele ucenicilor și să le șteargă cu ștergarul cu care era încins“ (Ioan 13:1-5).

Prin faptul că le spală picioarele, Învățătorul nu instaurează o nouă practică perpetuă pentru biserică, ci îi șochează cu un exemplu. El îi vaccinează împotriva tentației de a se crede deasupra celorlalți muritori de rând. Ioan precizează că spălarea picioarelor a avut loc „în timpul cinei“, deci mult după timpul la care ar fi trebuit să fie făcută. Nimeni n-a vrut însă să se umilească „înainte de începerea cinei“ și a văzut că toți rămăseseră cu picioarele murdare. El a fost șocat că niciunul din ei n-a vrut să se umilească, ei sunt șocați acum că a făcut-o El, care este Învățătorul lor.

„După ce le-a spălat picioarele, Și-a luat hainele, S-a așezat iarăși la masă și le-a zis: „Înțelegeți voi ce v-am făcut Eu? Voi Mă numiți Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sunt. Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul vostru, v-am spălat picioarele, și voi sunteți datori să vă spălați picioarele unii altora. Pentru că Eu v-am dat o pildă, ca și voi să faceți cum am făcut Eu. Adevărat, adevărat vă spun că robul nu este mai mare decât domnul său, nici apostolul, mai mare decât cel ce l-a trimis. Dacă știți aceste lucruri, ferice de voi dacă le faceți“ (Ioan 13:12-17).

Prin spălarea picioarelor, Domnul i-a învățat că virtutea apostolilor este și trebuie să rămână smerenia, iar lucrarea lor este slujirea celor din jur:

„Isus le-a zis: „Împărații neamurilor domnesc peste ele și, celor ce le stăpânesc, li se dă numele de binefăcători. Voi să nu fiți așa. Ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai mic și cel ce cârmuiește, ca cel ce slujește. Căci care este mai mare: cine stă la masă sau cine slujește la masă? Nu cine stă la masă? Și Eu totuși sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește la masă“ (Luca 22:25-27)

Apostolii sunt reprezentanți ai cerului

În al doilea rând, un apostol este un om care știe că are deja o identitate cerească, o casă cerească și un destin ceresc.

„Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi“ (Ioan 14:1-3).

Viața nu este o destinație, ci un drum. Locul de destinație al creștinilor este să ajungă acolo unde este și Domnul lor. Este mai ușor să accepți să fii un nimeni într-un loc, dacă știi că domnești în altă parte. Este mai ușor să accepți să n-ai o casă a ta pe pământ, dacă știi că ai una pregătită deja de Dumnezeu în ceruri. Este mai ușor să accepți să fii alungat de peste tot pe pământ, dacă știi că locul tău nu este aici și va veni o clipă când Domnul te va duce acasă.

Apostolii sunt o extensie a lui Hristos

În al treilea rând, un apostol este un om care are la dispoziție toate resursele necesare pentru lucrare. Un apostol este un continuator al lucrării lui Christos, de aceea faptele lui sunt peste capacitățile lui, la nivelul capacității lui Isus Christos:

„Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl, și orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul. Dacă veți cere ceva în Numele Meu,

voi face“ (Ioan 14:12-14). (Vom reveni asupra acestui aspect în capitolul următor)

Apostolii au resursele cerului

În al patrulea rând, un apostol este cineva care are o legătură organică cu Christos și se comportă ca și Christos în lume (Ioan 15:1-16:4). Ioan are grijă să nu ne lase să greșim în interpretarea și aplicarea lecțiilor din acest seminar dinaintea răstignirii. N-avem nevoie să ne întrebăm: „Oare de ce le-a spus Domnul Isus aceste lucruri?“ pentru că motivațiile sunt scrise clar în text. Iată versetele care le conțin:

„**V-am spus aceste lucruri** cât mai sunt cu voi. Dar Mângâietorul vă va învăța toate lucrurile“ (Ioan 14:25).

„**Și v-am spus aceste lucruri** acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se vor întâmpla, să credeți“ (Ioan 14:29).

„**V-am spus aceste lucruri** pentru ca bucuria Mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină“ (Ioan 15:11).

[Prigonirea ucenicilor] „**V-am spus aceste lucruri** pentru ca ele să nu fie pentru voi un prilej de cădere“ (Ioan 16:1).

„**V-am spus aceste lucruri** pentru ca, atunci când le va veni ceasul să se îplinească, să vă aduceți aminte că vi le-am spus. Nu vi le-am spus de la început, pentru că eram cu voi“ (Ioan 16:4).

„Dar, pentru că **v-am spus aceste lucruri**, întristarea v-a umplut inima“ (Ioan 16:6).

Cuvinte de rămas-bun] „**V-am spus aceste lucruri** în pilde. Vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci vă voi vorbi deslușit despre Tatăl“ (Ioan 16:25).

„**V-am spus aceste lucruri** ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necezuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16:33).

Ca observație, expresia „V-am spus aceste lucruri” nu apare nicăieri în conținutul Evangheliei lui Ioan în afară de acest seminar dinaintea răstignirii. Este clar că în ziua aceea de Joi dinaintea praznicului Paștelui, Domnul Isus le-a spus ceva ce trebuia ținut minte, recapitulat și aplicat în viitor ca un sprijin al credinței lor, greu încercate prin necezurile care vor veni. Legătura organică cu Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu, le aduce apostolilor șapte consecințe inevitabile:

Apostolii aduc roadă

Prima este o viață de rodire. Mlădița nu poate rodi de la sine, dar este plină de rod dacă are o legătură sănătoasă cu vița:

„Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți aduce rod dacă nu rămâneți în Mine. Eu sunt Vița, voi sunteți mlădițele. Cine rămâne în Mine și în cine rămân Eu aduce multă roadă, căci, despărțiți de Mine, nu puteți face nimic” (Ioan 15:1-11).

Pentru rodirea apostolilor nu trebuie eforturi și sforțări personale. Singura condiție a rodirii este „rămânerea” în Christos. De fapt, așa cum am spus deja mai sus, Christos este Cel ce lucrează prin apostoli.

„Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și să aduceți roadă, și roada voastră să rămână, pentru ca orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, să vă dea” (Ioan 15:17).

Apostolii răspândesc dragoste

Cea de a doua este o viață trăită în dragoste. Relația cu Christos naște o relație nouă și unii cu alții.

„Aceasta este porunca Mea: Să vă iubiți unii pe alții cum v-am iubit Eu. Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi. Voi sunteți priete-

nii Mei dacă faceți ce vă poruncesc Eu. Nu vă mai numesc robi, pentru că robul nu știe ce face stăpânul său, ci v-am numit prieteni, pentru că v-am făcut cunoscut tot ce am auzit de la Tatăl Meu“ (Ioan 15:12-15).

Apostolii sunt chemați să sufere

Cea de a treia consecință inevitabilă a identificării cu Christos este o persecuție teribilă din partea celor care I se opun lui Christos. Identificarea cu Christos înseamnă și identificarea cu suferințele Lui. Între Christos și lumea de acum există o relație de incompatibilitate. Lumea, ca sistem, este coruptă și, în diagnosticul pus de același Ioan într-una din epistolele sale, „zace în cel rău“ (1 Ioan 5:19). Cele trei instrumente folosite de cel rău pentru coruperea sufletului uman sunt aceleași pe care le-a folosit și cu Adam și Eva în grădina Eden:

„Căci tot ce este în lume: pofta firii pământești, pofta ochilor și lăudăroșia vieții, nu este de la Tatăl, ci din lume“ (1 Ioan 2:16).

„Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit și că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea“ (Gen. 3:6).

Ca reprezentanți ai lui Christos în lume, toți ucenicii Lui în general și apostolii în mod special, trebuie să simtă pe pielea lor dușmănia lui Satan și a sistemului lumesc care-i înconjoară:

„Dacă vă urăște lumea, știți că pe Mine M-a urât înaintea voastră. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei, dar, pentru că nu sunteți din lume și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea. Aduceți-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: „Robul nu este mai mare decât stăpânul său“. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Dar vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis“ (Ioan 15:18-21).

Reluând aceeași temă într-una din epistolele sale, Ioan scrie:

„Cum este El, așa suntem și noi în lumea aceasta, astfel se face că dragostea este desăvârșită în noi, ...“ (1 Ioan 4:17).

Persecuția aceasta este contrabalansată de o răsplătire pe măsură. Cei sortiți să piardă totul în lumea aceasta din cauza legăturii lor organice cu Christos, vor avea parte împreună cu Christos și de o extraordinară răsplată în lumea viitoare:

„Tot ce are Tatăl este al Meu, de aceea am zis că va lua din ce este al Meu și vă va descoperi. ... În ziua aceea, nu Mă veți mai întreba de nimic. Adevărat, adevărat vă spun că, orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da“ (Ioan 16:15,23).

„Și, dacă suntem copii, suntem și moștenitori: moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Hristos, dacă suferim cu adevărat împreună cu El, ca să fim și proslăviți împreună cu El“ (Romani 8:17).

T B Baines a scris profund despre realitatea persecuției și absența ei temporară din peisajul european și american. Plecând de la versetul, „Dacă M-au persecutat pe Mine, și pe voi vă vor persecuta; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi“ (Ioan 15:20), el spune:

„Acest verset arată la ce trebuiau să se aștepte cei dintâi ucenici. Se poate spune că lumea s-a schimbat? Că s-a răspândit creștinismul de o așa manieră, încât aceste afirmații să fie nepotrivite pentru timpul de acum? Nu este dată nicio perioadă, însă, de vreme ce El rostește aceste cuvinte la momentul când schimba caracterul mesianic cu cel al Bisericii, pare destul de clar că lepădarea celor care-L urmează va dura în tot timpul acestei stări de lucruri. În calitatea Sa de Mesia, El va fi înălțat, iar cei care-L urmează vor fi și ei la fel împreună cu El. Această concluzie este confirmată de faptul că El, mai devreme, pune în contrast două categorii: lumea și cei care nu sunt din lume. Aceste categorii sunt zugrăvite ca fiind oprite, nu pentru un timp, ci în principiu și în caracter, diferență care durează de-a lungul întregii perioade a creștinismului. Este afirmat, la modul general, că cei

credincioși nu sunt din lume și că, astfel, sunt obiectele urii ei.

Sunt de acord că indiciile acestui antagonism sunt în mare măsură șterse. Religia a devenit lumească, iar lumea a devenit religioasă. Creștinii, uitând de chemarea lor cerească, au dat mâna cu lumea, au râvnit la favorurile și la pozițiile ei, s-au avântat în căile și în plăcerile ei și au ajuns la conducerea ei. Dar modifică oare acest lucru Cuvântul lui Dumnezeu, care spune că cel credincios nu este din lume, sau că lumea urăște ceea ce nu este al ei?

Din nefericire, noi cântărim adevărul lui Dumnezeu cu falimentul nostru și, fiindcă lumea tolerează un creștinism lumesc, tragem concluzia că Hristos și lumea s-au împăcat! Dar nu s-au împăcat; și, dacă astăzi există un armistițiu între lume și cei ce-L urmează, acest lucru nu dovedește o schimbare în atitudinea lumii față de El, ci doar starea căldicică a celor care mărturisesc Numele Său.

Scriptura, în loc de a învăța că răspândirea mărturisirii creștine de credință va atenua diferența dintre adevărații credincioși și lume, face din acest lucru una dintre cele mai grele acuzații împotriva Bisericii mărturisitoare, anume faptul că s-a prostituat cu împărații pământului. Legătura dintre Biserică și lume înseamnă necredincioșie față de Hristos. Prietenia dintre ele arată nu convertirea lumii la creștinism, ci potrivirea creștinilor cu lumea.“

Cea de a patra consecință a unirii organice cu Christos este că apostolii vor primi Duhul Sfânt (Ioan 16:5-15). Este o treaptă superioară strict necesară în slujirea apostolilor. Ea le oferă capacități noi, nemaîntâlnite și o pătrundere nouă în lucrurile adânci ale planului lui Dumnezeu:

„Mai am să vă spun multe lucruri, dar acum nu le puteți purta“ (Ioan 16:12).

„Acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni din voi nu Mă întreabă: „Unde Te duci?“ Dar, pentru că v-am spus aceste lucruri, întristarea v-a umplut inima.Totuși

vă spun adevărul: Vă este de folos să Mă duc, căci, dacă nu Mă duc Eu, Mângâietorul nu va veni la voi, dar, dacă Mă duc, vi-L voi trimite. Și când va veni El, va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata. În ce privește păcatul, fiindcă ei nu cred în Mine; în ce privește neprihănirea, fiindcă Mă duc la Tatăl și nu Mă veți mai vedea; în ce privește judecata, fiindcă stăpânitorul lumii acesteia este judecat“ (Ioan 16:5-11).

Venirea Duhului Sfânt nu a reprezentat începutul unei lucrări noi, ci continuarea lucrării pe care Dumnezeu a început s-o facă în lume prin Christos. Grupul acela minuscul de oameni, 12 între milioanele de oameni din lume, a reușit să meargă până la marginile pământului cu Evanghelia. În Ziua de Cincizecime, Duhul le-a dat viza spre diferitele neamuri ale lumii prin abilitatea de a vorbi în limba respectivă. Duhul Sfânt le-a dat capacitatea de a comunica și tot El le-a dat și mesajul:

„Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune, căci ce veți avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; ... căci Duhul Sfânt vă va învăța chiar în ceasul acela ce va trebui să vorbiți” (Matei 10:19; 12:2).

„Țineți bine minte, să nu vă gândiți mai dinainte ce veți răspunde, căci vă voi da o gură și o înțelepciune careia nu-i vor putea răspunde, nici sta împotriva toți potrivnicii voștri“ (Luca 21:14-15).

Oswald Chambers a scris ceva frumos despre acest pasaj din Evanghelia lui Ioan:

„Duhul Sfânt este darul lui Dumnezeu Tatăl pentru tine, un dar pe care nu și-l va mai lua niciodată înapoi (Ioan 14: 16). Duhul Sfânt este o persoană, la fel ca Tatăl și la fel ca Fiul. El vine să locuiască în poporul lui Dumnezeu. (Ioan 14:17). El îți dă abilitatea de a depune mărturie pentru Christos (Ioan 15:26–27; Fapte 1:8) și-i face pe cei pierduți să primească mărturia ta (Ioan 16:7–11). El te va călăuzi în Cuvânt (Ioan 14:26) și-l va folosi în viața ta pentru proslăvirea lui Christos (Ioan 16:12–15).“

Cea de a cincea consecință a unirii cu Christos este dobândirea unei bucurii neconținute. Evenimentele triste ale prinderii, schingiurii, răstignirii și morții care-i va despărți de Christos vor fi urmate de supranaturala bucurie a învierii care va rămâne cu ei întotdeauna:

„Isus a cunoscut că voiau să-L întrebe și le-a zis: „Vă întrebați între voi ce înseamnă cuvintele: „Peste puțină vreme, nu Mă veți mai vedea“ și „Apoi iarăși, peste puțină vreme, Mă veți vedea“? Adevărat, adevărat vă spun că voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura; vă veți întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

Femeia, când este în durerile nașterii, se întristează, pentru că i-a sosit ceasul, dar, după ce a născut pruncul, nu-și mai aduce aminte de suferință, de bucurie că s-a născut un om pe lume. Tot așa și voi, acum sunteți plini de întristare, dar Eu vă voi vedea iarăși, inima vi se va bucura și nimeni nu vă va răpi bucuria voastră“ (Ioan 16:19-22).

Iată ce a scris Oswald Chambers, pornind de la versetul „Pentru ca bucuria Mea să rămână în voi și bucuria voastră să fie deplină.“ Ioan 15:11

„Care era bucuria pe care o avea Isus? Este o insultă pentru Isus Cristos să folosești cuvântul fericire în legătură cu El. Bucuria lui Isus era absoluta Lui predare și jertfire de Sine Tatălui Său, bucuria de a face ceea ce L-a trimis Tatăl să facă. „Plăcerea Mea este să fac voia Ta.“ Isus S-a rugat ca bucuria noastră să fie tot mai plină, până când va ajunge să fie aceeași bucurie ca și a Lui. L-am lăsat eu pe Isus Cristos să aducă în mine bucuria Lui?

Plinătatea vieții mele nu stă în sănătatea trupezască sau în împrejurări exterioare, nici în a vedea succesul lucrării lui Dumnezeu, ci în înțelegerea perfectă a lui Dumnezeu și în cea părtășie cu El pe care a avut-o Isus Însuși. Dar primul lucru care va împiedica această bucurie este tendința de a ne gândi prea mult la situația noastră. Grijile lumii acesteia, a spus Isus, vor înăbuși Cuvântul lui Dumnezeu și, înainte de a ne dezmetici, vom fi prinși de lucrurile care ne înconjoară. Tot ceea ce a făcut Dumnezeu pentru

noi până acum este doar începutul; El vrea să ne ducă în acel loc unde să fim martorii Lui și să proclamăm cine este Isus.

Păstrează o relație bună cu Dumnezeu, găsește-ți bucuria în ea și din tine vor curge râuri de apă vie. Fii o fântână prin care Isus Christos să reverse apa Sa vie. Încetează să mai fii preocupat de propria ta persoană, încetează să mai fii ipocrit și mândru și trăiește viața care este ascunsă cu Christos. Viața care este bine raportată la Dumnezeu este la fel de naturală ca și respirația, oriunde ar merge. Viețile care au fost cea mai mare binecuvântare pentru tine sunt cele care n-au fost conștiente de acest lucru.“

Apostolii sunt oameni ai rugăciunii

Cea de a șasea consecință a unirii cu Isus Christos este un acces nelimitat la resursele lui Dumnezeu prin rugăciune. Apostolii se aflau în clipa aceea la granița dintre „nimic“ și „orice“. Iată extraordinara promisiune pe care le-o face Învățătorul:

„În ziua aceea, nu Mă veți mai întreba de nimic. Adevărat, adevărat vă spun că, orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu: cereți și veți căpăta, pentru ca bucuria voastră să fie deplină“ (Ioan 16:23-24).

Apostolii sunt oameni ai păcii

Cea de a șaptea consecință a unirii cu Christos este o pace deplină ancorată în biruința lui Christos. Învățătorul nu le-a promis că nu vor avea neazuri, dar le-a promis acea „pace care întrece orice înțelegere“ de care va vorbi mai târziu și apostolul Pavel, pacea pe care a avut-o și El când a înfruntat încercările vieții:

„Am ieșit de la Tatăl și am venit în lume; acum las lumea și Mă duc la Tatăl.” Ucenicii Săi I-au zis: „Iată că acum vorbești deslușit și nu spui nici o pildă. Acum cunoaștem că știi toate lucrurile și n-ai nevoie să Te

întrebe cineva, de aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu.”

„Acum credeți?” le-a răspuns Isus. „Iată că vine ceasul, și a și venit, când veți fi risipiți fiecare la ale lui, și pe Mine Mă veți lăsa singur, dar nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine. V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16:31-33).

„Și pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere, vă va păzi inimile și gândurile în Hristos Isus” (Filipeni 4:7).

Pacea lui Christos nu desființează problemele și nici nu le ignoră. Ea ne ajută însă să trecem prin ele cu atitudinea pe care a avut-o Christos în fața lor. Așezată deasupra panoramei de probleme din lume, perspectiva eternității câștigată prin biruința lui Christos așează pătura confortabilă a păcii peste sufletele tulburate. Pacea aceasta nu este un rezultat al gândirii noastre, ci un dar supranatural al lui Dumnezeu, o lucrare tainică și trainică a Duhului Sfânt.

Iată deci că legătura organică dintre apostoli și Isus Christos le-a adus aceste șapte consecințe care le-au schimbat viața, transformându-i în „trimiși împuterniciți ai lui Christos“. Acești ambasadori ai cerului pe pământ, acest grup unic și inimitabil a pus temelia vieții noi în Christos atât prin faptele lor, cât și prin scrierile lor. Nimeni n-a fost, nu este și nici nu va mai fi „ca ei“.

Iar Ioan ține foarte mult să zăbovească asupra acestui adevăr din cauza impostorilor care se iviseră după apariția Bisericii. Pericolul există și astăzi! Iată de ce este instructiv și important să stăruim asupra acestui seminar de dinaintea răstignirii.

Cele spuse de Isus Hristos în zilele acelea au culminat toate celelalte învățături date de Învățătorul lor în cei trei ani de ucenicie. Lucrătorii care continuă azi lucrarea apostolică în Biserică trebuie să răspândească peste credincioși aceste doctrine fundamentale.

„Așadar, voi nu mai sunteți nici străini, nici oaspeți ai casei, ci sunteți împreună-cetățeni cu sfinții, oameni din

casa lui Dumnezeu, fiind zidiți pe temelia apostolilor și prorocilor, piatra din capul unghiului fiind Isus Hristos.
21 În El toată clădirea, bine încheșată, crește ca să fie un Templu sfânt în Domnul“ (Efes. 2:19-21).

Capitolul 14 – Putem face lucruri mai mari decât Isus?

Revenim la pasajul despre Seminarul de dinaintea răstigniri pentru că am primit o întrebare despre o problemă spinoasă. Promovată gălăgios, ea a creat pe alocuri erezie. Exprimată succint ea este „proclamarea unor lucrări noi în Biserică, mai mari decât lucrările săvârșite pe pământ de Domnul Isus“.

Persoana care mi-a pus întrebarea avea câteva obiecțiuni de bun simț. Cum să pretindem că noi suntem chemați să facem lucrări mai mari decât Domnul Isus când:

- Asta Îl reduce pe Fiul lui Dumnezeu la dimensiuni mai mici decât ale noastre.

- Asta cultivă mândria spitaluală și duce la apariția unor super-sfinți cu profil de „guru“ în creștinism, imitații de șamani africani sau șmecheri șarlatani din America.

- Asta duce la apariția unor Christoși mincinoși individualiști, scăpați de sub autoritatea Bisericii credincioșilor.

- Asta neagă toată istoria de până acum a creștinismului și mai ales, doctrina suficienței lui Christos.

Nu pot să neg aceste temeri, dar eu trebuie să răspund la o întrebare dintr-un text biblic nu doar cu obiecții, ci cu explicații clare. Am propus interlocutorului meu să recitim împreună cu atenție textul în care apare această promisiune personală a Domnului Isus. Înainte să căutăm alte texte care o contrazic, ar fi bine să verificăm dacă nu cumva l-am înțeles noi greșit. Toți avem

tendința să facem un pasaj biblic să spună ce vrem noi, nu ce vrea el. Așa apar de regulă ereziile.

„Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl, ...“
(Ioan 14:12).

Promisiunea aceasta apare în contextul unui capitol profund în care Își descoperă mai profund divinitatea. El este structurat foarte clar în aceste trepte: o promisiune cerească (14:1-4), o problemă omenească (14:5), o probă dumnezeiască (14:6-14) și o perspectivă terestră (14:15-31).

Perspectiva cerească

Trebuie să abordăm această promisiune mai întâi din perspectiva ei cerească. Dorind să-i pregătească pentru încercarea de foc prin care va trece credința lor din cauza răstignirii Lui, Domnul Isus încearcă să le deschidă perspectiva viitorului cu o promisiune.

„Și v-am spus aceste lucruri acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se vor întâmpla, să credeți“
(Ioan 15:29).

El explică moartea, învierea și înălțarea Lui, spunându-le, că va merge înaintea lor să le pregătească un loc și că se va întoarce apoi să-I ia la Sine în slavă:

„Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi“ (Ioan 14:1-3).

Perspectiva omenească

Trebuie să ascultăm această promisiune și din unghiul neputințelor umane. Ucenicii erau departe de a înțelege persoana sau lucrarea lui Isus Hristos:

„Știți unde Mă duc și știți și calea într-acolo.”

„Doamne”, I-a zis Toma, „nu știm unde Te duci. Cum putem să știm calea într-acolo?”

Isus i-a zis: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. Dacă m-ați fi cunoscut pe Mine, ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu. Și de acum încolo Îl veți cunoaște, și L-ați și văzut.”

„Doamne”, i-a zis Filip, „arată-ne pe Tatăl și ne este de ajuns”.

Isus i-a zis: „De atâta vreme sunt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu dar: „Arată-ne pe Tatăl”? (14:4-7).

Perspectiva dumnezeirii lui Hristos

Trebuie să ne apropiem de promisiunea intensificării lucrării văzând-o drept o confirmare a dumnezeirii lui Christos. Există lucrări pe care numai Dumnezeu le poate face și Hristos le prezintă drept o dovadă a divinității Lui:

„Nu crezi că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi le spun Eu, nu le spun de la Mine, ci Tatăl, care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui. Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine; credeți cel puțin pentru lucrările acestea“ (14:8-11).

Acesta este contextul precedent al versetului care anunță că va veni ziua în care cei ce cred în Christos vor face lucrări „mai mari“. Și acum să-l recitim cu atenție. Nu cumva l-am citit greșit, făcându-l să spună ce vrem noi, nu ce vrea el?

„Adevărat, adevărat vă spun că cine crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decât acestea, pentru că Eu mă duc la Tatăl, ...“ (Ioan 14:12).

Perspectiva lucrării lui Hristos „prin noi“

Se vorbește într-adevăr de niște lucrări „mai mari“ ... mai mari decât ce? Mai mari decât „acestea“. Mai mari decât lucrările pe care le-a făcut Domnul Isus pe pământ până în momentul acela, ca să dovedească lumii că Tatăl este în El. Fiul spune că nu El

a făcut lucrările, ci Tatăl; nu de la El a rostit cuvintele, ci a rostit doar ceea ce Tatăl i-a spus:

„ ... ci Tatăl, care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui“ (14:10b).

Folosind analogia, Domnul Isus adaugă apoi că va veni o vreme în care El se va manifesta prin creștini la fel cum Tatăl S-a manifestat prin El. Să citim cu atenție versetele care urmează promisiunii din versetul 12:

„ ...și orice veți cere în Numele Meu, voi face, pentru ca Tatăl să fie proslăvit în Fiul. Dacă veți cere ceva în Numele Meu, voi face.“ (14:13-14).

Cine va face „lucrări mai mari decât acestea“? Textul ne spune clar: „El va face!“ Adică vor veni vremuri în care „lucrările acestea“, făcute până atunci, vor fi depășite de „lucrări mai mari“ pe care le va face El prin intermediul celor în care va locui, după cum și El a făcut lucrările Tatălui care era în El.

Poate fi ceva mai clar ca aceasta?! Ioan 14:12 nu lasă loc pentru mândrie și nici pentru erezia aparițiilor unor noi Christosi contemporani care să ducă lumea în uimire. Cum ar putea face cineva lucrări mai mari decât Christos? Există oare minuni mai mari decât vindecarea orbilor, decât înmulțirea pâinilor, decât învierea lui Lazăr? Poate face cineva ce a făcut El, să moară, să învieze și să se înalțe la cer?

Orice om cu înțelepciune duhovnicească va înțelege că nu există și nu pot exista lucrări „calitativ“, mai mari decât cele făcute atunci de Tatăl prin Christos. Astăzi, asistăm doar la o amplificare „cantitativă“ a lucrărilor lui Christos. Asta se întâmplă de 2.000 de ani prin intermediul credincioșilor de pe tot pământul.

Isus Christos a trăit în perimetrul strâmt al micului Israel, venind atunci „doar la oile pierdute ale casei lui Israel“. Piloții evrei traversează de la vest la est țara cu patrularea avioanelor lor militare în doar aproximativ două minute. Ei trebuie să cârmească apoi repede la dreapta sau la stânga de teamă că vor trece granița în țările vecine ...

După înviere, Cel ce a primit „toată puterea în cer și pe pământ“ (Mat. 28:18) și care le-a promis ucenicilor că „va fi cu ei în toate zilele, până la sfârșitul veacului“ (Mat. 28:20), merge împreună cu ei „până la marginile pământului”, ca să-și continue lucrările pentru mântuirea oamenilor.

Lui Filip i-a lipsit acuitatea duhovnicească pentru a-L vedea pe Tatăl în Christos, iar astăzi mulți dovedesc aceeași neputință de a-L vedea pe Christos în viețile urmașilor Lui.

Tot așa cum Fiul a fost întruparea Tatălui, credincioșii sunt acum întruparea Fiului, adică perpetuarea lucrării Lui prin ei, care sunt astăzi mădularele trupului Său terestru (Rom. 12; 1 Cor. 12). Credincioșii sunt chemați astăzi să arate divinitatea lui Christos prin lucrările minunate pe care le face El prin ei pretutindeni și permanent.

Când veți cere ceva Tatălui „Eu voi face“ ne-a promis Domnul. Până și ce vom vorbi în ceasul persecuției și al interogatoriilor vom spune de la El, tot așa cum și El a vorbit de la Tatăl Său:

„Dar, când vă vor da în mâna lor, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune, căci ce veți avea de spus, **vă va fi dat** chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi“ (Matei 10:19).

Acesta este mesajul întregului Nou Testament și ar fi fost nelalocul lui ca un verset din evanghelia lui Ioan să spună altfel. Amplificând acest mesaj, Ioan subliniază în restul capitoului 14 condiția rodirii, care este în stricta dependență și ascultare de Christos și o ilustrează în capitolul 15 prin foarte cunoscuta metaforă a viței și mlădițelor. Condiția fundamentală a rodirii mlădițelor este „rămânerea în viță“. Vița rodește! Mlădița n-o poate face de la sine:

„Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți aduce rod dacă nu rămâneți în Mine“ (Ioan 15:4).

Deci, pot exista astăzi așa ziși „lucrători creștini“, apostoli falși ai unei Reformații mincinoase, oameni care să facă „lucrări

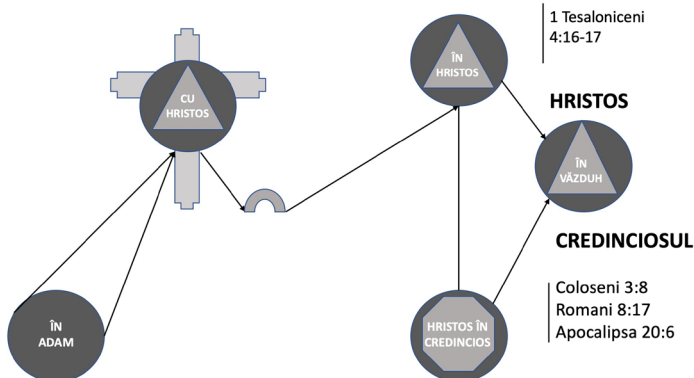
mai mari decât Chirtos“? Firește că nu. Ei sunt doar vedetele firii pământești, actori ai afirmării de sine, christoși mincinoși, care duc oamenii în rătăcire, antichriști de duzină ca toți ceilalți semănați de Satan de-a lungul veacurilor în țarina lumii.

Dumnezeu nu are nevoie de oameni „mari“. Singurul lucru care există și care trebuie să existe sunt oamenii mici prin care lucrează un Christos infinit de mare! Eu și cu tine, suntem chemați să fim unii dintre ei.

„Dacă veți cere ceva în Numele Meu, voi face“ (14:14).

Cât privește perspectiva locuirii cu Christos, semănată de Domnul Isus în inimile ucenicilor de atunci și dintotdeauna, iată o frumoasă reprezentare grafică a ei:

Binecuvântata noastră nădejde

Perspectiva locuirii lui Hristos în noi

Cea de a patra perspectivă a intensificării lucrărilor lui Christos prin apostoli, este perspectiva terestră. Înainte de a locui noi împreună cu Christos în cer, El vine să locuiască în noi pe pământ prin Duhul Sfânt. El este „puterea“ venită asupra creștinilor la Rusalii și activă de atunci până astăzi în lume. Trinitatea

dumnezeiască locuiește în cei care ascultă poruncile Domnului Isus.

„Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mângâietor, care să rămână cu voi în veac; și anume Duhul adevărului, pe care lumea nu-L poate primi, pentru că nu-L vede și nu-L cunoaște, dar voi îl cunoașteți, căci rămâne cu voi și va fi în voi.

Nu vă voi lăsa orfani, Mă voi întoarce la voi. Peste puțină vreme, lumea nu Mă va mai vedea, dar voi Mă veți vedea, pentru că Eu trăiesc și voi veți trăi. În ziua aceea, veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu, că voi sunteți în Mine și că Eu sunt în voi.

Cine are poruncile Mele și le păzește, acela Mă iubește și cine Mă iubește va fi iubit de Tatăl Meu. Eu îl voi iubi și Mă voi arăta lui” (Ioan 14:15-21).

Secretul rodirii în viața creștină, nu este semeția orgolioasă și obraznică a celui ce se crede rivalul sau chiar superiorul lui Christos, ci smerenia celui ce, într-o totală dependență și ascultare, este un împlinitor al poruncilor și dorințelor lui Christos. „Lucrările mai mari”, nu pot fi realizate decât atunci când dumnezeirea găsește în noi o gazdă deplin predată și primitoare.

„Iuda, nu Iscarioteanul, I-a zis: „Doamne, cum se face că Te vei arăta nouă, și nu lumii?”

Drept răspuns, Isus i-a zis: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el și vom locui împreună cu el. Cine nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Și cuvântul pe care-l auziți nu este al Meu, ci al Tatălui, care M-a trimis” (Ioan 14:22-24).

Cum nu se putea mai simetric, evanghelistul Ioan încheie acest capitol cu aceleași cuvinte cu care l-a început:

„**V-am spus aceste lucruri** cât mai sunt cu voi. Dar Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu. Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. **Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte**” (Ioan 14:25-27) .

Grija lui pentru ucenici ar fi fost normal să se întâlnească cu preocuparea lor pentru binele Lui, dar se pare că n-a fost așa. Copiii ai credinței, dar copii copilăroși, ei tremurau egoiști la gândul că El va pleca de la ei:

„Ați auzit că v-am spus: „Mă duc și Mă voi întoarce la voi“. Dacă M-ați iubi, v-ați fi bucurat că v-am zis: „Mă duc la Tatăl“, căci Tatăl este mai mare decât Mine“ (Ioan 14:28).

Ioan așează apoi o concluzie rezumat la lecția rodirii. El spune că ascultarea este secretul biruinței!

„Nu voi mai vorbi mult cu voi, căci vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine, dar vine **pentru ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și că fac așa cum Mi-a poruncit Tatăl**. Sculați-vă, haidem să plecăm de aici!” (Ioan 14:30-31).

Răspunsul meu la întrebarea: „Putem face lucrări mai mari decât Hristos?“ este deci acesta: „Refuzați imitațiile ieftine și fugiți de saltimbaci și șarlatani care se cred mai mari decât Hristos! Aveți la dispoziție Originalul divin care trăiește în voi și care împlinește prin voi lucrările Lui minunate! El și numai El „are toată puterea în cer și pe pământ și va fi cu noi în toate zilele până la sfârșitul veacului“.

Capitolul 17 - Rugăciunea lui Melhisedec

Acesta este cel mai „extraterestru“ din toate celelalte capitole ale Evangheliei lui Ioan. Un preot ceresc se roagă cerului pentru implicații cerești.

Cine este Cel ce se roagă?

În călătoria simbolică prin Cortul Întâlnirii pe structura căreia își scrie Ioan Evanghelia, după ce Isus s-a identificat cu obiectele din Curte (Mielul de jertfă pentru altarul din curte (1:36), apa din ligheanul spălărilor (4:14) și din prima parte a Cortului (pâinea (6:35) și lumina (8:12), în capitolul 17, Domnul Isus se află în fața altarului tămâierii, unde-și rostea Marele Preot rugăciunea înainte de a intra dincolo de perdea, în „Sfanta Sfințelor”. Toate elementele cultului mozaic au fost simboluri care au prevestit lucrarea mesianică. La „împlinirea vremii“, El a venit să le îplinească pe toate.

În „sfânta“, Marele Preot mai putea fi încă în compania celorlalți preoți, care-l auzeau cum se roagă, dar dincolo de perdea, mergea singur ca să așeze sângele jertfei pe capacul ispășirii de deasupra chivotului. Iuda a fost dat afară din părtășia ucenicilor (Ioan 13:18-30) pentru că n-a făcut parte din preoția cea nouă pe care a inaugurat-o Domnul Isus cu ei. Ei preoți, El Mare Preot. A fost o schimbare epocală ale cărei urmări le trăim toți.

Dar cum să fie El preot când încă mai trăiau Ana și Caiafa? Cum să se roage El pentru popor când ei mai aduceau încă rugăciunile lor la Templu?

Răspunsul este unul singur, mare și tainic. Răspunsul este ...
Melhisedec!

În noaptea aceea, cerul nu-i bagă în seamă nici pe Ana și nici pe Caiafa. Vremea lor trecuse. Cerul privește și ascultă ceea ce face Isus Christos, noul și tainicul Melhisedec, un Mare Preot pregătit de Dumnezeu din veșnicii ca să slujească nu în „Cortul Întâlnirii“ de pe pământ, ci în originalul ceresc după care i s-a spus lui Moise să facă Cortul de pe pământ. Ana și Caiafa se rugau în Templul de pe pământ, „chipul și umbra lucrurilor cerești“, dar cerul era cutremurat de slujirea făcută de Christos în Templul ceresc:

„Ei (Ana și Caiafa) fac o slujbă, care este **chipul și umbra lucrurilor cerești**, după poruncile primite de Moise de la Dumnezeu, când avea să facă cortul: „Ia sea-ma”, i s-a zis, „să faci totul după chipul care ți-a fost arătat pe munte” Evrei 8:5).

Ana, Caiafa și oricare alt exponent al preoției lui Levi și Aaron n-ar fi putut face niciodată curățirea cortului ceresc. Dumnezeu a pregătit din vreme preoția lui Melhisedec, care a prevestit lucrarea desăvârșită pe care avea să o împlinească Domnul Isus:

„Dar Hristos a venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare, a trecut prin cortul acela mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta, și a intrat, o dată pentru totdeauna, în Locul Preasfânt nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică. ... Căci Hristos n-a intrat într-un locaș de închinare făcut de mână omenească, după chipul adevăratului locaș de închinare, ci a intrat chiar în cer, ca să Se înfățișeze acum, pentru noi, înaintea lui Dumnezeu“ (Evrei 9:11-12; 24).

Cartea Apocalipsa ne vorbește despre altarul tămâierii din cer și despre altarul jertfei:

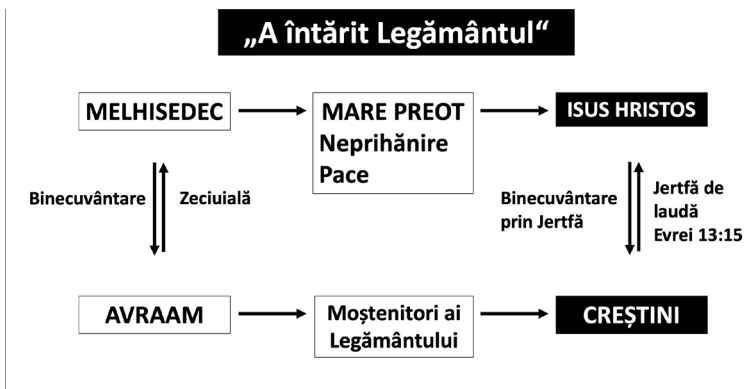
„Apoi a venit un alt înger, care s-a oprit în fața altarului, cu o cădelniță de aur. I s-a dat tămâie multă, ca s-o aducă, împreună cu rugăciunile tuturor sfinților, pe altarul de aur, care este înaintea scaunului de domnie“ (Apoc. 8:3;14:17-18).

Muritorii n-au ce căuta în slujirea de la Templul ceresc! Acolo este nevoie de o altfel de preoție, determinată deliberat de Creatorul tuturor lucrurilor.

„Nimeni nu-și ia cîntea aceasta singur, ci o ia dacă este chemat de Dumnezeu, cum a fost Aaron. Tot așa și Hristos, nu Și-a luat singur slava de a fi Mare Preot, ci o are de la Cel ce l-a zis: „Tu ești Fiul Meu, astăzi Te-am născut”. Și, cum zice iarăși într-alt loc: „Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec”.

El este Acela care, în zilele vieții Sale pământești, aducând rugăciuni și cereri cu strigăte mari și cu lacrimi către Cel ce putea să-L izbăvească de la moarte și fiind ascultat din pricina evlaviei Lui, măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit. Și, după ce a fost făcut desăvârșit, S-a făcut pentru toți cei ce-L ascultă urzitorul unei mântuiri veșnice, căci a fost numit de Dumnezeu: Mare Preot „după rânduiala lui Melhisedec” (Evrei 5:4-10).

În Evanghelia lui Ioan, rugăciunea de Mare Preot a Domnului Isus ocupă un loc de mare însemnătate. Din Evanghelia lui lipsește rugăciunea „Tatăl nostru“, care este prin excelență „a noastră“, dar este redată „cuvînt cu cuvînt“ marea rugăciune din capitoul 17, încununarea pasajului care se preocupă de ultimele cuvinte lăsate ucenicilor înainte de Calvar!

Venise vremea ca Melhisedec să mijlocească. Născut în seminția lui Iuda, nu în cea preoțească a lui Levi, Isus din Betleemul Iudeii, sparge tiparul străvechi și apare ca un Melhisedec al veacurilor, ca să ne fie tuturor „Mare Preot în veac“. Cu mii de ani înainte, Avraam însuși, tatăl tuturor credincioșilor, i s-a supus și i-a dat zeciuală:

„Melhisedec, împăratul Salemului, a adus pâine și vin – el era preot al Dumnezeului Celui Preaînalt. Melhisedec a binecuvântat pe Avram și a zis: „Binecuvântat să fie Avram de Dumnezeul Cel Preaînalt, Ziditorul cerului și al pământului! Binecuvântat să fie Dumnezeul Cel Preaînalt, care a dat pe vrăjmașii tăi în mâinile tale!” Și Avram i-a dat zeciuală din toate “ (Gen. 14:18-20).

Promisiunea mesianică despre venirea unui Melhisedec a fost reînnoită apoi prin împăratul David în cartea psalmilor:

„Domnul a jurat, și nu-I va părea rău: Tu ești preot în veac, în felul lui Melhisedec. “ (Psalmi 110:4)

Sigur, subiectul Melhisedec n-a fost ușor și nici recomandabil, pentru evreii nedepriși cu „hrana tare a Cuvântului“ și care au ajuns „greoi la pricepere“, dar nu este greu pentru creștinii care au mintea înnoită de călăuzirea Duhului lui Dumnezeu. Autorul epistolei către Evrei schițează câteva din „lucrurile grele de tâl-cuit“ pentru evreii de atunci, despre acest personaj, care-L prevestea pe Christos.

1. El seamănă cu Christos pentru că nu este dintre oamenii muritori:

„În adevăr, Melhisedec acesta, împăratul Salemului, preot al Dumnezeului Preaînalt, care a întâmpinat pe Avraam când acesta se întorcea de la măcelul împăraților, care l-a binecuvântat, care a primit de la Avraam zeciuală din tot, care, după însemnarea numelui său, este întâi „Împărat al neprihănirii“, apoi și „Împărat al Salemului“, adică „Împărat al păcii“; fără tată, fără mamă, fără spiță de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, dar care a fost asemănat cu Fiul lui Dumnezeu, rămâne preot în veac“ (Evrei 7:1-3).

2. El Îl prevestește pe Christos pentru că nu este din preoția obișnuită. Nimeni nu știe de unde a fost Melhisedec preot în Salem! Mai ales că a fost în același timp și Preot și Împărat!

„Vedeți bine dar cât de mare a fost el dacă până și patriarhul Avraam i-a dat zeciuală din prada de război!

Aceia dintre fiii lui Levi, care îndeplinesc slujba de preoți după Lege au poruncă să ia zeciuală de la norod, adică de la frații lor, cu toate că și ei se coboară din Avraam. Iar el, care nu se cobora din familia lor, a luat zeciuală de la Avraam și a binecuvântat pe cel ce avea făgăduințele. Dar fără îndoială că cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare. Și apoi aici, cei ce iau zeciuală sunt niște oameni muritori, pe când acolo, o ia cineva despre care se mărturisește că este viu.

Mai mult, însuși Levi, care ia zeciuală, a plătit zeciuală, ca să zicem așa, prin Avraam; căci era încă în coapsele strămoșului său când a întâmpinat Melhisedec pe Avraam“ (Evrei 7:4-10).

3. El Îl prevestește pe Christos pentru că depășește neputințele legii mozaice:

„Dacă, dar, desăvârșirea ar fi fost cu putință prin preoția leviților – căci sub preoția aceasta a primit poporul Legea – ce nevoie mai era să se ridice un alt preot „după rânduiala lui Melhisedec”, și nu după rânduiala lui Aaron? Pentru că, odată schimbată preoția, trebuia numai-decât să aibă loc și o schimbare a Legii. În adevăr, Acela despre care sunt zise aceste lucruri face parte dintr-o altă seminție, din care nimeni n-a slujit altarului. Căci este vădit că Domnul nostru a ieșit din Iuda, seminție despre care Moise n-a zis nimic cu privire la preoție“ (Evrei 7:11-14).

4. El Îl prevestește pe Christos pentru că este legat de eternitate:

„Lucrul acesta se face și mai luminos când vedem ridicându-se după asemănarea lui Melhisedec un alt preot, pus nu prin legea unei porunci pământești, ci prin puterea unei vieți nepieritoare. Fiindcă iată ce se mărturisește des-

pre El: „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec” (Evrei 7:15-17).

5. El îl prevestește pe Christos pentru că aduce nădejdea unei neprihăniri mai bune decât cea dată de Lege:

„Astfel, pe de o parte se desființează aici o poruncă de mai înainte din pricina neputinței și zădărniceii ei, căci Legea n-a făcut nimic desăvârșit, și pe de alta, se pune în loc o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu“ (Evrei 7:18-19).

6. El îl prevestește pe Christos pentru că El încheie un legământ mai bun decât cel al așezămintelor mozaice:

„Și fiindcă lucrul acesta nu s-a făcut fără jurământ – căci, pe când leviții se făceau preoți fără jurământ, Isus S-a făcut preot prin jurământul Celui ce I-a zis: „Domnul a jurat și nu Se va căi: „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec ” –, prin chiar faptul acesta, El s-a făcut chezașul unui legământ mai bun“.

7. El îl prevestește pe Christos pentru că el „rămâne în veac“:

„Mai mult, acolo au fost preoți în mare număr, pentru că moartea îi împiedica să rămână pururea. Dar El, fiindcă rămâne „în veac”, are o preoție care nu poate trece de la unul la altul“ (Evrei 7:23-24).

8. El îl prevestește pe Christos pentru că „poate să mântuiască în chip desăvârșit și trăiește pururi ca să mijlocească pentru ei“:

„De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei“ (Evrei 7:25).

Autorul epistolei către Evrei rezumă toate aceste asemănări dintre Melhisedec și Isus Christos în finalul capitolului:

„Și tocmai un astfel de Mare Preot ne trebuia: sfânt, nevinovat, fără pată, despărțit de păcătoși și înălțat mai presus de ceruri, care n-are nevoie, ca ceilalți mari preoți,

să aducă jertfe în fiecare zi, întâi pentru păcatele sale și apoi pentru păcatele norodului, căci lucrul acesta l-a făcut odată pentru totdeauna, când S-a adus jertfă pe Sine Însuși. În adevăr, Legea pune mari preoți pe niște oameni supuși slăbiciunii, dar cuvântul jurământului, făcut după ce a fost dată Legea, pune pe Fiul, care este desăvârșit pentru veșnicie“ (Evrei 7:26-28).

De ce este rugăciunea din Ioan 17 așa de importantă deci?

Pentru că ea marchează debutul activității Domnului Isus în slujba de Mare Preot. Putem spune din toată inima împreună cu autorul epistolei către Evrei:

„Punctul cel mai însemnat al celor spuse este că avem un Mare Preot care S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului Preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om, ci de Domnul“ (Evrei 8:1-2).

Înainte de a rupe perdeaua din templu ca să pătrundă în „sfânta sfintelor“ din locurile cerești cu „însuși sângele Lui“ (Evrei 9), Îl găsim deci pe Isus Christos-Melchisedec înaintea altarului tămâierii, înălțând spre Dumnezeu rugăciunea Sa de Mare Preot. Iată de altfel cum a debutat întreg pasajul (Ioan 13 – 17) care relatează ultima stare de vorbă dintre Domnul Isus și ucenici:

„Înainte de Praznicul Paștelor, Isus, ca Cel care știa că I-a sosit ceasul să plece din lumea aceasta la Tatăl, și fiindcă iubea pe ai Săi, care erau în lume, i-a iubit până la capăt. ... Isus, fiindcă știa că Tatăl Îi dăduse toate lucrurile în mâini, că de la Dumnezeu a venit și la Dumnezeu Se duce ...“ (Ioan 13:1,3).

Pentru cine se roagă ?

În pasajul din Ioan 17 este mult mai ușor să spui câte ceva despre „cine se roagă“ decât să scrii ceva despre „ce se roagă“ ! Rugăciunea este un dialog și când un astfel de dialog se poartă între Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Tatăl cuvintele au semnificații familiare lor, dar foarte puțin familiare nouă. Putem trage cu ure-

chea, dar nu putem spune cu siguranță că înțelegem ceea ce auzim ...

La fel ar fi dacă niște neavizați ar asculta discuția dintre doi matematicieni, doi muzicieni sau doi doctori în chimie organică. Neofiții nu pot pătrunde tainele celor inițiați. Cum am putea noi pătrunde tainele despre care vorbesc doi „din altă lume“?

Impasul nostru este depășit de bunăvoința lui Dumnezeu. El a „rânduit“ ca această rugăciune să fie auzită de muritori, să fie consemnată în scris de apostolul Ioan și să fie apoi citită în toate limbile pământului, până la marginile lumii și ale istoriei. Ca și în cazul învierii lui Lazăr, și această rugăciune este rostită „în public“ pentru ca să întărească credința celor ce o ascultă (Ioan 11:41-42; 1 Cor. 14:16-17).

Îndrăznim deci să pătrundem tainele acestei rugăciuni de Mare Preot cu smerenia celor cărora li s-a făcut privilegiul de a asculta ce a vorbit Melhisedecul nostru cu Tatăl Lui în „locul sfânt“ de dinaintea perdelei care-l separa de „sfânta sfințelor“. Avem șansa să aflăm marele taine ale lumii la care nu au acces muritorii de rând, oricât de mare le-ar fi puterea, oricât de înalte le-ar fi pozițiile și oricât de impresionante le-ar fi diplomele:

„Isus a luat cuvântul și a zis: „Te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit puilor. Da, Tată, Te laud, pentru că așa ai găsit Tu cu cale!

Toate lucrurile Mi-au fost date în mâini de Tatăl Meu, și nimeni nu cunoaște deplin pe Fiul, afară de Tatăl; tot astfel nimeni nu cunoaște deplin pe Tatăl, afară de Fiul și acela căruia vrea Fiul să i-L descopere“ (Mat. 11:25-27).

Fără să avem pretenția că am „înțeles“ tot, observăm că rugăciunea rostită atunci de Domnul Isus se poate foarte bine împărți în trei secțiuni distincte. În prima secțiune, El se roagă pentru Sine. În cea de a doua secțiune, El se roagă pentru ucenici, iar în cea de a treia secțiune, El se roagă pentru credincioșii din toate veacurile. În prima secțiune, rugăciunea are o perspectivă eternă, în cea de la mijloc, o perspectivă imediată, iar în cea finală atinge iar eternitatea. În prima secțiune, Domnul Isus este preocupat de proslăvirea Sa, în secțiunea a doua de păstrarea ucenicilor, iar în cea de la urmă de proslăvirea tuturor credincioșilor

prin comuniunea cu divinitatea. Cu reținerea celui care știe că Dumnezeu nu poate fi pus într-o cutie și analizat deplin în laborator, vă ofer deci acest tabel de sinteză:

Rugăciunea lui Melhisedec			
PENTRU CINE?	PENTRU CÂND?	PENTRU CE?	CUM?
Pentru Sine (Ioan 17:1-5)	perspectiva eternă	proslăvirea	împreună
Pentru ucenici (Ioan 17:6-19)	perspectiva imediată	sfințirea	păstrare
Pentru credincioși (Ioan 17:20-26)	perspectiva eternă	proslăvirea	comuniune

În mare parte, cuvintele acestei rugăciuni reprezintă esența lucrării de mijlocire pe care Domnul Isus o face astăzi pentru noi „la dreapta Tatălui“. În momentul în care a rostit-o, El se afla încă pe pământ. Lucrarea lui de Melhisedec așezat în locurile cerești va fi inaugurată numai după înălțarea la cer. Este probabil cea mai ignorată, deși este cea mai importantă din lucrările Lui pentru noi. Glorificăm trăirea Lui și jertfirea Lui, dar neglijăm să-I mulțumim pentru mijlocirea care ne păstrează zilnic în har:

„De aceea și poate să mântuiască în chip desăvârșit pe cei ce se apropie de Dumnezeu prin El, pentru că trăiește pururea ca să mijlocească pentru ei“ (Evrei 7:25).

„Copilașilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuiți. Dar, dacă cineva a păcătuit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel neprihănit“ (1 Ioan 2:1).

În rugăciune din Ioan 17, Domnul Isus este ca un ostaș care raportează că misiunea încredințată a fost împlinită și cere permisiunea de a se întoarce acasă de pe front (Ioan 17:4).

Rugăciune pentru Sine

Înainte de a încerca să zgâriem puțin suprafața conținutului acestei secțiuni trebuie să ne reamintim că Ioan este un scriitor care minimalizează exprimarea. Cuvintele folosite de el pentru dialogul dintre Domnul Isus și Dumnezeu Tatăl sunt din vocabularul unui copil de 12-13 ani, dar ele sunt doar ceea ce iese la suprafață. Cuvintele sunt doar ecourile unor realități supranaturale în care pătrundem fiecare numai atât cât avem har și ne permite gradul nostru personal de maturitate.

„Isus a ridicat ochii spre cer și a zis: „Tată, a sosit ceasul! Proslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine, după cum I-ai dat putere peste orice făptură, ca să dea viața veșnică tuturor acelorora pe care I i-ai dat Tu.

Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu.

Eu Te-am proslăvit pe pământ, am sfârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o s-o fac. Și acum, Tată, proslăvește-Mă la Tine Însuși cu slava pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea“ (Ioan 17:1-5).

Această parte a rugăciunii are o perspectivă eternă, privind proslăvirea și are drept cuvânt cheie „împreună“: „Proslăvește-Mă la Tine Însuși cu slava pe care o aveam la Tine, înainte de a fi lumea“.

Cei familiarizați cu interpretarea Scripturii, știu că revelația scrisă, cuprinde așa numitele „cuvinte containere goale“, recipientele unor informații la care nu avem acces încă. Deocamdată, cunoaștem în parte și propovăduim în parte. Două dintre cuvintele acestea „goale“ de conținut sunt „veșnicie“ și „slavă“. Eclesiastul, cel mai înțelept om care a trăit vreodată, ne spune :

„A pus în inima lor chiar și gândul veșniciei, măcar că omul nu poate cuprinde, de la început până la sfârșit, lucrarea pe care a făcut-o Dumnezeu“ (Ecl. 3:11).

În rugăciunea Sa, Domnul Isus vorbește despre ceea ce a fost „înainte de întemeierea lumii“, adică înainte și în afara condițiilor de timp și spațiu care ne-au fost hărăzite experienței umane.

Nici un om nu vrea să moară, mărturisind astfel că tânjim după veșnicie, dar nici un om nu-și poate închipui ce este eternitatea. Avem conceptul, dar ne lipsește experiența.

La fel este și cu „slava“ sau „gloria“ divină. Sonoritatea cuvântului ne este familiară, dar conținutul realității pe care o identifică ne este străin. Fiul dorește să se întoarcă acolo de unde a plecat. El tânjește să fie reșezat în poziția și prerogativele divine, alături de Dumnezeu Tatăl și cere să parcurgă inversul procesului prin care „S-a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat un chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor. La înfățișare, a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce“ (Filip. 2:7-8). Fiul dorește să fie iar „asemenea Tatălui“ (Filp. 2:6).

Singurul lucru pe care-l mai putem spune despre această primă secțiune a rugăciunii din Ioan 17 este că ea conține aceeași definiție a vieții pe care a folosit-o Domnul Isus și în contextul învierii lui Lazăr. Lucrarea pe care a venit să o facă Fiul lui Dumnezeu a fost „să dea viața veșnică tuturor acelor pe care I i-a dat Tatăl”, iar aceasta este definită în felul următor:

„Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Christos, pe care L-ai trimis Tu“ (Ioan 17: 3). Isus Christos este învierea și viața, iar cine crede în El nu va muri niciodată (Ioan 11:25-26).

Nu este vorba despre o cunoaștere teoretică a Fiului, ci de o unire organică cu el, de o cunoaștere experimentală. Ioan nu vorbește de o cunoaștere DESPRE Fiul lui Dumnezeu, ci de o devenire împreună cu El. Este același verb pe care-l folosește Biblia când vorbește despre căsătorie, actul prin care un bărbat intră la soția lui și „o cunoaște“ (Num. 31:17).

Viața veșnică este un concept amintit de 10 ori în Evanghelia lui Ioan și ea identifică nu atât un aspect cantitativ, cât unul calitativ. Viața dăruită prin unirea cu Christos este ridicarea creaturii la un palier de existență superior. Ea nu este ceva ce putem produce prin strădaniile noastre, ci un dar primit în urma credinței, pocăinței și a nașterii din nou.

Rugăciune pentru ucenici

Cea de a doua secțiune a rugăciunii lui Melhisedec, Marele nostru Preot este dedicată ucenicilor. Cine sunt aceștia? Care este poziția lor? Care este pericolul care-i amenință? Care sunt argumentele păstrării lor în har?

Ioan scrie de șapte ori că ucenicii sunt un dar pentru Domnul Isus de la Dumnezeu (Ioan 17:2,6, 9, 11-12, 24). Prin aceasta, Domnul Isus subliniază primordialitatea și suveranitatea lui Dumnezeu Tatăl în tot procesul mântuirii.

Știm cu toții că Domnul Isus este darul lui Dumnezeu pentru noi (Ioan 3:16), dar aflăm de la Ioan că și noi suntem darul lui Dumnezeu pentru Domnul Isus!

„Am făcut cunoscut Numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat din lume. Ai Tăi erau și Tu Mi i-ai dat; și ei au păzit Cuvântul Tău“ (Ioan 17:6).

Cei unsprezece au fost predestinați să fie grupul restrâns al primilor urmași ai lui Christos. Ioan strecoară această idee în vocabularul folosit și în alte aluzii pe care le-a făcut în alte locuri din Evanghelia sa:

„Acum au cunoscut că tot ce Mi-ai dat Tu vine de la Tine. Căci le-am dat cuvintele pe care Mi le-ai dat Tu. Ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis“ (Ioan 17:7-8).

„Cine este din Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; voi de aceea n-ascultați, pentru că nu sunteți din Dumnezeu“ (Ioan 8:47)

„Dar voi nu credeți, pentru că, după cum v-am spus, nu sunteți din oile Mele. Oile Mele ascultă glasul Meu; Eu le cunosc și ele vin după Mine. Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți, și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu“ (Ioan 10:26-27, 29).

„Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și să aduceți roadă“ (Ioan 15:16).

Ucenicii au fost un grup mic scos din lume și definit în opoziție cu ea. Sensul în care folosește aici Ioan termenul „lume“ nu este de cosmos sau de omenire, ci de „sistem“. Lumea este sistemul guvernat de Satan și în care se manifestă plener fiirea pământească a oamenilor, împotrivoare lui Dumnezeu și înclinată spre păcat și fărădelege.

„Pentru ei Mă rog. Nu Mă rog pentru lume, ci pentru aceia pe care Mi i-ai dat Tu, pentru că sunt ai Tăi – tot ce este al Meu este al Tău și ce este al Tău este al Meu – și Eu sunt proslăvit în ei“ (Ioan 17:9-10).

Orice om poate să spună „Tot ce este al meu este al Tău“, dar numai Christos a putut spune „Tot ce este al Tău este al Meu“!

Micul grup al ucenicilor a fost un avanpost înaintat în teritoriul dușmanului. Satan i-a urât pentru că-i vedea amenințându-i împărăția și s-a dezlănțuit asupra lor cu o furie nebună. Oricine citește pățaniile ucenicilor care L-au însoțit pe Domnul Isus în viața Lui terestră și necazurile care i-au urmărit după înălțarea la cer a Domnului Isus în cronică Faptele Apostolilor, vede clar că între lume și ucenici s-a declanșat un conflict teribil. Domnul Isus le vorbise despre el în Ioan capitoul 15:

„Dacă vă urăște lumea, știți că pe Mine M-a urât înaintea voastră. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei, dar, pentru că nu sunteți din lume și pentru că Eu v-am ales din mijlocul lumii, de aceea vă urăște lumea.

Aduceți-vă aminte de vorba pe care v-am spus-o: „robul nu este mai mare decât stăpânul său“. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Dar vă vor face toate aceste lucruri pentru Numele Meu, pentru că ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis“ (Ioan15:18-21).

Înainte de a se despărți de ucenici, Domnul Isus mijlocește înaintea Tatălui și-I cere să-i păzească și să-i păstreze în harul mântuitor:

„Când eram cu ei în lume, îi păzeam Eu în Numele Tău. Eu am păzit pe aceia pe care Mi i-ai dat și nici unul din ei n-a pierit, afară de fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura. Dar, acum, Eu vin la Tine și spun

aceste lucruri pe când sunt încă în lume, pentru ca să aibă în ei bucuria Mea deplină. Le-am dat Cuvântul Tău, și lumea i-a urât, pentru că ei nu sunt din lume, după cum Eu nu sunt din lume. Nu Te rog să-i iei din lume, ci să-i păzești de cel rău“ (Ioan 17:12-15).

Grupul de ucenici s-a bucurat de o grijă specială din partea lui Dumnezeu. Ei au fost „păstrați prin har“ și pentru aceasta au avut de partea lor câteva argumente importante. Dacă ar fi să le enumerăm rapid, argumentele sunt (1) faptul că ei au fost dintotdeauna „ai lui Dumnezeu“, aleși înainte de întemeierea lumii, (2) că au răspuns la chemarea Domnului Isus, (3) că au primit Cuvintele lui Dumnezeu, (4) că sunt păziți în continuare de puterea lui Dumnezeu, (5) că sunt sfințiți în mod continuu prin adevărul cuprins în Cuvântul lui Dumnezeu și (6) că sunt pecetluiti în slujirea la care au fost consacrați.

„Ei nu sunt din lume, după cum nici Eu nu sunt din lume. Sfințește-i prin adevărul Tău: Cuvântul Tău este adevărul. Cum M-ai trimis Tu pe Mine în lume, așa i-am trimis și Eu pe ei în lume. Și Eu Însuși Mă sfințesc pentru ei, ca și ei să fie sfințiți prin adevăr“ (Ioan 17:16-19).

Rugăciune pentru toți credincioșii

După ce s-a rugat pentru siguranța și sfințirea ucenicilor în secțiunea a doua, Domnul Isus se roagă în secțiunea a treia pentru unitatea creștinilor. Perspectiva este din nou eternă, iar cuvântul cheie subînțeles în text este „comuniune“, unitate în natură, scop, destin și existență.

Caracterul etern al perspectivei trebuie să ne facă reținuți în pretențiile de a înțelege și explica totul. Smeriți, vom spune ceea „ce ni se pare“ că vedem în acest pasaj.

„Și Mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor. Mă rog ca toți să fie una, cum Tu, Tată, ești în Mine și Eu, în Tine, ca și ei să fie una în noi, pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis“ (Ioan 17:20-21).

Credem că afirmația de mai sus subliniază rolul important al unității în mărturia creștină. Și mai credem că această unitate nu poate fi obținută prin eforturile creștinilor, altfel Domnul Isus n-ar mai fi făcut din ea obiectul unei intervenții supranaturale. În dimensiunile ei istorice, Biserica creștină nu s-a bucurat nici pe departe de „unitate“. Începând cu Marea Schizmă din 1054 și permanentizându-se cu mulțimea de culte și denotații de după aceea, creștinismul nu se poate lăuda că a impresionat lumea prin „unitate“. Să nu fi fost ascultată această parte a rugăciunii Marelui nostru Preot?

Nici vorbă despre așa ceva! Cum am spus deja, unitatea creștină pentru care s-a rugat Isus Christos este o comuniune de natură, scop, destin și existență. Caracterul supranatural al unității creștine nu este în formele ei organizatoric-instituționale, ci în caracterul ei organic, spiritual și escatologic. De îndată ce Biserica creștină capătă un caracter „național“ majoritar, ea se bagă în treburile „acestei lumi“, trădându-și misiunea și loialitățile. Anticipând aspectul dezordonat al creștinismului organizatoric-instituțional, Domnul Isus anunțase deja în pildele Sale că țarina lumii va fi plină nu numai de grâu, ci și de neghină (Mat. 13:24-30) și că sub ramurile ieșite din grăuntele de muștar își vor găsi adăpost tot felul de „păsări“ (Mat. 13:31-32).

După versetele de mai sus, urmează partea cea mai dificil de înțeles și explicat al celei de a treia secțiuni din rugăciunea Domnului Isus. Totul se complică și se amplifică prin menționarea unuia din „cuvintele-container“, goale de sens pentru experiența noastră. Domnul Isus introduce în ecuația unității creștine noțiunea de „slavă“:

„Eu le-am dat slava pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru ca ei să fie una, cum și Noi suntem una – Eu în ei și Tu în Mine – pentru ca ei să fie în chip desăvârșit una, ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit cum M-ai iubit pe Mine. Tată, vreau ca, acolo unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă pe care Mi-ai dat-o Tu, fiindcă Tu M-ai iubit înainte de întemeierea lumii“ (Ioan 17:22-24).

În ceasul în care scriu acest smerit comentariu îmi este imposibil să spun ce înseamnă că „Domnul Isus ne-a dat slava pe

care I-a dat-o Tatăl“. Nu pricep ce este „slava“ aceasta și în ce fel contribuie ea la comuniunea creștină și la eficiența mărturiei noastre înaintea lumii. Mai mult, îmi este imposibil să înțeleg despre ce slavă este vorba, atâta vreme cât ni se spune concommitent și că „ne-a fost dată“ și că „n-am văzut-o încă“ ! Pasajul mă pierde definitiv atunci când amintește de dragostea care a existat între Tatăl și Fiul „înainte de întemeierea lumii“. Perspectiva eternă duce dincolo de orizontul experiențelor noastre.

Este clar că nici unul din credincioșii de astăzi nu-și poate imagina realitățile spre care ne cheamă destinul nostru în Christos. El ia traiectorii amezătoare, înălțându-se spre straturi superioare diafane, ca fumul tămâiei așezată pe altarul din Templu. Domnul Isus vorbește despre realități pe care le putem intui, dar pe care nu le putem cunoaște încă deplin.

Suntem destinați să fim asemenea Lui, îmbrăcați cu slava Lui, măcar că nici unul din noi nu știe precis despre ce vorbește în acest pasaj Domnul Isus cu Tatăl din cer. Suntem departe de a cunoaște „cine“ este Fiul lui Dumnezeu în natura, poziția și privilegiile Lui veșnice. Avem însă în cuvintele acestei rugăciuni promisiunea repetată de Ioan într-una din celelalte scrieri ale sale:

„Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl, să ne numim copii ai lui Dumnezeu! Și suntem. Lumea nu ne cunoaște, pentru că nu L-a cunoscut nici pe El. Preaiubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi nu s-a arătat încă. Dar știm că, atunci când Se va arăta El, vom fi ca El, pentru că Îl vom vedea așa cum este“ (1 Ioan 3:1-2).

Comuniunea creștină este rezultată din unirea fiecăruia dintre noi cu Christos. Perifraza „Eu în ei“ apare atât în versetul 23 cât și în finalul apoteotic al rugăciunii:

„Neprihănitule Tată, lumea nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis. Eu le-am făcut cunoscut Numele Tău, și li-L voi mai face cunoscut, pentru ca dragostea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei și Eu să fiu în ei“ (Ioan 17:25-26).

Vorbind despre unitatea cerească a credincioșilor cu Tatăl și cu Fiul, cineva a încercat s-o exprime matematic. „Dacă“, spunea el, „în aritmetică $1+1=2$, în unitatea Sfintei Trinități, $1+1+1=1$,

adică Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt sunt „una“. În mod similar, în unitatea creștină prin comuniunea divină, 1+1+1+1 ...+1=întotdeauna 1“!

Trebuie să facem aici o remarcă majoră: din textul rugăciunii din Ioan 17 lipsește cu desăvârșire orice referință la Duhul Sfânt. Acest lucru este remarcabil deoarece Evanghelia lui Ioan este supranumită și „Evanghelia Duhului Sfânt“. Dintre toți cei patru evangheliști, Ioan menționează cel mai mult persoana și lucrarea Duhului Sfânt:

- Ioan 1:33 – Duhul Sfânt coboară în chip de porumbel
- Ioan 6:33 – Duhul dă viață
- Ioan 3:8 – Duhul acționează suveran
- Ioan 4:10 – Duhul ca apă vie
- Ioan 4:23-24 – Închinarea în duh și în adevăr
- Ioan 14:16 – Duhul ca Mângâietor
- Ioan 14:17 – Duhul adevărului
- Ioan 14:24 – Duhul ne învață despre Christos
- Ioan 15:26 – Duhul întărește mărturia lui Christos
- Ioan 16:7-14 – Lucrarea Mângâietorului
- Ioan 20:19-23 – Primirea Duhului Sfânt)

Expresia „le-am făcut cunoscut Numele Tău“ este o referință la revelația naturii divine. În Biblie, „Numele“ este sinonim cu natura unei persoane. Revelația lui Dumnezeu prin Christos a fost cea mai desăvârșită formă de cunoaștere a dumnezeirii. Aduceți-vă aminte de ceea ce i-a răspuns Isus Christos lui Toma:

„Isus i-a zis: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. Dacă m-ați fi cunoscut pe Mine, ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu. Și de acum încolo Îl veți cunoaște, și L-ați și văzut.”

„Doamne”, i-a zis Filip, „arată-ne pe Tatăl și ne este de ajuns”.

Isus i-a zis: „De atâta vreme sunt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu dar: „Arată-ne pe Tatăl“? Nu crezi că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine? Cuvintele pe care vi le spun Eu, nu le spun de la Mine, ci Tatăl, care locuiește

în Mine, El face aceste lucrări ale Lui. Credeți-Mă că Eu sunt în Tatăl și Tatăl este în Mine; credeți cel puțin pentru lucrările acestea“ (Ioan 14:6-11).

În rugăciunea aceasta a lui Melhisedec, „comuniunea“ dintre Tatăl și Fiul este măsura în care există comuniunea dintre Fiul și credincioșii creștini și comuniunea creștină în care trăiesc creștinii din toate veacurile.

Realitatea aceasta este ca o invitație să intrăm în cercul unei hore a iubirii, într-o îmbrățișare dumnezeiască pe care ne-o oferă Dumnezeu prin Christos.

După atâtea incertitudini despre textul rugăciunii din Ioan 17, dați-mi voie să închei cu ceva ce știu sigur, chiar dacă îl pricep la fel de puțin: Vom fi una cu Christos tot așa cum o soție devine una cu soțul ei în noaptea nunții!

„Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Hristos Biserica; pentru că noi suntem mădulare ale trupului Lui, carne din carnea Lui și os din oasele Lui. „De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de nevastă-sa, și cei doi vor fi un singur trup.” Taina aceasta este mare (vorbesc despre Hristos și despre Biserică)“ (Efes. 5:29-32).

Dincolo de consumarea acestei taine, unde va fi Christos vom fi și noi, uniți desăvârșit ca una din cele mai privilegiate „cete“ ale eternității (1 Cor. 15:22-23).

Vedeți dar că rugăciunea din Ioan 17 este demnă de o preoție care o depășește net pe cea a fiilor lui Aaron, de o preoție „după rânduiala lui Melhisedec“. Ea este plină de taine și de realități sublime pe care nu le putem pătrunde decât parțial. Ne este suficient însă că au vorbit despre ele cei care le cunosc deplin: Dumnezeu Tatăl și Fiul Său, Isus Christos.

Cum am putea cuprinde cu mintea noastră limitată acest dialog divin când el începe cu veșnicia și se termină tot cu ea?

„Tată, a sosit ceasul! ... Proslăvește-Mă la Tine Însuți, cu slava pe care o aveam înainte de a fi lumea. ... Tată, vreau ca acolo unde sunt Eu să fie împreună cu Mine și

acea pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea ...“ (Ioan 17:1,5, 24).

Pentru Domnul Isus „a sosit ceasul“ acum mai bine de două mii de ani. Pentru noi, nisipul din clepsidră trebuie să mai curgă până la ultimul fir, în marginea de la care începe eternitatea ...

Capitolul 18 - Natural și supranatural spre răstignire

După „seminarul de dinainte de Răstignire“ (Ioan 13 - 17) Domnul a plecat spre împlinirea sacrificiului suprem. Textul este ultracunoscut, dar eu doresc să vă invit spre straturi mai profunde, specifice evanghelistului Ioan. Realitatea lumii noastre se derulează pe două planuri paralele: cel natural și cel supranatural. Toți văd stratul natural, dar supranaturalul divin nu ne este la fel de accesibil. Ca să ni-l descopere, evanghelistul Ioan țese o pânză semitransparentă prin care putem privi la; (1) Ce se vede, la (2) ce se sugerează și (3) ce trebuie înțeles.

Ce se vede?

Din grădina Ghețimani, prin curtea Marelui Preot și prin sala de judecată a lui Pilat, Isus Christos parcurge un traseu marcat de patru simboluri spirituale și de patru întrebări rostite de Pilat. Simbolurile acestea au fost predicate și răspredicate. Ele sunt:

1. Sărutarea—Trădării (18:2–9)
2. Sabia—Rebeliunii (18:10)
3. Paharul—Supunerii (18:11–14)
4. Focul—Lepădării (18:15–27)

În sala de judecată, Pilat se străduiește să păstreze legalitatea unui proces care i se pare caraghios și lipsit de sens. Dreptul roman era temelia Imperiului și, în comparație cu el, procesul evreiesc este mai degrabă un asasinat al gloatei nebune, nejustificat și nemernic.

Pilat pune patru întrebări care marchează evoluția atitudinii lui față de Christos:

1. „Ce pâra aduceți împotriva acestui om?” (18:28–32)
2. „Ești Tu împăratul iudeilor?” (18:33–38)
3. „Vreți să vă slobozesc pe „Împăratul iudeilor?” (18:39–19:7)
4. „De unde ești Tu?” (19:8–16)

Ce se sugerează?

Poarta către profunzimile sugerate de evanghelistul Ioan este ultima întrebare rostită de Pilat:

„De unde ești Tu?” (Ioan 19:9).

Este clar că Pilat nu reușește să identifice cine este acest acuzat misterios care i-a fost adus în față. În această privință, nici ceilalți nu stau mai bine.

Ioan este evanghelistul nesinoptic. El abordează altfel viața Domnului Isus. În timp ce Matei, Marcu și Luca sunt preocupați să ne spună „ce a făcut” Domnul Isus, Ioan se străduiește să ne spună „cine este Isus și de ce a făcut El ceea ce a făcut” înaintea oamenilor. Capitolul 18 se încadrează în această strategie declarată a lui.

Coborând în straturile adânci ale acestui capitol, observăm cu uimire cum Atotputernicul se lasă prins, cum Dumnezeu cerului este lovit cu palma peste obraz în numele religiei Lui, cum Împăratul iudeilor „este refuzat de ai Lui” (Ioan 1:11) și cum Judecătorul lumilor este așezat în boxa acuzațiilor de oamenii pe care a venit să-i scape de osânda divină.

Capitolul ne furnizează o serie de contraste care șochează, care uimesc și care scot în evidență absurdul întregii situații. Informațiile spre straturile profunde ale narațiunii sunt ascunse parcă în frânturi de fraze, în detalii aparent minore, așteptând acolo liniștite să fie descoperite doar de cititorii foarte atenți și sensibili la „șoapta Duhului”.

„De unde ești?” este o cheie semantică, care ne îndeamnă să privim dincolo de stratul imediat al realității spre straturi mai adânci, din care ne vorbește taina. Ca la cea mai sofisticată

analiză semantică (oare de unde o fi știut acest Ioan atâta semantică?), în stratele „semnificantului“ se află „semnificatul“, în spatele pozei se află persoana, în spatele acțiunii se află ideea, în spatele evenimentului se află mesajul clarificat și direcționat dibaci spre inima și mintea cititorului.

Privit în profunzimea temei, capitolul 18 ne pune față în față cu următoarea premiză: „Cine ești tu, se vede din sursa de putere la care faci apel când treci prin stări de criză“.

În criza creată de el însuși, Iuda se sprijină pe puterea mulțimii cu care vine să-L prindă pe Isus, Petru se sprijină pe puterea sabiei personale, Ana și Caiafa se sprijină pe puterea poziției, a funcției din sistem, Pilat acționează în virtutea puterii Imperiului Roman. Isus Christos este singurul care se sprijină pe puterea lui Dumnezeu. Domnul a avut în mână un pahar, nu o sabie, dar paharul acesta s-a transformat miraculos într-un sceptru.

Punând lucrurile în antiteză, Ioan subliniază că celelalte personaje acționează „natural“, la nivelul dimensiunii lor orizontale, în timp ce Domnul Isus acționează „supranatural“, deasupra agitației din jur, imposibil de oprit și înaintând pas cu pas, într-o cadență deliberată, spre momentul apoteotic al răstignirii. Ioan ni-l prezintă în divinitatea Lui de dincolo de granițele umanității, trecând prin criză senin și suveran, imposibil de atins de toate străduințele lor de a-I sta în cale.

În episodul cu „sărutul trădării lui Iuda“, Isus Christos, „care știa tot ce avea să I se întâmple“ (Ioan 18:4- sublimă și sensibilă trimitere spre divinitatea Lui!), iese în întâmpinarea gloatei pe care o pune la pământ cu rostirea „tetragramonului divin“:

„Iuda, vânzătorul, știa și el locul acela, pentru că Isus, de multe ori, Se adunase acolo cu ucenicii Lui. Iuda deci a luat ceata ostașilor și pe aprozii trimiși de preoții cei mai de seamă și de farisei și a venit acolo cu felinare, cu făclii și cu arme. Isus, care știa tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei și le-a zis:

„Pe cine căutați?“

Ei I-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!“

Isus le-a zis: „Eu sunt!“

Iuda, vânzătorul, era și el cu ei. Când le-a zis Isus: „Eu sunt”, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ“ (Ioan 18:2-6).

Apoi El hotărăște suveran să li se dea în mână, ocrotindu-i grijiu pe ucenici:

„El i-a întrebat din nou: „Pe cine căutați?”

„Pe Isus din Nazaret”, I-au zis ei.

Isus a răspuns: „V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă”. A zis lucrul acesta ca să se împlinescă vorba pe care o spusese: „N-am pierdut pe nici unul din aceia pe care Mi i-ai dat” (Ioan 18:7-9 ca împlinire a rugăciunii din Ioan 17:12).

În episodul cu Petru care taie urechea lui Malhu, robul Marelui Preot, Isus Christos îi vorbește lui Petru de dimensiunea providențială a întâmplării:

„Bagă-ți sabia în teacă. Nu voi bea paharul pe care Mi l-a dat Tatăl să-l beau?” (Ioan 18:11).

Este vorba despre paharul pe care l-a acceptat în noaptea de rugăciune petrecută singur în Ghețimani (Mat. 20:22: 26:39,42). Într-altă evangheliie ni s-a spus că Domnul avea „legiunile de îngeri“ gata să-i sară în ajutor (Mat. 26:53). Minimalist, Ioan pomenește doar de acceptarea paharului dat de Tatăl ceresc. Cu alte cuvinte, Domnul Isus îi spune lui Petru: „Bagă sabia în teacă! Nu mai privi doar „pe orizontala omenească“. Aici se întâmplă ceva pe „verticala cerului“. Tu nu poți nici pricepe și nici împiedica asta“. La reacția naturală a lui Petru, Domnul Isus acționează apoi supranatural când, ne spune evanghelistul Luca, „s-a atins de urechea omului aceuia și l-a vindecat“ (Luca 22:51b).

În episodul chestionării Lui de mării preoți (Ioan 18:12-26), Ioan întrepătrunde alternativ secvențe în care lepadările lui Petru sunt contrastate cu stabilitatea poziției lui Isus Christos.

18:12-14 - Domnul Isus este prins și dus la Marii Preoți

18:15-18 - Petru se leapădă

18:19-24 - Domnul Isus se apără și este lovit peste obraz (Mica 5:1).

18:25-27 - Petru se leapădă a doua oară

Îmi aduc aminte că Richard Wurmbrand a fost primul care mi-a arătat smerenia și vinovăția lui Ioan care, ca să-l apere probabil pe Petru de toate predicile în care îl vom condamna noi că s-a dus în curtea Marelui Preot, a strecurat o informație doar aparent neînsemnată:

„Simon Petru mergea după Isus; tot așa a făcut și un alt ucenic. Ucenicul acesta era cunoscut de marele preot și a intrat cu Isus în curtea marelui preot. Petru însă a rămas afară la ușă. Celălalt ucenic, care era cunoscut marelui preot, a ieșit afară, a vorbit cu portărița și a băgat pe Petru înăuntru“ (Ioan 18:15-16).

Oare n-a știut Domnul Isus că Ioan, care-și rezema capul pe pieptul Lui la mesele de dragoste, era un musafir obișnuit și bine primit în casa Marelui Preot?

În episodul cu judecata lui Pilat, Isus Christos este prezentat de Ioan ca „taina“ pe care Pilat nu o poate dezlega:

„De unde ești Tu?“ (Ioan 19:9)

Situația este ilară. Pilat trebuie să accepte ca „împricinatul“ să fie în sala de judecată, în timp ce părâșii lui stau afară.

„Au adus pe Isus de la Caiafa în odaia de judecată. Era dimineața. Ei n-au intrat în odaia de judecată, ca să nu se spurce și să poată mânca Paștele“ (Ioan 18:28).

Pilat își dă repede seama că, în ochii evreilor, Isus Christos este considerat de ei deja „spurcat“ și băgat în sala de judecată. Procuratorul roman, trebuie, când să intre în sala de judecată, când să iasă la ei afară.

Al doilea lucru pe care-l află Pilat este că vina acuzatului ar fi că se pretinde a fi împăratul evreilor, dar ei nu-L recunosc și nu-L vor. Pilat Îl întrebă pe El și Domnul îi vorbește despre o împărăție care nu este din lumea aceasta. Cu o muștrare indirectă la greșeala lui Petru, El spune:

„Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”, a răspuns Isus. „Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor, dar, acum, Împărăția Mea nu este de aici” (Ioan 18:36).

Al treilea lucru pe care-l află Pilat este că Isus Christos, se crede într-adevăr un împărat născut cu o misiune specială în lume:

„Atunci, un Împărat tot ești!” I-a zis Pilat.

„Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.”

Pilat I-a zis: „Ce este adevărul?” (Ioan 18:37-38).

Al patrulea lucru pe care-l descoperă Pilat în Isus Christos este că aparține unei puteri superioare Romei, care hotărăște totul în ceea ce privește soarta Lui:

„Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te răstignesc și am putere să-Ți dau drumul!”

„N-ai avea nici o putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus“ (Ioan 19:10-11).

Acest „de sus“ nu însemna „de la Roma“, ci era revelația unei dimensiuni supranaturale a evenimentelor, în care providența divină hotărâse deja soarta Lui.

Ce trebuie înțeles?

Eroul principal al acțiunii este Isus din Nazaret. Aparent un om printre oameni, El se deplasează printre ei după un plan prestabil, întotdeauna stăpân pe situație, chiar dacă aparent se lasă la mâna celor din jur.

„Isus care știa tot ce avea să I se întâmple ...“ (Ioan 18:4)

În Ghețimani El rostește formula tetragramonului auzit pentru prima dată în pustia Madian de Moise când cerea numele Celui care-l trimite să-i scoată pe copiii lui Dumnezeu din Egipt: „Eu sunt Cel ce sunt“ (Exod 3:14). La sonoritatea Tetragramonului, până și dușmanii cei mai teribili cad la pământ neputincioși:

„Când le-a zis Isus: „Eu sunt”, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ“ (Ioan 18:6).

Înaintea lui Pilat, Isus își proclamă dreptul de „extrateritorialitate“. Nefiind din lumea aceasta, El nu poate fi judecat de oameni: Nu-i de mirare că Pilat L-a întrebat nedumerit: „Dar de unde ești?“

„Împărăția Mea nu este din lumea aceasta“, a răspuns Isus. „Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor, dar, acum, Împărăția Mea nu este de aici.“

„Atunci, un Împărat tot ești!“ I-a zis Pilat.

„Da“, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu“ (Ioan 18:36-37).

Înaintea reprezentantului Imperiului Roman, care stăpânea toată lumea de atunci, Isus din Nazaret îi atrage atenția lui Pilat că până și Imperiul are o „autoritate derivată“ din autoritatea superioară absolută a cerului:

„Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te răstignesc și am putere să-Ți dau drumul!“

„N-ai avea nici o putere asupra Mea“, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus“ (Ioan 19:10-11).

Toate acestea ne spun că El este printre noi, dar nu este nici dintre evrei și nici din imperiul roman. Este adevărat, ei Îl judecă și Îl au aparent în mână, dar El se poartă ca și cum ar fi deasupra tuturor, știind că ei nu pot face decât ceea ce era deja hotărât „sus“, în slava din care se coborâse. Nimeni și nimic nu poate sta împotriva inițiativelor divine. Evreii strigă cât îi țin plămâni că ei nu-L vor ca Împărat, dar El știe că este Împăratul iudeilor, pentru că acesta este planul lui Dumnezeu pentru ei. Indiferent de toanele sau dispoziția lor de moment, El știa că „sus“ se decisese că „domnia va fi pe umărul Lui“, „El va fi mare și va fi chemat Fiul Celui Preaînalt: și Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al tatălui Său David“ (Luca 1:32).

Finalul evangheliei lui Ioan va pulsa mult pe această idee, făcându-l pe Pilat să scrie, împotriva protestelor evreilor, deasupra crucii lui Isus, în cele trei limbi de circulație de atunci, identitatea și destinul lui Isus:

„Pilat a scris o însemnare pe care a pus-o deasupra crucii și era scris: „Isus din Nazaret, Împăratul iudeilor”.

Mulți din iudei au citit această însemnare, pentru că locul unde fusese răstignit Isus era aproape de cetate; era scrisă în evreiește, latinește și grecește. Preoții cei mai de seamă ai iudeilor au zis lui Pilat: „Nu scrie: „Împăratul iudeilor“. Ci scrie că El a zis: „Eu sunt Împăratul iudeilor.”

„Ce am scris, am scris”, a răspuns Pilat“ (Ioan 19: 20-22).

La o citire superficială, capitolul 18 conține doar o singură lepădare, cea a lui Petru. În straturile profunde însă, asistăm la trei sau chiar patru lepădări:

- lepădarea ucenicilor care-l părăsesc în Ghețimani,
- lepădarea marilor preoți care-l judecă și-l declară necorespunzător,
- lepădarea poporului care strigă nu-l vrem „noi n-avem alt împărat, decât Cezarul“
- și lepădarea lui Pilat care, simbolic, „se spală pe mâini“ și-L dă mulțimii ca să fie răstignit.

Toți se leapădă de Isus Christos. El este din altă lume, nu ne aparține. Nefiind ca noi, ne deranjează.

Naturalul refuză supranaturalul dumnezeiesc (1 Cor. 2:14).

Firea pământească se împotrivesc Duhului (Gal 5:17).

Ce este firesc prigonește ceea ce este duhovnicesc (Gal. 4:29).

Toate aceste trei adevăruri vor ieși la iveală, cum nu se poate mai clar, în răstignirea și îngroparea Domnului Isus, de care ne vom ocupa în capitolul următor.

Capitolul 18-19:37 – Judecata lumii acesteia

Dintre toate textele evangheliei, cel mai greu îmi este să scriu despre Ioan 18 și 19. Capitolele acestea descriu suferințele lui Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu, dat în mâinile oamenilor. Mi-e greu să scriu pentru că acolo și atunci am fost și eu, factorul uman din mine, care și-a răstignit Creatorul. Degeaba spun că eu n-aș fi făcut ce au făcut ei. Adevărul este că fiecare dintre noi este în stare să facă exact ceea ce au făcut ei dacă suntem plasați în condiții asemănătoare.

Mi-e greu să scriu însă și din alt punct de vedere, pentru că acțiunea este multistratificată, iar amănunțele din planul evenimentelor ne fac ușor să uităm, să nu deslușim mărețul eveniment din planul secund aflat în străfundurile acestor întâmplări.

La suprafață, în capitolele 18 și 19 din evanghelia lui Ioan este prins El, este judecat El, este schingiuit El, este răstignit El și este omorât El, dar în străfunduri are loc judecata noastră, înfrângerea noastră, pentru că ceea ce i-am făcut atunci Lui ne-am făcut de fapt nouă înșine, dându-ne pe față răutatea, gata să-L ucidem pe Dumnezeu. Praful pământului a ridicat mâna ca o trestie ruptă împotriva Judecătorului lumii acesteia.

Și mai este un alt plan, mai profund în care, cel care este prins, cel ce este legat, cel ce este dezbrăcat de putere și înfrânt este Satan însuși, Luceafărul căzut din slavă, șarpele cel viclean, dușmanul cel vechi, care din eternitate a îndrăznit să se ridice împotriva lui Dumnezeu. Așa cum bine a pătruns Costache Ioanid în poemul „Ghetsimane“:

Și pe creștetul Golgotei,
sus, între pământ și cer,
vor da cea din urmă luptă
Mielul blând și Lucifer.
Iar când Iosif va desprinde
trupul sfântului Oștean,
nevăzut, pe crucea goală,
va rămâne-nfipt... Satan!

În spatele evenimentelor de atunci trebuie să vedem mult mai mult decât suferințele Lui și tragedia lepădării Lui de cei din Israel. Trebuie să vedem judecarea lumii și înfrângerea definitivă a lui Satan.

„Acum are loc judecarea lumii acesteia!“

Foarte interesant acest concept al judecății din Evanghelia lui Ioan! Este suficient să alăturăm câteva texte din ea ca să ne dăm seama că, spre deosebire de noi, care așteptăm judecata cea de la urmă, Ioan propovăduiește o judecată prezentă, o „cernere“ a sufletelor (Luca 22:31), în funcție de atitudinea pe care o luăm fiecare față de Christos și lucrarea pe care I-a dat-o Tatăl s-o facă:

Ioan 5:22 - „Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului.

Ioan 3:17-19 - „Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El. Oricine crede în El nu este judecat, dar cine nu crede a și fost judecat, pentru că n-a crezut în Numele singurului Fiul al lui Dumnezeu. Și judecata aceasta stă în faptul că, odată venită Lumina în lume, oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.“

Ioan 5:24-27 - „Adevărat, adevărat vă spun că cine ascultă cuvintele Mele și crede în Celce M-a trimis are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte

la viață. Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul, și acum a și venit, când cei morți vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce-l vor asculta vor învia. Căci, după cum Tatăl are viața în Sine, tot așa a dat și Fiului să aibă viața în Sine. Și I-a dat putere să judece, întrucât este Fiul al omului. “

Ioan 16:8, 11 - „Și când va veni El (Duhul Adevărului), va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea și judecata... fiindcă stăpânitorul lumii acesteia este judecat.“

Venirea Fiului lui Dumnezeu în lumea noastră, a însemnat oportunitatea oferită tuturor oamenilor să fie mântuiți prin lumina cunoașterii lui Christos.

De fapt, cititorul atent al evangheliei lui Ioan, a aflat toate acestea încă din finalul secțiunii care conține „cartea semnelor“ (Ioan 1 – 12), unde autorul a așezat acele cuvinte enigmatice despre platforma-program care avea să se declanșeze începând cu capitolul 13, culese în cea de a doua secțiune, „cartea slavei“.

Cei ce au auzit atunci tainicile cuvinte, nu le-au pătruns atunci înțelesul. Ar fi însă tragic, dacă nu le-am pătrunde nici noi, cei peste care a răsărit lumina Duhului Sfânt. Recitindu-le, putem aprinde făclia cu care putem intra în întunecata Săptămână Mare, când Lumina lumii s-a confruntat cu teribilul întunec spiritual din jur.

„Isus le-a zis: „Lumina mai este puțină vreme în mijlocul vostru. Umblați ca unii care aveți lumina, ca să nu vă cuprindă întunericul; cine umblă în întuneric nu știe unde merge. Câtă vreme aveți lumina printre voi, credeți în lumină, ca să fiți fii ai luminii” (Ioan 12:35-36).

Iată de ce mi-e întotdeauna greu să scriu ceva despre capitolele 18 și 19 din evanghelia lui Ioan.

Unul din cei care au pătruns foarte bine în stratul profund al Săptămânii Mari când Dumnezeu a osândit lumea și l-a biruit la Cruce pe Satan a fost poetul-teolog Costache Ioanid. Descrierea pe care o face el acestei lupte într-unul din extraordinarele lui

poeme este una din cele mai strălucite lecții de teologie pe care am parcurs-o vreodată. Dați-mi voie să vi-o ofer aici și vouă:

Cele șapte bătălii de pe Golgota

Să cânte strunele-ncordate!
Fanfarele să sune greu!
Din piepturile-nflăcărate
a fiilor lui Dumnezeu.

Să crească imnuri ne-nterupte,
o slavă fără de hotar
a celor șapte grele lupte
ce-au frânt Infernul pe Calvar!

I. Lanțurile

Era o zi scâldată-n soare.
Pe deal, prin pietre și butuci,
între ostași cu coif și zale,
treceau trei oameni sub trei cruci.

Trei osândiți, spre trei morminte.
Dar fiecare c-un destin.
Și sângele curgea fierbinte,
cel omenesc și cel divin.

În urma lor venea norodul.
Și colbul se urca în vânt.
Dar într-o vale, voievodul
ce cotropise-acest pământ,

Satan, cu țipete stridente
chema oștirile din larg,
din cele șapte continente,
din nori ce în furtuni se sparg!

Veneau toți demonii grămadă.
Urlau și clănțăneau din dinți.
De-ar fi putut un om să-i vadă,

pe loc și-ar fi ieșit din minți.

Și-acolo într-o vale-adâncă,
într-o spărtură de vulcan,
se înălță pe-un colț de stâncă
temutul comandant Satan.

„Destul!“ urlă de sus năprasnic.
„Mișei! Făpturi de rând! Fricoși!
Un om... vă pare-atât de groaznic?
Doar nu-s o mie de Cristoși!

Întind a beznelor aripă
și-n numele ce-l port ordon:
Porniți năvalnic! Și într-o clipă,
din locul morții, fără zvon,

aduceți lanțurile toate
ce-i leagă în Șeol pe sfinți,
poveri de-nfrângeri și păcate,
cătușe de nesăbuiți.

Și-apoi în zbor, cu mine-n frunte,
deasupra crucii lui Isus,
din toate vom clădi un munte
sub care va cădea răpus!“

În vremea asta în tăcere,
sub bice de ostași semeți,
Isus urca din răspunere,
sub cruce, prin ciulini răzleți.

Îl urmăreau cei mulți cu freamăt,
văzându-L tot mai copleșit.
Apoi... deodată... fără-un geamăt,
Isus cel sfânt... S-a prăbușit.

Porni un vaiet în mulțime.
Isus... Isus... era înfrânt...

Chiar îngerii din înălțime
priveau cu spaimă spre pământ.

Dar, iată, muntele de lanțuri,
ciudatul munte nevăzut,
acum... s-a prăbușit prin șanțuri
și-n pulbere s-a prefăcut!...

Satan, parcă simțind că piere,
la gură ghearele și-a dus.
Căci nu știuse ce putere
era în jertfa lui Isus!...

„Vai, unde-s lanțurile, unde?“
strigă, venind de jos, un sol.
„Stăpâne, ce-ai făcut? Răspunde!
Sunt liberi morții din Șeol!...“

„Mărire!“ Cântă-n slavă bolta!
Vrăjmașul geme sub călcâi!
Fu prima luptă pe Golgota
și biruința cea dintâi.

II. În ascuns

Între sclipiri de-oțel severe,
urca Isus, cu umeri grei,
privind mâhnit cu ce durere
Îl tânguiau bărbați, femei.

„O, fiicelor, de ce vă strângeți
plângând de mila Celui Drept?
Mai bine pentru voi să plângeți
și pentru pruncii de la piept.

Căci dacă azi copacul verde
e frânt sub fierul ne-ndurat,
cu cât mai hotărât va pierde
osânda grea pe cel uscat?“

Dar vorbele pe vânt zburară.
Și lacrimile iar s-au strâns.
Trudiții pași din nou urcară
între batjocură și plâns.

Pilat, Irod, Ierusalimul,
soborul sfintei cârmuiri,
vai, nimeni nu vedea sublimul
dumnezeieștii dăruiri.

Cei mari erau orbiți de-ambiții;
cei mici de Lege-mpovărați.
Un impostor vedeau slăviții;
o victimă, cei întristați.

Isus putea să strige: „Eli,
arată-Mă din nepătruns!“
Și-n locul „omului durerii“,
în locul Mielului străpuns,

cei din sobor și cei din gloată,
privind același trist tablou,
ar fi văzut în El deodată
pe cel mai 'nalt, mai sfânt erou!

Dar nu, Isus purta o haină
de victimă și impostor.
Ce om ar fi păstrat în taină
atâta slavă și-atât dor?

*

Era a doua bătălie.
Isus, nemuritoarea Stea,
trecea în sfânta-I măreție
ce nimeni, nimeni n-o vedea.

III. Dezbrăcarea

Pe culme se citi sentința.
Isus, desăvârșitul Miel,
primea în pace suferința.

Și un ostaș, venind spre El,

I-a zis: „Dezbracă-Te și-aruncă!“

Și-a tresărit ușor Isus.

„Dezbracă-Te ... Ce grea poruncă!

Dar nu-i din lume. E de sus...

Ți-au pus o mantie pe umăr.

Și toți Învățător Îți zic.

Aruncă mantia-n țărână.

Ca să fii totul, fii nimic!

Ești luptător și Ți se cere

să-Ți fie mijlocul încins.

Tu scoate-Ți brâul în tăcere

și, ca să-nvingi, să fii învins!

Ești Preot. Iadu-Ți știe frica.

Și ai o jertfă de-mplinit.

Dezbracă-n liniște tunica

și fii Tu Însuți cel jertfit.

Însă... cămașa necusută...

lucrată dintr-un singur fir...

cu-atâtea bucurii țesută,

cu stropi de lacrimi și de mir,

cămașa tainică de Mire

cea nelucrată din bucăți,

simbolul de neprihănire

și semnul sfintei unități,

ce greu cămașa se desprinde

și de pe sângele-nchegat

dar și din gândul ce-o cuprinde

și-ntârzie înduioșat...

Isus simți venind deodată

ecoul unui vechi tumult.

Și auzi-n urechi o șoaptă:
„Oprește-Te! Ai dat prea mult!“

Vrăjmașul Îi lovește pieptul
cu forța magicului glas.
„Cămașa n-o dai! Căci ai dreptul!
E tot ce-n lume Ți-a rămas!“

„Nu-i tot... „Și-n clipa de răscruce,
pornind cu pas domol și rar,
Isus se așeză pe cruce
să dea și cel din urmă dar...“

Pământ! Din tot întinsul zării
privește-acum pe Salvator!
Căci bătălia dezbrăcării
s-a dat ca pildă tuturor.

IV. Patru cuie

Isus, culcat pe lemn în soare,
privea de jos spre cerul sfânt,
c-un gest de largă apărare
a unui vinovat pământ...

Stătea cu fața neclintită
și aștepta, ca pe-un liman,
întâia floare înflorită
sub lovitura de ciocan.

Stătea cu mâinile întoarse,
cu mâinile ce până ieri
ștergeau pe-atâtea fețe arse,
atâtea lacrimi și dureri;

cu mâinile ce-odinioară
au dăruit și văz și grai
și binecuvântări lăsară
pe chipuri mici, cu păr bălai.

Și-acum spre mâinile ce-așteaptă
răsplata trudei lor, pe drept,
doi negri pumni zvâcnind se-ndreaptă
spre marea luptă piept la piept.

Satan, în ultima secundă,
purtând cunună de catran,
încearcă groaza să-și ascundă
sub măreția de titan.

Întinde mantia deodată
ca nor de fum într-un crater.
Și-ncepe atunci cea mai ciudată
din câte lupte-au fost sub cer.

Auzi... boc!... boc! ciocanul sună.
Țâșnește cel dintâi izvor...
Dar cade strania cunună
a negrului cotropitor.

Și bate iar... boc! boc!... ciocanul.
Cad stropii roșii pe pământ...
Dar geme biruit dușmanul.
Și scepтрul său în colb s-a frânt.

Boc!... Boc!... ciocanul iarăși cade.
Isus plătește greu tribut.
Dar moartea unghiile-și roade
și mușcă-n țărână Belzebut.

Boc!... Boc!... Deși sub vârf de coarne,
Isus a-nvins! Căci a iubit!
Vrăjmașul a lovit în carne,
iar El în Duh l-a țintuit!

Și, iată patru mari izvoare,
ce-au curs din viața lui Isus,
spre zarea soarelui răsare.
Spre nor, spre sud și spre apus.

sunt patru fluvii de tărie,
de dragoste, de cer, de har!
A fost a patra bătălie
și biruință pe Calvar.

V. Doctorii

Acum Isus în răni atârnă.
(Ce rod va duce-n cer cu El?)
Sunt răstigniți pe-aceeași bârnă
o viperă și-un tainic Miel.

Și totuși lupta iar se-ncinge.
Să-nduri tot chinul lumii-acești
dar cum să poți privi și-nvinge
sarcasmul celor ce-i iubești?

„Hei, Tu, profet al învierii...“
vorbește-un doctor cu ochi duri,
purtând panglici și filacterii
cu lungi versete din Scripturi.

„n-ai spus Tu că ridici un Templu?
că-i faci a treia zi și porți?
Ei, haide, dă-ne un exemplu,
salvează-Ți trupul dintre morți!“

„Nu ești Ben-David?“ spune altul,
„eternul Fiu venit din cer?
De asta vii din tot înaltul
să mori pierdut într-un ungher?“

„Nu ești Mesia din vecie?“
rânjește unul din tâlhari.
„Nu scoli Tu morții din sicrie?
N-ai vrea cu mine să dispari?...“

„Prea mult!“ Satan din nou încearcă.
„Nu vezi că suferi în zadar?“

Nu-i nimenea să mai întoarcă
pe-acești dulăi cu gând murdar!

Mai bine să arunci văpaie
să arzi norod după norod.
Îți curge sângele șuvoaie
și nu se-arată nici un rod!“

Isus, spre zarea depărtată,
șopti cu gândul peste veac:
„O, iartă tuturoră, Tată,
că ei nu știu acum ce fac!...“

Și-atunci, cu buza tremurândă,
cel' lalt tâlhar porni cuvânt:
„Hei, tu, tovarăș de osândă,
ce-ai râs de Solul Celui Sfânt...“

ce-am fost noi doi? Un iad fierbinte.
Dar El, Isus, e nepătat!
O, Doamne, să-Ți aduci aminte
de mine când vei fi-mpărat...“

Era întâiul rod! Mărire!
Isus acum, cu blându-I grai,
Se-ntoarce plâns de fericire:
„Tu... azi... vei fi cu Mine-n Rai...“

Voi, frați, când răsul și minciuna
vă umplu sufletul de-amar,
să vă-amintiți întotdeauna
de doctorii de pe Calvar!

VI. „Eli!... Eli!...“

Deodată... c-un fior... mulțimea
și-a-ntors privirile spre cer.
Un nor umbrise înălțimea?
Un fum călătorea stingher?

Ba nu. Dar pe întreaga zare
o neagră taină se urzi,
o stranie întunecare,
un miez de noapte-n plină zi.

O umbră ceru-ntreg cuprinse
ca un potop de lilieci.
Și-ndată soarele se stinse
și dispăru ca pentru veci.

În întunericul de smoală
porni un vânt fremătător.
Era o noapte ireală
ca un sfârșit al tuturor.

Zadarnic gloata de pe culme
își ațintea privirea sus,
căci nu erau alți ochi pe lume
să vadă ce vedea Isus...

Mai mulți decât nisipul mării,
mai repezi ca un uragan,
punând un scut asupra zării
din mii de ciucuri de catran,

gigantice oștiri de duhuri,
în focul luptei cel mai greu,
se-ngrămădiseră-n văzduhuri
între Isus și Dumnezeu.

„Ești vinovat!“ striga oștirea.
„Da. Vina tuturor căzu.
Dar Tu, purtând nelegiuirea,
de toate vinovat ești Tu!

Asupra Ta e-acum minciuna
și ura ce-a domnit mereu.
Ești vinovat pe totdeauna
și despărțit de Dumnezeu!

Mândria, cugetul fățarnic,
pe toate-asupra Ta le-ai luat.
Zadarnic Te mai rogi! Zadarnic!
Ești vinovat! Ești vinovat!...“

„Eli! Eli!...“ se-aude-n bezne.
„Eli! Lama Sabactani!...
Străpuns în mâini, străpuns în glezne
și fără Tine cât voi fi?

Eu nu mai sunt decât un vierme
privit cu silă și strivit.
Dar cum să uit că-n slăvi eterne
Tu M-ai născut și M-ai iubit?

Ci Eu, Adam al înnoirii,
Te chem și strig împovărat:
De toată vina omenirii,
Părinte, da, sunt vinovat!“

O rază și-a adus cuvântul
asupra umilitei frunți.
Se zguduie acum pământul.
Se sfarmă stâncile în munți!

S-a despicat catapeteasma
și locul tainic s-a deschis!
Și-alungă demonii fantasma.
Și șterge bezna ca un vis.

Din nou se luminează bolta.
Vibrează soarele-n etern!
A șasea luptă pe Golgota
a smuls zăvorul către cer!

VII. Ultimul vrăjmaș

Acum e cea din urmă luptă.

Tăcere. Într-un duh solemn,
priviți pe cruce fața suptă
și sângele-nchegat pe lemn.

Puterea cărnii e sfârșită.
Dar dragostea și mila, nu!...
Învinsă-i vipera cumplită
și oastea-n gol i se pierdu.

Dar... ultimul vrăjmaș veghează.
Pe cal cu pieptul pe oblânc,
împrăștiind fiori de groază,
se-nalță moartea din adânc.

Cu coasa-n mâini ca o balanță,
pe nevăzutele-i poteci,
purtând o ultimă speranță
de-a-nvinge dragostea pe veci,

se-apropie din zări... se-arată...
cu ochi adânci, cu chipul pal...
Se-oprește o clipă. Și deodată
înfinge pintenii în cal.

Oțelul spintecă văzduhul.
Dar Fiul strigă-n zări: „Ava!“
Țărâna piară. Însă Duhul
se-ncredințează-n mâna Ta!“

Se pleacă fruntea, se destinde.
Un astru lunecă-n apus...
Iar de pe cruce se desprinde,
mai sclipitor, un alt Isus!

Pe fruntea Lui acum, El poartă,
în locul rănilor de spini,
ca preț al dragostei ce iartă,
cununa veșnicei lumini!

E Domnul Domnilor! Mărire!
E Împărat peste-mpărați!
A-nfrânt dușmanul prin iubire!
E-ntâiul frate între frați!

Îl vei vedea din zări, Marie,
în trup slăvit de Duh și Har.
A fost a șaptea bătălie
și cea din urmă pe Calvar.

*

Să cânte strunele-ncordate!
Trompetele să sune plin!
Isus, Mântuitor și frate,
e Soarele etern! Amin.

În săptămâna Mare, Fiul lui Dumnezeu a fost frânt, dar nu înfrânt; a fost schingiuit, dar n-a fost dovedit schismatic, a fost lepădat, dar nu și-a pierdut demnitatea și poziția de Împărat; a fost răstignit, dar asta nu a însemnat decât că a biruit, iar toate forțele care i S-au opus atunci n-au fost decât torțele care i-au iluminat în nevăzut plecarea din lumea aceasta întunecată.

Cum să-L prinzi pe Cel Atotputernic? - Ioan 18:1-11

Nevrând să rateze arestarea, Iuda a fost trimis de marii preoți după Isus cu o mulțime mare compusă din „ostași și ceata aproziilor trimiși de preoții cei mai de seamă și de farisei și a venit acolo cu felinare, cu făclii și cu arme“ (Ioan 18:3). Mica ceată de ucenici ar fi fost copleșită imediat de această forță, dacă ... n-ar fi fost cu ei și Isus. Scena descrisă de Ioan aproape că nu are nevoie de niciun comentariu:

„Isus, care știa tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei și le-a zis: „Pe cine căutați?“ Ei I-au răspuns: „Pe Isus din Nazaret!“ Isus le-a zis: „Eu sunt!“ Iuda, vânzătorul, era și el cu ei. Când le-a zis Isus: „Eu sunt“, ei s-au dat înapoi și au căzut la pământ“ (Ioan 18:4-6).

De ce s-au prăbușit oamenii aceia înarmați la pământ când au auzit aceste cuvinte din gura Domnului Isus? Ce era în vorba Lui de n-au putut sta în picioare?

Nici astăzi și nici atunci, nimeni nu mai știe cum se pronunță, care este sonoritatea adevărată a numelui divin primit de Moise de la Dumnezeu.

„Moise a zis lui Dumnezeu: „Iată, când mă voi duce la copiii lui Israel și le voi spune: ‘Dumnezeul părinților voștri m-a trimis la voi’ și mă vor întreba: ‘Care este Numele Lui?’ ce le voi răspunde?”

Dumnezeu a zis lui Moise: „Eu sunt Cel ce sunt.”

Și a adăugat: „Vei răspunde copiilor lui Israel astfel: ‘Cel ce se numește Eu sunt m-a trimis la voi.’” Dumnezeu a mai zis lui Moise: „Așa să vorbești copiilor lui Israel: ‘Domnul, Dumnezeul părinților voștri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov, m-a trimis la voi. Acesta este Numele Meu pentru veșnicie, acesta este Numele Meu din neam în neam’” (Exod 3:13-15).

Ca să pângărească Numele Sfânt, evreii au luat decizia de a înlocui vocalele din „Cel ce sunt” cu vocalele din numele „Adonai” (Domnul). S-a ajuns astfel la pronunția „Iehova, Iahue, Iahve”. În noaptea prinderii, în grădina Ghețimane, Domnul Isus și-a arătat ceva din slava Sa eternă, ieșindu-le înaintea ca Dumnezeul părinților lor pe care i-a scos din Egipt. Rabinii cred și astăzi că acel „Eu sunt Cel ce sunt” are sonoritatea care pune în mișcare universul și copleșește pe oricine care ar cuteza, ca și Faraon altădată „să stea împotriva Dumnezeului lor”.

Din felul în care prezintă Ioan împrejurarea din grădină e clar că nimeni n-ar fi putut pune mâna pe El, dacă nu li s-ar fi dat El însuși de bunăvoie.

Marele Preot înaintea marilor preoți - Ioan 18:12-27

Cea mai bună metodă de a verifica o copie este să o confrunți cu originalul. În felul acesta, falsul iese imediat la iveală. Cât de caraghioși sunt Ana și Caiafa, preoți așezați de oameni, putrezi până în măduva ființei lor și perversi până la paradox, doi când ar fi trebuit să fie unul, amândoi la fel de decăzuți și declasați în caracter și fapte.

„Ceata ostașilor, căpitanul lor și aprozii iudeilor au prins deci pe Isus și L-au legat. L-au dus întâi la Ana, căci

el era socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela. Și Caiafa era cel ce dăduse iudeilor sfatul acesta: „Este de folos să moară un singur om pentru norod” (Ioan 18:12-14).

Cât de caraghioși sunt Ana și Caiafa prin comparație cu Isus Christos, Marele Preot ridicat de însuși Dumnezeu, „după rândaia lui Melhisedec!” Seminția lui Aaron era un neam de păcătoși și avea nevoie de răscumpărare, ca și Petru căzut în lepădarea lui și, de altfel, ... ca și tine și mine.

Nu există răspuns corect la o întrebare greșită! - Ioan 18:28-37

Pilat a ratat șansa vieții lui pentru că n-a știut cum să-L întrebe pe Isus. În termenii filosofiei, Pilat a confundat „categoriile” și n-a fost vrednic să primească un răspuns. Avându-L pe Fiul lui Dumnezeu în față, Pilat a întrebat flegmatic și retoric. Era manifestarea unui om „trecut prin viață” cu o vastă experiență și resemnat în urma unor căutări fără răspuns:

„Ce este adevărul?” După ce a spus aceste vorbe, a ieșit iarăși afară la Iudei ...” (Ioan 18:38)

În închisorile comuniste au fost aruncați oameni de-a valma recoltați din toate straturile sociale. Ca să nu înnebunească, unii dintre cei ce fuseseră profesori universitari dădeau lecții de specialitate, iar ceilalți îi ascultau cu plăcere. Traian Ban, tatăl soției mele, ne-a povestit că a avut privilegiul să-l asculte pe unul din cei mari mari profesori de filosofie ai vremii. După una din lecții, profesorul a acceptat să i se pună întrebări. Căutând să-l câștige pentru Christos, creștinii din cercul moisiștilor l-au rugat atunci să le dea o definiție a adevărului.

„Adevărul? a stat puțin pe gânduri domnul profesor, căutând probabil o definiție mai simplă cu care să nu-i încurce pe oamenii simpli care-i stăteau în față. „Adevărul ... este ca un compas cu două picioare, unul înfipt în lumea noastră, iar celălalt în eternitate. Un adevăr trebuie să fie egal cu el însuși în orice împrejurare, pentru că are valoare eternă.”

„Bravo, domnule profesor!” i-au spus creștinii. Ați dat cea mai bună definiție din lume. Așa este adevărul, iar El a venit printre

noi din eternitate în persoana lui Isus Christos, Fiul lui Dumnezeu! El și numai El a fost Om adevărat și Dumnezeu adevărat!“

Pilat a pus o întrebare greșită. Adevărul nu este un „ce“, ci un „cine“. Dacă ar fi pus întrebarea corectă, omul din fața lui Pilat i-ar fi răspuns:

„Eu sunt calea, adevărul și viața! Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine“ (Ioan 14:6).

Pilat a căutat adevărul acolo unde nu trebuia și a fost prea târșit de lumea aceasta și prea orb ca să-și mai dea seama că adevărul era acolo, în fața lui. Ce tragedie!

Cei doi Baraba - Ioan 18:38b-40

Numele tâlharului ridicat alături de Christos pe palierul alegerii izbăvitului de sărbători ar fi putut fi oricare altul, dar ... n-a fost! A trebuit să se numească chiar așa, Baraba, adică Bar-Aba, Fiul Tatălui!

În ziua aceea, doi fi ai Tatălui au stat unul lângă altul și poporul a ales. A ales bine? Bineînțeles! Pentru că așa rânduise ... Tatăl! Un Fiu trebuia să meargă la moarte pentru salvarea celui-lalt. Providența divină era iar la lucru și Ioan nu scapă prilejul de a ne atrage atenția asupra ei:

„După ce a spus aceste vorbe, a ieșit iarăși afară la iudei și le-a zis: „Eu nu găsesc nicio vină în El. Dar, fiindcă voi aveți obicei să vă slobod pe cineva de Paște, vreți să vă slobod pe Împăratul iudeilor?“ Atunci, toți au strigat din nou: „Nu pe El, ci pe Baraba!“ Și Baraba era un tâlhar“ (Ioan 18:38b-40).

El a venit să plătească o datorie pe care n-o făcuse, motivat de faptul că noi făcusem o datorie pe care n-o puteam plăti.

Capitolul 19:38-42

Iosif din Arimatea

- omul care și-a ratat Paștele

În vara anului 2014, am ținut la Bethel un studiu pentru tineri. Am vorbit despre Petru, Ioan, Iacov, Andrei, etc., dar am încheiat cu portretul unui ucenic mai ciudat al Domnului Isus, unul „din umbră”, Iosif din Arimatea.

Ideea principală a studiului este că fiecare dintre noi trecem printr-o perioadă de oscilări între lume și Domnul Isus, între ceea ce suntem noi fără El și ceea ce vrea să ne facă El; între ceea ce avem și ceea ce ne oferă El. Dar ... să nu anticipăm.

Deși trece adeseori neobservat, Iosif din Arimatea a fost suficient de important ca să fie pomenit în toate cele patru Evanghelii! Este prima surpriză când vrem să aflăm ceva despre acest om. Puse cap la cap, pasajele din Evangheliile completează cu câte o „tușă” portretul lui. Le vom lua pe rând:

1. Matei

Matei ne spune că Iosif a fost un „om bogat” și că „era și el ucenic al lui Isus”. El l-a pus trupul într-un mormânt care era al său, după ce l-a înfășat într-o pânză de in.

„Spre seară, a venit un om bogat din Arimatea, numit Iosif, care era și el ucenic al lui Isus. El s-a dus la Pilat, și a cerut trupul lui Isus. Pilat a poruncit să i-l dea. Iosif a luat trupul, l-a înfășurat într-o pânză curată de in, și l-a pus într-un mormânt nou al lui însuși, pe care-l săpase în

stâncă. Apoi a prăvălit o piatră mare la ușa mormântului, și a plecat. Maria Magdalena și cealaltă Marie erau acolo, și ședeau în fața mormântului.” (Mat. 27:57-61)

2. Marcu

De la Marcu aflăm că Iosif din Arimatea a fost „un sfetnic cu vază al soborului (Sinedriului)” care „aștepta Împărăția lui Dumnezeu”. Marcu folosește două verbe sugestive pentru a sublinia relația dintre Iosif și Pilat: Iosif „a îndrăznit” să se ducă la Pilat, iar Pilat „i-a dăruit” lui Iosif trupul.

„Când s-a înserat - fiindcă era ziua Pregătirii, adică, ziua dinaintea Sabatului. – a venit Iosif din Arimatea, un sfetnic cu vază al soborului, care și el aștepta Împărăția lui Dumnezeu. El a îndrăznit să se ducă la Pilat ca să ceară trupul lui Isus.

Pilat s-a mirat că murise așa de curând; a chemat pe sutaș, și l -a întrebat dacă a murit de mult. După ce s-a încredințat de la sutaș că a murit, a dăruit lui Iosif trupul. Și Iosif a cumpărat o pânză subțire de in, a dat jos pe Isus de pe cruce, L-a înfășurat în pânza de in, și L -a pus într-un mormânt săpat în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră la ușa mormântului.

Maria Magdalena și Maria, mama lui Iose, se uitau unde-L puneau.” – Marcu 15:42-47

3. Luca

Luca adaugă câteva caracteristici ale lui Iosif din Arimatea. Era „un om bun și evlavios, care nu luase parte la sfatul celorlalți” (În semn de protest!?), „Aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu”. A pus trupul într-un „mormânt nou, săpat în piatră, în care nu mai fusese pus nimeni”

„Era un sfetnic al Soborului, numit Iosif, om bun și evlavios, care nu luase parte la sfatul și hotărârea celorlalți. El era din Arimatea, o cetate a Iudeilor, și aștepta și el Împărăția lui Dumnezeu.

Omul acesta s-a dus la Pilat, și a cerut trupul lui Isus. L-a dat jos de pe cruce, L-a înfășurat într-o pânză de in, și

L -a pus într-un mormânt nou, săpat în piatră, în care nu mai fusese pus nimeni.

Era ziua Pregătirii, și începea ziua Sabatului.

Femeile, cari veniseră cu Isus din Galilea, au însoțit pe Iosif; au văzut mormântul și felul cum a fost pus trupul lui Isus în el, s-au întors, și au pregătit miresme și miruri. Apoi, în ziua Sabatului, s-au odihnit, după Lege.” – Luca 23:50-56

4. Ioan

Ioan ne spune că Iosif din Arimatea era ucenic al lui Isus, “dar pe ascuns, de frica Iudeilor”. Tot de la el aflăm și că împreună cu Iosif a participat la înmormântarea trupului lui Isus și „Nicodim, care la început se dusesese la Isus noaptea”. Acest Nicodim „a adus o amestecătură de aproape o sută de litri de smirnă și de aloe. Au luat deci trupul lui Isus și l-au înfășurat în fâșii de pânză de in, cu miresme, după cum au obicei Iudeii să îngroape.”

„După aceea, Iosif din Arimatea, care era ucenic al lui Isus, dar pe ascuns, de frica Iudeilor, a rugat pe Pilat să -i dea voie să ia trupul lui Isus de pe cruce. Pilat i -a dat voie. El a venit deci, și a luat trupul lui Isus.

Nicodim, care la început se dusesese la Isus, noaptea, a venit și el, și a adus o amestecătură de aproape o sută de litri de smirnă și de aloe. Au luat deci trupul lui Isus și l-au înfășurat în fâșii de pânză de in, cu miresme, dupăcum au obicei Iudeii să îngroape.

În locul unde fusese răstignit Isus, era o grădină; și în grădină era un mormânt nou, în care nu mai fusese pus nimeni. Din pricină că era ziua Pregătirii Iudeilor, pentru că mormântul era aproape, au pus acolo pe Isus.” – Ioan 19:38-42

Punând cap la cap informațiile date de cei patru evangheliști, putem trage câteva concluzii și putem analiza poziția lui Iosif din Arimatea și extraordinarul gest pe care l-a făcut față de un „proscris executat” atât de puterea evreilor, cât și de puterea Romei. Ceea ce a făcut Iosif din Arimatea în zilele acelea, când totul părea pierdut, scoate la iveală un caracter complex și contradictoriu de om cu o consacrare tardivă.

I. Iosif din Arimatea – un om între două lumi

Oricât ar fi de superficială citirea textelor din cele patru evanghelii, ceva iese imediat la iveală: Iosif din Arimatea a încercat din răspuțeri, să meargă o vreme cu picioarele în două bărci.

Ca „om al sistemului“, Iosif a fost bogat, influent și cu trecere la autoritatea romană.

Ca „ucenic al Domnului Isus“, Iosif a fost un om fascinat de predicile, minunile și speranța pe care o propovăduia Nazarineanul. Iosif a întrevăzut în El zorii Împărăției pe care o aștepta.

Problema s-a născut atunci când „sistemul“ din care făcea parte Iosif l-a condamnat pe Isus din Nazaret. Atunci el a trebuit să aleagă.

Paradoxal, Iosif a ales să se auto-demaște ca „simpatizant“ al Învățătorului tocmai atunci când totul părea pierdut. A făcut-o însă pentru că trebuia s-o facă! Conștiința lui nu i-a lăsat nici o altă alternativă.

Oare cât poți merge în duplicitate fără să te frângi? Cât poți fi „ucenic pe ascuns“? Cât te poți feri de diagnosticul etern pus de „Învățătorul“ venit „de sus“:

„Deaceea, pe orișicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri; dar de oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri.” (Mat. 10:32-33).

Nu ni se spune, dar putem intui că în inima și în conștiința lui Iosif din Arimatea a fost un conflict neîncetat. Era un om care se gândea la moarte. Își făcuse chiar și un mormânt săpat în stâncă pentru odihna trupului său. Sufletul însă i-a fost pentru multă vreme chinuit și sfâșiat pe dinăuntru. Astea toate până într-o bună zi, când ... a trebuit să aleagă!

II. Iosif din Arimatea – un om care și-a ratat Paștele

Un om neprihănit în religia iudeilor, mai ales unul de talia lui Iosif din Arimatea, știa că atingerea de trupul unui mort însemna „necurăție“ și că acest gest se pedepsea cu izolarea temporară de ceilalți:

„Moise a vorbit copiilor lui Israel, să prăznuiască Paștele. Și au prăznuit Paștele în a patrusprezecea zi a lunii întâi, seara, în pustia Sinai; copiii lui Israel au făcut întocmai după toate poruncile, pe cari le dăduse lui Moise Domnul. S-a întâmplat că niște oameni, fiind necurați din pricină că se atinseseră de un mort, nu puteau prăznui Paștele în ziua aceea. Ei s-au înfățișat în aceeași zi înaintea lui Moise și înaintea lui Aaron.

Și oamenii aceia au zis lui Moise: „Noi sîntem necurați din pricina unui mort; de ce să fim nevoiți să nu ne aducem la vremea hotărâtă darul convenit Domnului în mijlocul copiilor lui Israel?”

Moise le -a răspuns: „Așteptați să văd ce vă poruncește Domnul.“ Și Domnul a vorbit lui Moise, și a zis: „Vorbește copiilor lui Israel, și spune-le: „Dacă cineva dintre voi sau dintre urmașii voștri este necurat din pricina unui mort, sau este într-o călătorie lungă, totuși să prăznuiască Paștele în cinstea Domnului. Și, să le prăznuiască în luna a doua, în ziua a patrusprezecea, seara; să le mănânce cu azimi și ierburi amare“ – (Num. 9:4-11).

Cei ce se întinau prin atingerea de trupul unui mort, nu puteau să serbeze Paștele împreună cu ceilalți, ci trebuiau să aștepte trecerea unei luni de zile. Prin hotărârea de a cere de la Pilat trupul lui Isus și prin așezarea lui în propriul mormânt, Iosif din Arimatea și-a forțat dreptul de a lua Paștele din sabatul acela.

Să analizăm puțin gestul lui Iosif din Arimatea. El s-a produs în contextul în care și autoritățile iudaice și autoritățile romane îl declaraseră pe Isus din Nazaret „vrednic de moarte“. Împotriva ucenicilor Lui se pornise deja o prigoană. Asta i-a făcut să se adune doar în spatele ușilor încuiate.

Gestul lui Iosif din Arimatea a însemnat o declarație publică de simpatie și prețuire pentru cel răstignit. Prin aceasta, Iosif a ales, în sfârșit, a ales! Mai bine cu un Isus mort, decât cu un sobor viu! Pentru prima dată în viața lui, Iosif s-a așezat alături de Ioan, de Maria și de celelalte femei care-l urmaseră pe Domnul Isus la cruce. El a fost gata să piardă totul. Ce l-a determinat s-o facă?

Eu cred că Iosif s-a frânt sub cruce, acolo unde toată mulțimea, (până și sutașul roman, martor împietrit la atâtea

și atâtea răstigniri), și-a dat seama de tragedia erorii pe care o făcuse. A exclamat:

„Sutașul, care sta în fața lui Isus, când a văzut că Și -a dat astfel duhul, a zis: „Cu adevărat, omul acesta era Fiul lui Dumnezeu! “ (Marcu 15:39).

„Și tot norodul, care venise la priveriștea aceea, când a văzut cele întâmplare, s-a întors, bătându-se în piept“ (Luca 23:48)

Conștiința lui Iosif a triumfat, atunci când, în mintea lui de cunoscător al profețiilor legate de venirea Împărăției lui Dumnezeu, a răsunat ecoul multor versete din vechiul Testament. Voluntar sau involuntar, știind sau neștiind, Iosif din Arimatea a împlinit profeția din Isaia 53:

„Groapa Lui a fost pusă între cei răi, și mormântul Lui la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârșise nicio neleguire și nu se găsisse niciun vicleșug în gura Lui“ (Isaia 53:9)

Ce nevoie mai avea el de „mielul pascal“, când îl avea în brațe pe Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii“ (Ioan 1:36). Iosif i-a lăsat pe alții să meargă înainte cu Paștele cel vechi, iar el s-a hotărât să sărbătorească Paștele cel nou. Gestul lui este ilustrativ pentru poziția nouă pe care o vor îmbrățișa apoi toți ucenicii adevărați ai lui Christos:

„Măturați aluatul cel vechi, ca să fiți o plămădeală nouă, cum și sunteți, fără aluat; căci Hristos, Paștele noastre, a fost jertfit. – 1 Cor. 5:7

Ce a câștigat Iosif din Arimatea ?

De două mii de ani se vorbește pe pământ despre el! Nici un alt membru al sinedrului nu este pomenit astăzi pe nume. Doar cei care au fost de partea Domnului Isus au rămas scriși în cartea istoriei. Mai mult, numele lor este deja scris și în cartea vieții din cer!

Sigur, Iosif din Arimatea și-a ratat Paștele și a pierdut vremea un mormânt ... în schimb, el a căpătat certitudinea învierii! Ca proprietar, Iosif a fost printre puținii care s-au dus la

mormânt. Sfatul pe care ni-l dă Iosif din Arimatea este acesta: „Pune-l pe Domnul Isus în mormântul tău și vei fi martorul unei învieri glorioase!”

III. Iosif din Arimatea – un „tată“ de împrumut pentru „fiul lui Iosif și al Mariei“

Înviniți-mă, dacă vreți, că văd frumosul și acolo unde nu e, dar eu tot am să vă spun ceva: printr-o simetrie frumoasă a numerelor, Iosif din Arimatea i-a ținut atunci locul lui Iosif din Nazaret, tâmplarul care L-a văzut crescând în casa lui. Pentru un mort de vârsta Domnului Isus, ar fi fost normal ca mama și tata să fie la mormânt. Mama, Maria, a fost. Mai era nevoie de un Iosif ... și Iosif a fost.

Ca și cel dintâi, și Iosif din Arimatea a fost tot un „tată de împrumut“. Cel adevărat era în ceruri, era împreună cu Fiul Său, era direct implicat în lucrarea de ispășire care tocmai se înfăptuise:

„Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine“
(2 Cor. 5:19).

Ce concluzii putem trage, din ceea ce s-a întâmplat cu Iosif din Arimatea la moartea Domnului Isus?

Prima ar fi că, același Dumnezeu care a avut nevoie atunci de Iosif din Arimatea are astăzi nevoie de noi. Versetul din 2 Corinteni 5:19 n-a fost citat în întregime. Iată-l cum sună:

„Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine, neținându-le în socoteală păcatele lor, și ne -a încredințat nouă propovăduirea acestei împăcări“.

A doua ar fi că nimeni nu trebuie să rămână un „ucenic pe ascuns“ al Domnului Isus. Fiecare dintre cei care s-au întâlnit cu El trebuie să aleagă, chiar dacă alegerea va fi grea, dificilă și păgubitoare.

A treia ar fi o concluzie din această împrejurare, dar nu este izvorâtă din gestul lui Iosif, ci din ceea ce au făcut femeile. Ni se spune că Domnul Isus a avut parte, providențial, de o „înmormântare de nota 10“, așa cum nici un ucenic, nici chiar toți la un loc, n-ar fi putut să-i ofere. Iosif din Arimatea, împreună cu Nicodim, au făcut tot ce trebuia făcut: mormânt nou, fâșii noi de

pânză și o amestecătură de aproape o sută de litri de smirnă și de aloe pentru îmbălsămare. Cum explicăm atunci că ...

„În ziua întâi a săptămînii, femeile acestea, și altele împreună cu ele, au venit la mormînt dis de dimineață, și au adus miresmele, pe cari le pregătiseră“ – Luca 24:1

Oare de ce au mai adus femeile ceva „în plus“ față de cei o sută de litri (!!!) de smirnă și aloe? Din răspunsul la această nedumerire se naște cea de a treia concluzie pe care v-o propun: „Când iubești cu adevărat pe cineva, mult, nu înseamnă niciodată destul.“ Dragostea este extravagantă. Dragostea risipește (Aduceți-vă aminte de gestul femeii păcătoase!) și se risipește.

Dacă ți se pare că ai făcut „destul“ sau „mult“ pentru Domnul, probabil că încă nu-L iubești așa cum se cuvine ...

Capitolul 20 - Credința biruie necredința lui Ioan, Petru, Maria și ... Toma

Învierea nu este un eveniment de fiecare zi! Pentru a-i îndupleca pe evreii lui să creadă, Ioan le arată că și altora le-a fost greu, dar au trebuit s-o facă în fața evidențelor. În cazul ucenicilor de atunci, convingerea personală a fost „prin vedere“. Originalul grec este mult mai nuanțat în cuvintele folosite. În Ioan 20: 2, 5 și 8 textul grec descrie trei feluri diferite de a vedea, fiecare ca o treaptă spre care-și invită Ioan cititorii.

Maria a văzut (*blepei*) că piatra fusese luată de pe mormânt. Apoi ea a tras concluzia greșită că Domnul fusese luat din mormânt

„În ziua dintâi a săptămânii, Maria Magdalena s-a dus dis-de-diminează la mormânt, pe când era încă întuneric, și a văzut că piatra fusese luată de pe mormânt“ (Ioan 20:1).

Anunțați de către Maria, Petru și Ioan au fugit la mormânt. Petru a intrat și a văzut (*theorei*) fâșiile de pânză pe jos.

„A alergat la Simon Petru și la celălalt ucenic, pe care-l iubea Isus, și le-a zis: „Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus“. Petru și celălalt ucenic au ieșit și au plecat spre mormânt. Au început să alerge amândoi împreună. Dar celălalt ucenic alerga mai repede decât Petru și a ajuns cel dintâi la

mormânt. S-a plecat și s-a uitat înăuntru, a văzut fâșiile de pânză jos, dar n-a intrat.

Simon Petru, care venea după el, a ajuns și el, a intrat în mormânt și a văzut fâșiile de pânză jos“ (Ioan 20:2-6).

Verbul folosit aici sugerează că el a tras o concluzie din evidențele de acolo. Cuvântul teorie este derivat din acest cuvânt. El implică un efort, un exercițiu mental.

În cele din urmă, Ioan a intrat în mormânt, „a văzut (*eiden*) și a crezut (*episteusen*)” o dată pentru totdeauna.

„Iar ștergarul, care fusese pus pe capul lui Isus, nu era cu fâșiile de pânză, ci făcut sul și pus într-un alt loc, singur. Atunci, celălalt ucenic, care ajunsese cel dintâi la mormânt, a intrat și el și a văzut, și a crezut. Căci tot nu pricepeau că, după Scriptură, Isus trebuia să învieze din morți“ (Ioan 2:7-9).

Este evident că Ioan înserează aici propria lui experiență personală. Cumulată cu întâlnirile ulterioare cu Cel înviat, experiența lui este baza de pe care îi îndeamnă pe cititori lui să facă și ei pasul credinței:

„Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și ce am pipăit cu mâinile noastre cu privire la Cuvântul vieții – pentru că viața a fost arătată și noi am văzut-o și mărturisim despre ea și vă vestim viața veșnică, viață care era la Tatăl și care ne-a fost arătată –, 3 deci ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți părtașie cu noi. Și părtașia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos. Și vă scriem aceste lucruri pentru ca bucuria voastră să fie deplină“ (1 Ioan 1:1-4).

Cele trei verbe, blepei, theorei, eiden, marchează trei trepte de percepție. Maria a văzut relitatea materială, Petru a perceput evenimentul care avusese loc, iar Ioan a fost pătruns de convingerea deplină că Isus a înviat. Vedem cu ochii, cugetăm cu mintea, dar de înțeles trebuie să înțelegem și să acceptăm cu inima.

Evangelistul Ioan folosește câteva alte verbe care îndeamnă la acțiune în confruntarea cu realitatea învierii: „Vino!”, „Vedeți!”, „Duceți-vă!” și „Spuneți!”

Fără dimineața învierii, nici Crăciunul și nici Vinerea Mare n-ar avea nici o însemnătate. Paștele încununează cu diamantul certitudinii nădejdea umană după nemurire și trebuie s-o spunem, oricât de paradoxal ar părea, că cea mai buna veste venită vreodată în lume ne-a parvenit dintr-un mormânt! Prin mesajul învierii avem o nădejde fără sfârșit în loc de un sfârșit fără nădejde.

Toma, o mărturie pentru eternitate - Ioan 20:24-30

În fiecare an, icalendarul creștin are o zi intitulată: „Duminica Tomei“. Omul acesta este asociat cu necredința. Dar în narațiunea lui Ioan, Toma nu este un caz unic, ci unul încadrat în experiențe asemănătoare prin care au trecut și ceilalți ucenici femeile din anturajul apostolic.

Am văzut experiențele lor la mormânt. Textul continuă notând experiența Mariei Magdalena. Și ea era convinsă că Isus este mort. Cu atașamentul specific unei femei, dragostea ei a trecut însă dincolo de moarte și a vrut să îngrijească cadavrul celui iubit.

„Dar Maria ședea afară lângă mormânt și plângea. Pe când plângea, s-a plecat să se uite în mormânt. Și a văzut doi îngeri în alb, șezând în locul unde fusese culcat trupul lui Isus; unul la cap și altul la picioare.

„Femeie”, i-au zis ei, „pentru ce plângi?”

Ea le-a răspuns: „Pentru că au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus”.

După ce a zis aceste vorbe, s-a întors și a văzut pe Isus stând acolo în picioare, dar nu știa că este Isus.

„Femeie”, i-a zis Isus, „de ce plângi? Pe cine cauți?”

Ea a crezut că este grădinarul și I-a zis: „Domnule, dacă L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus și mă voi duce să-L iau”.

Isus i-a zis: „Marie!”

Ea s-a întors și I-a zis în evreiește: „Rabuni!” adică

„Învățătorule!”

„Nu mă ține”, i-a zis Isus, „căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Ci du-te la frații Mei și spune-le că Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru, la Dumnezeu Meu și Dumnezeu

vostru.” Maria Magdalena s-a dus și a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul și că i-a spus aceste lucruri“ (Ioan 20:11-18)..

Mulți vorbesc duios și apreciativ despre Maria, fdar nu-l pot ierta pe Toma! Oare de ce?

Petru, Ioan și Maria sunt ultimele pilde pe care Ioan vrea să le dea cititorilor săi pentru a-i îndemna și pe ei să creadă și să capete viața veșnică. Încununarea experiențelor lor, este însă cazul lui Toma. Nu, nu cred că Ioan l-a vorbit de rău pe Toma. Cred că noi interpretăm greșit un text frumos și-l coborâm pe Toma sub nivelul necredințelor noastre ca să ne simțim mai bine, mai virtuoși, mai așa „cum trebuie să fim“.

Așa cum am arătat deja, Ioan și-a grupat argumentele pledoariei sale în trei grupe: (1) minunile pe care le-a făcut Isus, (2) cuvintele pe care le-a rostit Isus și (3) concluziile celor care i-au văzut minunile și i-au ascultat cuvintele. Ca să-și împlinească scopul, Ioan a ales șapte personaje (altă septadă a lui Ioan!) prin gura cărora Dumnezeu a dat lumii declarații despre divinitatea lui Isus Christos. Iată-le:

1. Ioan Botezătorul (1:34)
 2. Natanael (1:49)
 3. Petru (6:69)
 4. Un orb care a fost vindecat (9:35–38)
 5. Marta (11:27)
 6. Toma (20:28)
- și apostolul Ioan însuși (20:31).

Privită din acest context, întâmplarea cu Toma nu mai este o vorbire de rău, ci o înălțare! Ea reprezintă momentul culminant al tuturor mărturiilor, căci „Domnul meu și Dumnezeul meu“ este cea mai formidabilă mărturisire de credință din istorie!

Ioan îl așează pe Toma în „apex“-ul scrierii lui, în punctul culminant spre care și-a direcționat tot conținutul scrierii sale. Nu se poate să nu observați în capitolul 20 o progresie a mărturiei celor implicați. Petru și Ioan au intrat în mormânt și au crezut fără să-L vadă pe Cel înviat. Maria L-a văzut, dar n-a știut cu cine are de-a face, iar Domnul Isus nu i-a dat voie să se atingă de El.

Toma a avut privilegiul de a pune mâna lui în coapsa Celui înviat și degetul în rănile rămase de pe urma cuieiilor.

Prin ceea ce a făcut atunci, Toma nu este mai prejos decât noi, ci deasupra noastră! Pronunțate după înviere, cuvintele lui conțin o constatare copleșitoare, o declarație care ne influențează și ne inflamează pe toți. Este scânteia din care a pornit focul de miriște care s-a răspândit apoi în toată lumea.

Să nu trecem însă așa de repede peste Toma. Cazul lui este plin de învățături pentru noi. În afară de pasaje în care apare menționat alături de ceilalți apostoli (Matei 10:3; Marcu 3:18; Luca 6:15; Ioan 21:2; Fapte 1:13), Toma apare individual în doar patru pasaje, fiecare cu însemnătatea lui specială.

Toma – geamănul – Ioan 11:16

Ciudat este că nicăieri nu ni se spune numele geamănului lui Toma. Oare de ce? Hmmm ...

Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât văd în această omisiune un mesaj care mă privește personal. Cred din ce în ce mai convins că acest Toma a fost geamăn ... cu mine. Poate și cu tine. În orice caz a fost frate geamăn cu tatăl băiatului care și-a adus fiul la Domnul Isus pentru vindecare: „Cred, Doamne, ajută necredinței mele!“ (Marcu 9:24).

Toma este prototipul credinciosului necredincios, a credinciosului care are limite peste care nu poate să treacă ușor, a credinciosului care se îndoiește.

Tocmai de aceea sunt din ce în ce mai convins că Duhul Sfânt nu ne-a lăsat să știm numele celui care i-a fost „geamăn“. Tu poți pune numele tău în dreptul numelui lipsă. Eu l-am pus foarte convins pe al meu.

Toma curajosul – Ioan 11:16

Dualitatea credință-necredință ne lasă să fim când puternici, când neputincioși. Toma a avut și el momentele lui de sclipire. Omul acesta nu a fost lipsit de curaj și nici de devotament.

Atunci Toma, zis Geamăn, a zis celorlalți ucenici:
„Haidem să mergem și noi să murim cu El!“

De câteva zile, Maria și Marta trimiseseră Domnului chemarea lor urgentă. Lazăr era pe moarte și aveau nevoie urgentă de El. Ucenicii au văzut însă cu mirare că Domnul Își face de lucru intenționat ca să nu se ducă. Majoritatea începuseră să creadă că era vorba de o teamă justificată. Iudeii căutaseră nu demult să-l omoare, iar Lazăr, Marta și Maria erau în Iudeea, foarte aproape de Ierusalim ... Tacit, ucenicii i-au dat dreptate și nu l-au zorit să meargă. Decizia Lui de a merge, la două zile după ce primise chemarea din Betania i-a luat prin surprindere:

„Haidem să ne întoarcem în Iudea.“ „Învățătorule“, I-au zis ucenicii, „acum de curînd căutau Iudeii să Teucidă cu pietre, și Te întorci în Iudea?“ – Ioan 11:7-8

Răspunsul dat de Domnul Isus le-a arătat din nou că El gândește altfel decât ei și că întârzierea nu fusese o problemă de frică, ci una de călăuzire specială venită din partea lui Dumnezeu:

„Isus a răspuns: „Nu sunt douăsprezece ceasuri în zi? Dacă umblă cineva ziua nu se poticnește, pentru că vede lumina lumii acesteia; dar dacă umblă noaptea, se poticnește, pentru că n-are lumina în el.“ După aceste vorbe, le-a zis: „Lazăr, prietenul nostru, doarme: dar Mă duc să-l trezesc din somn“ – Ioan 11:9-11

Convinși că Domnul poate pune diagnostice de la distanță, ucenicii s-au bucurat să afle că Lazăr are șanse de vindecare:

Ucenicii I-au zis: „Doamne, dacă doarme, are să se facă bine“ – Ioan 11:12

Nu-l înțeleseseră însă nici de data aceasta, așa că Domnul le-a spus pe față:

„Isus vorbise despre moartea lui, dar ei credeau că vorbește despre odihna căpătată prin somn. Atunci Isus le-a spus pe față: „Lazăr a murit. Și mă bucur că n'am fost acolo, pentru voi, ca să credeți. Dar acum, haidem să mergem la el“ – Ioan 11:13-15

Este clar că dialogul era rupt. Ucenicii nu puteau să înțeleagă cuvintele Domnului Isus. Ei știau ce știau ei. El știa ce știa El. Cel mai mult îi încurca acum această alăturare dintre moartea lui

Lazăr și posibilitatea lor de a merge la el. În mod normal, cine moare nu mai este acolo unde-i este trupul. Domnul nu putea face această greșeală! Singurul raționament posibil era că Domnul era pregătit să meargă în Iudeia, unde va fi omorât și-i anunța acum că se vor întâlni cu Lazăr ... dincolo de moarte. Cuvintele lui vorbeau de un fel de încercare a credinței, așa cel puțin a înțeles Toma. Simplu și curajos, el rostește:

„Haidem să mergem și noi să murim cu El!“ – Ioan
11:16

Bineînțeles că Toma făcuse un raționament strâmb și ajunsese la o concluzie proastă. Avea să înțeleagă mai târziu noul limbaj al lui Isus: moartea este un somn, iar învierea ca o deșteptare. Ceea ce avea să se întâmple cu Lazăr era o lecție practică despre aceasta. Admirăm totuși curajul lui Toma. El fusese gata să moară alături de Isus sub persecuție. De fapt, așa avea să o și sfârșească mai târziu ...

Toma neștiutorul – Ioan 14:5

„Doamne“, I -a zis Toma, „nu știm unde Te duci; cum putem să știm calea într'acolo?“

Este evident că Toma, asemenea multora dintre noi, a fost un om lipsit de sofisticare; curajos, dar greu de cap și zăbavnic la trecerea dincolo de pragul lumii materiale, spre dimensiunile flexibile ale priceperii spirituale. Acest handicap al lui i-a prilejuit însă Domnului să facă unele din cele mai extraordinare afirmații ale misiunii Sale.

Toma a fost „geamănul“ nostru, manifestând în preajma lui Christos limitările cu care ne luptăm fiecare dintre noi. Mulțumim lui Dumnezeu pentru Toma. Fără lipsa lui de pătrundere spirituală n-am fi ajutați și noi astăzi de lămuririle lui Christos:

„Isus i -a zis: „Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. Dacă m-ați fi cunoscut pe Mine, ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu. Și deacum încolo Îl veți cunoaște; și L-ați și văzut“ – Ioan 14:6-7

Nedumeririle lui Toma i-au prilejuit Domnului aceste veritabile revelații divine. Curajul cu care și-a manifestat lipsa de pricepere i-a dat îndrăzneală și lui Filip:

„Doamne“, i -a zis Filip, „arată-ne pe Tatăl, și ne este de ajuns“ (Ioan 14:8).

Iar lămurirea muștrătoare primită de Filip a primit un răspuns de care aveam nevoie astăzi toți:

„Isus i-a zis: „De atîta vreme sînt cu voi, și nu M'ai cunoscut, Filipe? Cine M'a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl. Cum zici tu dar: ‚Arată-ne pe Tatăl?‘ Nu crezi că Eu sunt în Tatăl, și Tatăl este în Mine? Cuvintele, pe care vi le spun Eu, nu le spun dela Mine; ci Tatăl, care locuiește în Mine, El face aceste lucrări ale Lui. Credeți-Mă că Eu sînt în Tatăl, și Tatăl este în Mine; credeți cel puțin pentru lucrările acestea” (Ioan 14: 9-11).

Toma este o dovadă că omul firesc nu poate primi lucrurile Duhului, cum va spune mai târziu apostolul Pavel (1 Cor. 2:6-16). Știind acestea, Domnul Isus îi promite lui Toma și lui Filip că va veni o vreme când Duhul îi va ajuta pe cei credincioși să pătrundă lesne în dimensiunile vieții spirituale:

„Adevărat, adevărat, vă spun, că cine crede în Mine, va face și el lucrările pe cari le fac Eu; ba încă va face altele și mai mari decît acestea; pentrucă Eu mă duc la Tatăl: și ori ce veți cere în Numele Meu, voi face, pentruca Tatăl să fie proslăvit în Fiul. Dacă veți cere ceva în Numele Meu, voi face. Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl, și El vă va da un alt Mîngâietor (Grecește: Paraclet, apărător, ajutor.), care să rămână cu voi în veac; și anume, Duhul adevărului, pe care lumea nu-l poate primi, pentrucă nu-L vede și nu-L cunoaște; dar voi îl cunoașteți, căci rămâne cu voi, și va fi în voi. Nu vă voi lăsa orfani, Mă voi întoarce la voi.

Peste puțină vreme, lumea nu Mă va mai vedea, dar voi Mă veți vedea; pentrucă Eu trăiesc, și voi veți trăi. În ziua aceea, veți cunoaște că Eu sunt în Tatăl Meu, că voi sunteți în Mine, și că Eu sunt în voi. Cine are poruncile

Mele și le păzește, acela Mă iubește; și cine Mă iubește, va fi iubit de Tatăl Meu. Eu îl voi iubi, și Mă voi arăta lui.”-
Ioan 14:12- 21

Care este însă secretul pentru primirea acestui Duh al lui Dumnezeu? Aceasta a vrut să afle, alături de Toma și de Filip, Iuda, nu vânzătorul:

„Iuda, nu Iscarioteanul, I -a zis: „Doamne, cum se face că Te vei arăta nouă și nu lumii?“ Drept răspuns, Isus i -a zis: „Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el, și vom locui împreună cu el. Cine nu Mă iubește, nu păzește cuvintele Mele. Și cuvântul, pe care -l auziți, nu este al Meu, ci al Tatălui, care M-a trimes. V-am spus aceste lucruri cît mai sînt cu voi. Dar Mîngâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimete Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile, și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu“ –
Ioan 14:22-26

Toma – singuraticul – Ioan 20:24

„Toma, zis Geamăn, unul din cei doisprezece, nu era cu ei cînd a venit Isus“ (Ioan 20:24).

Cel mai rău lucru pe care-l putem face atunci cînd avem probleme este să ne ascundem în singurătatea suferinței. Rupt de părtășia ucenicilor, Toma a fost muncit de gândurile lui deznădăjduite. Ne putem închipui foarte ușor raționamentele lui:

„Dacă Isus a murit, atunci El n-a fost cine am crezut noii că este, Fiul lui David, Mesia cel așteptat în lume. Dacă n-a fost cine am crezut noi că este, anii aceștia de ucenicie au fost un timp pierdut degeaba.“

Nimeni nu știe precis de ce n-a fost Toma împreună cu ceilalți cînd li s-a arătat Domnul. Putem doar să ne dăm cu părerea. Ce e sigur este că lipsa lui al-a păgubit de o experiență extraordinară. Dumnezeu îl hărăzise însă unui har și mai mare. Ioan îl propulsează în fruntea celor pe deplin convinși de înviere, spulberând astfel îndoielile celor ispitiți să treacă prin aceleași stări ca

el. Cuvintele cu care a reacționat el la vestea învierii au fost cuvintele care s-au zbatut captive în mintea multora dintre noi:

„Ceilalți ucenici i-au zis deci: „Am văzut pe Domnul!”
Dar el le-a răspuns: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui
semnul cuielor și dacă nu voi pune degetul meu în semnul
cuielor, și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu
voi crede” (Ioan 20:25).

Toma – raționalistul convertit la credință – Ioan 20:28

Ce mare trebuie să fi fost supărarea ucenicilor când le-a spus că nu-i crede! Pe Toma l-a auzit însă și ... altcineva:

„După opt zile, ucenicii lui Isus erau iarăș în casă; și era și Toma împreună cu ei. Pe când erau ușile încuiate, a venit Isus, a stătut în mijloc, și le -a zis: „Pace vouă!”
Apoi a zis lui Toma: „Adu-ți degetul încoace, și uită-te la mâinile Mele; și adu-ți mâna, și pune -o în coasta Mea; și nu fi necredincios, ci credincios“ (Ioan 20:26-27).

Toma a fost surprins de câteva lucruri. Mai întâi, Domnul Isus a apărut între ei „din senin“, fără să deschidă o ușă, așa ... prin ziduri. Putea acum să îl pipăie și să se convingă de realitatea ființei Sale. Nu nu era doar o “aparitie“, o fantomă a unei iluzii colective!

Cel mai mult l-a lovit însă pe Toma faptul că, deși nu fusese de față, Domnul știa ceea ce el spusese. În muștrarea primită, Toma primește dovada indiscutabilă că Cel înviat este deasupra firii. El poate spune acum că anii de ucenicie n-au fost doar un timp pierdut, ci o adevărată și uimitoare umblare cu Dumnezeu:

„Drept răspuns, Toma l-a zis: „Domnul meu și Dumnezeu meu!” (Ioan 20:28)

Rațiunea lui Toma a capitulat în fața .. dovezilor!

Mintea noastră, limitată la dimensiunile experienței personale, pătrunde greu dincolo de cortina lucrurilor „pipăite“ cu simțurile noastre. Putem spune din nou că „Geamănul“ nostru ne-a înlocuit într-o experiență necesară. Toma s-a îndoit atunci pentru ca niciunul dintre noi să nu mai trebuiască să o mai facă astăzi. Slăbiciunea lui este întărirea noastră, iar promisiunea

făcută lui este realitatea experiențelor noastre, trăite prin ...
credință:

„Tomo“ i -a zis Isus, „pentru că M-ai văzut, ai crezut.
Ferice de cei ce n’au văzut, și au crezut“ (Ioan 20:29).

Capitolul 21 - Epilog

- Ce rămâne de spus după ce s-a spus totul?

Ultimul capitol al evangheliei lui Ioan este o adăugire, un apendix, o lămurire necesară. Ioan a sfârșit de spus ceea ce și-a propus odată cu afirmația din finalul capitolului 20:

„Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe* alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și, crezând, să aveți viața în Numele Lui“ (Ioan 20:30-31).

De ce a mai fost atunci nevoie de capitolul 21?

Pentru două motive, născute amândouă din modestia și smerenia lui Ioan. Pentru cei ce au urechi de auzit, completarea din capitolul 21 nu este despre Domnul Isus și nici despre Petru, ci despre autorul acestei extraordinare evanghelii. Intrat deliberat sub anonimatul expresiei „ucenicul pe care-l iubea Isus“, Ioan a dorit să lămurească două probleme care-l tulburau și să corecteze imaginea falsă pe care o aveau unii despre el.

Pe fondul rivalității pentru întâietate care existase tot timpul între Petru și fii lui Zebedei (Mat. 20:20-28), Ioan a lămurit odată pentru totdeauna și pentru toți care este părera și poziția sa. Deci, capitolul 21 se ocupă de reabilitarea și ridicarea lui Petru și de zvonul care se răspândise despre presupusa „imortalitate“ a lui Ioan.

Reabilitarea lui Petru

Ioan a avut toată viața lui o relație deosebită cu Simon Petru, pe care l-a cunoscut încă dinainte de a deveni ucenic al Domnului Isus. Luca 5:10 ne spune că ei pescuiau împreună. Probabil că Petru era încă de pe atunci un om pe care vârsta și mai ales personalitatea l-au ajutat să ocupe o poziție de lider între ceilalți. Marcu ne spune că acești pescari aveau deja creată între ei o oarecare intimitate:

„După ce a ieșit din sinagogă, a intrat împreună cu Iacov și Ioan în casa lui Simon și a lui Andrei“ (Marcu 1:29).

Pe Ioan și Petru îi întâlnim apoi împreună în grupul restrâns de ucenici pe care i-a luat Domnul Isus cu Sine peste tot (Petru, Iacov și Ioan sunt împreună cu Isus pe Muntele schimbării la față, în grădina Ghețimani, etc.). Tot împreună sunt trimiși să pregătească Pastele înainte de răstignirea Domnului (Luca 22:8), împreună se duc în curtea Marelui Preot (Ioan 18:16), împreună îi vedem fugind la mormânt să verifice învierea (Ioan 20:1-10) și tot împreună îi găsim după înălțarea lui Isus la cer.

În activitățile Bisericii primare, Petru și Ioan sunt înfățișați mergând împreună la Templu. (Fapte 3:1) și tot împreună i-a găsit și apostolul Pavel când s-a suit „după cincisprezece ani“ la Ierusalim. Cei doi fuseseră tovarăși în meseria de pescari și Mântuitorul i-a transformat în „pescari de oameni“ (Marcu 1:17).

Prin completarea din acest capitol, Ioan se coboară pe sine și-l înalță de Petru. Orice bun creștin ar trebui să facă la fel și să dea întâietate în cinste celorlalți din jur. De fapt, această smerire a lui Ioan și ridicare a lui Petru a început din capitolul 18 și cuprinde trei episoade.

Primul s-a petrecut în curtea Marelui Preot. Pentru că mai toți cititorii de atunci și de acum ai evangheliilor îl critică pe Petru pentru lepădarea din curtea Marelui Preot, Ioan se declară pe sine mai vinovat decât Petru și mai apropiat de Marele Preot decât a fost vreodată marele pescar:

„Simon Petru mergea după Isus; tot așa a făcut și un alt ucenic. Ucenicul acesta era cunoscut de marele preot și a intrat cu Isus în curtea marelui preot. Petru a rămas însă afară la ușă. Celălalt ucenic, care era cunoscut marelui

preot, a ieșit afară, a vorbit cu portărița și a băgat pe Petru înăuntru. (Ioan 18:15).

Al doilea a avut loc în dimineața învierii la mormântul gol. Pentru că cei de atunci îl credeau pe Petru inferior lui Ioan în problema credințioșiei și atașamentului față de Mântuitorul, Ioan îl înalță pe Petru făcând publică îndrăzneala Marelui pescar:

„A alergat la Simon Petru și la celălalt ucenic, pe care-l iubea Isus, și le-a zis: „Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus”. Petru și celălalt ucenic au ieșit și au plecat spre mormânt. Au început să alerge amândoi împreună. Dar celălalt ucenic alerga mai repede decât Petru și a ajuns cel dintâi la mormânt. S-a plecat și s-a uitat înăuntru, a văzut fâșiile de pânză jos, dar n-a intrat. Simon Petru, care venea după el, a ajuns și el, a intrat în mormânt și a văzut fâșiile de pânză jos. Iar ștergarul, care fusese pus pe capul lui Isus, nu era cu fâșiile de pânză, ci făcut sul și pus într-un alt loc, singur. Atunci, celălalt ucenic, care ajunsese cel dintâi la mormânt, a intrat și el și a văzut, și a crezut. Căci tot nu pricepeau că, după Scriptură, Isus trebuia să învieze din morți“ (Ioan 20:2-9).

„S-ar putea ca Petru să meargă mai încet, pare că spune Ioan, dar când merge, el merge fără șovăială, până la capăt“.

Cel de al treilea episod s-a petrecut la pescuirea minunată de pe Marea Tiberiadei, după înviere. Pentru că mulți erau de părere că Petru s-a descalificat pentru slujire prin lepădarea publică, iar Ioan s-a calificat pentru că a fost singurul ucenic prezent sub cruce la răstignire și o primise în custodie pe mama Domnului (Ioan 19:25-28), Ioan scrie în completarea pe care o citim în capitolul 21 despre „ordinarea“ lui Petru, despre misiunea specială pe care i-a dat-o Domnul și despre predestinarea martirajului cu care-și va încheia Petru existența:

„După ce au prânzit, Isus a zis lui Simon Petru:

„Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?”

„Da, Doamne”, I-a răspuns Petru, „știi că Te iubesc”.

Isus i-a zis: „Paște mielușei Mei”. I-a zis a doua oară:

„Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?”

„Da, Doamne”, I-a răspuns Petru, „știi că Te iubesc”.

Isus i-a zis: „Paște oițele Mele”.

A treia oară i-a zis Isus: „Simone, fiul lui Iona, Mă iubești?”

Petru s-a întristat că-i zisese a treia oară: „Mă iubești?” și I-a răspuns:

„Doamne, Tu toate le știi, știi că Te iubesc”.

Isus i-a zis: „Paște oile Mele!”

Adevărat, adevărat îți spun că, atunci când erai mai tânăr, singur te încingeai și te duceai unde voiai, dar, când vei îmbătrâni, îți vei întinde mâinile și altul te va încinge și te va duce unde nu vei voi.” A zis lucrul acesta ca să arate cu ce fel de moarte va proslăvi Petru pe Dumnezeu“ (Ioan 21:15-19).

C. H. Mackintosh vede în Ioan 21 trei feluri de restabilire a lui Petru: o reabilitare a conștiinței, una a inimii și alta a umblării:

Prima dintre ele, cea a conștiinței, este foarte importantă. și s-a întâmplat într-o întâlnire despre care nu știm decât aluziv din Scriptură. Aflăm despre ea de la evanghelistul Marcu, ucenicul și cronicarul lui Petru. Doar el o menționează în textele despre înviere:

„El le-a zis: „Nu vă înspăimântați! Căutați pe Isus din Nazaret, care a fost răstignit. A înviat, nu este aici; iată locul unde Îl pusese. Dar duceți-vă de spuneți ucenicilor Lui și **lui Petru** că merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea, cum v-a spus” (Marcu 16:6-7).

Aflăm despre ea din scrierile apostolului Pavel:

„V-am învățat înainte de toate, așa cum am primit și eu, că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi, că a fost îngropat și a înviat a treia zi, după Scripturi, și că S-a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece. După aceea S-a arătat la peste cinci sute de frați deodată, dintre care cei mai mulți sunt încă în viață, iar unii au adormit. În urmă, S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor. (1 Corinteni 15:3-7).

Pavel menționează două arătări individuale pentru Petru și pentru Iacov, fratele celui născut în Nazaret în familia Mariei. Nu ne rămâne decât să ne imaginăm cât de emoționante trebuie să fi fost aceste două întâlniri. În urma lor, Petru a primit iertarea și a căpătat o conștiință curată, iar Iacov a primit credința care l-a propulsat apoi printre liderii bisericii din Ierusalim. La marea Tiberiadei, avem de a face cu un Petru cu conștiința împăcată și cu inima aprinsă de iubire pentru Domnul:

„După aceea, Isus S-a mai arătat ucenicilor Săi la Marea Tiberiadei. Iată cum S-a arătat: Simon Petru, Toma, zis Geamăn, Natanael din Cana Galileii, fiii lui Zebedei și alți doi din ucenicii lui Isus erau împreună.

Simon Petru le-a zis: „Mă duc să prind pește”. „Mergem și noi cu tine”, i-au zis ei. Au ieșit și s-au suit într-o corabie, și n-au prins nimic în noaptea aceea.

Dimineața, Isus stătea pe țărm, dar ucenicii nu știau că este Isus. „Copii”, le-a zis Isus, „aveți ceva de mâncare?” Ei i-au răspuns: „Nu”.

El le-a zis: „Aruncați mreaja în partea dreaptă a corabiei, și veți găsi”.

Au aruncat-o deci și n-o mai puteau trage de mulțimea peștilor.

Atunci, ucenicul pe care-l iubea Isus a zis lui Petru: „Este Domnul!” Când a auzit Simon Petru că este Domnul, și-a pus haina pe el și s-a încins, căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în mare.

Ceilalți ucenici au venit cu corăbioara, trăgând mreaja cu pești, pentru că nu erau departe de țărm, decât ca la două sute de coți“ (Ioan 20:1-8).

Când a auzit că este Domnul, Petru s-a aruncat în mare – atât de dornic era să stea la picioarele Domnului său înviat. Conștiința lui era în lumina strălucitoare a dragostei care nu se schimbă niciodată. Încrederea lui Petru era neumbrită, iar acest lucru era plăcut inimii Domnului.

Să nu uităm niciodată că dragostei îi place să ne încredem în ea. Nimeni să nu-și închipuie că Îl onorează pe Domnul stând departe de El, pe motivul nevredniciei sale. Este trist când greșim și când cădem, însă este și mai trist

ca, după ce am greșit și am căzut, să nu ne încredem în dragostea lui Isus sau în faptul că El este mereu gata să ne primească la pieptul Său.

Inima trebuie de asemenea să fie restabilă. Conștiința poate fi perfect curățită de greșeala pe care am comis-o, însă rădăcina din care a izvorât ea se poate să nu fi fost atinsă. Această rădăcină este adânc ascunsă în inimă, necunoscută nouă și altora, însă pe deplin descoperită ochilor Domnului. Mândria, lăcomia, mânia și ambiția sunt doar câteva din aceste rădăcini. Ele trebuie judecate complet.

Domnul l-a luat pe Petru deoparte, pentru a turna în sufletul său lumina adevărului, ca astfel el să poată discerne rădăcina încrederii în sine din care izvorâse căderea sa. Apoi, printr-o chemare scurtă, însă atotcuprinzătoare, Domnul îi restabilește calea lui Petru: „Urmează-Mă!”. Să luăm aminte la urmele Lui și să călcăm pe ele!

Această „reabilitare“ a lui Petru face parte din providența cu care a scris Dumnezeu prin Ioan. Fără ea n-am fi putut pricepe cum de a ocupat Petru un loc și un rol așa de important în evenimentele descrise în cartea Faptele Apostolilor.

Clarificarea imortalității lui Ioan

Hermeneutica postulează că:

„Orice text scos din context devine un pretext“.

Această tristă greșeală a fost făcută și de unii de pe vremea apostolilor. Ei au preluat o frântură, o expresie spusă de Domnul Isus despre Ioan și au răspândit zvonul că acest ucenic nu va gusta moartea până la revenirea Domnului.

„Contextul“ creat de ei a fost realitatea că Ioan a fost cel mai tânăr dintre ucenicii Domnului, că a fost ultimul rămas în viață dintre ei, că a supraviețuit unor încercări de a-l omorî (tradiția spune că ar fi fost aruncat într-un cazan cu ulei încins) și că a trăit neobișnuit de mult pentru vremea aceea. Se pare că Ioan a fost singurul din cei doisprezece apostoli care a murit de moarte bună, probabil prin 98 d.Hr. în Efes.

Știind ce se spune despre el, Ioan a văzut repede că această interpretare greșită a unei expresii folosite de Domnul Isus poate da nu numai o impresie greșită despre el, ci poate cauza o cădere catastrofală de credință în clipa în care ea va fi contrazisă de moartea sa. Nu-i de mirare deci că, adaugă evangheliei scrise de el o foarte clară și, mai ales, foarte necesară lămurire:

„Și, după ce a vorbit astfel, i-a zis (lui Petru): „Vino după Mine”.

Petru s-a întors și a văzut venind după ei pe ucenicul pe care-l iubea Isus, acela care, la cină, se rezemase pe pieptul lui Isus și zisese: „Doamne, cine este cel ce Te vinde?” Petru s-a uitat la el și a zis lui Isus: „Doamne, dar cu acesta ce va fi?”

Isus i-a răspuns: „Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție? Tu vino după Mine!”

Din pricina aceasta, a ieșit zvonul printre frați că ucenicul acela nu va muri deloc. Însă Isus nu zisese lui Petru că nu va muri deloc, ci: „Dacă vreau ca el să rămână până voi veni Eu, ce-ți pasă ție?”

Ucenicul acesta este cel ce adeverește aceste lucruri și care le-a scris. Și știm că mărturia lui este adevărată“ (Ioan 21:19b-24).

Oswald Chambers a spus: „Una dintre cele mai grele lecții pe care trebuie să le învățăm vine din refuzul nostru încăpățânat de a vedea că nu trebuie să ne amestecăm în viața altora. Este nevoie de mult timp până când învățăm pericolul de a fi „providențe amatoare“, adică oameni care se amestecă în planul lui Dumnezeu pentru alții. Vezi pe cineva în suferință și spui: „N-ar trebui să sufere, voi avea grijă să nu sufere“. Îți întinzi mâna în calea lucrurilor îngăduite de Dumnezeu pentru a le opri, dar Dumnezeu spune: „Ce-ți pasă ție?”

În cazul apostolului Ioan, din acest episod minor s-a născut un zvon uriaș, iar oamenii au crezut o vreme că Ioan nu va gusta moartea până la revenirea Domnului Isus. În loc să se simtă flatat de o asemenea faimă, Ioan se simte deranjat și vrea să corecteze o denaturare monstruoasă. Am face bine să ne îmbrăcăm și noi cu modestia lui Ioan.

În mod indirect, incidentul îi dă voie lui Ioan să depună discret și mărturia lui personală despre divinitatea lui Isus Hristos:

Ucenicul acesta este cel ce adeverește aceste lucruri și care le-a scris. Și știm că mărturia lui este adevărată“ (Ioan 21:19b-24).

Este cea de a șaptea mărturie personală din evanghelia nesinoptică. Mesajul este inexorabil și ne spune:

„Degeaba s-au convins toți aceștia, dacă nu m-aș fi convins eu însumi. Ce au făcut alții mă poate impresiona, dar numai ceea ce fac eu mă mântuie“.

În felul acesta, Evanghelia lui Ioan continuă să fie, de două mii de ani, o provocare personală pentru toți cititorii ei, pentru mine și pentru ... tine.

Un final fără sfârșit

Și ce este, la urma urmei, viața? Ioan pune în ultimele cuvinte din „alergarea lui spre Paște“ un mesaj selectiv:

„Mai sunt multe alte lucruri, pe care le-a făcut Isus, care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că nici chiar în lumea aceasta n-ar fi putut încăpea cărțile care s-ar fi scris. Amin“ (Ioan 21:25).

El ne reamintește că n-a scris ca să vedem ce știe, n-a scris tot ce știe și, în nici un caz, n-a scris tot ce s-ar putea scrie despre Isus Christos. Apostolul acesta „nepereche“ își lasă cititorii în fața unei ferestre deschise, făcându-ne pe unii să regretăm că s-a oprit aici, deși am fi putut afla mai multe de la el.

De ce face Ioan așa? În primul rând pentru că subiectul despre care a scris nu este epuizabil. Dumnezeu lui Ioan este mai mare ca lumea („n-ar fi încăput“). În Christos ne-am întâlnit cu Dumnezeu. El nu este doar „mare“, este infinit! Nu se poate scrie „exhaustiv“ despre ceva ce n-are limită, iar lumea noastră nu poate cuprinde pe Cel ce a făcut-o! El este peste tot și poate fi găsit oriunde vrea să se lase găsit de cei ce-L caută.

În al doilea rând, Ioan face așa ca să ne atragă atenția să nu mergem pe o pistă greșită. Viața adevărată nu este o acumulare arogantă de cunoștințe, ci o invitație la apropierea de Dumnezeu.

Timp de câțiva ani am avut harul să studiez săptămânal biblia cu un grup de tineri bapțiști și pentecostali. Spre sfârșitul acestor ani, m-am oprit puțin dincolo de ușă și am tras cu urechea la ce vorbeau ei înăuntru. Nu mai erau adolescenții de altădată. Ajunseseră bărbați în toată puterea cuvântului (sau a Cuvântului!). Dialogul lor era altfel, mai adânc:

„Viața vine peste noi nu cum ne așteptăm noi, ci așa cum vrea ea. Planificările noastre sunt adesea date peste cap. Dar este întotdeauna mai bine cum le rânduiește Dumnezeu.“

Auzeam vorbele lor, dar în urechile mele răsună ecoul unor alte cuvinte, învățate nu prea de mult:

„Viața veșnică este aceasta: Să Te cunoască pe Tine, Singurul Dumnezeu adevărat și pe Isus Christos, pe care L-ai trimis Tu“ – Ioan 17:3

Viața, în valoarea ei cea mai înaltă, este mereu altceva decât ne imaginăm noi, înăuntru acestei cutii de improvizării numită existență. Noi numim viață ceea ce trece, Dumnezeu numește viață ceea ce rămâne. Noi numim viață evenimentele care se succed asemenea stâlpilor de telegraf și peisajelor prin fața geamului de tren. Dumnezeu numește viață relația pe care o stabilim cu El în interiorul compartimentului de tren în care călătorim împreună ... Viața nu este niciodată ceea ce cunoaștem, ci cât Îl cunoaștem pe El prin această interfață cosmică numită circumstanțial existență.

Ioan este un minimalist care nu minimalizează însă importanța subiectului abordat. El este conștient că scrie puțin despre un subiect foarte mare. Cât de mare? Cât nu-l pot conține toate cărțile și toată lumea, pentru că El este, chiar așa, ... din altă lume.

În sensul acesta profund, viața mea și a ta nu se sfârșește la mormânt, ci continuă cu capitolul ei principal: eternitatea, iar Isus Christos, ei bine, Isus Christos este deja acolo și ne așteaptă.

De același autor:

O revărsare de viață
Biblia cu explicații
Biblia planului profetic
Amintiri cu sfinți (vol. 1,2, 3, 4)
Divorț și recăsătorire – diferiți autori
Samuel, Judecători, Rut (Chemare la ascultare și pocaintă)
Ezechiel (Chemarea slavei)
Eclesiastul (Chemarea veșniciei)
Iov (Chemarea harului)
Proverbe (Chemarea înțelepciunii)
Esteră (Chemarea datoriei)
Efeseni (Chemarea Bisericii)
Încredințază Domnului nervii tăi oboșiti
Ghidul familiei creștine – diferiți autori
Grija de frați
Lucrurile de sus
Introducere în teologie – J.C. Wenger

Plan de publicare - cerere de suport financiar:

Faptele Apostolilor (Chemarea Neamurilor)
Apocalipsa (Chemarea miresei)
1,2 Regi și 1, 2 Cronici (Chemarea tronului)
1, 2 Tesaloniceni (Chemarea Mirelui)
Pribeag la răscruci (schife autobiografice)

